

letno
poročilo
2009

letno
poročilo
2009

**Letno poročilo Skupine Istrabenz
in družbe Istrabenz, d.d., za
leto 2009**

KAZALO

IZJAVA UPRAVE	6
POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE IN SKUPINE ISTRABENZ V LETU 2009	7
NAGOVOR PREDSEDNIKA UPRAVE	8
POROČILO NADZORNEGA SVETA	10
POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2009	15
POMEMBNEJŠI DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	19

I. POSLOVNO POROČILO

1. POMEMBNEJŠI PODATKI O DRUŽBI ISTRABENZ, d.d.	26
2. PREDSTAVITEV HOLDINŠKE DRUŽBE IN SKUPINE ISTRABENZ	27
3. ZNAČILNOSTI POSLOVANJA DRUŽBE ISTRABENZ, D.D., V LETU 2009	29
4. LASTNIŠKA STRUKTURA, DELNICE IN DIVIDENDE	32
4.1 LASTNIŠKA STRUKTURA	32
4.2 DELNICE IN DIVIDENDE	33
4.3 DIVIDENDNA POLITIKA	34
4.4 DELNICA HOLDINŠKE DRUŽBE ISTRABENZ, d.d., NA ORGANIZIRANEM TRGU	34
4.5 NAVZKRIŽNA POVEZANOST Z DRUGIMI DRUŽBAMI	35
4.6 LASTNE DELNICE IN NJIHOVO PRIDOBIVANJE	35
4.7 ODOBRENI KAPITAL	35
4.8 POGOJNO POVEČANJE KAPITALA	35
4.9 SPREMEMBA KONTROLE V DRUŽBI	35
4.10 DELNIŠKA SHEMA ZA DELAVCE	35
4.11 ČLANI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA, KI IMAJO V LASTI ISTRABENZOVE DELNICE	35
5. POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU	36
5.1 SISTEM UPRAVLJANJA	36
5.2 SKUPŠČINA DELNIČARJEV	36
5.3 NADZORNI SVET	37
5.4 UPRAVA	39
5.5 VODENJE IN UPRAVLJANJE POVEZANIH DRUŽB	41
5.6 NOTRANJI NADZOR IN NOTRANJA KONTROLA	41
5.7 REVIZIJA	41
5.8 SKUPNI POSLOVNI STANDARDI	41
5.9 VODSTVA HČERINSKIH DRUŽB	42
5.10 OBVEŠČANJE DELNIČARJEV IN POROČANJE	43
5.11 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	43
6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, d.d.	50
6.1 GOSPODARSKO OKOLJE V LETU 2009	50
6.2 POSLOVANJE SKUPINE ISTRABENZ	52
6.3 NAČRTI ZA LETO 2010	55
6.4 POSLOVANJE PO PODROČJIH	55
6.4.1 ENERGETIKA	56
6.4.2 PREHRANA	63
6.4.3 TURIZEM	67
6.4.4 INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE	71
6.4.5 DRUGE NALOŽBE	73
6.4.6 POSLOVANJE PRIDRUŽENIH DRUŽB	74
6.5 POSLOVANJE HOLDINŠKE DRUŽBE ISTRABENZ, d.d.	75
6.6 UPRAVLJANJE TVEGANJ	79
7. RAZISKAVE IN RAZVOJ IZDELKOV, STORITEV IN PROCESOV	88
8. KOMUNICIRANJE IN UPRAVLJANJE BLAGOVNIH ZNAMK	91
8.1 KORPORATIVNO IN TRŽNO KOMUNICIRANJE	91
8.2 RAZVOJ IN UPRAVLJANJE BLAGOVNIH ZNAMK	93

II. TRAJNOSTNO POROČILO

1. UPRAVLJANJE KADROV	98
1.1 GIBANJE ŠTEVILA ZAPOSLENIH OD LETA 2006 DO 2008	98
1.2 STAROSTNA STRUKTURA, PREHAJANJE ZAPOSLENIH IN BOLNIŠKA ODSOTNOST	100
1.3 IZOBRAŽBENA STRUKTURA	101
1.4 ŠTIPENDIRANJE IN DRUGE OBLIKE TOVRSTNEGA SODELOVANJA	101
1.5 ORGANIZACIJSKA KLIMA IN MERITVE ZADOVOLJSTVA ZAPOSLENIH	102
1.6 VARNOST PRI DELU IN SKRB ZA ZDRAVJE	103
1.7 RAZVOJ KADROV, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE	103

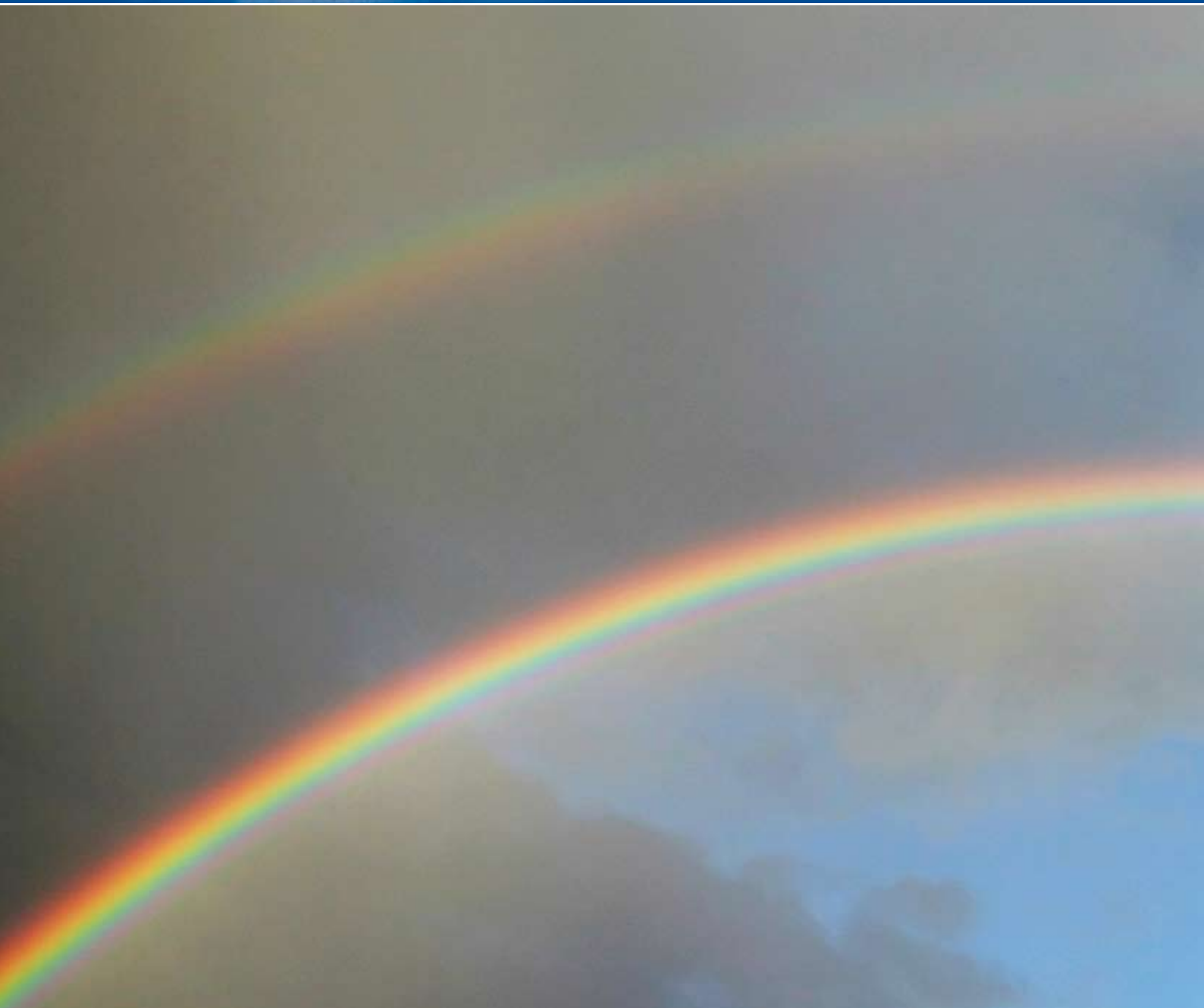
2. DOBAVITELJI.....	105
3. KUPCI.....	107
3.1 STANDARDI KAKOVOSTI.....	107
3.2 ZADOVOLJSTVO KUPCEV.....	108
3.3 REKLAMACIJE.....	109
3.4 DRUŽBENO ODGOVORNI IZDELKI IN STORITVE.....	109
4. VAROVANJE OKOLJA.....	111
4.1 OKOLJSKE POLITIKE IN KLJUČNI DOSEŽKI V LETU 2009.....	111
4.2 VARČEVANJE Z NARAVNIMI VIRI.....	112
4.3 RAVNANJE Z ODPADKI.....	113
4.4 KAKOVOST ZRAKA.....	113
4.5 VARNO RAVNANJE S ŠKODLJIVIMI IN Z NEVARNIMI SNOVMI.....	113
4.6 ELEKTRIČNA ENERGIJA.....	114
4.7 ENERGETSKA UČINKOVITOST.....	115
4.8 SKRB ZA NARAVNO OKOLJE.....	115
4.9 EKOLOŠKE STORITVE IN IZDELKI.....	116
4.10 SKRB ZA EKOLOŠKO OSVEŠČENE DOBAVITELJE.....	116
4.11 PROJEKTI NA PODROČJU EKOLOGIJE.....	116
5. DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	118
5.1 STRUKTURA SPONZORSTEV IN DONACIJ.....	118
5.2 POMEMBNEJŠA SPONZORSTVA IN DONACIJE V LETU 2009.....	119
5.3 SODELOVANJE Z LOKALNO SKUPNOSTJO.....	119

III. RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE

1. UVOD.....	124
2. RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE.....	126
2.1 KONSOLIDIRAN IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE ISTRABENZ.....	126
2.2 KONSOLIDIRAN IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE ISTRABENZ.....	128
2.3 KONSOLIDIRAN IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA SKUPINE ISTRABENZ.....	128
2.4 KONSOLIDIRAN IZKAZ DENARNIH TOKOV SKUPINE ISTRABENZ.....	129
2.5 KONSOLIDIRAN IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA SKUPINE ISTRABENZ.....	131
3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	133
3.1 POROČAJOČA DRUŽBA.....	133
3.2 PODLAGA ZA SESTAVITEV.....	133
3.3 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	135
3.4 DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI.....	143
3.5 POSLOVNI ODSEKI.....	144
3.6 ODPRODAJA NESTRATEŠKIH PROGRAMOV SKUPINE DROGA KOLINSKA.....	145
3.7 POROČANJE PO SEGMENTIH.....	146
3.8 SREDSTVA V POSESTI ZA PRODAJO.....	148
3.9 NAKUPI IN PRODAJE ODVISNIH DRUŽB.....	148
3.10 POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV.....	150
3.11 FINANČNI INSTRUMENTI IN IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM.....	181
4. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	187
5. IZJAVA POSLOVODSTVA.....	188
6. MNENJE POOBlašČENEGA REVIZORJA.....	189
7. SEZNAM POJASNIL.....	190

IV. RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE.....	192
1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA.....	192
1.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA.....	194
1.3 IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA.....	194
1.4 IZKAZ DENARNIH TOKOV.....	195
1.5 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA.....	196
2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	198
2.1 POROČAJOČA DRUŽBA.....	198
2.2 PODLAGA ZA SESTAVITEV.....	198
2.3 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	199
2.4 DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI.....	206
2.5 RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH.....	206
2.6 FINANČNI INSTRUMENTI IN IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM.....	228
3. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	231
4. IZJAVA POSLOVODSTVA.....	234
5. MNENJE POOBlašČENEGA REVIZORJA.....	235
6. SEZNAM POJASNIL.....	236

MAVRICA SPET NA OBZORJU

Istrabenz je prehodil dolgo pot. Njegovih šest desetletij gospodarskega razvoja sta zaznamovali izjemna rast in širitev, finančne težave v zadnjih dveh letih pa bodo narekemale njegovo preoblikovanje v prihodnje.

Na razvoj Istrabenza smo lahko ponosni. Nekdaj lokalno podjetje za oskrbo z naftnimi derivati z 12 zaposlenimi je preraslo v mednarodno poslovno skupino s čez štiri tisoč zaposlenimi na več poslovnih področjih: energetiki, prehrani, turizmu, informacijskih tehnologijah in drugih naložbah. V okviru Skupine Istrabenz se danes razvija 75 družb, ki delujejo na trgih Evropske unije, nekdanje Jugoslavije in Vzhodne Evrope.

Družba Istrabenz je v vsem svojem obstoju igrala aktivno vlogo tudi v družbenem življenju. Naš koncept družbene odgovornosti je prerasel v trajnostno razumevanje odnosa med poslovno skupino in njenim okoljem. Naše aktivnosti so primarno naravnane v neposredno matično okolje.

Še vedno stavimo na vrednote, ki spremljajo naše poslovanje in delovanje v gospodarskem in družbenem okolju.

- **Kakovost** – vlagamo v podjetja, ki s svojimi izdelki in s storitvami nenehno izboljšujejo kakovost življenja.
- **Ljudje** – verjamemo v ljudi ter jim omogočamo osebnostni in poklicni razvoj.
- **Okolje** – odgovorni smo do družbenega in naravnega okolja ter spodbujamo dialog z njim.

Verjamemo, da bomo po finančni konsolidaciji spet uresničevali interese delničarjev z dolgoročno rastjo premoženja holdinške družbe in z zagotavljanjem dolgoročne rasti dejavnosti odvisnih družb.

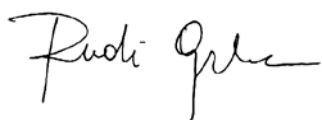
*Istrabenzova mavrica je spet na obzorju. Prizadevali si bomo, da bo tako tudi ostalo, zato bo naše aktivnosti tudi v prihodnje spremljalo vodilo: **Poganjamo svet z ustvarjalno energijo.***

IZJAVA UPRAVE

Uprava in nadzorni svet družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljajo, da je Letno poročilo Skupine Istrabenz in holdinške družbe Istrabenz, d.d., za leto 2009 z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1, Zakonom o trgu finančnih instrumentov in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava družbe, ki jo sestavljata mag. Tomaž Berločnik, predsednik uprave, in mag. Rudi Grbec, član uprave, v skladu s 110. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov izjavlja po njenem najboljšem vedenju:

- da je računovodsko poročilo Skupine Istrabenz in holdinške družbe Istrabenz, d.d., za leto 2009 sestavljeno v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe Istrabenz, d.d., in drugih družb Skupine Istrabenz, vključenih v konsolidacijo, kot celote;
- da poslovno poročilo Skupine Istrabenz in holdinške družbe Istrabenz, d.d., za leto 2009 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki so jim družba Istrabenz, d.d., in druge družbe Skupine Istrabenz, vključene v konsolidacijo, kot celota izpostavljene.

mag. Rudi Grbec,
član uprave

mag. Tomaž Berločnik,
predsednik uprave

Koper, 15. aprila 2010

POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE IN SKUPINE ISTRABENZ V LETU 2009

Svetovna finančna in gospodarska kriza ter insolventnost Istrabenza, holdinške družbe, d.d., sta močno zaznamovali poslovno leto 2009 tako krovne družbe kot tudi Skupine Istrabenz.

Težke gospodarske razmere v letu 2009 so vplivale na poslovanje vseh dejavnosti Skupine Istrabenz. Rezultati poslovanja Skupine v letu 2009 so zaostali za lanskoletnimi rezultati, vendar je bilo zlasti poslovanje na področju prehrane in energetike uspešno, kljub neugodnim razmeram na trgu. Prihodki od prodaje Skupine Istrabenz so v letu 2009 znašali 610,4 milijona evrov. Doseženi poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je znašal 27,2 milijona evrov, medtem ko je bil EBITDA realiziran v višini 69,8 milijona evrov.

Istrabenz, holdinška družba, d.d., je v letu 2009 izvajala predvsem aktivnosti finančnega prestrukturiranja družbe.

Od ugotovitve insolventnosti družbe konec marca 2009 je družba poslovala v skladu z določili Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Družba si je prizadevala za sklenitev prostovoljne poravnave z upniki, vendar neuspešno. S Sklepom o potrditvi prisilne poravnave, ki je postal pravnomočen 3. 3. 2010, se je izognila stečaju.

Družba Istrabenz je v letu 2009 zaradi nastopa insolventnosti družbe in posledično predčasnih odpoklicev reodkupnih pogodb ostala brez večjega dela vrednostnih papirjev, ki kotirajo na Ljubljanski borzi, in ki so predstavljali pomemben del sredstev ter potencial ponovne rasti vrednosti premoženja družbe.

Glavni podatki o poslovanju družbe Istrabenz, d.d., in Skupine Istrabenz v letu 2009

	Zneski v €	
	Skupina Istrabenz	Istrabenz d.d.
Prihodki od prodaje	610.431.780	709.257
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	27.220.006	-4.172.165
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	69.828.087	-3.770.031
Čisti poslovni izid	-71.878.829	-61.286.788
Neto poslovna sredstva	832.243.383	515.219.863
Kapital	15.701.509	58.829.134
Finančni dolg	805.794.169	456.304.566

Poslovno leto 2009 pa kljub predstavljenim dejstvom ocenjujemo kot uspešno. Istrabenz, holdinška družba, d.d., je s potrditvijo prisilne poravnave dosegla položaj, ki ji omogoča finančno prestrukturiranje in s tem možnosti za nadaljnji

razvoj. Tudi poslovni rezultati v Skupni Istrabenz so spodbudni in že v letu 2010 obetajo doseganje ravni iz let 2007 in 2008.

NAGOVOR PREDSEDNIKA UPRAVE

Po nevihtnem letu 2009 se obzorje pred holdinško družbo Istrabenz, d.d., jasni. Strategijo širitve bo nadomestila strategija konsolidacije. Pred nami je nadaljevanje finančnega preoblikovanja holdinga ter pospešen razvoj in prestrukturiranje naložbenih področij. Želimo, da je nov Istrabenz oblikovan na čvrstih in zdravih temeljih z jasno usmerjenostjo v prihodnost.

**»Naše korenine so v zdravi istrski
zemlji. Kljubujemo viharjem,
ostajamo trdni in pripravljeni
na novo obdobje rasti.«**

SPOŠTOVANI DELNIČARJI, ZAPOSLENI IN POSLOVNI PARTNERJI!

Leto 2009 je bilo za Istrabenz, holdinško družbo, d.d., posredno pa tudi za celotno Skupino Istrabenz leto težkih preizkušenj. Težave z insolventnostjo holdinške družbe je stopnjevala še svetovna gospodarska kriza, ki ni prizanesla nikomur.

Obe upravi sta se v letu 2009 zavzemali za sklenitev pristo-voljne poravnave holdinške družbe Istrabenz, d.d., z upniki, vendar žal neuspešno. V začetku leta 2010 smo uspešno izpeljali postopek prisilne poravnave, s čimer se je holdinška družba izognila stečaju. Uprava je pripravila načrt finančnega prestrukturiranja, ki vključuje proces dezinvestiranja, in predvideva poplačilo dolga v štirih letih. V holdinški družbi Istrabenz verjamemo, da bomo z začetimi aktivnostmi še pred zaključkom tega obdobja vzpostavili višino dolga, sprejemljivega za naše upnike. Čim prej želimo doseči položaj, ko odprodaja naložb ne bo več potrebna.

Holdinška družba Istrabenz, krovna družba v Skupini Istra-benz, ki je odgovorna za strateško upravljanje premoženja družb v Skupini, si je v letu 2009 prizadevala za nemoteno poslovanje hčerinskih družb. Rad bi poudaril, da so se vse družbe uspešno spopadale z zaostrenimi gospodarskimi raz-merami in se zaradi insolventnosti holdinga srečevale z do-datnimi težavami. Družbe so uspele samostojno vzdrževati in refinancirati svoje dolgove.

Čeprav poslovni rezultati v Skupini Istrabenz zaostajajo za letom poprej, pa lahko ugotovimo, da manj od slovenskega povprečja. Družbe v Skupni Istrabenz uspešno kljubujejo gospodarski krizi in ohranjajo svoj tržni položaj, zato lahko v letu 2010 smelo pričakujemo boljše poslovne rezultate.

Optimizem nas navdaja tudi zaradi vaše podpore. Ob strani ste nam stali delničarji, ki ste preko nadzornega sveta spremljali in podpirali izvedbo prostovoljne in prisilne poravnave. Tudi banke ste verjele v prestrukturiranje in to potrdile z uspešno izglasovano prisilno poravnavo. Veseli smo, da ste tudi poslovni partnerji v nevihtnih časih vedrili z nami. Še posebej pa bi se rad zahvalil vsem zaposlenim, ki so kljub negotovosti ostali zvesti Skupini Istrabenz in verjeli v našo skupno prihodnost.

V letu preobrazbe smo preoblikovali temelje holdinške družbe in vseh naložbenih področij. Ciljno usmerjenost bomo v letu 2010 nadgradili z novo strategijo družb v Skupini Istrabenz. Osredotočili se bomo na temelje, ki bodo tvorili jedro nove Skupine ter nato s pospešenim prestrukturiranjem in investiranjem v naših družbah vplivali na dolgoročno rast premoženja holdinške družbe in zagotavljali dolgoročno rast dejavnosti odvisnih družb.

Prepričani smo, da bomo Istrabenzu povrnili ugled, ki si ga zasluži.

Ostanite z nami. Moč sodelovanja je na naši strani.

mag. Tomaž Berločnik,
predsednik uprave Istrabenz, d.d.

POROČILO NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., je v poslovnem letu 2009 v skladu s svojo funkcijo nadzora v dvotirnem sistemu upravljanja nadziral aktivnosti izvršnega organa ter opravljal druge naloge v okviru svojih pooblastil in pristojnosti v skladu s poslovnikom o delu nadzornega sveta, statutom družbe in z zakonskimi predpisi. Nadzorni svet je pri svojem delu deloval odgovorno, samostojno in neodvisno ter v korist družbe in vseh delničarjev.

Zaradi zahtevnega položaja, v katerem se je znašla družba v letu 2009, se je nadzorni svet sestajal v krajših časovnih intervalih, ki so mu omogočali tekoče spremljanje finančnega položaja družbe ter seznanjanje z aktivnostmi uprave v zvezi s procesom finančnega prestrukturiranja in finančne konsolidacije družbe.

Sodelovanje med upravo in nadzornim svetom je potekalo na način, ki je nadzornemu svetu, kljub spremembam v njegovi sestavi kot tudi v sestavi uprave holdinške družbe, zagotovil tekoče nadzorovanje in spremljanje poslovanja in rezultatov družbe Istrabenz, d.d., in Skupine Istrabenz. Sodelovanje z upravo v letu 2009 ocenjujemo kot korektno.

Delovanje nadzornega sveta

V letu 2009 je nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., skupno opravil 26 sej, in sicer 21 rednih sej, 4 izredne seje in 1 korespondenčno sejo. Nadzorni svet z mandatom do 29. 5. 2009 se je sestel na 9 rednih in 2 izrednih sejah ter opravil 1 korespondenčno sejo. Nadzorni svet z mandatom od 30. 5. 2009 pa se je sestel na 12 rednih in 2 izrednih sejah.

Člani nadzornega sveta so redno prejeli gradivo za seje nadzornega sveta, polletno in četrtna poročila ter druga poročila in gradiva, ki jih je pripravila uprava. Z nastopom insolventnosti družbe je nadzorni svet spremljal delovanje uprave in poslovanje družbe v skladu z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP).

Na sejah je nadzorni svet redno obravnaval periodične finančne rezultate holdinške družbe in Skupine Istrabenz ter poslovanje posameznih naložbenih področij, informacije o delu uprave in poročilo o sklenjenih poslih. Posebno pozornost je namenil spremljanju tekočega finančnega položaja družbe in aktivnosti uprave v zvezi s procesom dolgoročne finančne konsolidacije družbe.

Informacije o poslovanju holdinške družbe in Skupine Istrabenz je članom nadzornega sveta predstavljala uprava, posamezne poglobljene informacije pa so podajali in pojasnjevali strokovni sodelavci uprave. Po potrebi so na sejah nadzornega sveta sodelovali tudi zunanji sodelavci.

Člani nadzornega sveta so na sejah sodelovali s svojim mnenjem in predlogi, sprejemali so potrebne dokumente v skladu z zakonskimi predpisi ter spremljali uresničevanje sprejetih sklepov.

Nadzorni svet z mandatom do 29. 5. 2009 je največ pozornosti namenil spremljanju finančnega položaja družbe in procesu dolgoročne finančne konsolidacije družbe, ki je potekal skozi pogovore med upravo holdinške družbe in bankami upnicami. Nadzorni svet je vseskozi podpiral prizadevanja uprave za izvedbo organiziranega procesa finančne konsolidacije družbe. Člani nadzornega sveta so na sejah obravnavali sklenjene posle na podlagi reodkupnih pogodb in pri tem z upravo družbe proučevali možnosti za zaščito premoženja družbe. Z nastopom insolventnosti družbe je nadzorni svet spremljal aktivnosti družbe v skladu z ZFPPIPP in posebno pozornost namenil načrtu finančnega prestrukturiranja družbe. Zaradi zahtevnih postopkov, ki so potekali v družbi, je nadzorni svet posebno skrb namenil tudi kadrovski krepitvi holdinške družbe.

V ospredju sej **nadzornega sveta z mandatom od 30. 5. 2009 dalje** je bilo spremljanje aktivnosti uprave družbe v zvezi s postopki prisilne poravnave in potekom pogajanj z bankami upnicami glede izvensodne poravnave, pri čemer je nadzorni svet vseskozi podpiral upravo pri prizadevanjih za

sklenitev dogovora o prostovoljni poravnavi. Nadzorni svet je za uspešno izpeljavo navedenih procesov v skladu z zakonodajo sodeloval s svojim mnenjem in predlogi ter vsem dokumentom dal potrebno soglasje. Nadzorni svet je redno spremljal poslovanje holdinške družbe Istrabenz in Skupine Istrabenz. V postopku prisilne poravnave je redno obravnaval mesečna poročila o opravljenih plačilih in prevzetih obveznostih družbe s pojasnili ter redna poročila insolventnega dolžnika družbe Istrabenz, d.d., v skladu s 168. členom ZFPPIPP.

Povzetek pomembnejših tem sej nadzornega sveta v letu 2009:

- Na 16. seji se je nadzorni svet seznanil z aktivnostmi uprave družbe v zvezi s procesom dolgoročne finančne konsolidacije poslovanja holdinške družbe, ki je potekal skozi pogovore med upravo družbe in bankami upnicami. Uprava družbe je nadzorni svet seznanila s težavami, ki jih ima družba pri obnavljanju virov kratkoročnega zadolževanja, in pojasnila, da ob tem, ko so v poslovnih knjigah finančne naložbe izkazane po vsakokratni tržni vrednosti in naložbe v odvisne družbe vrednotene po nabavnih cenah, holdinška družba nima negativnega kapitala. Nadzorni svet je prejel tudi pojasnilo uprave, da v holdinški družbi Istrabenz niso podani nobeni drugi pogoji, ki bi narekovali ravnanje po določilih ZFPPIPP. Nadzorni svet je naložil upravi, da posebno skrb nameni obvladovanju tveganj in ob ugotovitvi likvidnostnega tveganja poda svojo oceno glede potrebnega obratnega kapitala. Uprava družbe je nadzorni svet seznanila s pogovori o potencialih za združevanje na področju energetske dejavnosti med upravo družbe Istrabenz, d.d., in upravo družbe Petrol, d.d., Ljubljana. Nadzorni svet je zadolžil upravo, da od vodstva družbe Istrabenz Turizem, d.d., pridobi končno finančno poročilo o investiciji v prenovi hotela Palace ter skladno z ZGD-1 oblikoval revizijsko komisijo.
- Na 4. korespondenčni seji je nadzorni svet obravnaval sklic 14. seje skupščine in oblikoval predlog za skupščino, da za člana nadzornega sveta na mesto mag. Boža Predaliča in Toneta Turnška od 5. 3. 2009 do konca mandata ostalih članov nadzornega sveta izvoli Zorana Boškovića in mag. Alenko Vrhovnik Težak.
- Nadzorni svet je na izredni seji 26. 2. 2009 obravnaval osnutek letnega poslovnega načrta družbe in Skupine Istrabenz za leto 2009 ter nerevidirane konsolidirane izkaze Skupine Istrabenz za leto 2008. Nadzorni svet je na predlog uprave, ki je v skladu z ukrepi za zniževanje stroškov holdinga in racionalizacijo poslovanja, sprejel sklep o znižanju plače predsednika uprave za 25 odstotkov in predsednika nadzornega sveta pooblastil za podpis Aneksa k pogodbi o poslovanju in zaposlitvi predsednika uprave. Nadzorni svet je predlagal preklic 14. seje skupščine družbe Istrabenz, d.d., sklicane 4. 3. 2009.

- Na 17. seji se je nadzorni svet seznanil z izvedenimi aktivnostmi v zvezi s programom dolgoročne finančne konsolidacije družbe in s predloženimi poročili uprave. Nadzorni svet je podprl prizadevanja uprave družbe za sklenitev Dogovora o ureditvi medsebojnih razmerij med družbo Istrabenz, d.d., bankami upnicami in tremi največjimi delničarji družbe z dne 26. 3. 2009 ter predlagal, da ga le-ti v predvidenem roku podpišejo in pristopijo k izvedbi organiziranega procesa finančne konsolidacije družbe. Nadzorni svet je sprejel ukrepe za spremljanje odsvajanja premoženja in odločanje o novih investicijah ter obremenitvah premoženja v družbi in Skupini.
- Na nadaljevanju 17. seje je uprava družbe seznanila nadzorni svet, da Dogovor o ureditvi medsebojnih razmerij med družbo Istrabenz, bankami upnicami in tremi največjimi delničarji družbe ni bil sklenjen. Uprava družbe je zato sprejela ugotovitveni sklep, da je holdinška družba z dnem 30. 3. 2009 insolventna v smislu ZFPPIPP. Družba je bila ob nastopu tega stanja do nadaljnjega dolžna ravnati v skladu z ZFPPIPP in uprava je morala v skladu z zakonskimi roki pripraviti poročilo o ukrepih finančnega prestrukturiranja. Nadzorni svet se je seznanil z nerevidiranimi nekonsolidiranimi izkazi družbe Istrabenz, d.d., za leto 2008, s potekom revizije računovodskih izkazov holdinške družbe in družb Skupine Istrabenz ter s postopki o izredni reviziji. Nadzorni svet je sprejel odstopno izjavo Igorja Bavčarja, predsednika uprave, s sporazumnim prenehanjem mandata 15. 5. 2009. Nadzorni svet je tudi sprejel sklep, da se nemudoma začne s postopkom širitve uprave. Nadzorni svet je imenoval kadrovske komisije. Člani nadzornega sveta so za predsednika nadzornega sveta imenovali Tomaža Toplaka, za namestnika predsednika pa Bojana Korsiko. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom upravnega odbora družbe Istrabenz Turizem, d.d., glede odprodaje deleža v Marini Koper, d.o.o., in zemljišč v Portorožu ter upravi holdinške družbe naložil, da v skladu s svojimi pooblastili zaščiti premoženje v odvisnih družbah. Nadzorni svet se je seznanil tudi s finančnim položajem celotne divizije Turizem in upravi holdinga naložil, da od upravnega odbora družbe Istrabenz Turizem, d.d., zahteva izvajanje vseh potrebnih ukrepov, ki zagotavljajo dolgoročno in kratkoročno plačilno sposobnost družbe Istrabenz Turizem.
- Na 18. seji je nadzorni svet na podlagi mnenja kadrovske komisije z dnem 3. 4. 2009 v upravo družbe imenoval dr. Bogdana Topiča, z dnem 16. 5. 2009 pa še mag. Tamaro Jerman. Nadzorni svet je sprejel sklep, da se objavi javni razpis za predsednika in člana uprave družbe Istrabenz, d.d. Nadzorni svet se je seznanil z aktivnostmi uprave družbe v zvezi s postopki po ZFPPIPP in ugotovil, da se postopki pospešeno izvajajo.
- Na izredni seji 9. aprila 2009 se je nadzorni svet seznanil s tekočo finančno situacijo družbe ter obravnaval pismo bank upnic in pisma, posredovanega s strani večjih lastnikov.

Nadzorni svet je zadolžil upravo, da prouči možnost sodelovanja zunanjega svetovalca bank upnic in pri tem zagotovi, da je mandat zunanjega svetovalca bank upnic jasen in da se pri razkrivanju ugotovitev le-tega zagotovi enakopravno obravnavanje upnikov in vseh delničarjev. Nadzorni svet je podprl prizadevanja uprave družbe, da se z bankami upnicami dogovori o morebitnem imenovanju prokurista.

- Na 19. seji se je nadzorni svet seznanil s potekom aktivnosti glede priprave načrta finančnega prestrukturiranja in z zahtevo za odložitve odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka.
- Nadzorni svet je na 20. seji obravnaval sklic in gradivo 15. seje skupščine družbe. Nadzorni svet je skupaj z upravo skupščini družbe predlagal sprejem sklepa o povečanju osnovnega kapitala z novimi denarnimi vložki s prednostno pravico delničarjev do vpisa novih delnic.
- Na 21. seji je nadzorni svet na osnovi preveritve letnega poročila potrdil Letno poročilo družbe in Skupine Istrabenz za leto 2008 ter dal pozitivno stališče na revizorjevi poročili glede letnega poročila družbe in Skupine Istrabenz za leto 2008. Nadzorni svet se je seznanil s sklepom uprave o čisti izgubi v poslovnem letu 2008 in pokrivanjem čiste izgube. Nadzorni svet je potrdil Izjavo o skladnosti s Kodeksom o upravljanju javnih delniških družb. Nadzorni svet je obravnaval dopolnitev dnevnega reda 15. skupščine družbe in se seznanil z mnenjem uprave, ki je pritrdilno odgovorila na predlog bank upnic za imenovanje prokurista družbe. Nadzorni svet se je seznanil tudi s poročilom o ukrepih finančnega prestrukturiranja, na katerega je v roku, ki ga določa ZFPPIPP, podal svoje mnenje.
- Na 22. seji je nadzorni svet podal mnenje na podlagi podrobne proučitve Poročila o ukrepih finančnega prestrukturiranja ter na podlagi drugih podatkov o finančnem poslovanju in položaju holdinške družbe Istrabenz v skladu s 35. členom ZFPPIPP. Nadzorni svet je menil, da je družba insolventna v smislu določil ZFPPIPP ter da so v poročilu predlagani ukrepi finančnega prestrukturiranja potrebni in ustrezni, da bi se odpravili vzroki za insolventnost in bi družba znova postala kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna. Nadzornemu svetu so se predstavili kandidati, ki jih je kadrovska komisija na podlagi prispelih prijav na razpis za predsednika in člana uprave družbe Istrabenz, d.d., povabila na predstavitev.
- Na 23. seji je nadzorni svet imenoval novega predsednika uprave in dva člana uprave holdinške družbe Istrabenz, d.d., z mandatom od 16. 5. 2009 za obdobje enega leta. Nadzorni svet je na mesto predsednika uprave soglasno imenoval dr. Bogdana Topiča, na mesto člana uprave pa Igorja Bavčarja in mag. Rudija Grbca. Mag. Tamara Jerman, ki naj bi mandat nastopila 16. 5. 2009, je z mesta članice uprave odstopila.

- Nadzorni svet je na 24. seji obravnaval Poročilo o poslovanju družbe in Skupine Istrabenz za obdobje januar-marec 2009 ter se seznanil s predlogom Plana 2009 za Skupino Istrabenz.
- Nadzorni svet v novi sestavi je na 1. konstitutivni seji za predsednika izvolil Zorana Boškovića, za namestnico predsednika pa mag. Tamaro Jerman. Nadzorni svet se je seznanil s potekom aktivnosti glede načrta finančnega prestrukturiranja in dogovarjanja z bankami upnicami. V skladu s skupščinskim sklepom se je seznanil s Prospektom za prodajo delnic družbe Istrabenz, d.d., javnosti, v revizijsko komisijo pa je imenoval tri od petih članov.
- Na 2. seji je nadzorni svet sprejel Poslovnik o delu nadzornega sveta in imenoval zunanja člana revizijske komisije. Nadzorni svet se je seznanil z načrtom finančnega prestrukturiranja ter s poročilom uprave o možnostih prostovoljne poravnave.
- Na 3. seji se je nadzorni svet seznanil z revidiranim poročilom o poslovanju družbe Istrabenz, d.d., za obdobje januar-marec 2009 in s poročilom revizorja. Nadzorni svet je obravnaval predlog sporazuma o prostovoljni poravnavi z bankami upnicami in upravi družbe podal usmeritve za nadaljnja pogajanja. Seznanil se je z osnutkom predloga prisilne poravnave, ki ga je pripravila uprava, ter s poročilom uprave in revizijske komisije o izvajanju 34. člena ZFPPIPP glede enakopravnega obravnavanja vseh upnikov družbe. Nadzorni svet je 22. 6. 2009 sprejel nepreklicno odstopno izjavo člana uprave Igorja Bavčarja.
- Na 4. seji se je nadzorni svet seznanil s predlogom prisilne poravnave, ki ga je družba Istrabenz, d.d., 29. 6. 2009 posredovala Okrožnemu sodišču v Kopru.
- Nadzorni svet se je na 5. seji seznanil s sklepom sodišča o začetku postopka prisilne poravnave nad družbo Istrabenz, d.d. Nadzorni svet je z namenom ohranitve in povečanja premoženja družbe Istrabenz, d.d., in družb v Skupini Istrabenz zadolžil upravo, da aktivno upravlja in nadzira procese poslovanja družb v Skupini Istrabenz s posebnim poudarkom na investicijah in odprodajah poslovno nepotrebne premoženja. Soglašal je s Poslovnim načrtom Skupine Istrabenz za leto 2009.
- S Poročilom o poslovanju družbe in Skupine Istrabenz v obdobju januar-junij 2009 se je nadzorni svet seznanil na 6. seji. Zadolžil je upravo, da v vseh divizijah, ki so v prvem polletju 2009 poslovale z izgubo, nemudoma ukrepa v smeri znižanja vseh stroškov kot tudi prejemkov uprav in vodilnih delavcev v vseh družbah, katerih rezultati poslovanja v prvem polletju 2009 niso v skladu z načrtovanimi. Uprava družbe je nadzorni svet seznanila z organizacijo korporativnega upravljanja v Skupini Istrabenz in omejitvami pooblastil uprav in direktorjev odvisnih družb.

- Na nadaljevanju 6. seje je nadzorni svet obravnaval poročilo uprave o aktivnostih, vezanih na posamezne naložbe, za novega predsednika imenoval mag. Janeza Grošlja, za novega namestnika predsednika pa mag. Mirka Kalužo.
- Na 7. seji se je nadzorni svet seznanil s pregledom prijavljenih terjatev v postopku prisilne poravnave in s poročilom uprave ter z mnenjem revizijske komisije v zvezi z aktivnostmi in postopki, sprejetimi v zvezi z zagotavljanjem enakopravnega obravnavanja upnikov v skladu z ZFPPIPP v obdobju od 1. 8. 2009 do 31. 8. 2009.
Seznanil se je z izhodišči refinanciranja dolgov družbe Istrabenz Turizem, d.d., in ostalih družb v diviziji Turizem ter z zaključenim postopkom poziva za javno zbiranje pisnih ponudb za nakup 100 % delnic družbe Grand Hotel Adriatic, d.d., Opatija.
- Nadzorni svet se je na 8. seji seznanil z aktivnostmi uprave družbe glede poteka pogajanj z bankami upnicami ter s pogodbami z bankami glede reprogramiranja kreditov v odvisnih družbah v dejavnosti Prehrana, Informacijske tehnologije in Turizem.
- Na 9. seji se je nadzorni svet seznanil z aktivnostmi uprave družbe glede poteka pogajanj z bankami upnicami ter s sklepom uprave o imenovanju prokurista družbe.
- Na 10. seji se je nadzorni svet seznanil s predlogi možnih sprememb predlaganega načrta finančnega prestrukturiranja v predlogu prisilne poravnave, na 11. seji pa s spremenjenim načrtom finančnega prestrukturiranja, ki ga je družba vložila na sodišče.
- Na 12. redni seji se je nadzorni svet seznanil s Poročilom o poslovanju družbe in Skupine Istrabenz v obdobju januar-september 2009 in s potekom pogajanj z bankami upnicami glede prostovoljne poravnave ter upravi podal usmeritev za pogajanje.
- Na dveh izrednih sejah konec leta 2009 se je nadzorni svet seznanil s potekom prostovoljne poravnave z bankami upnicami in z osnutkom Pogodbe o podaljšanju roka dopolnosti Bančnih terjatev ter obravnaval sklic 16. skupščine delničarjev holdinške družbe in gradivo za skupščino. Nadzorni svet je skupaj z upravo skupščini družbe predlagal sprejem sklepa o povečanju osnovnega kapitala z novimi denarnimi vložki z izključitvijo prednostne pravice do vpisa in vplačila delnic.

Delo komisij nadzornega sveta

Nadzorni svet holdinške družbe je v letu 2009 imenoval dve komisiji, in sicer revizijsko komisijo in kadrovsko komisijo, ki sta opravljali strokovne naloge za nadzorni svet.

Revizijska komisija je v letu 2009 delovala v spremenjeni sestavi, skupno pa se je sestala na 15 sejah.

Revizijska komisija, ki je bila imenovana 16. 1. 2009, predsedoval pa ji je Tomaž Toplak, se je sestala na devetih sejah. Revizijska komisija z mandatom do 29. 5. 2009 je delovala v okviru svojih pristojnosti, posebno pozornost pa je namenila naslednjim temam:

- na prvi konstitutivni seji je sprejela Poslovnik o delu revizijske komisije ter se dogovorila o nadaljnjem delu v skladu s pristojnostmi po poslovniku;
- seznanila se je s pregledom ureditve izvajanja notranje kontrole, notranje revizije ali drugih sistemov za obvladovanje tveganj v holdinški družbi Istrabenz in Skupini Istrabenz;
- spremljala je potek priprave Letnega poročila družbe in Skupine Istrabenz za leto 2008. Med drugim je pooblaščen revizor KPMG Slovenija komisiji poročal o ugotovitvah predrevizije za poslovno leto 2008, seznanila se je s poročilom uprave in revizijske družbe o poteku revizije izkazov za leto 2008 ter obravnavala osnutek Letnega poročila družbe in Skupine Istrabenz za leto 2008;
- tekoče se je seznanjala s finančnim stanjem družbe, poročili uprave o aktivnostih glede dolgoročne finančne konsolidacije holdinške družbe ter z drugimi poročili in ukrepi uprave ter z aktivnostmi v zvezi s postopki po ZFPPIPP;
- med drugim je nadzornemu svetu predlagala, da za revizorja za poslovno leto imenuje revizijsko družbo KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o., Ljubljana ter da nadzorni svet sprejme ustrezne ukrepe za spremljanje odsvajanja premoženja in odločanje o novih investicijah ter obremenitvah premoženja v družbi in Skupini Istrabenz;
- seznanila se je s potekom priprave Poslovno-finančnega načrta za družbo in Skupino Istrabenz za leto 2009.

Revizijska komisija, ki je bila v okviru nadzornega sveta družbe Istrabenz, d.d., imenovana 8. 6. 2009, predseduje pa ji mag. Tamara Jerman, se je v letu 2009 sestala na šestih rednih sejah. Na prvih dveh sejah se je komisija dogovorila o načinu dela in sprejela načrt za delo v letu 2009. Delo komisije je bilo v nadaljevanju osredotočeno na naslednja področja:

- razgovor z revizorjem družbe Istrabenz, d.d., in Skupine o ugotovitvah in problemih po opravljeni reviziji računovodskih izkazov za leto 2008;
- pregled revizijskih in nerevizijskih storitev revizorja;
- ustreznost in popolnost medletnega finančnega poročanja po ZGD in ZFPPIPP ter poslovnega odločanja in nadzоровanja;
- izvajanje nadzora nad poslovanjem in poročanjem družb v Skupini Istrabenz s strani uprave Istrabenz oziroma drugih ustreznih organov;
- seznanitev s stanjem in z ustreznostjo razkrivanja informacij o sklenjenih odprtih in vnovčenih repo pogodbah z učinki na finančni položaj družb v Skupini Istrabenz;
- seznanitev s stanjem put in call opcij (pravice oz. obveznosti lastnikov) glede finančnih naložb družbe Istrabenz, d.d.;
- seznanitev z opravljenimi postopki, vezanimi na odločitev o izvedbi določenih finančnih naložb Istrabenz v zadnjih letih.

Nadzorni svet je na svoji seji 30. 3. 2009 imenoval **kadrovsko komisijo**, ko je sprejel sklep, da se nemudoma začne s postopkom širitve uprave. Kadrovska komisija je v letu 2009 zasedala na treh sejah. Na seji 6. 5. 2009 je kadrovska komisija pregledala prispele prijave na razpis za predsednika/-co uprave in člana/-ice uprave družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., in pripravila predlog nadzornemu svetu. Kadrovska komisija je izbrala devet kandidatov, ki so ustrezali vsem razpisnim pogojem, in jih povabila na predstavitev. Nadzorni svet je na svoji seji 12. 5. 2009 na podlagi mnenja kadrovske komisije imenoval novo upravo družbe.

Spremembe v sestavi nadzornega sveta

Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz je v letu 2009 deloval v spremenjeni sestavi.

Na 14. skupščini delničarjev holdinške družbe Istrabenz 4. 3. 2009 je skupščina družbe za nadomestna člana nadzornega sveta imenovala mag. Alenko Vrhovnik Težak in Zorana Boškovića z mandatom od 5. 3. 2009 do konca mandata ostalih članov nadzornega sveta (do 29. 5. 2009).

20. 3. 2009 je Janko Kosmina odstopil z mesta predsednika in člana nadzornega sveta holdinške družbe Istrabenz. Nadzorni svet je na seji 30. 3. 2009 za predsednika nadzornega sveta imenoval Tomaža Toplaka, za namestnika predsednika pa Bojana Korsiko.

Nadzorni svet v novi sestavi, ki ga je imenovala skupščina delničarjev na svoji 14. seji 4. 3. 2009, je nastopil mandat 30. 5. 2009. Kot predstavniki delničarjev so bili v nadzorni svet družbe imenovani Zoran Bošković, mag. Tamara Jerman, mag. Janez Grošelj, mag. Mirko Kaluža, mag. Franci Strajnar in mag. Alenka Vrhovnik Težak, kot predstavniki zaposlenih pa Klavdija Primožič, Klavdija Ule in mag. Maja Prodan Jurič.

Člani nadzornega sveta so na prvi konstitutivni seji 8. 6. 2009 za predsednika nadzornega sveta imenovali Zorana Boškovića, za njegovo namestnico pa mag. Tamaro Jerman.

Nadzorni svet družbe je na svoji seji 4. 9. 2009 za novega predsednika izvolil mag. Janeza Grošlja, za novega namestnika predsednika pa mag. Mirka Kalužo.

Preveritev in potrditev letnega poročila 2009 ter stališče do revizorjevega poročila

Nadzorni svet je na 17. redni seji dne 21.4.2010 ob prisotnosti pooblaščenega revizorja obravnaval Letno poročilo Skupine Istrabenz in holdinške družbe Istrabenz, d.d., za leto 2009 s poročiloma pooblaščenih revizijskih družb in se seznanil z ugotovitvijo uprave holdinške družbe, da čista izguba poslovnega leta 2009 znaša 61.286.788,52 evra in ostane nepokrita.

Bilančna izguba holdinške družbe Istrabenz za leto 2009 znaša 74.651.269,75 evra in je oblikovana iz:

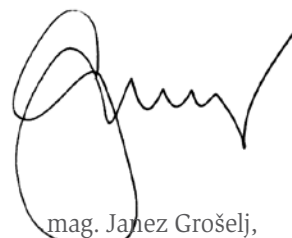
- čiste izgube poslovnega leta 2009 v višini 61.286.788,52 evra,
- nepokrite izgube poslovnega leta 2008 v višini 13.364.481,23 evra.

Nadzorni svet je ugotovil, da vsebina letnega poročila realno prikazuje poslovanje družbe Istrabenz in Skupine Istrabenz v letu 2009. Na osnovi preveritve letnega poročila in pregleda revizijskih poročil za leto 2009 ter predstavitve revizorjevih poročil s strani pooblaščenega revizorja je nadzorni svet:

- potrdil Letno poročilo družbe Istrabenz, d.d., za leto 2009 in Letno poročilo Skupine Istrabenz za leto 2009,
- dal pozitivno stališče k revizorjevemu poročilu o poslovanju družbe v letu 2009.

Za družbo Istrabenz, d.d., je bilo poslovno leto 2009 zelo zahtevno in v marsičem prelomno, saj je bil ogrožen celo obstoj družbe. Nadzorni svet ob zaključku poslovnega leta 2009 ugotavlja, da se je s potrditvijo prisilne poravnave družba izognila stečajju, kar vliva veliko upanja, da bo z izpeljavo sanacijskega načrta družba v prihodnje uspešno delovala še naprej.

Največja zasluga za uspešno opravljene aktivnosti v zvezi s finančnim prestrukturiranjem družbe in sprejetjem prisilne poravnave gre v prvi vrsti upravi, ki je na ta način ponovno povrnila zaupanje vseh deležnikov in poslovnih partnerjev v družbo Istrabenz, d.d. Uprava družbe mora v prihodnjem obdobju izpeljati zastavljeni načrt finančnega prestrukturiranja in prepričani smo, da bo zaupano ji nalogo dobro opravila.

mag. Janez Grošelj,
predsednik nadzornega sveta Istrabenz, d.d.

POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2009

Januar

- 1. 1. 2009 je vodenje družbe Actual I.T., d.o.o., prevzel Slavko Despotović.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 9. 1. 2009 prejela sodbo Višjega sodišča v Kopru v pravdni zadevi tožeče stranke Zorana Jankovića zoper toženi stranki Istrabenz, d.d., in Pivovarno Laško, d.d., zaradi izpolnitve pogodbe, s katero je višje sodišče zavrnilo pritožbo tožeče stranke Zorana Jankovića in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje. Prvostopenjsko sodišče je s sodbo z dne 26. 3. 2008 zavrnilo primarni tožbeni zahtevek, da sta toženi stranki dolžni prenesti na tožečo stranko vsaka 1/3 svojih delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in sicer Istrabenz, d.d., 285.093 delnic, Pivovarna Laško, d.d., pa 105.832 delnic po povprečni nabavni ceni 158,57 evrov za delnico. Prav tako je zavrnilo oba podrejena zahtevka, da sta toženi stranki dolžni podati izjavo volje oziroma nalog za prenos delnic in da sodba nadomesti izjavo oziroma nalog. Zoper sodbo višjega sodišča ni pritožbe in je možno vložiti le revizijo kot izredno pravno sredstvo.
- Družba Istrabenz, d.d., je 27. 1. 2009 prejela sklep Urada RS za varstvo konkurence, s katerim je družbi KDD – Centralna klirinško depotna družba, d.d., dovolila izvedbo prenosa lastništva in vpis obremenitev delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 28. 1. 2009 pridobila 6.085 delnic oziroma 7,24 odstotka delnic družbe TU FIN, d.d.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 30. 1. 2009 od Okrožnega sodišča v Kopru prejela sklep, s katerim je sodišče le delno ugodilo predlogu za imenovanje posebnega revizorja, ki ga je na sodišče vložila družba Petrol, d.d., Ljubljana. Za posebnega revizorja, katerega naloga je le preveritev vodenja/gospodarnosti posla družbe Istrabenz, d.d., in sicer prodaje delnic družbe Maksima Holding, d.d., za leto 2006, je sodišče imenovalo revizijsko hišo BDO EOS Revizija, d.o.o.

Februar

- V mesecu februarju 2009 so holdinška družba Istrabenz, d.d., Probanka, d.d., in Factor Banka, d.d., podpisale Pogodbo o prenosu terminske pogodbe za 890.000 delnic družbe Droga Kolinska, d.d. Factor Banka, d.d., je postala imetnica 338.734 delnic družbe Droga Kolinska, d.d. Delnice so prenesene po ceni 15 evrov. Cena se usklajuje z upoštevanjem dogovorjene obrestne mere. Probanka, d.d., je postala imetnica 551.266 delnic družbe Droga Kolinska, d.d. Delnice so prenesene po ceni 15 evrov. Cena se usklajuje z upoštevanjem dogovorjene obrestne mere. Obveznosti holdinške družbe Istrabenz, d.d., po obeh Pogodbah o terminskem odkupu delnic zapadejo 30. 11. 2010. S podpisom te pogodbe so dane garancije Factor banke, d.d., in Probanke, d.d., ugasnile.

Marec

- Na 14. skupščini delničarjev holdinške družbe Istrabenz, d.d., 4. 3. 2009 je skupščina družbe za člana nadzornega sveta na mesto dosedanjih članov nadzornega sveta mag. Boža Predaliča in Antona Turnška od 5. 3. 2009 do konca mandata ostalih članov nadzornega sveta izvolila mag. Alenko Vrhovnik Težak in Zorana Boškovića. Za člane nadzornega sveta družbe Istrabenz, d.d., – predstavnike delničarjev za mandatno dobo od 30. 5. 2009 dalje je skupščina družbe imenovala: mag. Alenko Vrhovnik Težak, mag. Janeza Grošlja, mag. Tamaro Jerman, Zorana Boškovića, mag. Francija Strajnarja in mag. Mirka Kalužo.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je od Okrožnega sodišča v Kopru prejela sodbo, s katero je Okrožno sodišče razsodilo v zadevi tožeče stranke Agencije za trg vrednostnih papirjev zoper tožene stranke: Istrabenz, d.d., Maksima Holding, finančna družba, d.d., NFD Holding, finančna družba, d.d., Finetol, finančna družba, d.d., Maksima Invest, finančna družba, d.d., in Daimond, d.d., zaradi razveljavitve skupščinskih sklepov, sprejetih na 12. redni seji skupščine delničarjev holdinške družbe Istrabenz, d.d., 28. 8. 2008. Okrožno sodišče je razsodilo, da se zavrne tožbeni zahtevek.

- Družba Istrabenz, d.d., je od Okrožnega sodišča v Kopru prejela sodbo, s katero je Okrožno sodišče v Kopru razsodilo v zadevi tožeče stranke Petrol, d.d., Ljubljana, zoper toženo stranko Istrabenz, d.d., zaradi izpodbijanja sklepov skupščine Istrabenz, holdinška družba, d.d., z dne 28. 8. 2008. Okrožno sodišče v Kopru je razsodilo, da se zavrne tožbeni zahtevek.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je od Agencije za trg vrednostnih papirjev prejela sklep, s katerim je Agencija za trg vrednostnih papirjev sklenila, da se ustavi postopek zoper osebe Maksima Holding, finančna družba, d.d., NFD Holding, finančna družba, d.d., Finetol, finančna družba, d.d., Maksima Invest, finančna družba, d.d., in Daimond, d.d., ter Istrabenz, holdinška družba, d.d., zaradi izdaje odločbe po tretjem odstavku 64. člena Zakona o prevzemih.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 19. 3. 2009 od UniCredit banke Slovenije, d.d., prejela dopis o Razvezi pogodbe o začasni prodaji delnic (reodkupni pogodbi), sklenjeni med družbo Istrabenz, d.d., in UniCredit banko 29. 4. 2008 za 301.437 delnic Poslovnega sistema Mercator, d.d., kar predstavlja 8,01-odstotka delnic družbe Mercator, 26.700 delnic družbe Petrol, d.d., Ljubljana, kar znaša 1,28 odstotka delnic družbe, in 40.300 delnic oz. 2,01 odstotka delnic družbe Sava, d.d. Iz prekinitve pogodbe je nastal presežek v višini 8.478.968,70 evra, do katerega je po pogodbi upravičena družba Istrabenz, d.d.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 19. 3. 2009 od revizijske družbe ABC revizija, družba za revizijo in sorodne storitve, d.o.o., Ljubljana, prejela Izredno revizijsko poročilo o ugotovitvah izredne revizije družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., za leto 2007. Družba Istrabenz, d.d., je na prejeto izredno revizijsko poročilo podala pripombe in od revizijske hiše ABC, d.o.o., zahtevala njegovo dopolnitev. Po mnenju družbe Istrabenz, d.d., izredno revizijsko poročilo ne prikazuje vseh pomembnih in revizorju predstavljenih okoliščin.
- 20. 3. 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., prejela odstopno izjavo Janka Kosmine, s katero je odstopil z mesta predsednika in člana nadzornega sveta holdinške družbe Istrabenz, d.d.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 27. 3. 2009 od NLB, d.d., Ljubljana, po faksu prejela Obvestilo o začetku prodaje delnic izdajatelja Petrol, d.d., Ljubljana, 30. 3. 2009. NLB, d.d., je družbo Istrabenz, d.d., pozvala, da do 8. 4. 2009 zagotovi kupca, ki bi od banke odkupil vse delnice PETG, ki jih banka ne bi uspela prodati na trgu. Če do navedenega datuma kupec preostalih delnic ne bo zagotovljen, bo NLB, d.d., delnice PETG obdržala v trajni lasti in posesti ter z namenom poplačila zapadle terjatve. NLB, d.d., je družbo Istrabenz, d.d., obvestila, da je z dnem posredovanja zgoraj navedenega obvestila pridobila 6,057-odstotni delež glasovalnih pravic v družbi Petrol, d.d., iz naslova imetništva 126.365 delnic. NLB, d.d., je družbo Istrabenz, d.d., 3. 4. 2009 obvestila, da je izvedla prodajo vseh delnic PETG po ceni, iz katere je vrednostno izhajal pobot medsebojnih obveznosti.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 30. 3. 2009 od Okrožnega sodišča v Ljubljani prejela tožbo na plačilo 820.158,98 evra zaradi zapadlih terjatev in predlog za izdajo začasne odredbe zaradi zavarovanja denarne terjatve, ki jo je na Okrožno sodišče v Ljubljani vložila SKB banka, d.d., Ljubljana. SKB banka, d.d., je predlagala, da naslovno sodišče izda začasno odredbo, s katero se holdinški družbi Istrabenz, d.d., (tožena stranka) prepoveduje odtujitev ali obremenitev ter kakršnokoli drugo razpolaganje z delnicami, ki so last tožene stranke; odtujitev ali obremenitev ter kakršnokoli drugo razpolaganje s poslovnim deležem ali s pravicami, ki iz tega poslovnega deleža izhajajo v družbah Instalacija, d.o.o., in Istrabenz plini, d.o.o., ter odtujitev in obremenitev določene nepremičnine.
- Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., je na nadaljevanju seje 30. 3. 2009 imenoval za predsednika nadzornega sveta Tomaža Toplaka, za namestnika predsednika nadzornega sveta pa Bojana Korsiko. Nadzorni svet se je seznanil in sprejel odstopno izjavo Igorja Bavčarja, predsednika uprave holdinške družbe Istrabenz, d.d., s sporazumnim prenehanjem mandata 15. 5. 2009.
- 30. 3. 2009 je uprava holdinške družbe Istrabenz, d.d., ugotovila, da banke upnice niso podpisale Dogovora o ureditvi medsebojnih razmerij med družbo, bankami upnicami in tremi največjimi lastniki. Uprava družbe Istrabenz, d.d., je sprejela ugotovitveni sklep, da je družba insolventna v smislu ZFPPIPP in da je ob nastopu tega stanja in ugotovitve do nadaljnjega dolžna ravnati v skladu z oddelkom 2.2. ZFPPIPP.
- 31. 3. 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., objavila Nerevidirane konsolidirane in nekonsolidirane računovodske izkaze za leto 2008.
- Hypo Alpe Adria Bank, d.d., je 31. 3. 2009 družbo Istrabenz, d.d., obvestila, da je zaradi zamude družbe Istrabenz, d.d., pri izpolnitvi Zahteve za predčasen reodkup delnic banka obdržala naslednje finančne instrumente: 55.000 delnic izdajatelja Luka Koper, d.d., 75.360 delnic izdajatelja Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana, in 43.500 delnic izdajatelja Petrol, slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana. Banka je obdržala tudi glasovalne pravice iz naslova imetništva delnic. Zaradi nižje tržne vrednosti navedenih finančnih instrumentov od obvez iz reodkupne pogodbe je Hypo Alpe Adria Bank, d.d., pozvala Istrabenz, d.d., da do 8. 4. 2009 doplača razliko vrednosti, ki skupaj z obrestmi znaša 6.303.366,14 evrov.

April

- Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., je na redni seji 2. 4. 2009 v upravo holdinške družbe imenoval dr. Bogdana Topiča, ki je funkcijo nastopil 3. 4. 2009, in mag. Tamaro Jerman, ki je svojo funkcijo nastopila 16. 5. 2009. Nadzorni svet je 4. 4. 2009 objavil javni razpis za predsednika in člana uprave družbe Istrabenz, d.d.
- Družba Istrabenz, d.d., je 3. 4. 2009 od Probanke, d.d., prejela Zahtevo za plačilo neporavnanih obveznosti po pogodbah o reodkupu vrednostnih papirjev, in sicer za 30.150 delnic izdajatelja Luka Koper, d.d., in 5.245 delnic izdajatelja Salus, d.d., pri čemer je Probanka, d.d., 2. 4. 2009 unovčila navedeno zavarovanje. Zaradi nižje tržne vrednosti navedenih finančnih instrumentov od obvez iz reodkupne pogodbe je Probanka, d.d., pozvala Istrabenz, d.d., da do 3. 4. 2009 doplača razliko v vrednosti 2.219.603,02 evra.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 14. 4. 2009 od Okrožnega sodišča v Kopru prejela poziv dolžniku, da se izreče o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka, ki ga je upnik BAWAG banka, d.d., vložil na Okrožno sodišče v Kopru.
- Družba Actual I.T., d.o.o., se je 15. 4. 2009 preoblikovala v delniško družbo Actual I.T., d.d. V družbi je bil uveden enotirni sistem upravljanja.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 29. 4. 2009 Okrožnemu sodišču v Kopru predložila zahtevo za odlog odločanja o predlogu za začetek stečajnega postopka.
- Družba Istrabenz, d.d., je v mesecu aprilu prejela sedem sklepov o izvršbi, na katere je družba v zakonitem roku ugovarjala.
- V mesecu aprilu je družba Istrabenz Turizem, d.d., prodala 88,87-odstotni delež v družbi Marina Koper, d.o.o.

Maj

- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 7. 5. 2009 od Okrožnega sodišča v Kopru prejela sklep o odložitvi odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka do 30. 6. 2009.
- Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., je na nadaljevanju 23. redne seje 12. 5. 2009 imenoval novega predsednika uprave in dva člana uprave holdinške družbe Istrabenz, d.d. Nadzorni svet je soglasno na mesto predsednika uprave imenoval dr. Bogdana Topiča, na mesto člana uprave pa Igorja Bavčarja in mag. Rudija Grbca. Nova uprava je svoj mandat nastopila 16. 5. 2009. Mag. Tamara Jerman, ki naj bi tudi nastopila mandat 16. 5. 2009, je z mesta članice uprave odstopila.

- Družba Istrabenz, d.d., je 27. 5. 2009 od Okrožnega sodišča v Kopru prejela obvestilo, da je upnik SKB Banka, d.d., Ljubljana, v predhodnem postopku zaradi insolventnosti podal izjavo o vstopu v postopek glede predloga za začetek stečajnega postopka nad dolžnikom Istrabenz, d.d., ter predlagal, da sodišče izda sklep o začetku stečajnega postopka nad dolžnikom Istrabenz, d.d.
- 30. 5. 2009 je nastopil mandat nov nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., v sestavi: Zoran Bošković, mag. Tamara Jerman, mag. Janez Grošelj, mag. Mirko Kaluža, mag. Franci Strajnar in mag. Alenka Vrhovnik Težak kot predstavniki kapitala ter Klavdija Primožič, Klavdija Ule in mag. Maja Prodan Jurič kot predstavnice zaposlenih.
- V mesecu maju je holdinška družba Istrabenz, d.d., dokapitalizirala družbo Istrabenz Turizem, d.d., s konverzijo terjatev iz danega posojila v višini 16,8 milijona evrov.

Junij

- Delničarji holdinške družbe Istrabenz, d.d., so se 5. 6. 2009 na 15. seji skupščine seznanili z letnim poročilom družbe in Skupine Istrabenz za poslovno leto 2008, imenovali revizorja za leto 2009 in sprejeli sklep o povečanju osnovnega kapitala z novimi denarnimi vložki s prednostno pravico delničarjev do vpisa novih delnic.
- Člani nadzornega sveta holdinške družbe Istrabenz, d.d., so na prvi konstitutivni seji 8. 6. 2009 imenovali za predsednika nadzornega sveta družbe Zorana Boškovića, za njegovo namestnico pa mag. Tamaro Jerman.
- 10. 6. 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., v skladu s sklepom skupščine, ki je potekala 5. 6. 2009, objavila Prospekt za prodajo delnic družbe Istrabenz, d.d., javnosti.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 19. 6. 2009 od Okrožnega sodišča v Kopru prejela obvestilo, da je upnik Banka Volksbank, d.d., v predhodnem postopku zaradi insolventnosti prijavil svojo udeležbo v predhodnem stečajnem postopku, uvedenem na predlog družbe Bawag Bank, d.d., Ljubljana, nad dolžnikom Istrabenz, d.d., ter predlagal, da sodišče izda sklep o začetku stečajnega postopka nad dolžnikom Istrabenz, d.d.
- Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., je 22. 6. 2009 na 3. redni seji sprejel nepreklicno odstopno izjavo Igorja Bavčarja, člana uprave.
- 30. 6. 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., objavila izid javne ponudbe prodaje delnic družbe Istrabenz javnosti. V postopku ponudbe delnic družbe Istrabenz, d.d., javnosti, ki je potekala od 11. 6. 2009 do 26. 6. 2009, ni bila vpisana in vplačana nobena delnica, zato predmetna ponudba delnic družbe Istrabenz, d.d., javnosti ni bila uspešna.

- 30. 6. 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., vložila na Okrožno sodišče v Kopru predlog za začetek postopka prisilne poravnave.

Julij

- Družba Istrabenz, d.d., je 2. 7. 2009 od Okrožnega sodišča v Kopru prejela sklep o prekinitvi postopka odločanja o predlogu upnikov Bawag Banka, d.d., SKB Banka, d.d., in Banka Volksbank, d.d., za začetek stečajnega postopka nad dolžnikom Istrabenz, d.d., do konca postopka prisilne poravnave nad dolžnikom.
- Holdinška družba Istrabenz, d.d., je 9. 7. 2009 od Okrožnega sodišča v Kopru prejela Sklep o začetku postopka prisilne poravnave, s katerim je Okrožno sodišče sklenilo, da se začne postopek prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, d.d. Okrožno sodišče v Kopru je za upravitelja imenovalo Borisa Dolamiča. Sodišče je imenovalo tudi upniški odbor, sestavljen iz devetih največjih upnikov holdinške družbe Istrabenz, d.d., Koper.

Avgust

- Delničarji družbe Droga Kolinska, d.d., so se 31. 8. 2009 na 9. skupščini seznanili z letnim poročilom družbe za poslovno leto 2008, določili uporabo bilančnega dobička družbe in določili letno dividendo v višini 0,339929345 evra na delnico. Skupščina je sprejela spremenjen in dopolnjen statut družbe, ki vključuje tudi spremembo dejavnosti družbe in prilagoditev statuta spremembam in dopolnitvam Zakona o gospodarskih družbah.

September

- Nadzorni svet družbe Droga Kolinska, d.d., je na seji 1. 9. 2009 sprejel sklep, da se uprava družbe vrne na dvočlansko, in sicer v sestavi Slobodan Vučičević, predsednik uprave, in Enzo Smrekar, član uprave.
- Nadzorni svet družbe Istrabenz, d.d., je na nadaljevanju seje 4. 9. 2009 za novega predsednika nadzornega sveta imenoval mag. Janeza Grošlja, za novega namestnika predsednika pa mag. Mirka Kalužo.
- 11. 9. 2009 je bil na mesto glavnega izvršnega direktorja družbe Actual I.T., d.d., imenovan Boštjan Primec, dosedanjí namestnik predsednika upravnega odbora družbe Actual I.T., d.d.

Oktober

- Uprava holdinške družbe je 19. 10. 2009 za prokurista družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., imenovala Tomaža Berložnika, katerega delo je osredotočeno na aktivnosti pri pogajanjih z bankami upnicami družbe Istrabenz, d.d.

November

- 9. 11. 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., v postopku prisilne poravnave na Okrožno sodišče v Kopru vložila zahtevo za dovolitev spremembe načrta finančnega prestrukturiranja.
- Okrožno sodišče v Kopru je 17. 11. 2009 izdalo in objavilo sklep o dovoljenju za spremembo načrta finančnega prestrukturiranja z vsebino, določeno v čistopisu spremenjenega načrta finančnega prestrukturiranja z dne 9. 11. 2009. Istega dne je Okrožno sodišče izdalo in objavilo sklep o preizkusu terjatev in končni seznam preizkušenih terjatev.
- Okrožno sodišče v Kopru je 17. 11. 2009 objavilo poziv upnikom za glasovanje o sprejetju prisilne poravnave v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, d.d. Sodišče je pozvalo upnike, da glasujejo o sprejetju prisilne poravnave na podlagi spremenjenega načrta finančnega prestrukturiranja.
- Uprava holdinške družbe Istrabenz, d.d., je v mesecu novembru sprejela sklep o spremembi računovodske usmeritve glede vrednotenja naložb, in sicer tako, da bo v svojih ločenih računovodskih izkazih obračunavala finančne naložbe v odvisne družbe v skladu z MRS 39, to je po pošteni vrednosti. Za spremembo se je uprava odločila zato, da bi ločeni računovodski izkazi podjetja podajali ustreznejše informacije o premoženju in finančnem stanju družbe.

December

- 16. 12. 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., objavila sklic 16. seje skupščine delničarjev družbe, ki jo je preklicala 24. 12. 2009. Skupščina je bila sklicana predvsem zaradi možnosti izvedbe vseh elementov predvidene prostovoljne poravnave med družbo Istrabenz, d.d., in bankami upnicami. Ker prostovoljna poravnava ni bila sklenjena, je odpadel razlog za povečanje osnovnega kapitala družbe na način, kot je bil predviden v sklicu skupščine, zato je družba skupščino preklicala.
- 17. 12. 2009 se je iztekel rok za oddajo glasovnic o sprejetju prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, holdinška družba, d.d.

POMEMBNEJŠI DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA

Januar

- 6. januarja 2010 je vodenje družbe Istrabenz Marina Invest, d.o.o., prevzel Aldo Gabrijel.
- Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz je na svoji seji 14. 1. 2010 sprejel nepreklicno odstopno izjavo dr. Bogdana Topiča, predsednika uprave. Nadzorni svet je v novo upravo družbe s polnim mandatom šestih let imenoval mag. Tomaža Berločnika za predsednika uprave in mag. Rudija Grbca za člana uprave.
- Okrožno sodišče v Kopru je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, holdinška družba, d.d., Koper, 21. 1. 2010 izdalo Sklep o potrditvi prisilne poravnave. Za prisilno poravnavo je glasovalo 74,79 odstotka upnikov z glasovalno pravico.
- Družba Istrabenz, d.d., se je na sklep Okrožnega sodišča v Kopru o potrditvi prisilne poravnave pritožila in vložila predlog za popravilo sklepa, saj seznam terjatev, ugotovljenih v postopku prisilne poravnave, ni bil v skladu z ZFPPI-PP. Seznam terjatev ni vseboval (zgolj) priznanih terjatev, temveč so bile v seznam terjatev, ugotovljenih v postopku prisilne poravnave, zajete tudi verjetno izkazane terjatve.

Februar

- V mesecu februarju je prišlo do sprememb pomembnih deležev v lastniški strukturi holdinške družbe Istrabenz, d.d.:
 - 1. 2. 2010 je NLB, d.d., pridobila 482.257 delnic izdajatelja Istrabenz, holdinška družba, d.d., z oznako ITBG, kar predstavlja 9,31-odstotni delež glasovalnih pravic v izdajatelju Istrabenz, holdinška družba, d.d. Po opravljeni transakciji ima NLB, d.d., v lasti 680.257 delnic z oznako ITBG, kar predstavlja 13,13-odstotni delež v kapitalu izdajatelja.
- 5. 2. 2010 je Gorenjska Banka, d.d., Kranj pridobila 378.300 delnic izdajatelja Istrabenz, holdinška družba, d.d., z oznako ITBG, kar predstavlja 7,30-odstotni delež glasovalnih pravic v izdajatelju. Pred opravljeno transakcijo Gorenjska Banka, d.d., Kranj, ni imela v lasti delnic ITBG.
- 9. 2. 2010 je Banka Celje, d.d., pridobila 276.000 delnic izdajatelja Istrabenz, holdinška družba, d.d., z oznako ITBG, kar predstavlja 5,33-odstotni delež glasovalnih pravic v izdajatelju. Pred opravljeno transakcijo Banka Celje, d.d., Kranj, ni imela v lasti delnic ITBG.
- V mesecu februarju se je pomembno spremenil delež glasovalnih pravic družbe Maksima Holding, d.d., finančna družba v družbi Istrabenz, d.d., in sicer z 1.141.705 delnic ITBG oz. 22,04 odstotkov deleža (stanje 31. 1. 2010) na 4.040 delnic ITBG, kar je 0,08-odstotni delež (stanje 12. 12. 2010).

- Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., je na seji 10. 2. 2010 dal soglasje k Letnemu poslovnemu načrtu družbe Istrabenz d.d. za leto 2010.
- Okrožno sodišče v Kopru je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, holdinška družba, d.d., Koper, 12. 2. 2010 izdalo Sklep o potrditvi prisilne poravnave, s katerim je nadomestilo Sklep o potrditvi prisilne poravnave, izdanim 21. 1. 2010.
- Družba Istrabenz Turizem, d.d., je v februarju objavila tri pozive za javno zbiranje pisnih ponudb, in sicer za nakup 100-odstotnega deleža družbe Istrabenz Hoteli Portorož, hotelirstvo in turizem, d.o.o., za nakup 100 odstotkov delnic družbe Grand Hotel Adriatic d.d., Opatija, Republika Hrvaška, ter za nakup 100 odstotkov delnic družbe Turizem Kras, destinacijski management, d.d.

Marec

- Dne 3. 3. 2010 je postal pravnomočen Sklep Okrožnega sodišča v Kopru o potrditvi prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, holdinška družba, d.d., z dne 12.2.2010. Družba je javnost obvestila, da sta stopila v veljavo dva dogovora med družbo Istrabenz d.d. in bankami upnicami, ki sta bila sklenjena v postopku prisilne poravnave. Prvi dogovor natančneje ureja medsebojna razmerja in sodelovanje med družbo Istrabenz d.d. in bankami upnicami pri izvajanju načrta finančnega prestrukturiranja. Drugi dogovor ureja način skupne prodaje delnic, zaseženih na podlagi repo pogodb ter delitev morebitnega presežka iz že unovčenih repo pogodb.
- Okrožno sodišče v Kopru je 9. 3. 2010 izdalo sklep o začetku stečajnega postopka nad družbo Istrabenz Marina Invest, gradnja in upravljanje pristanišč, d.o.o., Koper. Predlog za začetek stečajnega postopka je vložila družba Istrabenz Marina Invest, d.o.o., zaradi nastopa insolventnosti družbe.
- Konec marca je holdinška družba Istrabenz, d.d., v sodelovanju z investicijskim svetovalcem, francosko banko BNP Paribas, ki jo je družba pooblastila za izvedbo postopkov

za morebitno prodajo deleža družbe Istrabenz, d.d., v družbi Droga Kolinska, d.d., pristopila k poizvedovanju o vrednosti družbe Droga Kolinska, d.d., na trgu.

- 31. 3. 2010 je družba Istrabenz objavila nerevidirane ne-konsolidirane računovodske izkaze holdinške družbe Istrabenz, d.d., za leto 2009 skupaj z informacijo o poslovanju po divizijah v Skupini Istrabenz v letu 2009.
- 31. 3. 2010 je holdinška družba Istrabenz, d.d., v skladu z načrtom finančnega prestrukturiranja podpisala pogodbo o prodaji 43,78-odstotnega poslovnega deleža v družbi Logina, d.o.o.

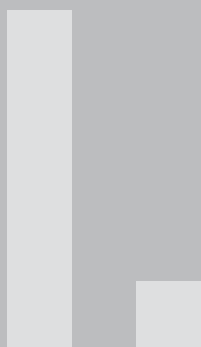
April

- Družba Aktiva Naložbe, d.d., je na podlagi opcijske pogodbe uveljavila opcijo za nakup 93.796 lot delnic izdajatelja Factor banka, d.d., Ljubljana, z oznako FBN. V skladu z navedenim je družba Istrabenz, d.d., odsvojila 93.796 lot delnic FBN, kar predstavlja 6,76-odstotni delež v družbi Factor banka, d.d., Ljubljana. Po opravljeni transakciji družba Istrabenz, d.d., nima več v lasti nobene delnice Factor banke, d.d., Ljubljana.

letno poročilo 2009

poslovno poročilo

Odpiramo novo poglavje zgodovine

Z zaupanjem zremo v prihodnost. Smo prerojeni, zavzeti in optimistični. Pripravljene smo na nov polet. Naložbena področja izžarevajo pripravljenost, da s svojimi izdelki in storitvami izboljšujejo kakovost življenja.

1. POMEMBNEJŠI PODATKI O DRUŽBI ISTRABENZ, d.d.

Firma:	Istrabenz, holdinška družba, d.d.
Skrajšano:	Istrabenz d.d.
Naslov:	Cesta Zore Perello-Godina 2, 6000 Koper, Slovenija
Telefon	00386 5 662 1500
Telefaks:	00386 5 662 1515
El. pošta:	info@istrabenz.si
Spletna stran:	http://www.istrabenz.si
Glavna dejavnost:	dejavnost holdingov
Velikost družbe:	velika
Uprava	
Predsednik uprave:	mag. Tomaž Berločnik , od 15. 1. 2010 dr. Bogdan Topič, od 16. 5. 2009 do 14. 1. 2010 Igor Bavčar, do 15. 5. 2009
Člani uprave:	mag. Rudi Grbec , od 16. 5. 2009 Igor Bavčar, od 16. 5. 2009 do 22. 6. 2009 dr. Bogdan Topič, od 3. 4. 2009 do 15. 5. 2009
Predsednik nadzornega sveta:	mag. Janez Grošelj , od 4. 9. 2009 Zoran Bošković, od 8. 6. 2009 do 4. 9. 2009 Tomaž Toplak, od 30. 3. 2009 do 29. 5. 2009 Janko Kosmina, do 20. 3. 2009
Število družb v Skupini Istrabenz 31. 12. 2009:	75
Število dejavnosti v Skupini Istrabenz:	7
Število zaposlenih v Skupini Istrabenz 31. 12. 2009:	4.284
Matična številka:	5000025
ID za DDV:	SI17762723
Št. vpisa v sodni register:	199600803
Datum vpisa v sodni register:	16. 11. 1996
Osnovni kapital:	5.180.000 navadnih imenskih kosovnih delnic s pripadajočim zneskom 4,17 evra
Kotacija delnic:	Ljubljanska borza vrednostnih papirjev; Standardna kotacija
Vložna številka:	10031700

2. PREDSTAVITEV HOLDINŠKE DRUŽBE IN SKUPINE ISTRABENZ

Istrabenz, holdinška družba, d.d., je krovna družba v poslovni Skupini Istrabenz, ki jo sestavljajo naslednja strateška naložbena področja:

- Energetika
- Prehrana
- Turizem
- Informacijske tehnologije
- Druge naložbe

2. PREDSTAVITEV HOLDINŠKE DRUŽBE IN SKUPINE ISTRABENZ

Schema organiziranosti Skupine Istrabenz na dan 31. 12. 2009

Istrabenz, holdinška družba, d.d.									
Prehrana Skupaj: 24 družb		Energetika Skupaj: 30 družb		Druge naložbe Skupaj: 6 družb		Turizem Skupaj: 8 družb		Informacijske tehnologije Skupaj: 6 družb	
95	Droga Kolinska, d.d.	51	Instalacija, d.o.o., Koper	95,20	Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o., Beograd	99,98	Istrabenz Marina Invest, d.o.o.	78	Actual I.T., d.d., Koper
100	Droga Kolinska, d.o.o. Zagreb, Hrvaška	49,34	Istrabenz Gorenje, d.o.o., Nova Gorica	51	Istrabenz Inženiring, d.o.o.	100	Istrabenz Turizem, d.d. Portorož	100	Actual I.T., Hrvaška, d.o.o.
100	Lasago, d.o.o., Buje, Hrvaška	100	Istrabenz Investicijski Inženiring, d.o.o.	Naložbe v pridružene družbe		100	Turizem Kras, destinacijski management, d.d.	100	Actual BH, d.o.o. Bosna in Hercegovina
100	Argeta, d.o.o., Sarajevo, BiH	51	Intrade energija, d.o.o. Sarajevo, BiH			100	Turistična družba Kras, d.o.o.	100	Actual I.T., d.o.o. Beograd
100	Droga Livsmedel, AB, Göteborg, Švedska (1)	50	GEN-I, d.o.o.			100	Thai Si s.r.l., Italija	100	SIMT, d.o.o.
100	OOO Droga Kolinska, Moskva, Rusija	100	GEN-I Zagreb, d.o.o.			100	Grand Hotel Adriatic, d.d., Opatija	50	SIMT CARDINFO, d.o.o.
100	Droga, d.o.o.e.l. Skopje, Makedonija (2)	100	GEN-I Beograd, d.o.o.			100	Istrabenz Hoteli Portorož, d.o.o.		
100	Droga, d.o.o., Sarajevo, BiH (1)	100	GEN-I Budapest, Kft	50	Adriafin, d.o.o.	60	20	Golf Istra, d.o.o.	
96,30	DK Faktor, d.d., Sarajevo, BiH (1)	100	GEN-I Skopje, d.o.o.	50	IP Obala, d.o.o.				
100	Grand Prom, AD, Novi Beograd	100	GEN-I Sarajevo, d.o.o.	49,90	Open AD AG (2)				
100	DK Trade, d.o.o. Sarajevo	100	GEN-I Athens SMLLC	43,78	Logina, d.o.o.				
100	Kofikom, d.o.o., Sarajevo, BiH (1)	100	GEN-I Tirana Ltd						
100	Unikomerc, d.o.o. Novi Beograd	100	GEN-I Bucharest, s.r.l.						
100	VS International, d.o.o. Beograd (1)	100	Istrabenz Gorenje Inženiring, d.o.o.						
100	Bonito, AD, Beograd (1)	100	Vitales Nova Gorica, d.o.o.						
100	Droga Kolinska, d.o.o.e.l., Skopje	100	Vitales, d.o.o., Nova Bila, BiH						
100	Slovin Jugokokta, d.o.o.e.l., Skopje	100	Vitales, d.o.o., Bihač, BiH						
100	Kofikom Produkt, d.o.o. Glavičice, BiH	50	Vitales, d.o.o., Sokolac, BiH						
100	DK Mont, d.o.o. Podgorica	100	Vitales, d.o.o., Čakovec, Hrvaška						
100	Grand Kafa, d.o.o., Beograd	51	Vitales EBI, s.r.l., Italija						
100	Tobess, d.o.o. Beograd	50	Vitales Inženjering Prijedor d.o.o., BiH						
70,63	23,51 Soko Štark AD Beograd	50	IGP, d.o.o.						
	23,50 - Tobess, d.o.o.	100	IG AP, d.o.o.						
100	Soko Štark, Maloproaja, d.o.o., Beograd	51	Istrabenz plini, d.o.o., Koper						
79,40	AD Palanački Kiseljak, Smederevska Palanka	100	Plinarna Maribor, d.o.o.						
		33,33	Moja energija, d.o.o., Maribor						
		100	Istrabenz plini, d.o.o., Beograd						
		100	Istrabenz plini, d.o.o., Breza						
		97,67	Istrabenz plini, d.o.o., Bakar						
		74,22	Disuplin Porto Re, d.o.o. Kraljevica						

	Družba hči
	Družba vnukinja
	Družba pravnukinja
	Družba prapravnukinja
	Pridružena družba
(1)	Podjetje v mirovanju oz. ukinjanju
(2)	Podjetje v stečaju

3.

ZNAČILNOSTI POSLOVANJA DRUŽBE ISTRABENZ, D.D., V LETU 2009

Uprava holdinške družbe Istrabenz, d.d., si je letu 2009 prizadevala, da bi z bankami upnicami sklenila poravnano. Izglasovana je bila prisilna poravnava, ki predvideva konsolidacijo dolga v obdobju štirih let. Družba Istrabenz v skladu s poslovnim načrtom v letu 2010 predvideva odprado nekaterih naložbenih nepremičnin. Uprava holdinške družbe bo izvajala aktivno upravljanje naložb z namenom povečevanja vrednosti premoženja holdinške družbe.

V letu 2009 so v holdinški družbi Istrabenz, d.d., potekali pomembni procesi za zagotovitev pogojev za začetek izvajanja zahtevne finančne konsolidacije družbe z dogovarjanjem z bankami upnicami ter z upoštevanjem zakonskih možnosti glede na nastalo insolventnost družbe.

S strmim padanjem tržnih vrednosti delnic na tujih in domači borzi v letu 2008 je bilo ugotovljeno, da bo v nadaljevanju v holdinški družbi Istrabenz, d.d., zelo težko obvladovati višino finančnega dolga in s tem vzdržno finančno situacijo z bankami upnicami. Z zaostrovanjem finančne krize so se v letu 2008 vse bolj zaostrovali pogoji za dostop do finančnih virov za refinanciranje finančnih obveznosti, zato je bila že novembra 2008 sprejeta odločitev, da se pripravi program ukrepov za finančno prestrukturiranje družbe. V ta namen je bil v začetku decembra 2008 sprožen tudi postopek za organizirani način dogovarjanja z vsemi bankami upnicami. Pri pripravi programa finančnega prestrukturiranja je sodelovala tudi mednarodna svetovalna hiša.

V obdobju do konca meseca marca 2009 je bila izdelana vrsta dokumentov, med njimi naslednji pomembni dokumenti:

- bistveni elementi (term sheet) za sindicirano posojilo,
- poslovni načrti družb Skupine Istrabenz za obdobje 2009–2011,
- indikativno vrednotenje sredstev holdinške družbe in
- indikativni koncept prestrukturiranja holdinške družbe.

Na podlagi navedenih strokovnih podlag je potekal proces dogovarjanja z bankami upnicami za:

- sklenitev dogovora o ureditvi medsebojnih razmerij z bankami, ki bi uredil organizacijo nastopanja bank v razmerju do družbe, moratorij na obveznosti družbe Istrabenz, d.d., ter obveznosti holdinške družbe kot dolžnika;
- sklenitev dodatkov k pogodbam o prodaji in reodkupu delnic z namenom, da bi dosegli večje finančne učinke za holdinško družbo s skupno prodajo delnic v organiziranem procesu prodaje in
- sklenitev pogodbe o sindiciranem posojilu.

Sočasno s procesi dogovarjanja z bankami upnicami za potrebe holdinške družbe so potekali tudi pogovori z bankami upnicami dveh največjih naložb v odvisna podjetja, naložbi v družbi Droga Kolinska, d.d., in Istrabenz Turizem, d.d., za sklenitev pogodb o sindiciranem posojilu, kar naj bi omogočilo finančno konsolidacijo v navedenih divizijah.

Marca 2009 banke upnice niso podpisale predlaganih dokumentov in ostalih predlaganih zavez, na podlagi katerih bi se holdinška družba izognila postopkom prisilne poravnave.

30. 3. 2009 je uprava družbe s sklepom ugotovila, da je holdinška družba Istrabenz, d.d., v skladu z določili Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) insolventna. Stanje insolventnosti družbe je nastalo kot posledica ugotovljene dolgoročne in kratkoročne plačilne nesposobnosti oziroma trajne nelikvidnosti.

Od trenutka ugotovljene insolventnosti družbe je Istrabenz deloval v skladu z določili ZFPPIPP, poslovanje holdinške družbe pa je bilo omejeno le na izvajanje plačil in sprejemanje obveznosti, ki so bile nujne za redno poslovanje.

Po ugotovljenem stanju insolventnosti je poslovodstvo Istrabenza v skladu z zakonskimi določili pripravilo poročilo o ukrepih finančnega prestrukturiranja družbe, ki ga je obravnaval in potrdil nadzorni svet družbe. Sklicana je bila tudi skupščina družbe za obravnavo in sprejem sklepa o povečanju kapitala družbe kot potrebnem ukrepu za morebitno odpravo stanja insolventnosti družbe. Ponudba delnic družbe Istrabenz, d.d., javnosti ni bila uspešna.

V zakonitem roku treh mesecev od ugotovljene insolventnosti družbe je poslovodstvo družbe predložilo pristojnemu sodišču predlog za začetek postopka prisilne poravnave družbe. V tem času je bil tudi uspešno preprečen začetek stečajnega postopka družbe, kar so predlagale nekatere banke upnice.

3. ZNAČILNOSTI POSLOVANJA DRUŽBE ISTRABENZ, D.D., V LETU 2009

Začetek postopka prisilne poravnave je bil utemeljen z izhodišči in ugotovitvami v naslednjih dokumentih, ki so bili sestavni del predloga:

- Poročilo o finančnem položaju in poslovanju dolžnika,
- Revizorjevo poročilo z revizijskim mnenjem brez pridržkov,
- Načrt finančnega prestrukturiranja in
- Poročilo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetja s pritrdilnim mnenjem.

V načrtu finančnega prestrukturiranja (NFP), ki je bil dopolnjen novembra 2009, so upoštevana naslednja izhodišča:

- popolno poplačilo nezavarovanih terjatev upnikov do konca leta 2013,
- za poplačilo se da upnikom na razpolago celotno premoženje družbe.

V NFP je določen odstotek poplačila terjatev upnikov po letih z upoštevanjem poplačila obresti od začetka postopka prisilne poravnave do končnega poplačila terjatev upnikov, in sicer po fiksni obrestni meri, ki za obdobje od 8. 7. 2009 do 31. 12. 2009 znaša 2,50 odstotka, za leto 2010 znaša 3 odstotke, vsako naslednje leto narašča za 0,25 odstotka in v letu 2013 znaša 3,75 odstotka. Prav tako je v NFP vključen izračun z utemeljitvijo, da je poplačilo terjatev upnikov v pogojih prisilne poravnave ugodnejše kot v primeru stečajnega postopka.

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij je v skladu z določili ZFPPIPP podal tudi mnenje in potrdil, da je holdinška družba insolventna ter da:

- obstaja več kot 50-odstotna verjetnost, da bo z izvedbo NFP doseženo finančno prestrukturiranje družbe in bo na ta način družba postala kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna ter da
- obstaja več kot 50-odstotna verjetnost, da bodo s poravnavo terjatev upnikom na podlagi NFP v postopku prisilne poravnave zagotovljeni boljši pogoji poplačila terjatev upnikov, kot bi bili v primeru začetka stečajnega postopka družbe.

8. 7. 2009 je Okrožno sodišče v Kopru sprejelo sklep, da se začne postopek prisilne poravnave holdinške družbe Istrabenz, d.d.

Poslovanje družbe v času od začetka postopka prisilne poravnave je potekalo v skladu z ZFPPIPP in pod nadzorom prisilnega upravitelja. Sodišče je imenovalo tudi upniški odbor, ki je bil sestavljen iz devetih največjih upnikov.

V skladu z določili ZFPPIPP so bili v času po začetku postopka prisilne poravnave izvedeni vsi potrebni postopki za presojo in potrditev prijavljenih terjatev upnikov. Potrjene terjatve upnikov so bile pravna podlaga za pridobitev glasovalnih pravic upnikov, ki so z glasovanjem odločali o sprejetju prisilne poravnave nad holdinško družbo Istrabenz, d.d. Za sprejetje prisilne poravnave je glasovalo 74,79 odstotka upnikov z glasovalnimi pravicami. Na podlagi določil ZFPPIPP je sodišče izdalo sklep o potrditvi prisilne poravnave nad

dolžnikom Istrabenz, d.d., ki je postal pravnomočen 3. 3. 2010.

V času do izglasovanja prisilne poravnave si je uprava holdinške družbe še vedno prizadevala, da bi z bankami upnicami sklenila prostovoljno poravnavo. Pri tem je uprava izhajala iz predpostavk, da bi z bankami upnicami dosegla dogovor o daljši dobi poplačila terjatev, kar naj bi omogočilo uspešnejšo prodajo sredstev holdinške družbe v sedanjih in pričakovanih zaostrenih gospodarskih razmerah. Prav tako bi v pogojih prostovoljne poravnave tudi z ustreznim dodatnim finančnim angažiranjem lastnikov holdinške družbe bilo možno prilagajati proces prodaje sredstev tako, da bi ohranili optimalni obseg in strukturo naložb ter nivo zadolžitve holdinške družbe.

Hkrati z izvajanjem obveznosti iz NFP v prisilni poravnavi bo holdinška družba Istrabenz, d.d., izvajala tudi dva dogovora, ki sta bila sklenjena v postopku prisilne poravnave med družbo in bankami upnicami. Prvi dogovor natančneje ureja medsebojna razmerja in sodelovanje med družbo Istrabenz, d.d., in bankami upnicami pri izvajanju načrta finančnega prestrukturiranja, drugi dogovor pa ureja način skupne prodaje delnic, zaseženih na podlagi repo pogodb ter delitev morebitnega presežka iz že unovčenih repo pogodb.

Po pravnomočnosti sklepa o potrditvi prisilne poravnave je uprava holdinške družbe Istrabenz, d.d., dolžna začeti izvajati NFP ter pri tem upoštevati tudi sprejete dogovore z bankami upnicami. Uprava je pripravila poslovni načrt za leto 2010, ki ga je potrdil nadzorni svet družbe in s katerim so soglašale tudi banke upnice.

Poslovni načrt za leto 2010 predvideva, da bo družba Istrabenz, d.d., v letu 2010 prodala za približno 100 milijonov evrov sredstev. Ob tem je načrtovani čisti poslovni izid v višini 44,5 milijona evrov v pretežni meri posledica ustvarjenega presežka s prodajo premoženja. V skladu z načrtom prisilne poravnave se bo dolg družbe do bank leta 2010 zmanjšal za 85 milijonov evrov. Kapital družbe bo konec leta znašal 73 milijonov evrov, finančni dolg pa 364 milijonov evrov.

Družba Istrabenz v skladu s poslovnim načrtom v letu 2010 predvideva odprodajo poslovno nepotrebnih sredstev, nekaterih naložbenih nepremičnin, finančnih naložb in vrednostnih papirjev ter deležev v nekaterih odvisnih družbah. Prav tako bo družba začela z vsemi potrebnimi pripravljanimi aktivnostmi za preučitev možnosti morebitne prodaje deležev družbe Istrabenz, d.d., v vseh odvisnih družbah. Kot je navedeno v načrtu finančnega prestrukturiranja, družba za poplačilo upnikov namenja celotno premoženje, vendar prednostno tisto premoženje, ki ga bo do roka za izplačilo določenega obroka možno unovčiti z dosegom optimalnih učinkov, tako glede vrste premoženja kot časa prodaje.

Hkrati z izvajanjem letnega poslovnega načrta bo uprava holdinške družbe izvajala vse aktivnosti aktivnega upravljanja naložb z namenom, da se povečuje vrednost premoženja holdinške družbe.

V letu 2009 so bile uspešno zaključene tudi aktivnosti z bankami upnicami v družbi Droga Kolinska, d.d., in družbah na področju turizma. S spremenjenimi posojilnimi pogodbami ter sklenjenimi pogodbami o sindiciranem posojilu so bili določeni pogoji vračila, obrestne mere in zavarovanja posojil, s čimer so bili zagotovljeni pogoji za tekoče poslovanje družb in izvajanje procesa dezinvestiranja za zmanjšanje finančnega dolga.

V letu 2009 so se tudi družbe v ostalih divizijah Skupine Istrabenz soočale s težavami ohranjanja ravni zadolžitve pri poslovnih bankah, tudi zaradi nastalih finančnih razmer v

holdinški družbi Istrabenz, d.d. Po uspešno zaključenih postopkih potrditve prisilne poravnave v holdinški družbi Istrabenz se tudi v odvisnih družbah postopoma vzpostavljajo boljši pogoji za ohranjanje ravni zadolžitve pri bankah glede na potrebe tekočega poslovanja in za izvedbo načrtovanih investicijskih vlaganj.

Poslovanje holdinške družbe Istrabenz kot tudi posameznih naložbenih področij Skupine Istrabenz v letu 2009 je predstavljeno v poglavju Analiza poslovanja Skupine Istrabenz in holdinške družbe Istrabenz.

4. LASTNIŠKA STRUKTURA, DELNICE IN DIVIDENDE

4.1 LASTNIŠKA STRUKTURA

Lastniška struktura holdinške družbe Istrabenz, d.d., se v letu 2009 ni bistveno spremenila v primerjavi z zadnjim dnem v letu 2008. 31. 12. 2009 je največji delničar Petrol, d.d., Ljubljana z 32,63-odstotnim deležem, drugi največji delničar je Maksima Holding, d.d., finančna družba z 22,04-odstotnim deležem (v primerjavi z 31. 12. 2008 se je lastništvo zniža-

lo za 3,13 odstotka), tretji največji delničar je NFD Holding, d.d., s 13,99-odstotnim deležem.

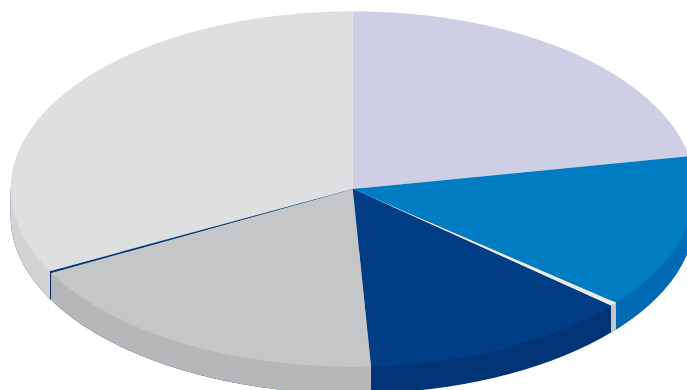
Na zadnji dan leta 2009 je imela holdinška družba Istrabenz 14.415 delničarjev. V primerjavi z istim dnem prejšnjega leta se je število delničarjev zmanjšalo za 130.

Struktura lastništva holdinške družbe Istrabenz, d.d., na dan 31. 12. 2009

Delničar	Stanje po delniški knjigi 31. 12. 2009	% v kapitalu
1 PETROL d.d., Ljubljana	1.690.305	32,63 %
2 MAKSIMA HOLDING, d.d.	1.141.705	22,04 %
3 NFD HOLDING, d.d.	724.637	13,99 %
4 MAKSIMA INVEST, d.d.	291.787	5,63 %
5 NLB, d.d.	198.000	3,82 %
6 DAIMOND, d.d.	183.097	3,53 %
7 FINETOL, d.d.	67.632	1,31 %
8 GOLDINAR, d.o.o., Koper	49.358	0,95 %
9 AKTIVA Naložbe, d.d.	43.582	0,84 %
10 PUBLIKUM FIN, d.o.o.	24.345	0,47 %
11 OSTALI DELNIČARJI	765.552	14,78 %
SKUPAJ	5.180.000	100,00 %

Struktura lastništva holdinške družbe Istrabenz, d.d., na dan 31. 12. 2009

Maksima Holding d.d.	22,04%
NFD Holding d.d.	13,99%
Pooblašcene investicijske družbe	0,36%
Fizične osebe	12,76%
Ostale pravne osebe - domače	18,02%
Ostale pravne osebe - tuje	0,17%
Lastne delnice	0,02%
Petrol d.d., Ljubljana	32,63%

4.2 DELNICE IN DIVIDENDE

33

Temeljni podatki o delnici holdinške družbe Istrabenz, d.d.

Osnovni kapital	Razdeljen je na 5.180.000 navadnih imenskih kosovnih delnic s pripadajočim zneskom 4,17 evra.
Drugi razredi delnic	Drugih razredov delnic in vrednostnih papirjev, ki dajejo imetniku delniško nakupno opcijo, družba ni izdala.
Oznaka delnice	ITBG
Kotacija	Standardna kotacija Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.
Stanje vplačil delnic in pravic imetnikov	Vse delnice družbe so v celoti vplačane in dajejo imetnikom enake pravice.
Kontrolna pravica	Noben delničar nima posebne kontrolne pravice.
Prenos delnic	Za prenos delnic družbe ni omejitev, niti ni potrebno dovoljenje družbe ali drugih imetnikov vrednostnih papirjev. Družba ni seznanjena, da obstajajo med delničarji kakršnikoli dogovori, ki lahko povzročijo omejitev prenosa delnic ali glasovalnih pravic.

4. LASTNIŠKA STRUKTURA, DELNICE IN DIVIDENDE

Gibanje vrednosti delnic, dividend in števila delničarjev holdinške družbe Istrabenz, d.d., v obdobju 2007–2009

Zneski v €

Podatki o delnici	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2009
Knjigovodska vrednost delnice	66,88	1,59	11,36
Tehtani povprečni enotni tečaj	91,58	68,16	15,48
Tržna kapitalizacija pri tehtanem povprečnem enotnem tečaju	474.391.138	353.069.434	80.159.720
Najvišja v letu	143,93	108,57	24,49
Najnižja v letu	45,78	23,27	4,58
Zaključni tečaj	104,28	23,54	6,90
Tržna kapitalizacija pri zaključnem tečaju	540.170.400	121.937.200	35.735.252
Izplačana dividenda na delnico	0,65	3,79	-
Število delničarjev	15.164	14.545	14.415

4.3 DIVIDENDNA POLITIKA

Holdinška družba Istrabenz, d.d., nima finančnih možnosti za nadaljnje izpolnjevanje načrtovane dividendne politike v skladu s strateškim poslovnim načrtom za obdobje 2007–2011 zaradi obveznosti, ki izhajajo iz NFP. V letu 2009 dividende delničarjem družbe niso bile izplačane in tudi v času trajanja prisilne poravnave izplačila dividend niso predvidena.

4.4 DELNICA HOLDINŠKE DRUŽBE ISTRABENZ, d.d., NA ORGANIZIRANEM TRGU

V letu 2009 je tečaj delnice družbe Istrabenz upadel za 71,5 odstotka. Tečaj delnice je konec leta 2008 znašal 23,54 evra, konec leta 2009 pa 6,90 evra. Obseg trgovanja je v letu 2009 znašal 106.609 lotov, kar predstavlja približno 2 odstotka vseh delnic. Skupni promet z delnico družbe Istrabenz, d.d., je znašal 1,6 milijona evrov.

Indeks SBI20 je v letu 2009 pridobil 16 odstotkov svoje vrednosti.

Gibanje tečaja delnice Istrabenza d.d. v primerjavi z borznim indeksom SBI20 v letu 2009

4.5 NAVZKRIŽNA POVEZANOST Z DRUGIMI DRUŽBAMI

Na zadnji dan leta 2009 ne obstaja nobene navzkrižne povezanosti med holdinško družbo Istrabenz, d.d., in drugimi družbami.

4.6 LASTNE DELNICE IN NJIHOVO PRIDOBIVANJE

Družba je bila 31. 12. 2009 imetnica 978 lastnih delnic, ki jih je v skladu s sklepom 11. seje skupščine, ki je potekala 30. 5. 2007, pridobila v obdobju od 1. 10. 2008 do 30. 11. 2008. Družba je v skladu s pooblastilom skupščine lastne delnice lahko pridobivala najdlje do 30. 11. 2008.

4.7 ODOBRENI KAPITAL

Ob soglasju nadzornega sveta je imela uprava do 28. 9. 2009 možnost povečati osnovni kapital za največ 10.802.878,48 evrov z izdajo novih delnic. Pri tem je lahko izključila prednostno pravico obstoječih delničarjev do novih delnic. Uprava holdinške družbe v letu 2009 ni izkoristila te možnosti.

4.8 POGOJNO POVEČANJE KAPITALA

Skupščina družbe Istrabenz, d.d., v letu 2009 ni sklepala o pogojnem povečanju kapitala.

4.9 SPREMEMBA KONTROLE V DRUŽBI

Družba nima sklenjenih dogovorov, katerih stranka je in pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica prevzemne ponudbe.

4.10 DELNIŠKA SHEMA ZA DELAVCE

Družba nima delniške sheme za delavce. V letu 2007 sprejet Delniški in opsijski načrt se nanaša na upravo in vodilne delavce družbe Istrabenz, d.d., in Skupine Istrabenz.

4.11 ČLANI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA, KI IMAJO V LASTI ISTRABENZOVE DELNICE

Podatki o številu delnic v lasti članov uprave in nadzornega sveta družbe so razkriti v spodnji tabeli.

Število delnic družbe Istrabenz, d.d., v lasti članov uprave in nadzornega sveta 31. 12. 2009

Ime in priimek	Naziv	Št. delnic	Delež	Glasovalne pravice
Tomaž Berločnik	Predsednik uprave	0	0,0000 %	0,0000 %
Rudi Grbec	Član uprave	0	0,0000 %	0,0000 %
Janez Grošelj	Predsednik NS	0	0,0000 %	0,0000 %
Alenka Vrhovnik Težak	Članica NS	0	0,0000 %	0,0000 %
Tamara Jerman	Članica NS	0	0,0000 %	0,0000 %
Zoran Bošković	Član NS	0	0,0000 %	0,0000 %
Franci Strajnar	Član NS	0	0,0000 %	0,0000 %
Mirko Kaluža	Član NS	0	0,0000 %	0,0000 %
Klavdija Ule	Članica NS	0	0,0000 %	0,0000 %
Klavdija Primožič	Članica NS	0	0,0000 %	0,0000 %
Maja Prodan Jurič	Članica NS	16	0,0003 %	0,0003 %
Skupaj		16	0,0003 %	0,0003 %

5. POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU

5. POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU

Vodenje in upravljanje holdinške družbe Istrabenz in družb v Skupini Istrabenz temelji na pozitivni zakonodaji, statutih družb, internih aktih in pravilnikih ter dobri poslovni praksi. Upravljanje holdinške družbe Istrabenz, d.d., pa tudi na priporočilih Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

5.1 SISTEM UPRAVLJANJA

5.1.1 Dvotirni in enotirni sistem upravljanja

V družbah Skupine Istrabenz prevladuje dvotirni sistem upravljanja. Na ta način poteka tudi upravljanje holdinške družbe Istrabenz, d.d.

Možnost izvajanja enotirnega sistema upravljanja v odvisnih družbah smo opredelili v strateških usmeritvah takoj, ko je slovenska zakonodaja leta 2006 to omogočila. Od tedaj smo tak način upravljanja uvedli v letu 2006 v družbi Istrabenz Turizem, d.d., v letu 2009 pa v družbi Actual I.T., d.d.

5.1.2 Imenovanje članov uprav, nadzornih svetov in upravnih odborov

Pri imenovanju in zamenjavi članov uprav, nadzornih svetov in upravnih odborov družb Skupine Istrabenz upoštevamo veljavno zakonodajo in določila v Sloveniji uveljavljenih standardov na tem področju.

5.2 SKUPŠČINA DELNIČARJEV

Delničarji uresničujejo svoje pravice, povezane s holdinško družbo Istrabenz, d.d., na vsakoletni redni seji skupščine in po potrebi tudi na izrednih sejah. Glasovalno pravico lahko uveljavljajo delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo pri KDD – Centralni klirinško depotni družbi na dan, ki je določen z vsakokratnim sklicem skupščine, in ki prijavijo svojo udeležbo vsaj tri dni pred skupščino. Statut družbe ne določa nikakršnih omejitev glasovalnih pravic.

V letu 2009 so se delničarji holdinške družbe Istrabenz, d.d., sestali na dveh skupščinah, in sicer 4. 3. 2009 na 14. seji skupščine in 5. 6. 2009. na 15. seji skupščine.

Na 14. seji skupščine, ki je potekala 4. 3. 2009, so delničarji in njihovi predstavniki imenovali nove člane nadzornega sveta:

- na mesto članov nadzornega sveta mag. Boža Predaliča in Antona Turnška, ki sta odstopila v letu 2008, so v nadzorni svet družbe za obdobje od 5. 3. 2009 do konca mandata ostalih članov nadzornega sveta imenovali mag. Alenko Vrhovnik Težak in Zorana Boškovića;
- zaradi poteka mandata članom nadzornega sveta je skupščina družbe imenovala nove člane nadzornega sveta holdinške družbe Istrabenz, d.d., – predstavnike delničarjev za mandatno dobo od 30. 5. 2009 dalje, in sicer mag. Alenko Vrhovnik Težak, mag. Janeza Grošlja, mag. Tamaro Jerman, Zorana Boškovića, mag. Francija Strajnarja in mag. Mirka Kalužo.

Na 15. redni seji skupščine, ki je potekala 5. 6. 2009, so delničarji in njihovi predstavniki obravnavali naslednje vsebine:

- seznanili so se z letnim poročilom družbe in Skupine Istrabenz za leto 2008 in mnenji revizorja ter poročilom nadzornega sveta;
- upravi in članom nadzornega sveta niso podelili razrešnice za poslovno leto 2008;
- sprejeli so sklep o povečanju osnovnega kapitala z novimi denarnimi vložki s prednostno pravico delničarjev do vpisa novih delnic;
- imenovali so revizijsko hišo za poslovno leto 2009;
- seznanili so se z imenovanjem članov nadzornega sveta – predstavnikov delavcev: mag. Maja Prodan Jurič, Klavdija Primožič in Klavdija Ule.

16. 12. 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., objavila sklic 16. seje skupščine delničarjev družbe, ki ga je preklicala 24. 12. 2009. Skupščina je bila sklicana zaradi možnosti prostovoljne poravnave med družbo Istrabenz, d.d., in bankami upnicami. Ker prostovoljna poravnava ni bila sklenjena, je odpadel razlog za povečanje osnovnega kapitala družbe na način, kot je bil predviden v sklicu skupščine. Uprava družbe je zaradi tega in ob upoštevanju načela ekonomičnosti in racionalnosti preklicala skupščino.

5.3

NADZORNI SVET

5.3.1

Imenovanje in sestava

Skupščina delničarjev imenuje nadzorni svet z navadno večino glasov navzočih delničarjev, razen članov nadzornega sveta – predstavnikov delavcev, ki jih v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju in s statutom družbe na podlagi glasovanja delavcev imenuje delavski zaupnik. Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz, d.d., sestavlja devet članov, in sicer šest predstavnikov delničarjev in trije predstavniki zaposlenih. Člani nadzornega sveta so imenovani za obdobje šestih let in so lahko po poteku mandata ponovno izvoljeni.

V letu 2009 je prišlo do sprememb v sestavi nadzornega sveta holdinške družbe Istrabenz, d.d. Skupščina družbe je na svoji 14. seji 4. 3. 2009 imenovala dva nadomestna člana nadzornega sveta za obdobje od 5. marca 2009 do konca mandata ostalih članov nadzornega sveta in šest novih članov – predstavnikov delničarjev zaradi poteka mandata članom nadzornega sveta v letu 2009.

14. skupščina družbe je za nadomestna člana nadzornega sveta z mandatom od 5. marca 2009 do konca mandata ostalih članov nadzornega sveta izvolila mag. Alenko Vrhovnik Težak in Zorana Boškovića.

20. 3. 2009 je Janko Kosmina odstopil z mesta predsednika in člana nadzornega sveta holdinške družbe Istrabenz, d.d. Nadzorni svet Istrabenza je 30. 3. 2009 na nadaljevanju seje za predsednika nadzornega sveta imenoval Tomaža Toplaka, za namestnika predsednika nadzornega sveta pa Bojana Korsiko.

Nadzorni svet z mandatom do 29. 5. 2009 so tako sestavljali: Tomaž Toplak (predsednik nadzornega sveta), Bojan Korsika (namestnik predsednika), Damjan Mihevc, mag. Alenka Vrhovnik Težak in Zoran Bošković kot predstavniki delničarjev ter Miloš Fortunat, Klavdija Primožič in Klavdija Ule kot predstavniki zaposlenih.

Skupščina delničarjev je na svoji 14. seji zaradi poteka mandata članov nadzornega sveta imenovala tudi člane nadzornega sveta za mandatno dobo od 30. 5. 2009 dalje. V nadzorni svet družbe so bili kot predstavniki delničarjev imenovani mag. Alenka Vrhovnik Težak, mag. Janez Grošel, mag. Tamara Jerman, Zoran Bošković, mag. Franci Strajnar in mag. Mirko Kaluža.

Na podlagi glasovanja delavcev družbe Istrabenz, d.d., so bile 20. 5. 2009 s strani delavskega zaupnika za članice nadzornega sveta kot predstavnice zaposlenih imenovane mag. Maja Prodan Jurič, Klavdija Primožič in Klavdija Ule.

Nadzorni svet je na konstitutivni seji 8. 6. 2009 za predsednika nadzornega sveta imenoval Zorana Boškovića, za njegovo namestnico pa mag. Tamaro Jerman.

Nadzorni svet je na svoji seji 4. 9. 2009 za novega predsednika nadzornega sveta izvolil mag. Janeza Grošlja, za novega namestnika predsednika nadzornega sveta pa mag. Mirka Kalužo.

5.3.2

Člani nadzornega sveta

Predstavniki delničarjev so poleg članstva v nadzornem svetu holdinške družbe Istrabenz, d.d., v letu 2009 opravljali funkcije tudi v nadzornih svetih in upravnih odborih drugih družb.

5. POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU

Člani nadzornega sveta holdinške družbe Istrabenz, d.d., in njihovo članstvo v nadzornih svetih in upravnih odborih drugih družb na dan 31. 12. 2009

Ime in priimek	Gospodarska družba	Funkcija
Predsednik nadzornega sveta		
mag. Janez Grošelj Magister tehničnih znanosti s področja energetike in MBA IEDC poslovne šole Bled Direktor sektorja Energetike v družbi Petrol, d.d. Pred tem je bil zaposlen na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani kot mladi raziskovalec, na Energetiki Ljubljana kot razvojni inženir, nato pa še kot glavni in tehnični direktor. Je ustanovni član SDDE in GIZ DZP Slovenije ter član ZNS. Je imetnik certifikata Združenja članov NS.	Geoplin, d.o.o., Ljubljana	Član nadzornega sveta
Člani nadzornega sveta, predstavniki delničarjev		
mag. Mirko Kaluža Magister ekonomije Direktor Slovenskega zavarovalnega združenja. Pred tem je bil direktor družbe TMI, predsednik izvršnega sveta Občine Postojna in glavni direktor družbe LIV Postojna.	IEDC Bled	Član nadzornega sveta
Zoran Bošković Univ. dipl. ekonomist Član uprave družbe NFD Holding, d.d., pred tem pa predsednik uprave in direktor te družbe. V Nacionalni finančni družbi, d.o.o., je bil direktor sektorja analiz podjetij in vrednostnih papirjev ter direktor PID NFD, d.d. Pred tem je bil direktor službe kreditnih analiz v Ljubljanski banki, d.d., in svetovalec direktorja sektorja naložb ter vodja oddelka kreditno-garancijskih limitov v Gospodarski banki Ljubljana.	Ljubljanske Mlekarnice, d.d. Terme Maribor, d.d.	Predsednik nadzornega sveta Predsednik nadzornega sveta
mag. Franci Strajnar Magister pravnih znanosti Direktor družbe Finetol, finančna družba, d.d. Kariero je pričel kot pripravnik v Mestni občini Ljubljana, nato se je zaposlil v Nacionalni finančni družbi, d.o.o., kot svetovalec za pravno področje.	NFD Holding, d.d.	Predsednik nadzornega sveta
mag. Alenka Vrhovnik Težak Magistra ekonomskih znanosti Svetovalka uprave družbe Petrol, d.d., pred tem pa predsednica uprave in od leta 2005 članica uprave za finance. V družbi Petrol se je zaposlila leta 1995 kot svetovalka in nato kot pomočnica članice uprave za finance. Pred tem je bila zaposlena v Banki Slovenije. Je članica Slovenskega združenja poslovnih finančnikov, Slovenskega nacionalnega naftnega komiteja Svetovnega naftnega sveta, Sveta izdajateljcev Ljubljanske borze in Komisije za naložbeno politiko v Pokojninski družbi A. Ima certifikat Združenja članov NS.		
mag. Tamara Jerman Magistra ekonomskih znanosti Od leta 2002 je zaposlena v družbi Petrol, d.d., kot svetovalka predsednika uprave – notranja revizorka. Pred tem je bila Vodja revizije v družbi PricewaterhouseCoopers Ljubljana ter vodja revizijske skupine v družbi Respecta in v SDK. Ima certifikat Združenja članov NS ter je pooblaščen revizorka z veljavno licenco.		
Člani nadzornega sveta, predstavniki zaposlenih		
Klavdija Primožič	Droga Kolinska, d.d.	Namestnica predsednika nadzornega sveta
Klavdija Ule		
mag. Maja Prodan Jurič		

5.3.3

Delovanje nadzornega sveta

Delo nadzornega sveta temelji na zakonskih predpisih, Statutu družbe, določilih Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in priporočilih Združenja članov nadzornih svetov. Pristojnosti in naloge nadzornega sveta so podrobneje opredeljene v Poslovniku o delu nadzornega sveta.

Nadzorni svet je v letu 2009 izvajal svoje naloge in pristojnosti v skladu s poslovníkom. V letu 2009 je nadzorni svet imenoval revizijsko komisijo in kadrovsko komisijo. Komisiji sta svoje naloge opravljali v skladu s pozitivno zakonodajo, poslovníki in sklepi nadzornega sveta. Delovanje nadzornega sveta v letu 2009 je natančneje predstavljeno v Poročilu nadzornega sveta na strani __ tega letnega poročila.

5.3.4

Nagrajevanje članov nadzornega sveta

Sistem nagrajevanja članov nadzornega sveta izhaja iz priporočil Združenja članov nadzornih svetov in Statuta družbe. Člani nadzornega sveta so upravičeni do osnovnega plačila za opravljanje funkcije, doplačila zaradi posebnih obveznosti in sejnine. Člani komisij nadzornega sveta prejema jo plačila v skladu s sklepom skupščine.

Prejemke članov nadzornega sveta razkrivamo v nekonsolidiranem računovodskem poročilu na strani 227 tega letnega poročila. Podatke o lastništvu vrednostnih papirjev izdajateljice družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., s strani članov nadzornega sveta razkrivamo na strani 228 istega pojasnila.

5.4

UPRAVA

5.4.1

Imenovanje in sestava

Upravo krovne družbe Skupine Istrabenz, ki ima predsednika in največ do tri člane, imenuje nadzorni svet družbe. Uprava je imenovana za obdobje šestih let.

V letu 2009 je uprava delovala v spremenjeni sestavi. Od 1. 1. 2009 do 2. 4. 2009 je bila uprava enočlanska, od 3. 4. 2009 do 15. 5. 2009 je bila dvočlanska, od 16. 5. 2009 do 22. 6. 2009 je bila tričlanska, po tem datumu pa je bila zopet dvočlanska.

Nadzorni svet holdinške družbe Istrabenz je 30. 3. 2009 sprejel odstopno izjavo predsednika uprave Igorja Bavčarja, s sporazumnim prenehanjem mandata 15. 5. 2009. Na isti seji je nadzorni svet sprejel sklep, da takoj začne s postopkom širitve uprave.

V upravo družbe je nadzorni svet na redni seji 2. 4. 2009 imenoval dva nova člana, in sicer 3. 4. 2009 dr. Bogdana Topiča in 16. 5. 2009 mag. Tamaro Jerman. Nadzorni svet je 4. 4. 2009 objavil javni razpis za predsednika in člana uprave holdinške družbe Istrabenz, d.d.

Nadzorni svet je na svoji seji 12. 5. 2009 imenoval novega predsednika uprave in dva člana uprave holdinške družbe. V upravo družbe Istrabenz, d.d., so bili z enoletnim mandatom od 16. 5. 2009 do 15. 5. 2010 imenovani predsednik uprave dr. Bogdan Topič in člana uprave Igor Bavčar ter mag. Rudi Grbec. Mag. Tamara Jerman, ki naj bi mandat nastopila 16. 5. 2009, je odstopila z mesta članice uprave.

22. 6. 2009 je član uprave Igor Bavčar podal nepreklicno odstopno izjavo s funkcije člana uprave družbe.

Nadzorni svet holdinške družbe je na svoji seji 14. 1. 2010 obravnaval in sprejel nepreklicno odstopno izjavo predsednika uprave dr. Bogdana Topiča, ki jo je podal istega dne. Na isti seji je nadzorni svet v novo upravo družbe s polnim mandatom šestih let imenoval mag. Tomaža Berločnika za predsednika uprave in mag. Rudija Grbca za člana uprave.

5.4.2

Člani uprave in njihovo sodelovanje v organih drugih družb

Člani uprave holdinške družbe Istrabenz, d.d., so bili v letu 2009 tudi člani nadzornih svetov in upravnih odborov v nekaterih drugih gospodarskih družbah.

5. POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU

Podatki o članih uprave družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., in njihovem članstvu v nadzornih svetih in upravnih odborih drugih družb v Skupini Istrabenz v letu 2009

Ime in priimek	Gospodarska družba	Funkcija
dr. Bogdan Topič, predsednik uprave od 16. 5. 2009 do 14. 1. 2010, član uprave od 3. 4. 2009 do 15. 5. 2009	Istrabenz Turizem, d.d.	Predsednik upravnega odbora od 21. 4. 2009 do 14. 1. 2010
	Droga Kolinska, d.d.	Predsednik nadzornega sveta od 8. 6. 2009 do 14. 1. 2010
	Grand Prom AD, Beograd	Član poslovnega odbora od 18. 9. 2009 do 31. 12. 2009
	Soko Štark AD, Beograd	Član upravnega odbora od 10. 11. 2009 do 31. 12. 2009
Igor Bavčar, član uprave od 16. 5. 2009 do 22. 6. 2009, predsednik uprave do 15. 5. 2009	Droga Kolinska, d.d.	Predsednik nadzornega sveta do 6. 4. 2009
mag. Rudi Grbec, član uprave od 16. 5. 2009	Actual I.T., d.d.	Predsednik upravnega odbora od 20. 5. 2009
	Istrabenz Turizem, d.d.	Namestnik predsednika upravnega odbora

Dr. Bogdan Topič je bil v letu 2009 tudi predsednik nadzornega sveta družbe Vodi Gorica, d.d., in predsednik upravnega odbora Slovenskega inštituta za standardizacijo (SIST).

5.4.3 Delovanje uprave

Uprava holdinške družbe Istrabenz vodi družbo samostojno in na lastno odgovornost ter jo zastopa in predstavlja nasproti tretjim osebam. Upravo zastopa ali predsednik sam ali skupaj z drugim članom uprave. Član uprave zastopa upravo skupaj s predsednikom ali z drugim članom uprave.

Temeljna naloga uprave je vodenje poslovanja holdinške družbe Istrabenz, d.d., na podlagi dogovorjenih strategij in politik, ki jih potrdi nadzorni svet. Med upravo družbe in nadzornim svetom potekata stalen dialog in sodelovanje. Uprava družbe mora člane nadzornega sveta vsake tri mesece seznaniti s sklenjenimi posli in jim predložiti v obravnavo trimesečna poročila o poslovanju družbe.

Uprava družbe se redno sestaja na rednih sejah uprave in deluje v skladu s Poslovníkom o delu uprave. Na sejah uprave sodelujejo tudi vodilni delavci za posamezna področja. Uprava sprejema odločitve s soglasjem in v obliki sklepov. Sprejeti sklepi se posredujejo ustreznim organizacijskim enotam v realizacijo. Delo uprave informacijsko podpira temu namenjen informacijski sistem, ki zagotavlja ustrezno pretočnost, varnost in sledenje vse dokumentacije, vezane na predlaganje, obravnavo in sprejemanje sklepov uprave.

V ospredju delovanja uprave holdinške družbe Istrabenz, d.d., v letu 2009 je bil proces kratkoročne in dolgoročne finančne konsolidacije holdinške družbe. V začetku leta si je

uprava družbe v procesu dogovarjanja z bankami upnicami in tremi največjimi lastniki prizadevala za sklenitev dogovora o ureditvi medsebojnih razmerij, na podlagi katerega bi holdinška družba prestrukturirala finančni dolg in se tako izognila zakonsko predvidenim postopkom. Ker do dogovora ni prišlo, je uprava družbe 30. 3. 2009 sprejela ugotovitelni sklep, da je holdinška družba Istrabenz, d.d., v skladu z ZFPPIPP insolventna.

Od trenutka ugotovljene insolventnosti družbe je uprava delovala v skladu z določili ZFPPIPP, poslovanje družbe pa je bilo omejeno na izvajanje plačil in sprejemanje obveznosti, ki so bile nujne za redno poslovanje družbe. Poslovanje družbe v času od začetka postopka prisilne poravnave je potekalo v skladu z zakonom in pod nadzorom prisilnega upravitelja. V skladu z zakonskimi predpisi je uprava izvajala vse potrebne aktivnosti za doseg sodne poravnave, vzporedno s postopki prisilne poravnave pa je s prokuristom družbe izvajala tudi ustrezne aktivnosti za to, da bi družba dosegla dogovor z bankami upnicami za odpravo insolventnosti družbe s sklenitvijo prostovoljne poravnave.

V začetku leta 2010 je bil sprejet sklep o potrditvi prisilne poravnave, ki je postal pravnomočen 3. 3. 2010.

Imenovanje prokurista družbe

Uprava holdinške družbe je 19. 10. 2009 za prokurista družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., imenovala mag. Tomaža Berložnika, katerega delo je bilo osredotočeno na aktivnosti pri pogajanjih z bankami upnicami družbe Istrabenz, d.d., v postopku prisilne poravnave oziroma v dogovorih o prostovoljni poravnavi. Mag. Tomaž Berložnik je z imenovanjem v upravo holdinške družbe Istrabenz podal odstopno izjavo kot prokurist družbe.

5.4.4

Nagrajevanje uprave

Člani uprave so bili v letu 2009 s pogodbo upravičeni do:

- fiksnih plač,
- nadenarnih ugodnosti (bonitet),
- pod določenimi pogoji do variabilnih prejemkov in udeležbe pri dobičku v denarni obliki ali delnicah družbe in
- odpravnin.

Skladno z ukrepi za zniževanje stroškov holdinga in racionalizacijo poslovanja je v mesecu februarja 2009 nadzorni svet na predlog uprave sprejel sklep o 25-odstotnem znižanju plače predsednika uprave Igorja Bavčarja. Igor Bavčar se je ob odstopu s funkcije predsednika uprave holdinške družbe Istrabenz, d.d., odpovedal odpravnini.

Statut družbe določa, da je lahko uprava družbe upravičena do udeležbe pri dobičku. Uprava in nadzorni svet izdelata predlog sklepa skupščine glede udeležbe uprave pri dobičku, upoštevajoč uspešnost družbe Istrabenz, d.d., in družb, v katerih ima Istrabenz kapitalske deleže. Nagrada iz naslova deležbe na dobičku se izplača v denarju in/ali delnicah družbe. Skupščina družbe o tem v letu 2009 ni odločala.

Družba je leta 2007 sprejela Delniški in opcijski načrt družbe za petletno obdobje, ki se nanaša na upravo družbe in vodilne delavce družbe Istrabenz, d.d., ter Skupine Istrabenz. V letu 2009 ni bilo podeljeno nobeno opcijsko upravičenje.

Prejemke uprave razkrivamo v nekonsolidiranem računovodskem poročilu na strani 227 tega letnega poročila. Podatke o lastništvu vrednostnih papirjev izdajateljice družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., s strani članov uprave pa razkrivamo na strani 228.

5.5

VODENJE IN UPRAVLJANJE POVEZANIH DRUŽB

V Skupini Istrabenz poteka nadzor poslovanja odvisnih družb preko opredeljenih razmerij v statutih, družbenih pogodbah, delovanju upravnih odborov in nadzornih svetov oziroma skupščin družb ter učinkovitem kontrolinškem sistemu in uvajanju enotnega informacijskega sistema. Gre za kompleksno in z vidika dejavnosti razvejano poslovno Skupino. Velika dinamika sprememb v Skupini je povečala potrebo po sočasnem obvladovanju procesov vodenja in upravljanja.

V vodstvih odvisnih družb Skupine Istrabenz je v letu 2009 prišlo do naslednjih sprememb:

- 1. januarja 2009 je vodstvo družbe Actual I.T., d.d., prevzel Slavko Despotović.
- 15. 4. 2009 je bil v družbi Actual I.T., d.d., uveden enotirni sistem upravljanja. Predsednik upravnega odbora in glavni izvršni direktor je postal Slavko Despotović. 11. 9. 2009 je Slavko Despotović odstopil s funkcije predsednika upravnega odbora in glavnega izvršnega direktorja družbe Actual I.T. Glavni izvršni direktor družbe Actual I.T. je postal Boštjan Primec.
- 1. julija 2009 je vodstvo družbe Golf Istra, d.o.o., prevzela Valentina Turk Balaban.
- Družba Droga Kolinska, d.d., se je 1. 9. 2009 iz štiričlanske uprave vrnila na dvočlansko upravo v sestavi Slobodan Vučićević, predsednik uprave, in Enzo Smrekar, član uprave.

5.6

NOTRANJI NADZOR IN NOTRANJA KONTROLA

V notranjem nadzoru v Skupini Istrabenz ima osrednjo vlogo kontrolinška funkcija. Holdinška družba Istrabenz, d.d., nima notranjega revizorja, vendar načrtno krepi tako notranji nadzor v holdinški družbi kot tudi nadzor nad poslovanjem vseh družb v Skupini Istrabenz. Krovna družba zahteva od odvisnih družb stalno mesečno in kvartalno poročanje in spremljanje rezultatov odvisnih družb ter njihovo primerjavo z zastavljenimi cilji.

5.7

REVIZIJA

Letna poročila Skupine Istrabenz in holdinške družbe Istrabenz, d.d., od vključno leta 2004 dalje revidirajo revizorji družb iz skupine KPMG. Družba imenuje revizorja vsako leto v skladu s sklepom skupščine. V letu 2009 je holdinška družba Istrabenz, d.d., opravila postopek izbire revizijske družbe za naslednje 5-letno obdobje. Od treh prejetih ponudb je bila ponovno kot najugodnejša izbrana ponudba družbe KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.

5.8

SKUPNI POSLOVNI STANDARDI

Družbe v Skupini Istrabenz uporabljajo enotne računovodske usmeritve, standarde kontrolinga in standarde komuniciranja ter smiselno prilagojene standarde s področja organiziranja in postopkov, povezanih s skupščinami, upravnimi odbori in nadzornimi sveti odvisnih družb.

5. POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU

5.9 VODSTVA HČERINSKIH DRUŽB

Istrabenz plini, d.o.o.

Zorko Albin Cerkvenik
Suzana Bolčič Agostini
mag. Aldo Srabotič

Predsednik uprave
Članica uprave
Član uprave

Istrabenz Gorenje, d.o.o.

dr. Robert Golob

Predsednik uprave

Instalacija, d.o.o.

Rinaldo Glavina

Direktor družbe

Droga Kolinska, d.d.

Slobodan Vučičević
Enzo Smrekar
Milena Štular
mag. Branko Greganovič

Predsednik uprave
Član uprave
Članica uprave do 1. 9. 2009
Član uprave do 1. 9. 2009

Istrabenz Turizem, d.d.
Upravni odbor

dr. Bogdan Topič
mag. Rudi Grbec
Marino Antolovič
Sanja Bajec
Irena Valenti

Predsednik upravnega odbora od 21. 4. 2009 do 14. 1. 2010
Namestnik predsednika upravnega odbora
Član upravnega odbora in glavni izvršni direktor
Članica upravnega odbora
Članica upravnega odbora in predstavnica zaposlenih

Actual I.T., d.d.

Slavko Despotović
Upravni odbor (od 15. 4. 2009)
Slavko Despotović

Direktor družbe do 14. 4. 2009

Boštjan Primec
mag. Rudi Grbec

Glavni izvršni direktor do 11. 9. 2009 in član upravnega odbora
od 20. 5. 2009 do 11. 9. 2009, pred tem pa predsednik upravnega odbora
Član upravnega odbora in od 11. 9. 2009 glavni izvršni direktor
Predsednik upravnega odbora od 20. 5. 2009, pred tem pa namestnik
predsednika upravnega odbora
Član upravnega odbora
Član upravnega odbora

Aldo Gabrijel
Grega Jesih

Istrabenz inženiring, d.o.o.

mag. Igor Okorn

Direktor družbe

Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o.

Božidar Miložičić

Direktor družbe

Istrabenz Marina Invest, d.o.o.

Fiorenzo Lupieri
Aldo Gabrijel

Direktor družbe do 5. 1. 2010
Direktor družbe od 6. 1. 2010

Golf Istra, d.o.o.

mag. Igor Okorn
Valentina Turk Balaban

Direktor družbe do 30. 6. 2009
Direktorica družbe od 1. 7. 2009

5.10 OBVEŠČANJE DELNIČARJEV IN POROČANJE

V Skupini Istrabenz veljajo skupni standardi komuniciranja. Od tod izhajajo tudi načela in postopki obveščanja javnosti, zlasti pri sporočanju strateških odločitev in drugih pomembnih informacij za delničarje.

V skladu z omenjenimi standardi, zakonodajo in s pravili Ljubljanske borze skrbimo za redno, pravočasno in dosledno obveščanje delničarjev. Cenovno občutljive in druge pomembne informacije o holdinški družbi Istrabenz, d.d., in drugih družbah Skupine Istrabenz zainteresiranim javnostim sporočamo preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse>). Vse pomembnejše informacije objavljamo tudi na spletni strani holdinške družbe www.istrabenz.si. Stran ima rubriko za investitorje in povezavo do vseh naložbenih področij holdinga. Sklice in sklepe skupščine delničarjev smo v letu 2009 v skladu s statutom objavili tudi v časopisu Delo.

Pri komuniciranju z delničarji in s širšo javnostjo so v letu 2009 izstopali naslednji dogodki:

- finančni položaj holdinške družbe, proces finančne konsolidacije in postopek prisilne poravnave,
- skupščine delničarjev družbe,
- seje nadzornega sveta,
- spremembe v upravi holdinške družbe,
- letna in medletna poročanja o poslovanju holdinške družbe in Skupine Istrabenz.

Poročanje o vseh vidikih delovanja Skupine Istrabenz zagotavljamo s pripravo letnih in drugih obdobjnih poročil. Letna poročila, tudi za več let nazaj, so dostopna na spletni strani družbe www.istrabenz.si. Na našem spletnem mestu objavljamo tudi akte družbe, kot sta statut in poslovnik o delu nadzornega sveta.

V letu 2009 so bili v postopkih zaradi insolventnosti holdinške družbe Istrabenz, d.d., vsi dokumenti v skladu z določili ZFPPIPP objavljeni na spletni strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (www.ajpes.si).

Komunikacijske aktivnosti po naložbenih področjih Skupine Istrabenz v letu 2009 so predstavljene v poglavju Komuniciranje in upravljanje blagovnih znamk.

5.10.1 Informacije delničarjem

Na vprašanja delničarjev odgovarjajo pristojna služba za stike z delničarji in pooblaščen predstavniki holdinške družbe Istrabenz.

Stiki z delničarji

Klavdija Ule
ISTRABENZ, d.d., Cesta Zore Perello-Godina 2, 6000 Koper
tel: 00386/(0)5/662 15 00, fax: 00386/(0)5/662 15 15
e-naslov: Klavdija.Ule@istrabenz.si
<http://www.istrabenz.si/>

Finančni koledar objav in dogodkov

Holdinška družba Istrabenz, d.d., objavi okvirni finančni koledar pomembnejših objav in dogodkov za tekoče leto v sistemu elektronskega obveščanja SEOnet in na svojih spletnih straneh www.istrabenz.si v začetku leta.

5.11 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Istrabenz, holdinška družba, d.d., v skladu s 5. odstavkom 70. člena ZGD-1 v nadaljevanju podaja izjavo o upravljanju družbe.

1. Sklicevanje na veljavni kodeks upravljanja

Pri upravljanju in vodenju holdinške družbe Istrabenz, d.d., je Kodeks upravljanja javnih delniških družb pomembno vodilo. Uporabo Kodeksa spodbujamo tudi v tistih družbah, v katerih ima holdinška družba pomembno kapitalsko udeležbo. Z uvajanjem priporočene poslovne prakse vodenja in upravljanja si uprava holdinške družbe prizadeva za dvig kakovostne ravni upravljanja družbe in celotne poslovne skupine ter za transparentnost delovanja.

Kodeks upravljanja javnih delniških družb so sporazumno oblikovali in sprejeli Ljubljanska borza, d. d., Ljubljana, Združenje nadzornikov Slovenije in Združenje Manager, 18. 3. 2004 ter spremenili in dopolnili 14. 12. 2005 in 5. 2. 2007. Kodeks v zdajšnji prenovljeni obliki je bil sprejet 8. 12. 2009 in se je pričel uporabljati 1. 1. 2010.

Kodeks upravljanja javnih delniških družb, ki je bil sprejet 8. 12. 2009, je javno dostopen na naslednjih spletnih naslovih:

- Ljubljanska borza (<http://www.ljse.si/cgi-bin/jve.cgi?att=12019&sid=uSvg7gtVMxN49oMv>),
- Združenje nadzornikov Slovenije (http://www.zdruzenje-ns.si/db/doc/upl/kodeks_veljaven_8_12_2009_-_popravki_24.12.09.pdf)

Holdinška družba Istrabenz, d.d., ni sprejela drugega kodeksa in upravljanje poteka v skladu in v okvirih določil ZGD-1 in zgoraj navedenega kodeksa.

5. POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU

2. Podatki o obsegu odstopanja od Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Holdinška družba Istrabenz, d.d., je pri oblikovanju izjave o skladnosti s priporočili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb za obdobje od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 uporabila prenovljeni Kodeks upravljanja javnih delniških družb, ki je bil sprejet 8. 12. 2009. Družba je v izjavi v skladu z načelom »uporabi ali pojasni« navedla odstopanja pri sledenju priporočilom kodeksa in pojasnila razloge zanje. Glede na

spremembe in dopolnitve kodeksa je družba v pojasnilih nazkazala tudi nameravane spremembe bodočega poslovanja v smeri prizadevanj, da bi v prihodnje v čim večji meri spoštovala priporočila kodeksa.

Družba Istrabenz, holdinška družba, d.d., je v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 spoštovala priporočila prenovljenega Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je bil sprejet 8. 12. 2009, razen tistih, ki so navedena v nadaljevanju in za katera podajamo naslednja pojasnila:

Odstopanja od priporočil Kodeksa upravljanja javnih delniških družb v letu 2009

Priporočilo	Pojasnilo
1	Družba zasleduje primarni cilj maksimiranja vrednosti družbe, vendar tega in drugih ciljev nima izrecno zapisanih v statutu.
2 2.1 2.2	Družba nima posebej oblikovanega dokumenta Politika upravljanja družbe. Upravljanje družbe je urejeno s posameznimi internimi akti, družba pa bo pričela s postopkom priprave enotnega dokumenta Politika upravljanja družbe.
4.2	Družba si bo v prihodnje prizadevala spoštovati priporočilo točke 4.2 Kodeksa.
5.5	Družba si bo v prihodnje prizadevala to priporočilo spoštovati v čim večji meri.
5.6	Družba na predlog večjih delničarjev družbe člane nadzornega sveta na skupščini ni volila posamično.
5.7	O politiki plačil uprave določa nadzorni svet.
6.2	Družba si prizadeva to priporočilo spoštovati v čim večji meri.
7	Interni akti družbe izrecno ne opredeljujejo postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta in oblikovanje predloga skupščinskega sklepa. Družba si bo v prihodnje prizadevala to področje uskladiti skladno s priporočili kodeksa.
7.2	Družba nima oblikovane stalne ali začasne komisije za imenovanja. Nadzorni svet družbe sam opravlja postopke iz priloge B3 Kodeksa. V prihodnje si bo družba prizadevala spoštovati to priporočilo Kodeksa.
7.3	Nadzorni svet nima opredeljenega profila za presojo kandidatov za člane nadzornega sveta, vendar nadzorni svet pri presoji potencialnih kandidatov za člane nadzornega sveta upošteva priporočila iz točke 7.3 Kodeksa.
8	Do sedaj člani nadzornega sveta niso podpisovali posebne izjave, s katero bi se opredelili do izpolnjevanja vsakega kriterija neodvisnosti, navedenega v točki C.3 priloge C Kodeksa. Družba si bo v prihodnje prizadevala to področje urediti v skladu s priporočilom Kodeksa.
8.1	Poslovnik o delu nadzornega sveta družbe zajema vse dele priporočila Kodeksa razen natančnejših kriterijev za presojo nasprotja interesov članov nadzornega sveta in postopke v primeru potencialnih nasprotij interesov. V prihodnje si bo družba prizadevala upoštevati tudi to priporočilo.

Priporočilo	Pojasnilo
8.2	Poslovnik o delu nadzornega sveta ne določa natančneje nabor vsebin. V prihodnje si bo družba prizadevala to priporočilo upoštevati.
8.12	Nadzorni svet v svojem poročilu skupščini poskuša zajeti čim več informacij, ki bi ustrezno predstavile njegovo delovanje med letom. V prihodnje se bo to priporočilo Kodeksa upoštevalo v čim večji meri.
13.1	Nadzorni svet nima oblikovane stalne kadrovske komisije in komisije za imenovanja, temveč ju oblikuje po potrebi.
17.2	Člani nadzornega sveta ob menjavi oziroma ob vsaki spremembi niso podpisovali Izjave o izpolnjevanju posameznih alinej priloge C3, niti niso bile predložene nadzornemu svetu. V prihodnje si bo družba prizadevala to področje urediti v skladu s priporočilom.
18.3	V letu 2009 je družba opravila postopek izbire revizijske družbe za naslednje 5-letno obdobje. Od treh prejetih ponudb je bila kot najugodnejša ponovno izbrana družba, ki je opravljala revizijo v letih 2004-2008.
19 19.2	Družba nima notranjega revizorja, vendar kljub temu z uvajanjem enovitih računovodskih politik, enovitega sistema kontro-linga in rešitev informacijskih tehnologij izvaja sistematičen notranji nadzor v holdinški družbi in nadzoruje poslovanje vseh družb v Skupini Istrabenz. Družba bo v prihodnje to področje uredila skladno s priporočili Kodeksa.
20.3	Družba nima predpisanih posebnih pravil o omejitvah trgovanja z delnicami družbe, s katerimi ureja pravila o omejitvah trgovanja, časovno obdobje omejitve trgovanja in razkritje trgovanja z delnicami družbe ter delnicami povezanih družb za člane organov družbe, z njimi povezane fizične in pravne osebe ter za druge osebe, ki so jim notranje informacije dostopne, kljub temu pa upošteva priporočila Kodeksa.
21.3	Družba je v angleškem jeziku pripravila letno poročilo, sklic skupščine in objave v zvezi s sprejetimi sklepi na skupščini, ne pa tudi drugih javnih objav. Na spletni strani družbe (www.istrabenz.si) so v angleškem jeziku tudi temeljne informacije o družbi in Skupini Istrabenz. Upoštevajoč strukturo delničarjev, družba meni, da so tuji delničarji s tem primerno in zadostno informirani o bistvenih elementih, pomembnih za njihove investicijske odločitve.
22.7	Družba pri razkritju prejemkov članov uprave in nadzornega sveta v celoti spoštuje določila Zakona o gospodarskih družbah.

Izjava o skladnosti s priporočili Kodeksa je objavljena na spletni strani družbe www.istrabenz.si.

5. POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU

3. Glavne značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Holdinška družba Istrabenz, d.d., nima notranjega revizorja, a kljub temu z uvajanjem enovitih računovodskih politik, enovitega sistema kontrolinga in rešitev informacijskih tehnologij izvaja sistematičen notranji nadzor v holdinški družbi in nadzoruje poslovanje vseh družb v Skupini Istrabenz. Osrednjo vlogo pri notranjem poročanju v Skupini Istrabenz ima kontrolinška funkcija. Krovna družba od odvisnih družb zahteva stalno mesečno in kvartalno poročanje in spremljanje rezultatov ter njihovo primerjavo z zastavljenimi cilji.

4. Podatki po 6. odstavku 70. člena ZGD-1

1. Struktura osnovnega kapitala družbe

Struktura osnovnega kapitala družbe je prikazana na strani 33 tega letnega poročila.

2. Omejitve prenosa delnic

Vse delnice družbe so prosto prenosljive.

3. Kvalificirani deleži po ZPre-1

Na podlagi prvega odstavka 77. člena Zakona o prevzemih so v družbi Istrabenz, holdinška družba, d.d., na dan 31. 12. 2009 naslednje pravne osebe dosegle kvalificirani delež:

- Petrol, d.d., Ljubljana, imetnica 1.690.305 delnic izdajatelja Istrabenz, d.d., kar predstavlja 32,63 odstotka osnovnega kapitala izdajatelja.
- Maksima Holding, d.d., imetnica 1.141.705 delnic izdajatelja Istrabenz, d.d., kar predstavlja 22,04 odstotka osnovnega kapitala izdajatelja.
- NFD Holding, d.d., imetnica 724.637 delnic izdajatelja Istrabenz, holdinška družba, d.d., kar predstavlja 13,99 odstotka osnovnega kapitala izdajatelja.
- Maksima Invest, d.d., imetnica 291.787 delnic izdajatelja Istrabenz, holdinška družba, d.d., kar predstavlja 5,63 odstotka osnovnega kapitala izdajatelja.

4. Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Družba ni izdala vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.

5. Delniška shema za delavce

Družba nima delniške sheme za delavce. V letu 2007 sprejet Delniški in opcijski načrt se nanaša na upravo in vodilne delavce družbe Istrabenz, d.d., in Skupine Istrabenz.

6. Omejitve glasovalnih pravic

Ni omejitve glasovalnih pravic.

7. Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic

Družba ni seznanjena s tovrstnimi dogovori.

8. Pravila družbe:

- o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora:

Upravo imenuje in razrešuje nadzorni svet. Uprava ima predsednika in največ tri člane. Mandat uprave traja šest let z možnostjo ponovnega imenovanja. Uprava lahko podeli prokuro. Nadzorni svet lahko predčasno odpokliče upravo. Uprave ni mogoče odpoklicati brez utemeljenih razlogov.

Nadzorni svet šteje devet članov. Šest članov nadzornega sveta imenuje skupščina delničarjev z navadno večino glasov navzočih delničarjev, tri člane nadzornega sveta kot predstavnike delavcev imenuje delavski zaupnik na podlagi glasovanja delavcev.

Člani nadzornega sveta so izvoljeni za dobo šestih let in so po preteku mandata lahko ponovno izvoljeni. Sklep o predčasnem odpoklicu predstavnikov delničarjev mora biti sprejet s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, pogoje za odpoklic predstavnikov delavcev določa Poslovnik delavskega zaupnika.

Če članu nadzornega sveta iz kateregakoli razloga preneha mandat, se izvedejo nadomestne volitve na naslednji redni seji skupščine družbe. Novoizvoljeni član nadzornega sveta je imenovan do izteka mandata ostalim članom nadzornega sveta.

- o spremembah statuta družbe:

Skupščina družbe s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala odloča o spremembah statuta družbe.

9. Pooblastila članov posloводства, zlasti glede lastnih delnic

Skladno s pooblastilom 11. seje skupščine je lahko uprava družbe lastne delnice pridobivala najdlje do 30. 11. 2008. Uprava lahko v primeru, da jih ne potrebuje več, delnice odsvoji s soglasjem nadzornega sveta. Družba lahko pri tem delno ali popolnoma izključi prednostno pravico delničarjev do odsvojitve ali pridobitve delnic, če se te uporabijo z namenom izplačila nagrad. Skupščina pooblašča upravo družbe, da pridobljene delnice umakne brez nadaljnega sklepanja o zmanjšanju osnovnega kapitala. V primeru umika delnic iz tega razloga je nadzorni svet pooblaščen za ustrezno spremembo statuta družbe. 31. 12. 2009 je družba imetnica 978 lotov lastnih delnic.

10. Pomembni dogovori, ki pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica javne prevzemne ponudbe

Družbi takšni dogovori niso znani.

11. Dogovori med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, odstopijo, so odpušteni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha

Uprava družbe (do 15. 5. 2009) in izvršna direktorja (do 30. 9. 2009) so bili v skladu z veljavnimi pogodbami o zaposli-

tvni v primeru, da odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha, upravičeni do odpravnine.

Uprava družbe od 16. 5. 2009 je bila na podlagi veljavne pogodbe o zaposlitvi v primeru neutemeljenega odpoklica v času trajanja enoletnega mandata upravičena do odpravnine.

5. Podatki o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in način njihovega uveljavljanja

Na skupščini delničarji uresničujejo svoje pravice v zvezi z družbo. Skupščino skliče uprava družbe na lastno pobudo, na zahtevo nadzornega sveta ali na zahtevo delničarjev družbe, ki predstavljajo vsaj pet odstotkov osnovnega kapitala družbe. Upravičenec, ki zahteva sklic skupščine, mora ob zahtevi posredovati upravi tudi obrazložen ter utemeljen namen in razlog sklica.

Skupščina se skliče tako, da se vsaj mesec dni pred dnem zasedanja skupščine v časopisu Delu in na spletnih straneh Ljubljanske borze (SEOnet) objavi dnevni red zasedanja s predlogi sklepov.

Zasedanja skupščine se lahko udeležijo in uresničujejo glasovalno pravico samo tisti delničarji, ki so svojo udeležbo na skupščini prijavili najmanj tri dni pred dnem zasedanja skupščine. Podrobnejša navodila o načinu in pogojih prijave udeležbe na skupščini se določijo v sklicu skupščine.

Skupščina veljavno odloča ne glede na število prisotnih delnic. Vsaka delnica daje delničarju en glas. Skupščina sprejema svoje odločitve s sklepi.

Skupščina odloča z večino oddanih glasov, če zakon ali statut družbe ne določata drugače.

Z večino oddanih glasov skupščina odloča zlasti o: uporabi bilančnega dobička; imenovanju članov nadzornega sveta;

podelitvi razrešnice članom uprave in članom nadzornega sveta; imenovanju revizorja; obravnavi poročila nadzornega sveta; odloča o drugih pomembnih zadevah, ki jih ne prepuusti v pristojno odločanje uprave ali nadzornega sveta in o zadevah, za katere tako odloča zakon, drug predpis in statut družbe.

S tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala odloča skupščina predvsem v naslednjih zadevah: sprememba statuta; zmanjšanje osnovnega kapitala, razen v primerih, ko zakon določa nižjo večino; povečanje osnovnega kapitala; statusnih spremembah in prenehanju družbe; izključitvi prednostne pravice delničarjev pri novi izdaji delnic; predčasen odpoklic članov nadzornega sveta; drugih primerih, če tako določa zakon ali statut.

Delničarji lahko pravice iz delnic uresničujejo neposredno na skupščini ali preko pooblaščenec. Pooblastilo mora biti dano v pisni obliki.

Delo skupščine je natančneje urejeno v Poslovniku o delu skupščine. Skupščini predseduje predsednik, ki ga izvoli skupščina z navadno večino za vsako zasedanje posebej.

6. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij

Upravljanje družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., deluje po dvotirnem sistemu. Družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Vodenje in upravljanje holdinške družbe Istrabenz temelji na zakonskih aktih, določenih Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Pravilih Ljubljanske borze ter internih aktih, med katerimi je temeljni akt Statut družbe.

Sestava in delovanje organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je podrobneje prikazano na začetku tega poglavja in v Poročilu nadzornega sveta na strani 10 tega letnega poročila.

V nesreči spoznaš prave prijatelje

V težavah nismo ostali sami. Tako lastniki kot poslovna, finančna in notranja javnost so nam stali ob strani. Pot, ki smo jo začrtali, je skupna. Zato verjamemo v naše kadre ter ostajamo odgovorni do družbenega in naravnega okolja.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Skupina Istrabenz je v letu 2009 na vseh področjih kljubovala gospodarski krizi, ki se je še najbolj odrazila v rezultatih matične družbe. Z doseženimi 610,4 milijona evrov prihodkov od prodaje na nivoju Skupine Istrabenz so družbe zlasti na področju energetike in prehrane uspele ohraniti in nekatere povečati doseženi poslovni izid iz poslovanja v primerjavi s preteklim letom. Glede na posledice, ki jih je gospodarska kriza povzročila gospodarstvu, lahko ocenimo poslovanje Skupine Istrabenz kot uspešno.

6.1 GOSPODARSKO OKOLJE V LETU 2009

V letu 2009 so se nadaljevale težke gospodarske razmere, ki smo jim bili priča že v drugi polovici leta 2008. Kriza, ki se je začela v finančnem sektorju, se je odrazila tudi v poslovanju gospodarskih subjektov in aktivnosti potrošnikov.

Cene surovin so bile v prvem četrtletju še pod vplivom slabih obetov gospodarskega okrevanja, v nadaljevanju pa so se začele krepiti predvsem zaradi strahu pred inflacijo.

Gibanje cene nafte v letu 2009

Kljub padcu obrestnih mer je bila ključni dejavnik zmanjšana dostopnost finančnih virov, ki je vplivala na nižjo potrošnjo in investicijsko dejavnost. Zagotavljanje likvidnosti

je postal ključni poslovni cilj podjetij, ki so temu prilagodile svoje načrte.

Gibanje šestmesečnega Euriborja

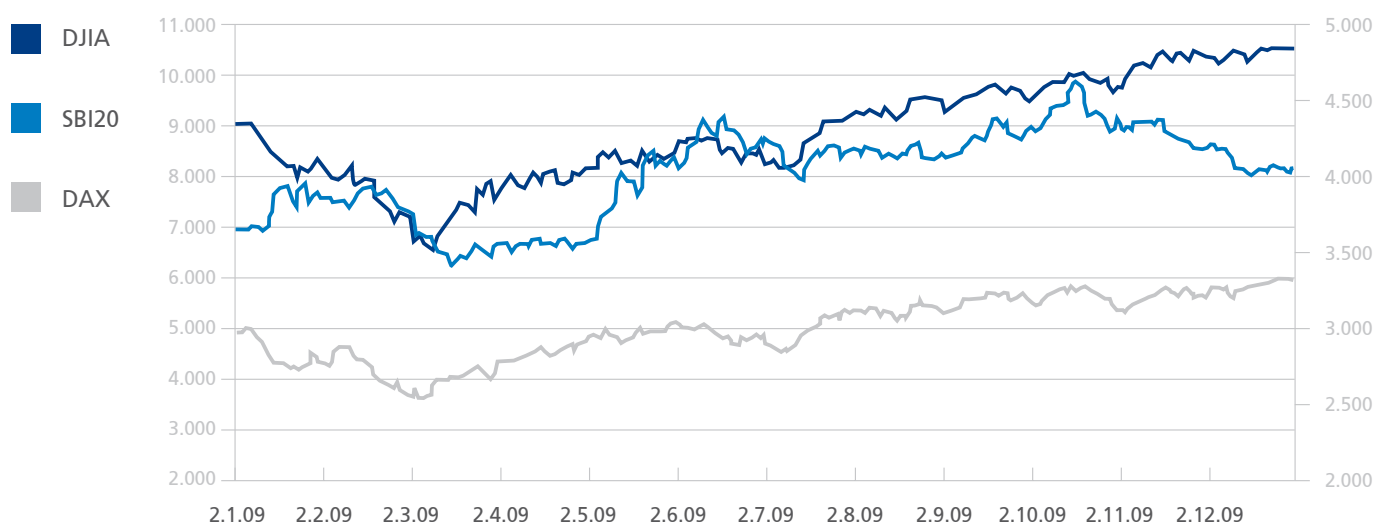

Začetna negotovost na finančnih trgih je bila vzrok za padec borznih tečajev, ki so dno dosegli marca. Padec obrestnih mer je omogočil cenejše zadolževanje, hkrati pa so napovedi o koncu gospodarske krize vzbudile optimizem med vlaga-

telji. Do konca leta so tako mednarodni borzni trgi doživeli močno rast, medtem ko je bilo razpoloženje na ljubljanski borzi manj optimistično, kar se kaže v gibanju indeksa SBI20.

51

Gibanje borznih indeksov v letu 2009

Evropska unija

Bruto domači proizvod v Evropski uniji se je v letu 2009 zmanjšal za 4,1 odstotka, medtem ko je letna stopnja infla-

cije znašala 1,4 odstotka¹. K upadu gospodarske aktivnosti je prispevala tudi rast vrednosti evra, ki je proti amerišskemu dolarju in ostalim valutam v letu 2009 pridobival vrednost.

¹ Vir: Eurostat

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Gibanje tečaja EUR/USD v letu 2009

Padec izvoznega in domačega povpraševanja so države poskušale nadomestiti s povečanjem svoje potrošnje, subvencijami in z investicijsko aktivnostjo. S tem so presegle dogovorjene javnofinančne primanjkljaje, tako da je povprečni proračunski primanjkljaj v državah evro območja znašal 6,1 odstotka BDP.

Slovenija

Slovenija je zaradi svoje majhnosti in velike odvisnosti od izvoza krizo občutila močneje kot druge evropske države. Upad BDP je v letu 2009 znašal 7,8 odstotka². Inflacija je na letni ravni znašala 1,8 odstotka in s tem bila med višjimi med državami evrskega območja.

V letu 2009 je prišlo do upada kreditne aktivnosti bank, kar se je odražalo v zmanjšani investicijski aktivnosti in nižjem obsegu poslovanja. Poslabšala se je plačilna disciplina, saj

banke niso bile več pripravljene financirati želenega obsega obratnih sredstev. V letu 2009 se je precej povečalo tudi število brezposelnih, kar bo vplivalo tudi na poslovanje v letu 2010.

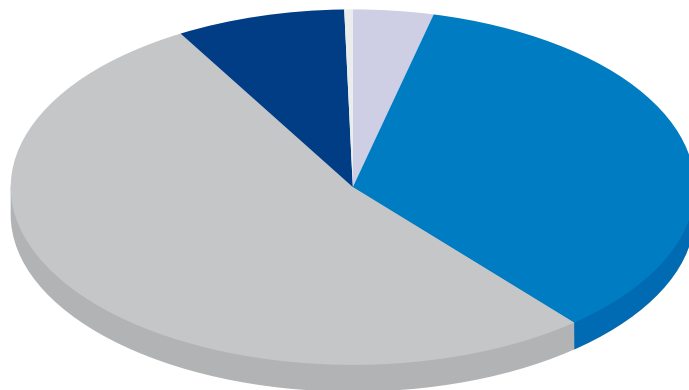
6.2 POSLOVANJE SKUPINE ISTRABENZ

Skupina Istrabenz se je tudi v letu 2009 ukvarjala z odpravljanjem posledic finančne krize, ki je najbolj prizadela matično družbo. Posamezne dejavnosti so v letu 2009 poslovale različno, zato so njihovi rezultati predstavljeni posebej.

Skupina Istrabenz je v letu 2009 dosegla 610,4 milijona evrov prihodkov od prodaje, kar je 8 odstotkov manj od dosežene-ga v letu 2008 in 4 odstotke manj od načrtovanega.

Struktura prihodkov od prodaje Skupine Istrabenz

Informacijske tehnologije	3,8%
Energetika	35,0%
Prehrana	52,8%
Turizem	8,0%
Druge naložbe	0,4%

Prehrana prispeva k skupnim prihodkom od prodaje slabih 53 odstotkov. Sledita Energetika s 35 odstotki in Turizem z 8 odstotki. Glede na leto 2008 se je delež prihodkov Prehrane zmanjšal, povečala pa sta se deleža Energetike in Turizma.

Z upadom prihodkov je povezano tudi krčenje stroškov poslovanja. Glede na leto 2008 so se zmanjšali stroški prodajnega blaga, nižji so tudi stroški materiala, storitev in dela.

Obračunana amortizacija je na nivoju iz leta 2008, medtem ko so se drugi poslovni odhodki povečali za 65 odstotkov. K povečanju so najbolj prispevali odpisi sredstev in slabitve dobrega imena, ki so v letu 2009 znašali 6,0 milijona evrov.

Dosežen poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je znašal 27,2 milijona evrov, kar je 36 odstotkov manj od doseženega v letu 2008 in 5 odstotkov manj od načrtov.

Kazalniki poslovanja Skupine Istrabenz

	Zneski v €				
	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	610.431.780	661.703.147	604.597.211	92	101
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	27.220.006	42.444.439	34.508.197	64	79
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	69.828.087	85.022.845	75.284.836	82	93
Čisti poslovni izid	-71.878.829	-221.084.823	116.391.348	33	-
Neto poslovna sredstva	832.243.383	1.035.258.929	1.198.642.470	80	69
Kapital	15.701.509	94.439.160	447.490.787	17	4
Finančni dolg	805.794.169	930.276.672	738.191.841	87	109

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA) je znašal 69,8 milijona evrov, kar je 18 odstotkov manj od doseženega v letu 2008.

Finančni prihodki Skupine Istrabenz so znašali 5,3 milijona evrov, finančni odhodki pa 98,7 milijona evrov. Strošek obresti je znašal 42,5 milijona evrov, kar je 18 odstotkov manj kot v letu 2008. Znižanje je posledica upada obrestnih mer ter nižjega obsega finančnega dolga. Med finančnimi odhodki Skupine Istrabenz so tudi izgube pri prodaji in slabitve finančnih sredstev v skupni višini 43,1 milijona evrov, ki so v pretežni meri nastali na holdinški družbi Istrabenz. Družbe v Skupini Istrabenz so kot posledico večje plačilne nediscipline v letu 2009 izvedle tudi slabitve terjatev v višini 10,0 milijona evrov, od katerih večji del odpade na področje Prehrane.

Skupina Istrabenz je v letu 2009 ustvarila 71,9 milijona evrov izgube, od katere večinskim lastnikom pripada 75,8 milijona izgube, manjšinskim lastnikom pa 3,9 milijona evrov dobička v letu 2009.

Skupina Istrabenz je konec leta 2009 razpolagala z 919,9 milijona evrov sredstev. To je 21 odstotkov manj kot konec leta 2008 in v skladu s poslovnim načrtom. Glede na leto 2008

so se najbolj zmanjšala finančna sredstva, predvsem zaradi unovčitve zavarovanj reodkupnih pogodb s strani bank upnic.

Družbe v Skupini Istrabenz so za investicije v osnovna sredstva in naložbene nepremičnine namenile 20,0 milijona evrov, kupnine za odprodana osnovna sredstva in naložbene nepremičnine pa so znašale 16,0 milijona evrov.

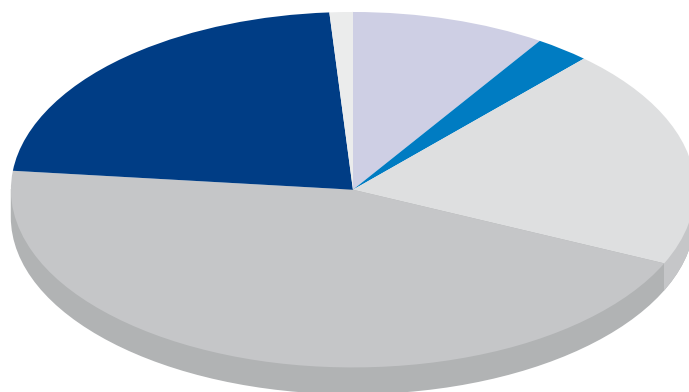
V letu 2009 so se precej zmanjšale tudi zaloge in poslovne terjatve. Oboje je povezano z odprodajo nestrateških programov v dejavnosti Prehrana, vse družbe v Skupini pa so veliko pozornost namenjale upravljanju z obratnim kapitalom.

Denarna sredstva Skupine Istrabenz so konec leta 2009 znašala 50,1 milijona evrov. Njihova višina zagotavlja nemoteno izvajanje poslovnih in investicijskih dejavnosti v letu 2010, ob upoštevanju potreb za servisiranje finančnih obveznosti.

Neto poslovna sredstva³ Skupine Istrabenz so konec leta 2009 znašala 832,2 milijona evrov. Financirana so bila z lastniškim kapitalom v višini 15,7 milijona evrov, rezervacijami v višini 10,7 milijona evrov in finančnimi obveznostmi v višini 805,8 milijona evrov.

Pregled neto poslovnih sredstev po dejavnostih

Druge naložbe	9,2%
Informacijske tehnologije	2,6%
Energetika	20,0%
Prehrana	44,9%
Turizem	22,2%
Pridružene družbe	1,1%

³ Neto poslovna sredstva so izračunana tako, da so od vrednosti sredstev odštete poslovne obveznosti, obveznosti za odložene davke in obveznosti v posesti za prodajo.

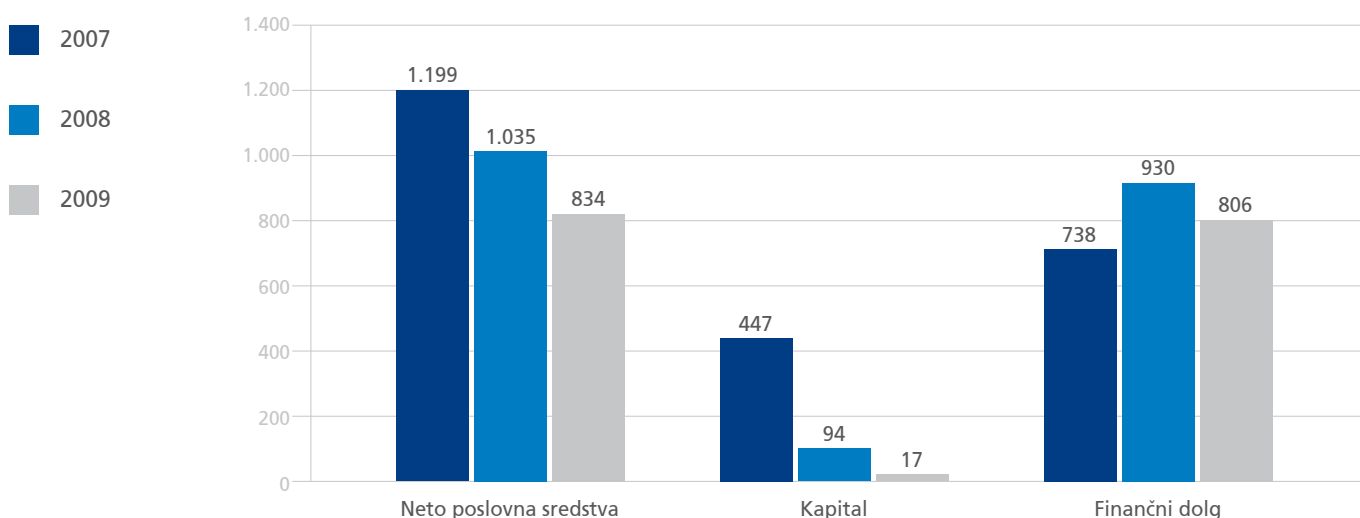
Kapital Skupine Istrabenz se je v letu 2009 zmanjšal kot posledica izgube, ki jo je Skupina zabeležila v letu 2009. Kapital večinskega lastnika je bil konec leta 2009 negativen v višini 22,6 milijona evrov.

Kapital manjšinskih lastnikov se je v letu 2009 povečal za 0,4 milijona evrov, in sicer na 38,3 milijona evrov. Prevrednote-

nje deležev v odvisnih družbah, ki ga je izvedla holdinška družba, ni vplivalo na kapital Skupine Istrabenz.

Finančni dolg Skupine Istrabenz se je v letu 2009 zmanjšal za 124,5 milijona evrov in konec leta znašal 805,8 milijona evrov. Znižanje je predvsem posledica odplačil obveznosti holdinške družbe in dejavnosti Prehrana.

Gibanje neto poslovnih sredstev, kapitala in finančnega dolga Skupine Istrabenz

Neto dolg Skupine Istrabenz je izračunan tako, da so od finančnih obveznosti odšteta denarna sredstva. Le-ta je konec leta 2009 znašala 755,7 milijona evrov. V letu 2009 se je zmanjšal za 145,3 milijona evrov.

6.3 NAČRTI ZA LETO 2010

V letu 2010 se bo poslovanje Skupine Istrabenz izboljšalo. To velja za poslovanje večine dejavnosti, ki načrtujejo izboljšanje poslovanja glede na leto 2009. Ker ostaja gospodarsko okolje zahtevno, ocenjujemo, da bo doseganje zastavljenih ciljev zahtevalo veliko angažiranost zaposlenih.

Skupina Istrabenz bo v letu 2010 dosegla 639,5 milijona evrov prihodkov od prodaje, kar predstavlja 6-odstotno rast glede na doseženo v letu 2009. Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) bo znašal 39,1 milijona evrov, kar je 43 odstotkov več kot v letu 2009. Načrtovani poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo bo znašal 81,3 milijona evrov, kar je 16 odstotkov več kot v letu 2009. Načrtovani rezultat je primerljiv z

dosežki iz let 2007 in 2008, ko so družbe v Skupini Istrabenz poslovale v normalnih okoliščinah.

Izid iz financiranja Skupine Istrabenz bo pozitiven v višini 15,4 milijona evrov. K ugodnemu rezultatu bodo prispevali nižji stroški obresti ter načrtovani dobički pri prodaji finančnih naložb, ki so v lasti družbe Istrabenz, d.d. Čisti dobiček Skupine Istrabenz v letu 2010 bo znašal 50,3 milijona evrov.

6.4 POSLOVANJE PO PODROČJIH

Naložbeni portfelj družbe Istrabenz, d.d., je razdeljen na vsebinska področja, panoge in dejavnosti, ki omogočajo spremljanje rezultatov poslovanja in sprejemanje naložbenih odločitev, hkrati pa zagotavljajo ustrezno diverzifikacijo naložbenega portfelja družbe Istrabenz, d.d. Poleg področij, ki vsebujejo konkretne poslovne dejavnosti, so tu še ostale naložbe, pridružene družbe ter portfeljske naložbe v lasti holdinške družbe Istrabenz. Shematsko je naložbeni portfelj prikazan na naslednji strani.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Naložbena področja Skupine Istrabenz

Upravljanje naložb	Istrabenz, holdinška družba, d.d.			
Področje ENERGETIKE	Energetika Skupaj: 30 družb	Plinska dejavnost Skupaj: 7 družb	Energetski sistemi Skupaj: 22 družb	Pretovor in skladiščenje naftnih derivatov 1 družba
Področje TURIZMA	Turizem Skupaj: 8 družb			
Področje INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE	Informacijske tehnologije Skupaj: 6 družb			
Področje PREHRANE	Prehrana Skupaj: 24 družb			
Druge naložbe	Naložbe Skupaj: 6 družb	Druge naložbe Skupaj: 2 družbi	Naložbe v pridruženih družbah Skupaj: 4 družbe	

56

6.4.1 Energetika

6.4.1.1 Energetski sistemi

Predstavitev dejavnosti

Matična družba Istrabenz Gorenje, d.o.o., je skupni podvig partnerjev družbe Istrabenz, d.d., in družbe Gorenje, d.d., lastništvo vsakega pa znaša 49,34 odstotka. Zaradi navedenega je v računovodskih izkazih Skupine Istrabenz zajeto 50 odstotkov bilance stanja ter izkaza poslovnega izida družbe.

Glavnino prihodkov Skupine Istrabenz Gorenje ustvarijo družbe v Skupini Gen-I, ki se ukvarjajo s trgovanjem z električno energijo. Dejavnost družbe je razvoj lastne bilančne skupine, ki kupcem zagotavlja cenovno učinkovito in celovito oskrbo z električno energijo, s proizvodnim virom pa pregleden in ekonomsko učinkovit odkup električne energije. Trgovanje z električno energijo je usmerjeno predvsem na trge Srednje in Jugovzhodne Evrope.

Proizvodnja iz oplemenitene biomase (OBM) poteka z lastnimi zmogljivostmi v družbah Vitales, d.o.o., Bihać in Vitales, d.o.o., Nova Bila, del prodanih količin odkupijo od pogod-

benih proizvajalcev, preostanek pa kupijo na prostem trgu. Prodajo izdelkov izvaja družba Istrabenz Gorenje, d.o.o.

Manjši del prihodkov predstavljajo storitve na področju strojnega in elektroinženiringa. V letu 2009 je družba Istrabenz Gorenje, d.o.o., dosegla 14 odstotkov prihodkov iz naslova inženirskega projekta »Prekladalna postaja za premog« v Termoelektrarni Trbovlje.

Poslovno okolje

Trg električne energije

Tako kot je imela recesija vpliv na ostalo gospodarstvo v letu 2009, ga je imela tudi na trg z električno energijo. Povprečna mesečna cena elektrike je v letu 2009 na nemškem trgu padla z najvišje ravni, ki jo je dosegla v letu 2008 (88 evrov/MWh) na vrednost 31 evrov/MWh. Razlog za tak padec so nižje cene surovin (plin, premog in nafta), predvsem pa nižja poraba, ki je posledica upada industrijske proizvodnje. Cena električne energije se je ob koncu leta z rahlo rastjo industrijske proizvodnje povečala.

Recesija je prizadela tako razvite kot razvijajoče trge, tudi trge balkanske regije, kamor je naša družba najbolj usmerjena. Industrijska proizvodnja v regiji je bila zaradi izvoza na zahod celo bolj prizadeta, na nižje cene v regiji pa je vplivala tudi dobra hidrologija, ki je bila posledica obilnega sneženja v zimi 2008/09.

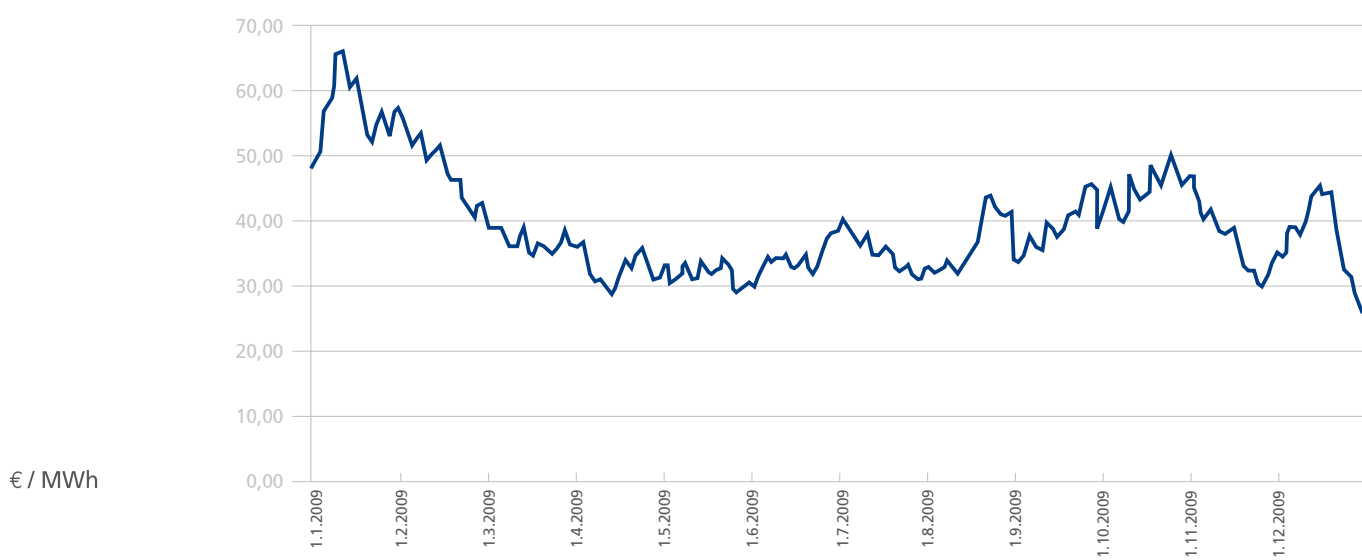
S padcem cen elektrike so padle tudi absolutne marže. Priložnosti smo v letu 2009 našli predvsem na trgih v regiji, kateri se še razvijajo. Poleg razvitih trgov s standardnimi izdelki trgujemo še na Madžarskem, v Romuniji in Srbiji. Z razvojem trga s standardnimi izdelki se bo transparentnost cen še povečala, kar bo dodatno znižalo marže.

Tudi v Sloveniji je industrijska proizvodnja zabeležila znaten padec, s čimer je padla tudi poraba električne energije. Slovenija je bila večino leta 2009 izvoznica električne energije.

Povprečna cena električne energije v Sloveniji se je gibala večinoma nad ceno električne energije na nemškem trgu, in sicer je bila v povprečju višja za 1,2 evra. Pričakujemo, da bo cena v Sloveniji še vedno korelirala s cenami na nemškem trgu in se tako gibala v okviru nemške cene.

Gibanje povprečnih dnevni cen električne energije na borzi EEX (European Energy Exchange), ki je za Slovenijo edini merodajni organizirani trg z električno energijo je prikazano na spodnji sliki.

Gibanje borznih cen elektrike v letu 2009 (povprečna dnevna cena EEX spot v letu 2009)

Trg oplemenitene biomase (OBM)

V začetku leta 2009 je družba prodala vse zaloge, nastale zaradi stagnacije trga v letih 2007 in 2008. Začetek kurilne sezone 2008/09 je zaznamovala mrzla zime in višje cene. Te so bile posledica manjše ponudbe na trgu primarnih izdelkov, ki je nastala zaradi zapiranja žag v srednji Evropi. Kljub visoki lastni proizvodnji in odjemu pri kooperantih, družba ni uspela v celoti zadostiti povpraševanju.

S širjenjem znanja, z dostopnostjo in nižanjem cen tehnologije za rabo oplemenitene biomase, postaja raba OBM vse bolj razširjena in ekonomsko privlačna. Je ekološko primernejša in zaradi bližine virov tudi bolj zanesljiva. Poleg tega je Evropska komisija že v letu 2008 napovedala sprejetje direktive, ki bo pospešila uporabo obnovljivih virov za proizvodnjo energije. Po mnenju strokovnjakov in na podlagi dosedanjih izkušenj lahko na območju EU pričakujemo nadaljno strmo rast rabe peletov in briketov. Rast porabe bo še doda-

tno spodbudila zaveza EU k rabi obnovljivih virov energije in razmeroma visoke cene fosilnih goriv.

V želji po doseganju višje razlike v ceni se je družba usmerila predvsem na prodajo komercialnih briketov in peletov.

Tržni položaj

Skupina Istrabenz Gorenje je na ciljnih trgih usmerjena k pridobivanju vodilnega položaja.

Družba GEN-I je večino svojih prihodkov ustvarila na tujih trgih. Tako se je v poslovnem letu 2009 učinkovito osredotočala na celotno regijo Južne in Vzhodne Evrope ter na del visokorazvitih trgov Zahodne Evrope. Družba GEN-I je aktivna članica štirih evropskih borz z električno energijo, svojo poslovno infrastrukturo pa nenehno nadgrajuje. V letu 2009 so odprli hčerinsko družbo v Romuniji in podružnico albanške družbe na Kosovu.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Tržni deleži Skupine Istrabenz Gorenje

Tržni deleži	2009
Tržni delež OBM: Italija	8%
Tržni delež OBM maloprodaja: Slovenija	42%
Tržni delež OBM industrijska: Slovenija	30%
Tržni delež OBM: Hrvaška	10%
Tržni delež OBM: Avstrija	5%
Tržni delež električna energija: Slovenija	16%

Regionalna prisotnost in možnost trgovanja z zelo likvidnimi razvitimi trgi sta omogočili optimalni preplet trgovalnih dejavnosti. Tako ima skupina GEN-I dostop do najcenejših virov električne energije, kar ji zagotavlja potrebno konkurenčnost pri nastopu na prodajnih trgih.

Najpomembnejša novost v letu 2009 je uvedba blagovne znamke Poceni elektrika, s katero smo uspešno nastopili na trgu gospodinjstev in manjših poslovnih odjemalcev, sicer pa smo velike uspehe dosegli z zastavljenim načrtom povečevanja obsega trgovanja na regionalnem trgu.

Na slovenskem trgu bo družba GEN-I še naprej sledila zastavljeni strategiji in utrjevala svoj položaj tako pri večjih odjemalcih kot z lastnimi blagovnimi znamkami. Tudi na mednarodnih trgih bo preudarno krepila svoj tržni delež z nenehnim povečevanjem in združevanjem konkurenčnih prednosti.

Iz prikaza kazalnikov poslovanja je treba poudariti predvsem to, da je družbi GEN-I kljub večji volatilnosti trga, padanju cen, marž ter porabe električne energije, uspelo v primerjavi z letom 2008 bistveno povečati prihodke in količinski obseg poslovanja. V vseh pomembnih vidikih poslovanja ji je uspelo preseči tudi lastne optimistične načrte.

Usmeritev pri prodaji lesne biomase se je po zaključenih pogodbah z večjimi energetske objekti ponovno usmerila na ustaljene trge končnih porabnikov komercialnih izdelkov iz

oplemenitene biomase. Prodaja je usmerjena predvsem na trge Italije, Avstrije in Nemčije.

Poslovanje

Na poslovanje Skupine Istrabenz Gorenje je v letu 2009 pomembno vplivala nadaljnja širitev dejavnosti trgovanja z električno energijo na trge JV Evrope preko hčerinskih podjetij družbe GEN-I, saj je Skupina GEN-I v letu 2009 znatno povečala prihodke. Zaradi povečane prodaje komercialne oplemenitene biomase so se povečali tudi prihodki iz naslova prodaje OBM. Kljub nekaterim tehnično-tehnološkim težavam pri proizvodnji v družbah Vitales Nova Bila in Bihač, se je v primerjavi z letom 2008 povečala tudi proizvodnja oplemenitene biomase. Družba Vitales, d.o.o., Bihač je jeseni prišla v 100-odstotno last družbe Istrabenz Gorenje, d.o.o., kar bo v prihodnje omogočilo še optimalnejše delovanje.

V začetku leta 2009 se je zaradi ugodnih vremenskih razmer povečala tudi proizvodnja električne energije v štirih malih hidroelektrarnah.

Prihodki od prodaje so v letu 2009 znašali 248,4 milijona evrov in so bili za 22 odstotkov višji kot v letu 2008. Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je znašal 4,6 milijona evrov, kar je na nivoju iz leta 2008, medtem ko je EBITDA zrasel za 23 odstotkov. Čisti dobiček je bil realiziran v višini 3,1 milijona evrov, kar je 39 odstotkov več kot v letu 2008.

Kazalniki poslovanja za Skupino Istrabenz Gorenje

	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	248.411.410	203.915.106	211.411.124	122	118
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	4.605.186	4.434.471	3.151.377	104	146
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	6.285.810	5.094.761	3.722.294	123	169
Čisti poslovni izid	3.060.092	2.199.190	1.722.949	139	178
Neto poslovna sredstva	51.839.595	50.953.822	36.082.818	102	144
Kapital	15.269.648	13.688.224	11.558.729	112	132
Finančni dolg	36.424.863	37.134.156	24.374.039	98	149

Zneski v €

Skupina Istrabenz Gorenje je iz poslovanja ustvarila 7,8 milijona denarnih sredstev iz poslovanja. Za investicije je namenila 1,1 milijona evrov, za izplačilo dividend pa 0,8 milijona evrov.

Načrti za leto 2010

Skupina Istrabenz Gorenje bo v letu 2010 dosegla 263 milijonov evrov prihodkov od prodaje. EBIT bo znašal 4,5 milijona evrov. Načrtovani EBITDA znaša 6,4 milijona evrov, čisti dobiček pa 1,7 milijona evrov. Skupini Istrabenz pripada 50 odstotkov navedenih rezultatov.

6.4.1.2

Plinska dejavnost

Skupina Istrabenz plini s svojimi mednarodnimi povezavami dosega položaj vodilnega ponudnika utekočinjenega naftnega plina (UNP) in pomembnega ponudnika tehničnih plinov (TP), zemeljskega plina (ZP) in aplikativnih tehnologij v Sloveniji. Kot Skupina odločno vstopa tudi na sosednje trge.

Vstop Skupine na tuja tržišča se je pričel v letu 2004, ko sta bili kupljeni hrvaška Montkemija (podjetje se je 1. 1. 2009 preimenovalo v Istrabenz plini, d.o.o., Bakar) in Disuplin Porto Re, d.o.o. Leta 2006 sta bili ustanovljeni dve novi družbi v tujini – Istrabenz plini, d.o.o., Beograd in Istrabenz plini, d.o.o., Sarajevo. Leta 2007 je bila prevzeta družba Plin Komerc, d.o.o., iz Tešnja. V letu 2009 sta se družbi na trgu Bosne in Hercegovine združili, poleg tega pa je prišlo do zagona skladišča UNP v Brezi pri Sarajevu.

Poslovno okolje

V Sloveniji je dejavnost oskrbe z utekočinjenim naftnim plinom v fazi zrelosti (10. mesto po porabi UNP na prebivalca v Evropi). Po Nacionalnem energetskega programu (NEP)⁴ se napoveduje povprečna 3-odstotna letna rast porabe do leta 2015.

Ker so UNP jeklenke v fazi upadanja (3 odstotke letno), predvidena rast temelji predvsem na uporabi UNP v rezervoarjih (4–5 odstotkov letno) ter UNP kot pogonskega goriva za viličarje. Glede na evropske trende, pretežno v vzhodnoevropskih državah, ima velike možnosti rasti UNP avtoplin.

Dejavnost oskrbe z zemeljskim plinom urejajo Evropska direktiva za področje plinastih goriv ter določila Energetskega zakona. Odpiranje tržišča z zemeljskim plinom se je pričelo leta 2007 in bo intenzivnejše v prihodnjih letih. V strukturi potrebne primarne energije Slovenije je predvideno povečanje deleža zemeljskega plina s sedanjih 13,3 odstotka na 19,4 do leta 2015.

Dejavnost oskrbe z zemeljskim plinom tako deluje v konkurenčnih pogojih gospodarjenja. Zaradi majhnosti slovenskega trga zemeljskega plina je pričakovati globalizacijo in združevanje obstoječih distributerjev zemeljskega plina. Odpiranje trga dobave zemeljskega plina pomeni v prvi fazi ohranjanje obstoječih odjemalcev na račun ugodnih cen, kar posledično pomeni poslovanje z majhnimi maržami.

Na hrvaškem trgu so v segmentu tehničnih plinov prisotne svetovne multinacionalke, ki narekujejo gibanje cen. Na področju UNP ima prevladujoči položaj družba INA, d.d., ki predvsem s cenovno politiko omejuje konkurente. Pomembne spremembe na tržišču UNP je prinesel novi Pravilnik o določanju cen UNP (od 1. 5. 2009), na osnovi katerega se cene UNP spreminjajo vsakega prvega v mesecu.

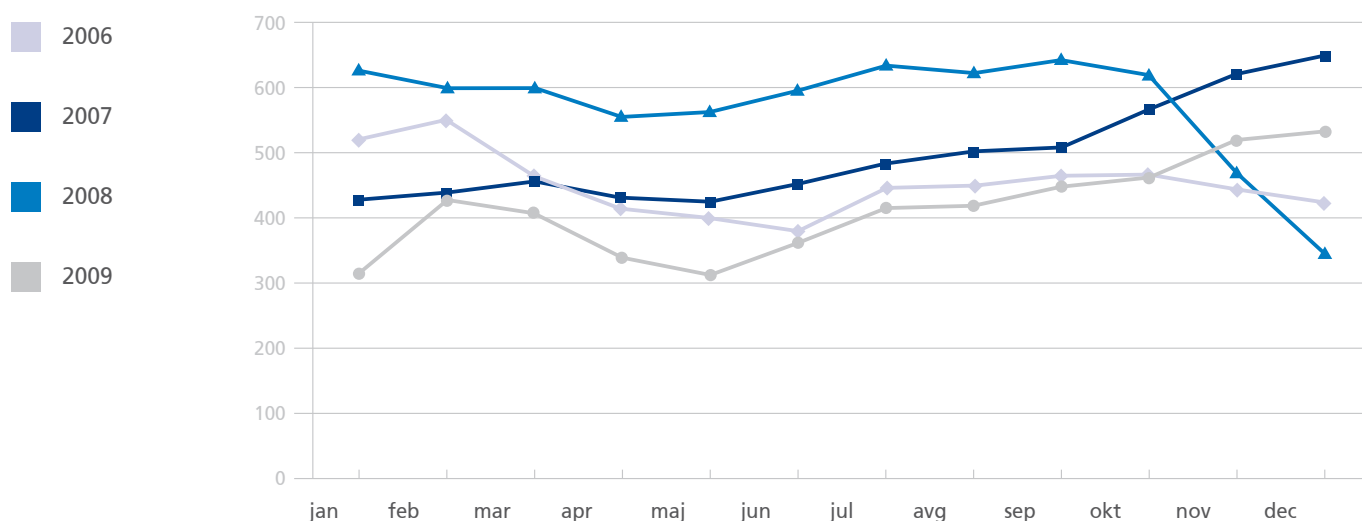
V Bosni in Hercegovini je trg UNP razdrobljen. Konkurenti poslujejo z nizkimi maržami, poleg tega pa se ne spoštuje standardov na področju varnosti. V takem okolju je težko biti konkurenčen, kljub temu pa je trg dolgoročno perspektiven.

V letu 2009 je bila nabavna cena mešanice propan-butan večinoma nižja kot v letu 2008. V prvi polovici leta je bila cena 300–400 evrov za tono, v drugi polovici je zrasla do ravni 530 evrov za tono in v zadnjih mesecih leta krepko preseгла ceno iz leta 2008.

⁴ V fazi potrjevanja je nov Nacionalni energetski program.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Gibanje nabavnih cen za mešanico propan - butan po letih

Tržni položaj

V letu 2009 je Skupina Istrabenz plini v Sloveniji na programu UNP zmanjšala svoj tržni delež za 4 odstotne točke, in

sicer na 40 odstotkov. Pri programih TP in ZP je ostal tržni delež nespremenjen.

Tržni deleži Skupine Istrabenz plini na slovenskem trgu

Program	2009	Tržni položaj
Utekočinjeni naftni plin	40 %	1.
Tehnični plini	18 %	3.
Zemeljski plini	21 %	2.

Izguba tržnega deleža na programu UNP je posledica uvedbe lastniških jeklenk UNP s strani konkurence, ki je tudi agresivno nižala cene.

Hrvaški trg tehničnih plinov je ocenjen na 50 tisoč ton, od tega na Skupino Istrabenz plini odpade približno 7 odstotkov. Prednosti konkurence so predvsem zanesljivi dobavni viri ter večja finančna moč, zato v razmerah zaostrene likvidnosti kupcem lažje ponudijo boljše plačilne pogoje.

V Bosni in Hercegovini je trg UNP ocenjen na 60 tisoč ton, družba Istrabenz plini, d.o.o., Breza dosega približno 11 odstotkov.

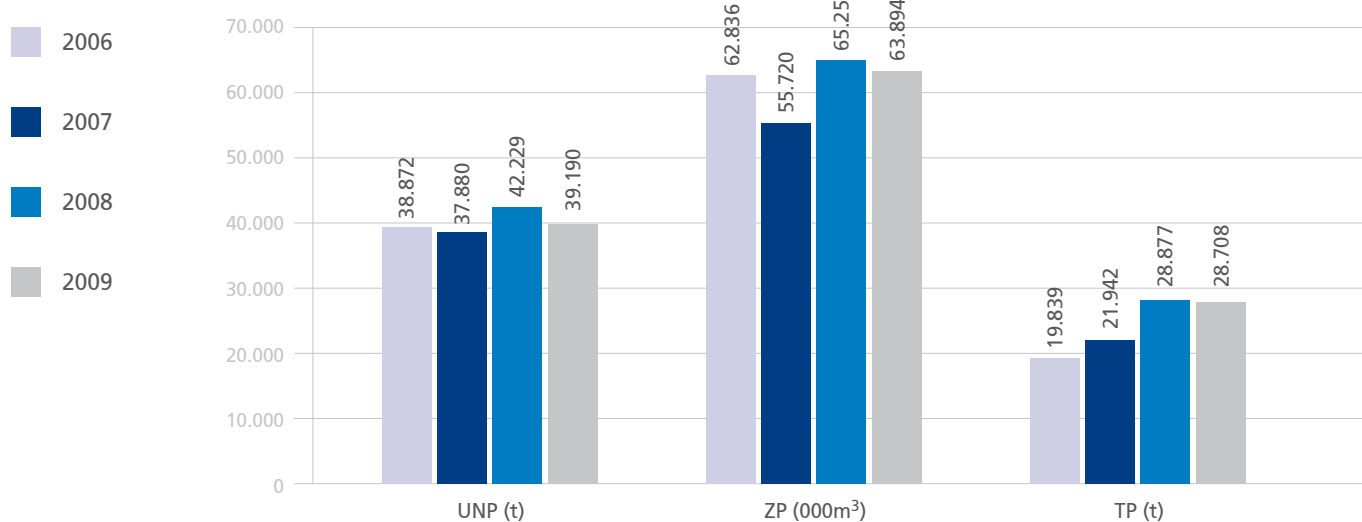
V Sloveniji je Skupina Istrabenz plini konec leta 2009 začela uvajati bolj priročno, varno in privlačno lastniško jeklenko

Plindom. Na ta način bodo izpolnjene zakonske zahteve glede sledljivosti jeklenk, lažja bo njihova kontrola in vzdrževanje, stranke pa jo bodo cenile zaradi manjše teže in lažjega rokovanja.

Poslovanje

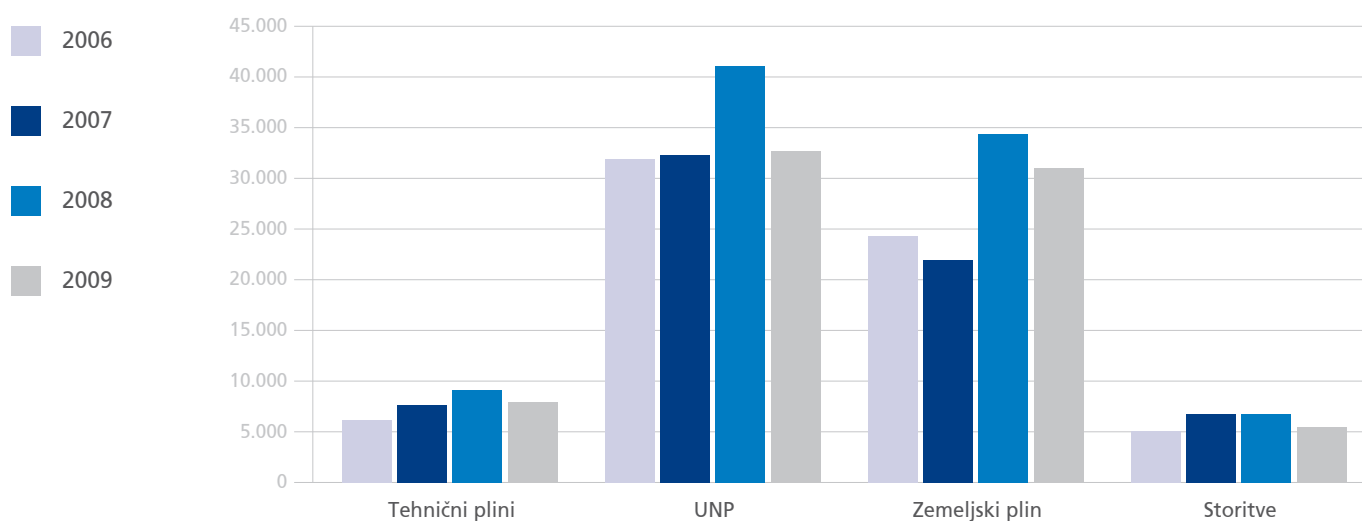
V letu 2009 so se prodane količine posameznih programov v primerjavi z letom 2008 zmanjšale. Prodaja UNP je upadla za 7 odstotkov, ZP za 2 odstotka, prodaja TP pa je bila nižja za odstotek. Prodane količine so nižje od načrtovanih, vendar je bilo v času načrtovanja težko oceniti obseg in vpliv finančne krize. Z upoštevanjem vseh težav na trgih ocenjujemo poslovanje Skupine Istrabenz plini v letu 2009 kot uspešno.

Prodane količine Skupine Istrabenz plini po programih

Prihodki so najbolj upadli na segmentu UNP in ZP, na kar je poleg nižjih količin vplival tudi padec prodajnih cen.

Prihodki od prodaje Skupine Istrabenz plini po programih

Doseženi poslovni izid iz poslovanja je 20 odstotkov nižji kot v letu 2008 in 6 odstotkov višji od načrtovanega.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Kazalniki poslovanja za plinsko dejavnost

Zneski v €

	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	77.667.414	90.365.537	69.857.844	86	111
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	6.653.546	8.324.429	4.617.846	80	144
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	11.603.730	12.758.601	8.416.494	91	138
Čisti poslovni izid	3.341.337	5.111.669	2.943.948	65	113
Neto poslovna sredstva	74.294.161	71.145.174	62.231.859	104	119
Kapital	39.703.516	36.472.513	33.028.116	109	120
Finančni dolg	33.888.411	34.064.111	28.586.642	99	119

Glede na leto 2008 so se povečale slabitve in odpisi poslovnih terjatev, ki so v letu 2009 znašale skoraj milijon evrov. Čisti poslovni izid Skupine Istrabenz plini je v letu 2009 znašal 3,3 milijona evrov in je bil 35 odstotkov pod doseženim v letu 2008, od načrtovanega pa je bil nižji za 12 odstotkov.

Družbe v Skupini Istrabenz plini so v letu 2009 ustvarile 6,3 milijona evrov denarnih sredstev iz poslovanja. Za investicije, predvsem v izgradnjo novih plinovodov in nabavo jeklenk, je bilo namenjenih 5,3 milijona evrov. V tem znesku je vključeno tudi aktiviranje investicij v teku iz preteklih let. Investicije v teku so se dodatno zmanjšale še za 2,1 milijona evrov iz naslova vračila avansa za opremo zaradi zaustavitve izgradnje obrata za proizvodnjo tehničnih plinov.

Zaradi zahtevnih pogojev pridobivanja finančnih virov je Skupina investicije financirala iz lastnih sredstev. Zadolžitev Skupine Istrabenz plini v letu 2009 je ostala nespremenjena in je konec leta znašala 33,9 milijona evrov. Presežek finančnih sredstev je povečal denarna sredstva, kar bo družbam v Skupini omogočalo nemoteno poslovanje v letu 2010.

Načrti za leto 2010

Prihodki od prodaje Skupine Istrabenz plini bodo v letu 2010 znašali 83,6 milijona evrov. Glede na leto 2009 to predsta-

vlja 8-odstotno rast, kar je tudi posledica višjih načrtovanih prodajnih cen. EBIT bo znašal 6,7 milijona evrov, kar je na nivoju iz leta 2009. EBITDA bo znašal 12,2 milijona evrov, čisti dobiček pa 4,2 milijona evrov.

6.4.1.3

Pretovor in skladiščenje

Po storitvah družbe Instalacija, d.o.o., povprašujejo večji trgovci z naftnimi derivati in Zavod za obvezne rezerve (ZORD). Družba ustvarja prihodke z dvema večjima sklopoma storitev, in sicer s skladiščenjem naftnih derivatov in storitvami, povezanimi z njihovim pretovarjanjem. Povpraševanje po storitvah družbe narašča, k čemur prispeva rast tranzitnega tovarnega prometa, ki je z vstopom Slovenije v Evropsko unijo in z razvojem držav JV Evrope v porastu. V letu 2009 je družba z ZORD-om podpisala pogodbo o dolgoročnem najemu rezervoarjev, prostornine 50.000 m³, na podlagi katere je družba začela z aktivnostmi za izgradnjo navedenih rezervoarjev. V skladu z načrti bo investicija zaključena v letu 2011.

Poslovanje

Družba je v preteklih letih zgradila nove rezervoarje, s katerimi so se skladiščne kapacitete povečale na 433.000 m³.

Fizični kazalniki poslovanja za družbo Instalacija, d.o.o.

Zneski v €

	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Pretovor v tonah	2.157.820	2.368.739	1.979.606	91	109
Rezervoarski prostor v m ³	433.000	433.000	433.000	100	100
Obrat zalog	4,98	5,47	4,57	91	109

V letu 2009 je v primerjavi z letom 2008 pretovor upadel za 9 odstotkov, kar je predvsem posledica gospodarske krize in posledično zmanjšane aktivnosti v transportni dejavnosti.

Na pretovorjene količine neugodno vpliva tudi cenovna politika države, ki z dvigom trošarin zmanjšuje prodane količine prevoznikom v tranzitu.

Kljub navedenemu je načrtovan obseg pretovora presežen, kar velja tudi za prihodke od prodaje. Ob tradicionalni skrbi za ekonomičnost poslovanja je družba presegla tudi načrtovane rezultate poslovanja.

Eno pomembnejših načel poslovanja družbe je zagotavljanje najvišjih standardov varnosti in skrbi za okolje. Tako je v letu 2009 prestala zunanjo presojo standardov ISO 9001 in 14001.

Kazalniki poslovanja za dejavnost pretovora in skladiščenja naftnih derivatov

Zneski v €

	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	13.892.363	13.866.081	12.303.314	100	113
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	7.297.770	6.921.844	5.983.745	105	122
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	9.911.271	9.742.633	8.694.972	102	114
Čisti poslovni izid	5.238.162	4.628.592	4.047.382	113	129
Neto poslovna sredstva	40.635.783	41.847.808	43.189.386	97	94
Kapital	22.226.777	23.255.599	24.195.088	96	92
Finančni dolg	18.032.059	18.137.348	18.354.206	99	98

V letu 2009 je družba predvsem na račun nižjih stroškov poslovanja uspela izboljšati poslovni izid iz poslovanja. Načrtovanega je presegel za 15 odstotkov, za 5 odstotkov pa je bil višji od doseženega v letu 2008.

Zniževanje obrestnih mer je ugodno vplivalo na stroške financiranja. V letu 2009 je družba dosegla 5,2 milijona evrov čistega dobička, kar je 13 odstotkov več kot v letu 2008 in 24 odstotkov več od načrtovanega.

Družba je v letu 2009 dosegla 8,6 milijona evrov denarnih sredstev iz poslovanja. Za investicije je v letu 2009 namenila 600 tisoč evrov, za dividende lastnikom pa 6,3 milijona evrov.

Načrti za leto 2010

Prihodki od prodaje družbe Instalacija, d.o.o., bodo v letu 2010 ostali na ravni iz leta 2009 in bodo znašali 13,7 milijona evrov. EBIT v višini 6,6 milijona evrov in EBITDA v višini 9,0 milijonov evrov bosta 10 odstotkov nižja. Enak padec velja za dobiček, ki je ocenjen na 4,7 milijona evrov. V planu za leto 2010 družba načrtuje nekoliko višje stroške poslovanja zaradi zagotavljanja ustreznega nivoja tehnične usposobljenosti in za zagotavljanje varnega poslovanja glede na veljavne predpise.

6.4.2 Prehrana

Prehrabena dejavnost ima glede na obseg prodaje kot tudi z vidika doseženih učinkov poslovanja pomemben vpliv na rezultate poslovanja Skupine Istrabenz. Zajeta je v Skupini Droga Kolinska (v nadaljevanju DK), ki deluje na vseh trgih bivše Jugoslavije, poleg tega pa z nekaterimi programi uspešno nastopa tudi na trgih Evropske unije in Rusije.

Z združitvijo družb Droga in Kolinska ter nakupom družb Grand Prom in Soko Štark je Skupina Droga Kolinska postala vodilno mednarodno prehrabeno podjetje na trgih JV Evrope. V letu 2009 so v Skupini Droga Kolinska zaključili s pomembnim projektom prestrukturiranja prodajnega portfelja. Družbi Žito, d.d., so prodali nestrategične poslovne programe 1001 cvet, Maestro in Zlato polje. Prodaja programa otroške hrane je bila ustavljena zaradi neugodnih razmer na trgu, ki niso omogočale prodaje pod sprejemljivimi pogoji.

Dosežen je bil tudi dogovor z bankami o dolgoročnem posojilnem aranžmaju v skupnem znesku 118,6 milijona evrov. To bo Skupini Droga Kolinska omogočilo normalno servisiranje finančnih obveznosti.

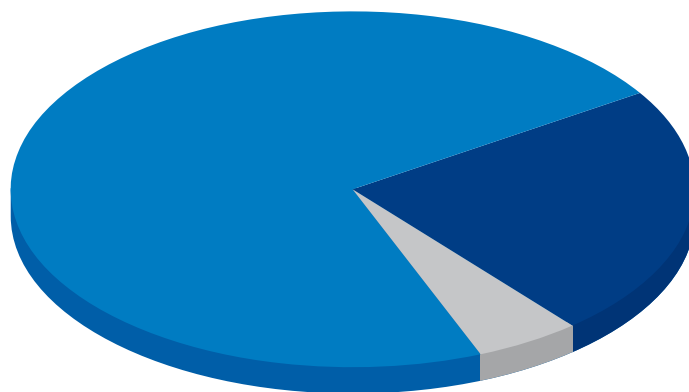
Poslovno okolje

Globalna gospodarska kriza se je v letu 2009 odrazila tudi v prehrabeni industriji. Potrošniki so se nanjo odzvali z manjšim številom in količino nakupov. Na ključnih trgih Skupine Droga Kolinska se je v primerjavi z letom 2008 potrošnja prehrabnih izdelkov na prebivalca zmanjšala. Promocije so v letu 2009 postale ključno marketinško orodje, kar je vplivalo tudi na splošno nižanje cen prehrabnih izdelkov. Kljub temu recesija ni prizadela močnih blagovnih znamk prehrabne industrije (vse ključne blagovne znamke DK so okrepile svoj tržni položaj na ključnih trgih), saj večina potrošnikov ni pripravljena zamenjati priljubljene blagovne znamke s cenejšo, raje zmanjšajo količino nakupov.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Geografska struktura prodaje Skupine Droga Kolinska

Jugovzhodna Evropa	72%
Evropska unija	23%
Drugi trgi	5%

Vir: Interni podatki Skupine Droga Kolinska

Spremembe navad prehranjevanja gredo v Sloveniji v smeri trendov v EU: več manjših obrokov, ki so že pripravljene oziroma polpripravljene in rast sladko-sanih prigrizkov, na drugi strani sta v porastu tudi zdrava in funkcionalna hrana in pijača. Potrošniki postajajo po eni strani cenovno občutljivejši, po drugi strani pa se usmerijo na izdelke z višjo dodano vrednostjo. Trgovci povečujejo konkurenco z izdelki dobre kakovosti, vendar nižjimi cenami in z razvojem trgovskih blagovnih znamk (od cenovno občutljivih do premium blagovnih znamk). Na trgu z visokim življenjskim standardom, ki je med najvišjimi v regiji, imajo priložnost tako multinacionalke z inovacijami in poznanimi blagovnimi znamkami kot tudi izdelki trgovskih blagovnih znamk in diskontni trgovci.

Slovenska trgovina je zelo konsolidirana, saj največji trgovci Mercator, Spar in Tuš obvladujejo približno 70 odstotkov trga. Veliko rast so v lanskem letu zabeležili hard diskonti, ki imajo po ocenah skupaj že več kot 10-odstotni tržni delež. Najagresivnejša med njimi sta Hofer (s 40 trgovinami) in Lidl (s 27 trgovinami).

Delež trgovskih blagovnih znamk je v zadnjih letih v Sloveniji močno narasel (v povprečju za 30 odstotkov), po kategorijah je delež različno visok. Zelo zanimiva kategorija za trgovske blagovne znamke so brezalkoholne pijače, mlečni izdelki in slani prigrizki, medtem ko so namazi, kava in čokolada zastopani pod 10 odstotki. V Mercatorju predstavljajo lastne trgovske blagovne znamke 12 odstotkov, v Sparu pa 17 odstotkov celotne prodaje.

Koncentracije tržnih deležev največjih trgovcev, rast deležev trgovskih blagovnih znamk in vse večja vloga diskontnih trgovcev so trendi, ki se uveljavljajo tudi na ostalih ključnih trgih Skupine Droga Kolinska.

Tržni položaj

Glede na merjenje moči blagovnih znamk so najmočnejše blagovne znamke Droge Kolinske v segmentu toplih napitkov – kave, pri čemer ima Skupina DK v lasti dve zelo uspešni znamki – Barcaffé in Grand. Regionalno je Barcaffé vodilna blagovna znamka na slovenskem trgu, na drugih trgih pa je precej manj izražena. Blagovna znamka Barcaffé je v Sloveniji tudi v letu 2009 v vseh segmentih izboljšala svoje tržne deleže in okrepila vodilni tržni položaj: v segmentu turške kave ima 70-odstotni količinski tržni delež in 77-odstotni vrednostni tržni delež. V Sloveniji je bila blagovna znamka Barcaffé v letu 2009 nagrajena z nazivom Trusted Brand 2009, ki ga podeljuje Reader's Digest na podlagi mednarodne raziskave, ki meri priljubljenost in zaupanje potrošnikov v blagovne znamke.

Podobno pozicijo kot ima Barcaffé na slovenskem trgu ima Grand kafa na srbskem trgu, kjer je v letu 2009 zadržala vodilni položaj v segmentu turške kave z 41-odstotnim količinskim in s 44-odstotnim vrednostnim tržnim deležem.

Po raziskavi moči in ugleda blagovnih znamk ostaja Argeta najmočnejša blagovna znamka v portfelju Droge Kolinske. V kategoriji namazov je Argeta najmočnejša blagovna znamka v Sloveniji, BiH, Makedoniji in na Kosovu. Na ostalih trgih je okrepila svojo moč v primerjavi z letom 2008. V Srbiji, Avstriji in Švici je utrdila 2. mesto na trgu, medtem ko je v segmentu ribjih paštet z lansiranjem dveh novih okusov v letu 2009 postala dominantna na vseh trgih.

Blagovna znamka Cockta je v letu 2009 zadržala svoj položaj med kola pijačami, kljub padcu segmenta na vseh trgih. V Sloveniji je svoje tržne deleže povečala (33-odstotni količinski tržni delež, 31-odstotni vrednostni tržni delež), kljub veliko močnejšim marketinškim aktivnostim glavnega

konkurenta Coca-Cole. Na Hrvaškem trgu je Cockta izgubila eno mesto na račun nizkocenovno pozicioniranih blagovnih znamk Sky in Renci, ki sta znižali tržni delež tudi vodilni Coca-Coli. V Srbiji je Cockta z boljšo distribucijo in marketinškimi aktivnostmi povečala svoj tržni delež za 6 odstotnih točk in izboljšala svoj tržni položaj (3. mesto).

Donat, funkcionalna voda v portfelju Droge Kolinske, je kot znamka po edinstvenosti zelo podobna Cockti: Cockta s svojo zeliščno esenco in Donat s svojo visoko vsebnostjo magnezija ob prijaznem okusu. V obeh primerih gre za znamki,

ki gradita dodano vrednost na lastnostih, ki so resnično drugačne od konkurenčnih znamk.

Segment sladkih in slanih prigrizkov je četrti pomemben segment v portfelju Droge Kolinske, ki s podkategorijami flipsov, slanih palčk, čokoladnih tablic, impulznih nakupov in vafeljev predstavlja zelo atraktivno skupino. Blagovne znamke v teh kategorijah so poznane blagovne znamke Smoki in Čoko Smoki, Prima, Najlepše želje in Bananice. V letu 2009 so na trgih Srbije, Črne Gore in Bosne in Hercegovine vse navedene blagovne znamke izboljšale ali zadržale svoje tržne deleže.

Tržni položaji blagovnih znamk Skupine Droga Kolinska na posameznih trgih

Blagovna znamka	Glavno tržišče	Tržni položaj
Grand kafa	Srbija	1.
Barcaffé	Slovenija	1.
Cockta	Slovenija	2.
Donat	Slovenija, Hrvaška	1.
Argeta	BIH, Slovenija	1.
Sladki program (Krem banane)	Srbija	1.
Slani program (Smoki)	Srbija, BIH	1.

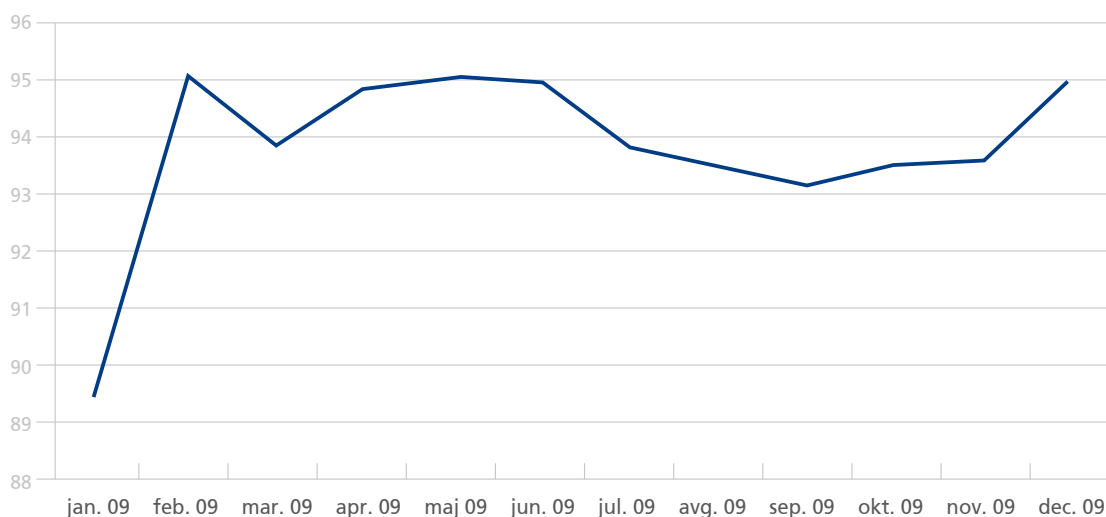
Vir: Panel maloprodajnih mest tržno-raziskovalne agencije Nielsen za leto 2009

Poslovanje

Leto 2009 z letom 2008 ni neposredno primerljivo, saj je v letu 2009 Skupina Droga Kolinska zaključila s pomembnim projektom prestrukturiranja prodajnega portfelja. Odprodala je vse nestrategske poslovne programe z izjemo otroške hrane, katere prodaja je bila zaustavljena zaradi neugodnih razmer na trgu, ki niso omogočale prodaje pod sprejemljivimi pogoji.

Prodajo leta 2009 so zaznamovale zahtevne gospodarske razmere, povezane s širitvijo globalne finančne krize na strateške trge in z njenimi negativnimi učinki na potrošnjo. Na srbskem trgu se je nadaljeval trend negativnega gibanja srbskega dinarja proti evru, saj je povprečni tečaj v primerjavi z letom 2008 izgubil 13 odstotkov vrednosti.

Gibanje tečaja srbskega dinarja v primerjavi z evrom

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

V letu 2009 je Skupina Droga Kolinska dosegla 325,8 miliona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 14 odstotkov manj od prodaje leta 2008. Znižanje ravni prihodkov je v veliki meri posledica izpada prihodkov od prodanih ne-

strateških programov ter vpliva depreciacije deviznih tečajev, predvsem srbskega dinarja, v območju katerega Skupina ustvari 47 odstotkov vseh prihodkov.

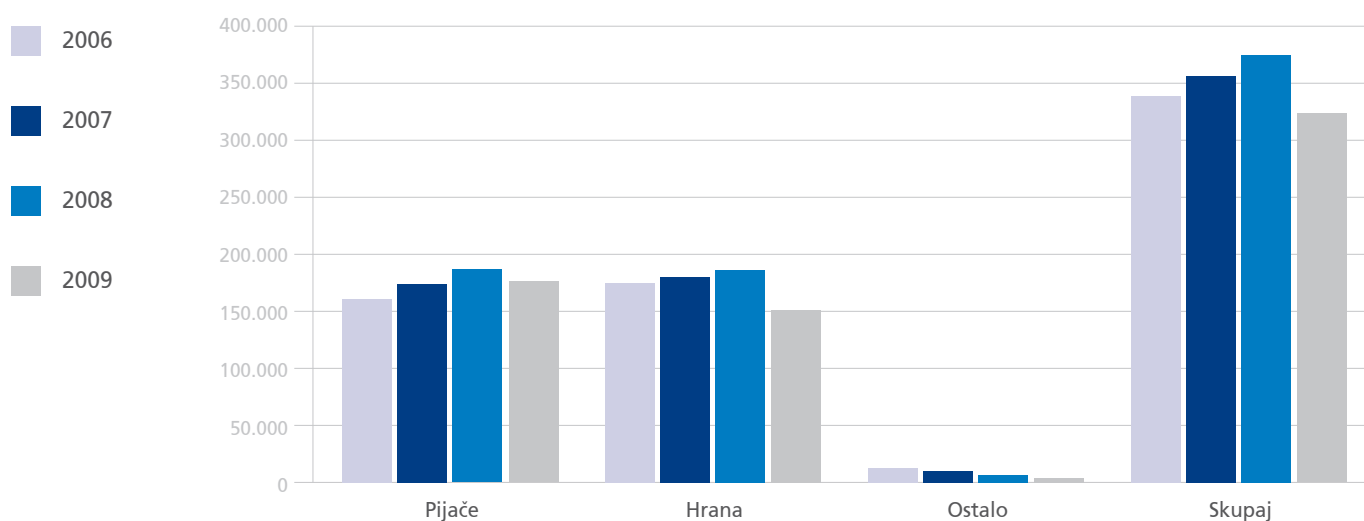
Ključni kazalniki poslovanja Skupine Droga Kolinska

		Zneski v €			
	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	325.766.636	377.721.067	360.359.005	86	90
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	23.253.811	25.976.748	25.460.962	90	91
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	45.398.405	50.382.634	50.297.549	90	90
Čisti poslovni izid	76.446	6.207.169	14.110.470	1	1
Neto poslovna sredstva	373.588.912	409.924.951	385.829.763	91	97
Kapital	190.721.927	202.034.079	212.697.578	94	90
Finančni dolg	179.372.529	204.921.779	167.152.950	88	107

Struktura prodaje Skupine Droga Kolinska se kljub izvedeni odprodaji programov, ni bistveno spremenila. Še vedno predstavljajo največji, 52-odstotni delež prihodkov od prodaje progami pijač, kjer se krepi pomen prodaje kave. Prodaja hrane predstavlja 46 odstotkov celotnih prihodkov, na ohranitev enakega razmerja s pijačami pa je pripomogla predvsem dobra prodaja delikatesnih namazov. Slednji beležijo tudi največjo 12-odstotno rast prihodkov glede na leto 2008.

Med posameznimi programi je najpomembnejša prodaja kave, saj predstavlja 39-odstotni delež v celotni prodaji Skupine Droga Kolinska. Blagovna znamka Grand kafa predstavlja 22 odstotkov v celotni prodaji, vendar je njen najpomembnejši trg Srbija, ki pa je, kljub dobri prodaji, utrpel negativne učinke tečaja in agresivnih nastopov konkurentov na trgu.

Prodaja po programih

Največjo rast prodaje na vseh ključnih trgih glede na pretekla leta dosega poslovni program delikatesni namazi, na kar, poleg dobre marketinške strategije, vplivajo tudi uspešno vpeljani novi okusi.

Tudi prodaja prigrizkov, ki predstavljajo 23 odstotkov celotne prodaje Skupine Droga Kolinska, kljub nižjim prodajnim rezultatom glede na leto 2008 ustreza pričakovanjem in uspešno kljubuje težavam panoge na strateških trgih Skupine.

Skupina Droga Kolinska je v letu 2009 ustvarila 72 odstotkov čistih prihodkov na trgih JV Evrope, med katerimi so najpomembnejši prodajni trgi držav nekdanje Jugoslavije. Delež prodaje na teh trgih je v primerjavi s preteklimi leti narasel predvsem zaradi odprodaje nestrateških programov, katerih prodaja je bila najmočnejša na trgih Evropske unije.

Evropski trgi predstavljajo 23 odstotkov celotnih prihodkov leta 2009, kjer so bili generatorji rasti predvsem delikatesni namazi in pijače.

Skupina Droga Kolinska je v letu 2009 uresničila 23,3 milijona evrov poslovnega izida iz poslovanja, kar pomeni 10-odstotni upad glede na leto 2008. Ob izvzetju učinkov odprodaj dejavnosti v letih 2008 in 2009 skupaj s pripadajočimi stroški v višini 3,5 milijona evrov je Skupina Droga Kolinska izboljšala operativno maržo iz poslovanja.

Negativni finančni izid Skupine Droga Kolinska v višini 21,8 milijona evrov je 15 odstotkov slabši od leta 2008. Na povečanje finančnih odhodkov je v veliki meri vplivalo poslabšanje finančne discipline na ključnih trgih, zaradi česar so se povečali oblikovani popravki terjatev in negativni učinki izvedenih finančnih instrumentov ter tečajnih razlik.

Čisti poslovni izid Skupine Droga Kolinska je znašal 76 tisoč evrov. Ob dobrem rezultatu iz poslovanja so ga zmanjšali enkratni poslovni dogodki ter finančni odhodki. Ker se povečuje delež prodaje na trgih, ki ne poslujejo v evrih in je prisotna večja plačilna nedisciplina, bo obvladovanju tveganj iz tega naslova v prihodnosti namenjeno več pozornosti.

Bilančna vsota Skupine Droga Kolinska je konec leta 2009 znašala 414,7 milijona evrov in je za 14 odstotkov (vrednostno 66,8 milijona evrov) nižja od ravni s konca leta 2008. Znižanje bilančne vsote je v veliki meri povezano z odprodajo poslovnih programov, s katerimi so bila odtujena tudi pripadajoča poslovna sredstva in zaposleni. V letu 2009 so bile plačane tudi poslovne terjatve, povezane s temi programi, kar je prispevalo k znižanju poslovnih terjatev za 25 odstotkov.

Kapital Skupine znaša na dan 31. 12. 2009 190,7 milijona evrov. Znižanje je posledica izplačila dividend v višini 5,0 milijona evrov ter učinka tečajnih razlik. Finančni dolg Skupine Droga Kolinska se je v letu 2009 znižal za 12 odstotkov,

in sicer na 179,4 milijona evrov. K temu je v veliki meri prispevalo prestrukturiranje prejetih posojil in tekoča odplačila glavnice, kar dokazuje, da kljub izjemno težkim razmeram na finančnih trgih, pozitivni denarni tok Skupine Droga Kolinska zagotavlja potrebno finančno stabilnost.

V letu 2009 so v Skupini Droga Kolinska investicije v osnovna sredstva znašale 10,2 milijona evrov. Več kot 80 odstotkov naložb je bilo namenjenih poslovnim programom, kjer je bilo 4,0 milijona evrov vloženi v dokončanje selitve proizvodnega procesa pijač v Sloveniji ter za tehnološke posodobitve sladkega programa. Investicije so bile namenjene tudi razvoju segmenta gostinstva na trgu Srbije in Slovenije. Velika večina ostalih investicij se je nanašala na obnovitvene investicije. Matična družba je lastnikom izplačala 5,0 milijona evrov dividend.

Načrti za leto 2010

V letu 2010 so načrtovani prihodki od prodaje Skupine Droga Kolinska v višini 339,5 milijona evrov, kar je 4 odstotke več kot v letu 2009. Zrasla bosta tudi EBIT in EBITDA, ki bosta znašala 28,5 milijona evrov in 50,6 milijona evrov. Čisti dobiček Skupine Droga Kolinska v letu 2010 bo znašal 10,3 milijona evrov. Glavne nevarnosti pri doseganju rezultatov so povezane z večjimi odmiki v vrednosti srbskega dinarja ter večjim poslabšanjem plačilne nediscipline na ključnih trgih.

6.4.3 Turizem

Skupino Istrabenz Turizem sestavljajo krovna družba Istrabenz Turizem, d.d., ter družbe Grand Hotel Adriatic, d.d., iz Opatije, Turizem Kras, d.d., Turistična družba Kras, d.o.o., Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., in družba Thai Si s.r.l., Treviso, ki se je Skupini Istrabenz Turizem pridružila konec leta 2007. Delež v družbi Marina Koper, d.o.o., je bil v aprilu leta 2009 prodan. Podatki o poslovanju turistične dejavnosti vsebujejo tudi podatke družb Golf Istra, d.o.o., Istrabenz Marina Invest, d.o.o., ter Istrabenz Inženiring, d.o.o.

Skupina Istrabenz Turizem obsega sedem hotelov v Portorožu in po enega v Opatiji, Postojni in Trevisu. Slednjega ima družba Thai Si v upravljanju. Poleg hotelskih objektov imajo družbe v Portorožu, Opatiji in Trevisu še zmogljivosti za izvajanje termalnih in wellness storitev. V Portorožu in Opatiji predstavljata pomemben del ponudbe tudi kongresna centra s kapacitetami za 1.000 in 740 udeležencev. V Opatiji v sklopu hotela deluje tudi Casino. Družba Turizem Kras, d.d., upravlja z dvema izmed najpomembnejših slovenskih turističnih znamenitosti Postojnsko jamo, Predjamskim gradom, v upravljanju pa ima tudi druge jame Postojnskega jamskega sistema, jamo pod Predjamskim gradom in Vivarij Proteus.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Pregled namestitvenih kapacitet Skupine Istrabenz Turizem

Hotelski objekt	Kategorizacija	Število sob	Število ležišč
Skupina Istrabenz Turizem	10 hotelov	1.453	2.751
Istrabenz Turizem, d.d.	6 hotelov	799	1.558
Grand hotel Portorož	5 zvezdic	198	400
Apollo	4 zvezdice	88	176
Neptun	4 zvezdice	89	178
Mirna	4 zvezdice	81	162
Slovenija	4 zvezdice	160	288
Riviera	4 zvezdice	183	354
Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o.	1 hotel	183	382
Kempinski Palace Portorož	5 zvezdic plus	183	382
Grand hotel Adriatic, d.d.	1 hotel	303	473
Grand hotel Adriatic I	4 zvezdice	167	302
Grand hotel Adriatic II	3 zvezdice	136	171
Turistična družba Kras, d.o.o.	1 hotel	135	270
Jama	3 zvezdice	135	270
Thai Si s.r.l.*	1 hotel	33	68
Thai Si	4 zvezdice	33	68

* hotelski objekt je v upravljanju

Gospodarsko okolje

V letu 2009 je bilo za dosego rezultatov potrebno veliko več tržnih aktivnosti v primerjavi z letom 2008, večja fleksibilnost, novih znanj in idej pri oblikovanju izdelkov, hitro sledenje in odzivanje na znamenja iz različnih tržišč ter ohranjanje kakovosti storitev.

Leto 2009 je zaznamovala svetovna finančna kriza, ki smo jo zaznali že v drugi polovici leta 2008. Prišlo je do pričakovane upada gospodarske aktivnosti po vsem svetu, vključno s turistično panogo, v kateri so recesijo najbolj občutili letalski prevozniki in hotelirstvo. Mednarodni turizem je bil v letu 2009 pod velikim pritiskom globalne gospodarske krize, ki je vplivala na zmanjševanje razpoložljivega dohodka in povečevanje stopnje nezaposlenosti na ključnih emitivnih trgih. Po podatkih Svetovne turistične organizacije (UNWTO) so mednarodni turistični prihodni na svetovni ravni v prvih mesecih leta 2009 upadli za 8 odstotkov. Največji izzivi, s katerimi se sooča globalni turizem, je globalna gospodarska kriza, vplive katere je v nekaterih regijah poglobil še izbruh nove gripe. V Evropi je mednarodni turizem v prvih mesecih leta 2009 upadel celo za 10 odstotkov (v srednji in vzhodni Evropi za 13 odstotkov, v južni in mediteranski Evropi pa za 10 odstotkov). Stopnja hotelske zasedenosti je v prvih petih mesecih upadla kar za 10 odstotkov, hotelska industrija pa opaža tudi upad potrošnje na sobo. Na področju turizma evropske destinacije ukrepajo v smislu intenzivnejše promocije, finančnih spodbud in kreditnih ugodnosti. Spreme-

njenemu povpraševanju prilagajamo ponujene programe, pri tem pa ne pozabljamo na dolgoročne cilje na področju trajnostnega in konkurenčnega razvoja.

Na poslovanje v letu 2009 so tako poleg nestabilnega makroekonomskega okolja na glavnih tržiščih vplivali še: krajša (cenejša) potovanja in potovanja na bližje destinacije, zavlačevanje rezervacij do zadnjega trenutka zaradi doseganja višjih popustov (t.i. last minute booking), negotovost glede izbruha nove gripe in s tem zmanjšanje zaupanja v nekatere destinacije, razpad touroperatorskih mrež zaradi plačilne nesposobnosti, 30-odstotna devalvacija rublja, izpad poslovnega oziroma kongresnega povpraševanja zaradi večjega varčevanja organizatorjev (manj in krajši dogodki), odsotnost protokolarnih dogodkov, naročenih s strani javne uprave, ki so zaradi predsedovanja Slovenije Evropski uniji močno zaznamovali leto 2008 ter nižja pripravljenost gostov za izvenpenzijsko potrošnjo.

Za turistično industrijo so značilni tudi novi trendi – pomanjkanje časa, zato si gostje želijo maksimizirati užitek v najkrajšem času. Današnji turist je tudi vedno bolj zahteven, zato pričakuje kakovostnejše turistične storitve po ugodnejši ceni. Cenovna politika ostaja ključnega pomena, saj bodo v prihodnosti potovanja cenejša, krajša in intenzivnejša, več potovanj pa bo bližje domu. Pričakovana je hitrejša rast kontinentalnih in počasnejša rast medkontinentalnih potovanj. Predanost posamezni destinaciji ima na odločitev manjši

vpliv kot nekdanj. Zavest o zdravem načinu življenja in potreba po begu iz vsakodnevnega stresa naraščata, kar pozitivno vpliva na povpraševanje po naših izdelkih, npr. spa in wellness turizem, aktivne počitnice, ipd. V obdobju klimatskih sprememb se nadaljuje trend vračanja k naravi, kar vpliva na povpraševanja po ekoloških turističnih izdelkih. Vse pomembnejša je tudi avtentičnost, saj se gostje želijo emocionalno in kulturno povezati z ljudmi in skupnostjo v deželi, ki jo obiščejo. V družbah Skupine Istrabenz Turizem te trende zaznavamo in jim v veliki meri sledimo.

Tržni položaj

Družbe Skupine Istrabenz Turizem delujejo na več destinacijah. Z vidika obsega poslovanja so najpomembnejše Portorož, Postojna in Opatija. V občini Piran je konec leta 2008 prišlo do spremembe v strukturi neposredne konkurence na destinaciji. Delničarji družb Hoteli Piran, d.d., Metropol Group, d.d., in HTP Simonov Zaliv so soglašali s pripojitvijo k družbi Hoteli Bernardin, d.d., tako da družba sedaj razpolaga s 50 odstotki vseh sob v občini Piran.

V občini Piran je bilo v letu 2009 realiziranih 1.086.556 nočitev, kar je na enaki ravni kot v letu 2008. Na destinaciji Portorož glede na število realiziranih nočitev tudi v letu 2009 ostajajo glavni akterji: družba Hoteli Bernardin, d.d. (48,2-odstotni tržni delež), družba Istrabenz Turizem, d.d., oziroma hoteli LifeClass (29,3-odstotni tržni delež), Krka Strunjan, d.d. (10,9-odstotni tržni delež) in Kempinski Palace Portorož (3,1-odstotni tržni delež).

Tržni delež družbe Istrabenz Turizem, d.d., se je v letu 2009 glede na leto 2008 zmanjšal za 2,73-odstotne točke. Zmanjšal se je tudi tržni delež Hotelov Bernardin, in sicer za 1,76-odstotne točke.

Zmanjšanje tržnega deleža je posledica novih zmogljivosti v občini Piran:

- hotel Kempinski Palace s 183 sobami, ki je v letu 2009 dosegel 3,1-odstotni tržni delež,
- hotel Marita z 80 sobami, ki je v letu 2008 deloval le nekaj dni, v letu 2009 pa je dosegel 1,55-odstotni tržni delež in
- hotel Lucija (Hoteli Bernardin, d.d.) s 182 sobami, ki je v letu 2008 deloval le v drugi polovici leta.

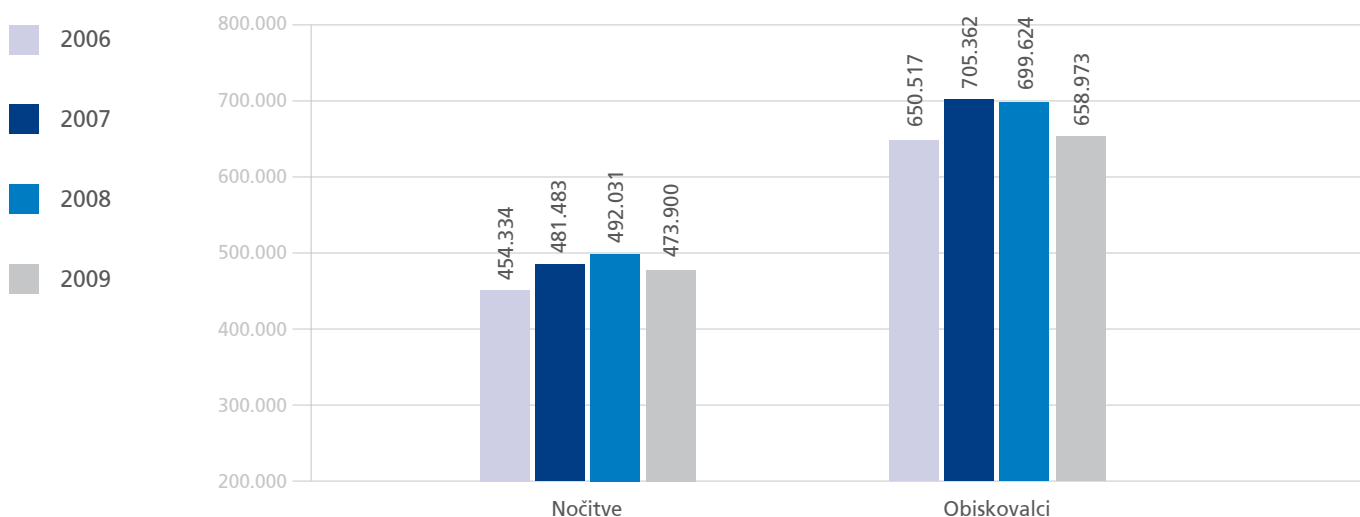
Največji tržni delež na opatijski rivieri sta v letu 2009 imeli družba Grand Hotel Adriatic, d.d. (11,22 odstotka) in družba Grand hotel 4 Opatijska Cvijeta (10,49 odstotka). Tržni delež družbe Grand Hotel Adriatic, d.d., se je v letu 2009 glede na leto 2008 povečal za 0,26-odstotne točke, v vseh ostalih večjih hotelih pa se je tržni delež zmanjšal. V primerjavi s konkurenco, ki je v povprečju realizirala do 10 odstotkov manj nočitev, je hotel Grand hotel Adriatic posloval nadpovprečno.

Med petnajstimi najpomembnejšimi turističnimi zanimivostmi v Sloveniji je imelo podjetje Turizem Kras, d.d., v zadnjem desetletju vsako leto okrog 30-odstotni tržni delež. Žal primerljivih podatkov o obiskanosti slovenskih turističnih znamenitosti od 1. januarja 2009 Statistični urad Republike Slovenije ne zbira več, Postojnska jama pa ostaja še naprej najbolj obiskana slovenska turistična zanimivost.

Poslovanje

Skupina Istrabenz Turizem je zastavljene cilje leta 2009 dosegla pri številu obiskovalcev jam in Predjamskega grada (preseganje za 5 odstotkov). Ostalih zastavljenih ciljev ni dosegla, saj je načrt Skupine Istrabenz Turizem vključeval precej boljše poslovanje hotela Kempinski Palace Portorož. Zaradi slednjega je bilo število nočitev za 3 odstotke nižje od načrtovanega.

Fizični kazalniki poslovanja Skupine Istrabenz Turizem

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

V strukturi hotelskih gostov na prvem mestu ostajajo gosti iz Italije, ki jih je bilo približno 30 odstotkov. Sledijo slovenski gostje s slabimi 20 odstotki nočitev, na tretjem mestu pa so gosti iz Avstrije s 15 odstotki nočitev.

Tudi med obiskovalci Postojnske jame so Italijani na prvem mestu z 20 odstotki vseh obiskovalcev, sledijo slovenski gostje (15 odstotkov) ter nemški gostje (12 odstotkov).

Kazalniki poslovanja dejavnosti Turizem

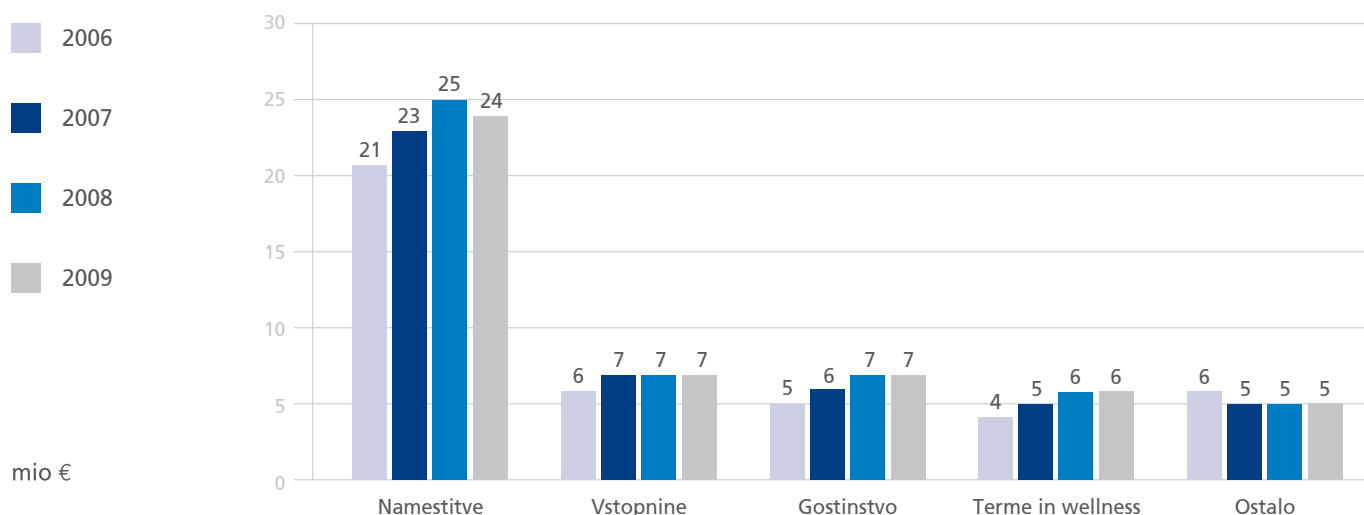
	Zneski v €				
	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	48.974.886	51.593.424	47.648.520	95	103
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-5.573.444	460.758	5.643.517	-	-
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	3.511.568	7.866.910	11.296.403	45	31
Čisti poslovni izid	-10.706.753	-5.575.170	1.573.324	192	-
Neto poslovna sredstva	184.714.471	193.715.056	157.782.237	95	117
Kapital	88.509.832	82.079.962	91.308.581	108	97
Finančni dolg	90.178.916	104.953.795	60.013.904	86	150

Prihodki od prodaje dejavnosti Turizem so v letu 2009 znašali 49,0 milijona evrov. V strukturi prihodkov od prodaje so najpomembnejši prihodki od namestitvev, ki so v letu 2009 upadli zaradi nižjega števila doseženih nočitev ter upada povprečnih prodajnih cen. Prihodki od vstopnin, gostinstva in termalnih storitev so ostali na nivojih iz leta 2008. Med

ostalimi prihodki so najpomembnejši prihodki igralnice v Opatiji, ki so v letu 2009 precej zrasli.

Med drugimi poslovnimi prihodki so izkazani tudi dobički pri prodaji naložbenih nepremičnin v višini 1,7 milijona evrov. Izvirajo iz prodaje naložbenih nepremičnin Figarola in Tivoli.

Gibanje prihodkov od prodaje po programih v Skupini Istrabenz Turizem

Družbe v dejavnosti Turizem so v letu 2009 poslovale v skladu z načrti, ki pa so bili zaradi težavnega gospodarskega položaja zastavljeni nižje od rezultatov, ki so bili realizirani v letu 2008. Izjema je družba Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., ki upravlja s hotelom Kempinski Palace. Družba v letu 2009 ni dosegla načrtovanih rezultatov. Glavni odmik predstavlja

jo nižji doseženi prihodki, kar je ob visokih stroških poslovanja pomenilo izgubo, ki je bila višja od načrtovane.

Družbe v dejavnosti Turizem niso uspele prilagoditi poslovnih odhodkov znižanju prihodkov. Glede na leto 2008 se je med odhodki najbolj povečala amortizacija, kar je posledica

celoletnega poslovanja hotela Kempinski Palace. Zaradi tega so višji tudi stroški dela in storitev. Na nivoju dejavnosti Turizem so bile izvedene tudi slabitve dobrega imena v višini 3,1 milijona evrov.

Zaradi opisanega je doseženi poslovni izid iz poslovanja negativen, in sicer v višini 5,6 milijona evrov, kar je 3,5 milijona evrov manj od načrtovanega.

Dejavnost Turizem bremenijo tudi stroški obresti, ki so v letu 2009 znašali 5,1 milijona evrov. Čisti rezultat dejavnosti v letu 2009 je bila izguba v višini 10,7 milijona evrov.

Neto poslovna sredstva dejavnosti Turizem so se v letu 2009 zmanjšala za 5 odstotkov. Zmanjšanja so posledica prodaje deleža v Marini Koper, d.o.o., pri čemer je bil realiziran dobiček v višini 639 tisoč evrov, in dejstva, da so znašale investicije v osnovna sredstva 2,0 milijona evrov, medtem ko je bila obračunana amortizacija v višini 9,1 milijona evrov.

V letu 2009 je družba Istrabenz Turizem, d.d., izvedla dodatna vplačila kapitala v družbo Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o. Dodatni vplačili kapitala v kapitalne rezerve družbe Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., v višini 11,0 milijona evrov sta bili vplačani s konverzijo terjatev iz naslova kratkoročnih posojil družbi. Zaradi zagotavljanja ustreznega obsega kapitala je bila tudi družba Istrabenz Turizem, d.d., dokapitalizirana s strani družbe Istrabenz, d.d., v višini 16,8 milijona evrov.

Dokapitalizacije so bile potrebne tudi za sprejetje dogovora z bankami o reprogramiranju finančnih obveznosti. V okviru procesa finančne konsolidacije je bil septembra 2009 podpisan dogovor med bankami upnicami in dolžnikom Istrabenz Turizem, d.d., glede reprogramiranja dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti iz danih posojil. Podpisana je bila kreditna pogodba za sindicirano posojilo v višini 38,4 milijona evrov in z rokom zapadlosti 30. 6. 2010. Kratkoročno sindicirano posojilo je zavarovano s hipotekami na nepremičninah družb Istrabenz Turizem, d.d., in Istrabenz Hoteli Portorož, d.o.o., z zastavo poslovnega deleža v družbi Istrabenz Hoteli Portorož, d.o.o., Thai si s.r.l. ter z zastavitvijo vrednostnih papirjev odvisnih družb Turizem Kras, d.d., in Grand Hotel Adriatic, d.d..

Finančni dolg Skupine Istrabenz Turizem je konec leta 2009 znašal 90,2 milijona evrov. V letu 2009 se je dolg zmanjšal za 14 odstotkov.

Načrti za leto 2010

Načrt Skupine Istrabenz Turizem za leto 2010 je narejen ob predpostavki, da v njej ostanejo vse obstoječe družbe. V primeru, da bo uspešno zaključen kateri od prodajnih postopkov, se bo to odrazilo v spremenjenih finančnih rezultatih. Prihodki od prodaje so načrtovani v višini 53,2 milijona evrov. EBIT bo negativen v višini 0,2 milijona evrov, EBITDA pa bo znašal 8,7 milijona evrov. Skupina Istrabenz Turizem bo leto 2010 zaključila z izgubo v višini 5,4 milijona evrov. Glavni razlog za slabše rezultate je poslovanje družbe Istra-

benz hoteli Portorož, d.o.o., ter stroški financiranja, ki se nanašajo na finančni dolg.

V skladu s procesom dezinvestiranja družbe Istrabenz Turizem, d.d., in Skupine Istrabenz Turizem je družba v začetku februarja 2010 objavila tri pozive za javno zbiranje pisnih ponudb, in sicer za nakup 100-odstotnega deleža družbe Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., za nakup 100-odstotnega deleža družbe Grand Hotel Adriatic, d.d., Opatija, ter za nakup 100-odstotnega deleža družbe Turizem Kras, d.d. Postopki zbiranja ponudb do konca priprave Letnega poročila še niso bili zaključeni.

Nad družbo Istrabenz Marina Invest, gradnja in upravljanje pristanišč, d.o.o., je bil v začetku meseca marca 2010 uveden stečajni postopek. Predlog za začetek stečajnega postopka je vložila družba Istrabenz Marina Invest zaradi nastopa insolventnosti družbe.

6.4.4

Informacijske tehnologije

Gospodarsko okolje v letu 2009

Leto 2009 je bilo močno zaznamovano s spremenjenimi ekonomskimi razmerami, ki so močno vplivale na kupne navade sedanjih in potencialnih kupcev. Razmere so zelo vplivale na pridobivanje novih priložnosti in projektov, ki so bili načrtani za leto 2009 in so bili v večini zaustavljeni ali premeščeni v leto 2010, hkrati pa tudi na trend optimizacije stroškov pri obstoječih naročnikih, kar je predstavljalo zmanjšanje povpraševanja po dodatnih storitvah.

Investicije v informacijsko tehnologijo (IT) so bile v primerjavi s preteklimi leti bolj preudarne. Učinki investicij so bili merjeni.

Spremenjene gospodarske razmere predstavljajo z vidika potenciala hitre rasti tveganje, za zunanje izvajanje storitev pa je to priložnost, saj je temeljna značilnost tovrstnih storitev prihranek za naročnika, transparentnost učinkov storitev in prenos bremena investicij in tveganj na izvajalca, kar prinaša pozitivne učinke strankam.

Tudi večje analitske hiše ocenjujejo, da je na razvitih trgih zunanje izvajanje storitev priložnost za obvladovanje stroškov in usmeritev v glavno dejavnost ter ga včasih naslavljajo kot enega od ključnih orodij za obvladovanje poslovanja in optimizacijo procesov in posledično stroškov.

Verjamemo, da so spremenjene gospodarske razmere za nas priložnost, saj imamo že uveljavljen model in proces izvedbe tovrstnih storitev, kar nas postavlja v prednost pred konkurenčnimi podjetji v regiji. Naše rešitve so za obvladovanje poslovanja, ki temelji na platformi SAP, v kriznih časih še bolj pomembne, saj omogočajo naročnikom stabilnost, uporabnikom pa zagotavljajo dolgoročno podporo, boljše obvladovanje poslovanja, hiter vpogled v sliko podjetja ter visoko dinamiko odločanja in obvladovanja potencialnih tveganj.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

Tržni položaj

Skupina Actual se s svojim generičnim IT portfeljem osredotoča predvsem na trge Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije. V letu 2009 z vidika portfelja izdelkov ni bilo bistvenih sprememb. Ukinjeni so bili neperspektivni programi, poudarjena pa je bila osredotočenost na tri segmente: poslovno-informacijski sistemi, zunanje izvajanje storitev in posamezne vertikalne rešitve.

Po analizah IDC je družba Actual I.T., d.d., v letu 2008 dosegla 9,6-odstotni tržni delež v IT storitvah v Sloveniji in bila na tretjem mestu po tej oceni. Ocenjujemo, da je bil delež v letu 2009 9- do 10-odstotni.

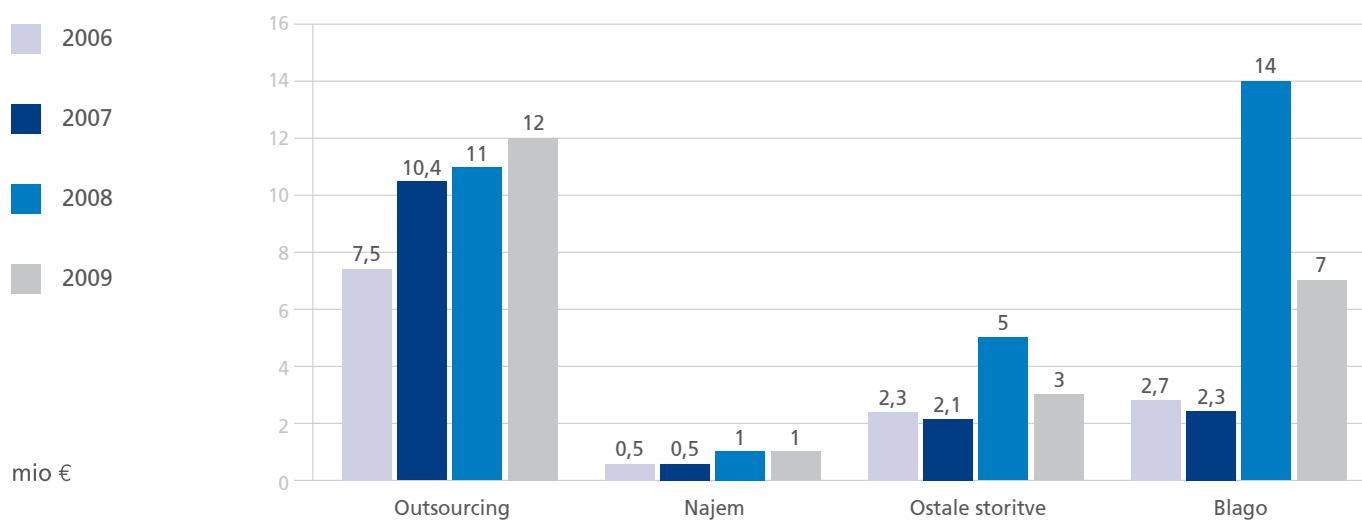
Skupina Actual 90,8 odstotka svojih prihodkov ustvari v Sloveniji, 6,1 odstotka na trgih izven Evropske unije in 3,1 odstotka na drugih trgih EU.

Poslovanje

Družba Actual I.T., d.d., je v letu 2009 družbo IBS, d.o.o., pripojila k družbi Actual BH, d.o.o., in tako konsolidirala poslovanje na področju Bosne in Hercegovine.

Poslovno okolje se je po pričetku gospodarske krize močno poslabšalo, kar je vplivalo predvsem na poslovanje odvisne družbe SIMT, d.o.o., ki je pretežno projektno usmerjena in je zabeležila 39-odstotni oziroma 5,9 milijona evrov upada prihodkov od prodaje. V drugih družbah je bil upad prihodkov v bistveno manjšem obsegu. Prihodki od prodaje Skupine Actual za leto 2009 znašajo 23,2 milijona evrov, kar je 27 odstotkov manj kot v letu 2008 in 32 odstotkov manj od načrtovanega.

Gibanje prihodkov po programih za Skupino Actual

Zaradi padca prodaje blaga se je spremenila struktura prihodkov Skupine Actual. Na račun manjšega deleža prihodkov od prodaje se je povečal delež zunanjega izvajanja storitev.

Struktura prihodkov od prodaje Skupine Actual

Outsourcing	53%
Blago	31%
Ostale storitve	14%
Najem	2%

V Skupini Actual niso uspeli nadomestiti velikega znižanja prihodkov s sorazmernim znižanjem stroškov. Poslovni izid iz poslovanja so dodatno obremenile slabitve dobrega imena

v višini 1,9 milijona evrov. Poslovni izid iz poslovanja je bil tako negativen, v višini 2,7 milijona evrov.

Kazalniki poslovanja Skupine Actual

	Zneski v €				
	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	23.238.449	31.824.256	15.285.245	73	152
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-2.716.732	2.348.906	353.330	-	-
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	-29.255	5.200.387	2.789.240	-	-
Čisti poslovni izid	-3.404.821	1.457.105	-19.030	-	-
Neto poslovna sredstva	21.604.028	26.307.412	10.979.961	82	197
Kapital	11.834.811	15.236.567	5.169.040	78	229
Finančni dolg	9.327.171	10.721.271	5.595.050	87	167

Glede na trende poslovnih rezultatov smo v vseh družbah pričeli z izvajanjem ukrepov ublažitve negativnih učinkov tako na stroškovni strani kot na intenziviranju prodajnih aktivnostih.

Glede na konec leta 2008 so se neto poslovna sredstva Skupine Actual znižala za 18 odstotkov, predvsem na račun znižanja dolgoročnih sredstev zaradi omenjenih odpisov dobrih imen. Skupina Actual je v letu 2009 ustvarila 2,0 milijona evrov sredstev iz poslovanja. Za investicije je bilo namenjenih 0,8 milijona evrov. Kljub negativnim okoliščinam je uspelo Skupini v skladu z načrti znižati finančni dolg za 1,5 milijona evrov ter ohraniti visoko raven redne likvidnosti za obveznosti do dobaviteljev in dolžniških upnikov.

Načrti za leto 2010

Poslovanje dejavnosti Informacijske tehnologije se bo v letu 2010 izboljšalo. Prihodki od prodaje bodo zrasli za 30 odstotkov, in sicer na 30,3 milijona evrov. EBIT bo znašal 1,3 milijona evrov, EBITDA pa 3,3 milijona evrov. Dejavnost IT bo ustvarila dobiček v višini 0,8 milijona evrov.

6.4.5
Druge naložbe

Kot druge naložbe obravnavamo naložbo v družbo Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

ZASTAVA ISTRABENZ LIZING, d.o.o.

Družba Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o., v nadaljevanju družba ZIL, je uvrščena v naložbeno dejavnost družbe Istrabenz, d.d., zaradi večinskega lastništva pa holdinška družba z njo tudi aktivno upravlja.

Družba se ukvarja s finančnim najemom osebnih avtomobilov na srbskem trgu, v letu 2008 pa je začela tudi s finančnim najemom proizvodne opreme.

V letu 2009 je družba s Skladom za razvoj Republike Srbije sklenila pogodbo o subvencioniranju obresti za finančni najem vozil, proizvedenih v Srbiji. V skladu s pogodbo kupec

vozila plačuje nižjo obrestno mero, razliko do tržne obrestne mere pa družbi plača Sklad. V letu 2009 je bilo preko tega aranžmaja realizirano približno 40 odstotkov celotne prodaje.

Poslovanje

Družba ZIL je v letu 2009 realizirala 159 novih pogodb o finančnem najemu, kar je 15 odstotkov manj kot v letu 2008 in 22 odstotkov manj od načrtovanega. Manjši obseg poslovanja je posledica manjšega povpraševanja po finančnem najemu. Družba se srečuje s težavami pri pridobivanju novih dolgoročnih virov financiranja, zaradi česar je v letu 2009 skrčila svoj obseg poslovanja.

Število sklenjenih pogodb o finančnem najemu

Fizični kazalniki poslovanja	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Število sklenjenih pogodb	159	186	298	85	53

Poslovanje družbe v letu 2009 je bilo kljub navedenemu zadovoljivo, saj je družba zaradi nižanja stroškov poslovanja presegla načrtovani čisti dobiček. Ta je višji tudi zaradi poziti-

vnih tečajnih razlik, ki nastajajo ob padanju vrednosti srbskega dinarja, negativno pa se odražajo v kapitalu družbe.

74

Kazalniki poslovanja družbe Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o.

	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	1.488.160	1.595.716	1.722.744	93	86
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-38.646	-34.937	-83.456	111	46
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	-23.545	-16.921	-66.125	139	36
Čisti poslovni izid	107.590	192.213	101.494	56	106
Neto poslovna sredstva	5.715.047	6.559.600	7.540.075	87	76
Kapital	1.498.212	1.486.780	1.434.060	101	104
Finančni dolg	3.498.347	4.301.810	5.089.633	81	69

Načrti za leto 2010

Družba Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o., načrtuje v letu 2010 ponovitev rezultatov iz leta 2009. Ker še vedno nima dostopa do dolgoročnih finančnih virov, ne načrtuje rasti obsega poslovanja.

6.4.6

Poslovanje pridruženih družb

Holdinška družba Istrabenz, d.d., vodi naložbe v družbah AdriaFin, d.o.o., IP Obala, d.o.o., Logina, d.o.o., in OpenAD AG kot naložbe v pridružene družbe. Simt Cardinfo, d.o.o., je pridružena družba družbe Simt, d.o.o., ki spada v Skupino Actual.

Kazalniki poslovanja pridruženih družb

Pomembni podatki							Zneski v €
	% lastništva	Sredstva	Kapital	Prihodki	Odhodki	Dobiček / izguba	Pripadajoči dobiček / izguba
Adriaфин, d.o.o.	50,00	12.105.700	10.922.749	159.206	144.234	14.972	7.486
IP Obala, d.o.o.	50,00	22.609.312	8.765.052	1.579.010	1.566.863	12.147	6.074
Logina, d.o.o.	43,78	1.281.684	1.071.666	780.849	1.207.159	-426.310	-186.639
Simt Cardinfo, d.o.o.	39,00	628.069	251.789	1.993.682	1.853.136	140.546	54.813
Skupaj		36.624.765	21.011.256	4.512.747	4.771.392	-258.645	-118.266

ADRIAFIN, d.o.o.

Družba Adriaфин, d.o.o., je v lasti družbe Istrabenz, d.d., 50-odstotni delež, in Luke Koper, d.d., 50-odstotni delež. V skladu s sklepi skupščine družbe je pomembna aktivnost vodstva družbe Adriaфин, d.o.o., odprodaja premoženja družbe z ohranitvijo lastniškega deleža v družbi Vinakoper, d.o.o. V letu 2009 so bili objavljeni razpisi za pridobivanje nezavezujočih ponudb za prodajo premoženja. Prav tako je vodstvo družbe izvajalo aktivnosti za zaključevanje projektov in za nadaljevanje postopkov prodaje v letu 2010.

IP OBALA, d.o.o.

Poslovanje družbe IP Obala, d.o.o., na nepremičninskem trgu je v letu 2009 potekalo v zelo neugodnih pogojih. Najpomembnejše aktivnosti družbe so potekale na projektu prodaje stanovanj »Semedelski razgledi« v Kopru. Z angažiranjem

specializiranega podjetja za izvedbo prodajnih aktivnosti so bili izvedeni ukrepi za pospešitev prodaje stanovanj (prilagoditev cen, organizacija ogledov in nagradnih iger), kar je omogočilo prodajo dodatnega števila stanovanjskih enot. Tudi v letu 2010 bo družba organizirala podobne dogodke za nadaljnjo prodajo stanovanj.

LOGINA, d.o.o.

Družba Istrabenz, d.d., je v skladu z načrtom finančnega prestrukturiranja in s poslovnim načrtom konec marca 2010 prodala 43,78-odstotni poslovni delež v družbi Logina, d.o.o.

OPENAD AG

Nad krovno družbo OpenAd AG in njene hčerinske družbe je bil v letu 2009 uveden stečajni postopek.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

6.5 POSLOVANJE HOLDINŠKE DRUŽBE ISTRABENZ, d.d.

Istrabenz, holdinška družba, d.d., v nadaljevanju Istrabenz, d.d., je v letu 2009 izvajala predvsem aktivnosti za finančno prestrukturiranje. Uprava družbe je 30. 3. 2009 ugotovila, da je družba insolventna in da je dolžna postopati po določilih Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP).

Od trenutka ugotovljene insolventnosti družbe je družba delovala v skladu z določili ZFPPIPP, poslovanje družbe pa je bilo omejeno na izvajanje plačil in sprejemanje obveznosti, ki so bile nujne za redno poslovanje družbe. V začetku leta 2010 je bil sprejet sklep o potrditvi prisilne poravnave, ki je postal 3. 3. 2010 pravnomočen.

Kazalniki poslovanja družbe Istrabenz, d.d.

	Zneski v €				
	2009	2008	2007	Indeks 2009 / 2008	Indeks 2009 / 2007
Prihodki od prodaje	709.257	876.322	838.124	81	85
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-4.172.165	-6.861.505	-6.977.916	61	60
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	-3.770.031	-6.452.517	-6.520.873	58	58
Čisti poslovni izid	-61.286.788	-222.107.986	98.205.004	28	-
Neto poslovna sredstva	515.219.863	560.875.433	795.170.029	92	65
Kapital	58.829.134	8.224.565	346.452.920	715	17
Finančni dolg	456.304.566	552.494.277	448.579.208	83	102

Prihodki od prodaje

Holdinška družba Istrabenz, d.d., je v letu 2009 ustvarila 709 tisoč evrov prihodkov od prodaje. Prihodki izvirajo pretežno iz najemnin za poslovne prostore, ki jih družba oddaja v najem odvisnim družbam in drugim.

Stroški poslovanja

Med stroški poslovanja, ki so v letu 2009 znašali 4.952 tisoč evrov, predstavljajo stroški storitev in stroški dela 89 odstotkov. Obe kategoriji sta se glede na leto 2008 znižali, stroški storitev za 37 odstotkov, stroški dela pa za 31 odstotkov. Med stroški storitev so najvišja postavka stroški intelektualnih storitev, ki so v veliki meri povezani s procesom finančnega prestrukturiranja in postopkom prisilne poravnave. Stroški dela so se znižali zaradi zmanjšanja števila zaposlenih in nižjih plač.

Izid iz poslovanja

Družba Istrabenz, d.d., v letu 2009 izkazuje negativen poslovni izid iz poslovanja v znesku 4.172 tisoč evrov. Realizirana izguba iz poslovanja je za 39 odstotkov nižja kot v enakem obdobju lani. V letu 2009 so se glede na leto 2008 najbolj znižali stroški storitev ter stroški dela.

Izid iz financiranja

Istrabenz, d.d., je v letu 2009 ustvaril 11.967 tisoč evrov finančnih prihodkov in 68.509 tisoč evrov finančnih odhodkov.

Finančne prihodke sestavljajo naslednji elementi:

- dividende odvisnih družb: 8.265 tisoč evrov,
- dividende pridruženih družb: 639 tisoč evrov,
- dividende drugih družb: 982 tisoč evrov,
- prihodki za obresti: 1.718 tisoč evrov,
- drugi finančni prihodki: 363 tisoč evrov.

Izid financiranja družbe Istrabenz, d.d.

Zneski v €

Izid iz financiranja	2009	2008
Prihodki dividend iz deležev v drugih družbah	981.698	4.026.476
Prihodki dividend iz deležev v odvisnih družbah	8.265.245	12.164.480
Prihodki dividend iz deležev v pridruženih družbah	638.664	540.636
Prihodki za obresti	1.718.324	2.736.153
Neto dobički pri prodaji sredstev razpoložljivih za prodajo	0	14.671.234
Dobički pri prodaji deležev v odvisnih družbah	0	30.652
Neto zneski tečajnih prihodkov	501	418
Drugi finančni prihodki	351.125	333.049
Plačane odpisane terjatve in odprave odpisov	10.958	2.137.011
Finančni prihodki	11.966.515	36.640.109
Odhodki za obresti	-22.318.241	-30.089.424
Neto izgube pri prodaji sredstev razpoložljivih za prodajo	-19.177.048	0
Slabitve naložb v odvisne družbe	-2.006.238	0
Slabitve naložb v pridružene družbe	-2.101.414	-7.238.439
Slabitve sredstev razpoložljivih za prodajo	-2.428.461	-214.925.795
Slabitve terjatev	-136.472	-312
Sprememba poštenih vrednosti izvedenih finančnih instrumentov	-16.058.716	-1.829.245
Drugi finančni odhodki	-4.282.682	0
Finančni odhodki	-68.509.272	-254.083.215
Izid financiranja	-56.542.757	-217.443.106

77

Strošek obresti je v tem obdobju znašal 22.318 tisoč evrov. Obresti za prejeta posojila so bile do 8. 7. 2009 obračunane v skladu z določili posojilnih pogodb. Po tem datumu so bile finančne obveznosti družbe obrestovane po 2,5-odstotni letni obrestni meri, v skladu s potrjeno prisilno poravnavo. Neto izgube pri prodaji finančnih sredstev so v letu 2009 znašale 19.177 tisoč evrov in pretežno izhajajo iz predčasne prekinitve reodkupnih pogodb z vrednostnimi papirji izdajateljev Petrol, d.d., Mercator, d.d., in Salus, d.d.

Slabitve finančnih sredstev v višini 6.673 tisoč evrov vključujejo slabitve naložb v pridružene družbe, odvisne družbe in sredstev razpoložljivih za prodajo. Slabitve naložb v pridružene družbe v višini 2.101 tisoč evrov se nanaša na slabitve naložbe v družbo Logina, d.o.o. Slabitve naložb v odvisne družbe in posojila odvisnim družbam v višini 2.006 tisoč evrov se nanaša na družbe Golf Istra, d.o.o., Istrabenz Marina Invest, d.o.o., in Istrabenz Inženiring, d.o.o. Slabitve sredstev razpoložljivih za prodajo znaša 2.428 tisoč evrov. Slabitve terjatev v znesku 136 tisoč evrov se nanašajo na slabitve terjatev iz naslova zamudnih obresti in poslovnih terjatev do družbe OpenAd AG.

Pomemben del finančnih odhodkov predstavljajo spremembe poštenih vrednosti izvedenih finančnih instrumentov v višini 16.059 tisoč evrov. Nanašajo se na negativni učinek odpoklicanih instrumentov obrestne zamenjave ter negativni učinek nakupnih opcij za nakup deležev v družbah Elektro Primorska, d.d., Elektro Ljubljana, d.d., in Elektro Celje, d.d.

Drugi finančni odhodki v višini 4.283 tisoč evrov se nanašajo na slabitve terjatev do družbe OpenAd AG iz naslova prevzete obveznosti po danih poročilih za družbo OpenAd AG.

Čisti poslovni izid obračunskega obdobja

Družba Istrabenz, d.d., izkazuje v letu 2009 izgubo v višini 61.287 tisoč evrov. Realizirana izguba je predvsem posledica visokih odhodkov financiranja, ki poleg obresti vsebujejo tudi izgube pri prodaji in slabitve finančnih naložb.

Izkaz finančnega položaja

Istrabenz, d.d., je imel 31. 12. 2009 498.509 tisoč evrov dolgoročnih sredstev in 36.854 tisoč evrov kratkoročnih sredstev. Bilančna vsota družbe znaša 535.363 tisoč evrov in se je

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

v letu 2009 zmanjšala za 7 odstotkov. Dolgoročna sredstva so se zmanjšala predvsem zaradi predčasnih odpoklicev reodkupnih pogodb s strani bank, na račun katerih so se zmanjšale dolgoročne finančne naložbe.

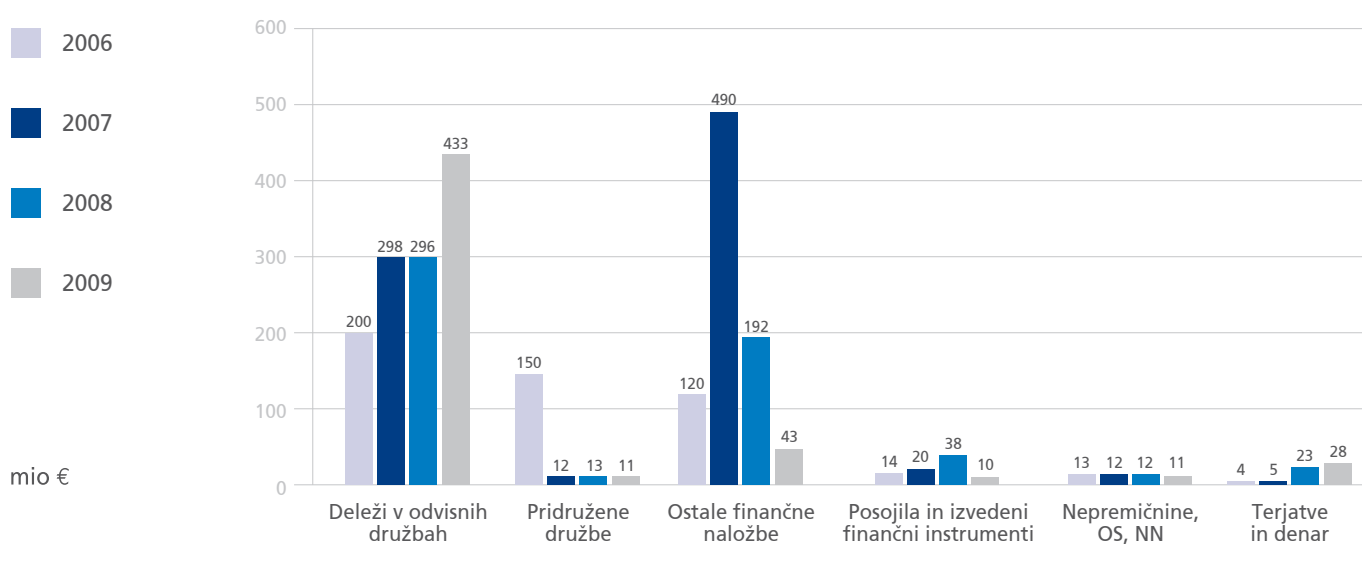
Deleži v odvisnih družbah so se povečali predvsem zaradi prevrednotenja naložb v odvisne družbe zaradi spremenjene računovodske usmeritve. Holdinška družba je naložbe v odvisne družbe sprva vrednotila po nabavni vrednosti, po spremembi pa so odvisne družbe vrednotene po poštenu vre-

dnosti. Učinek prevrednotenja odvisnih družb znaša 118.973 tisoč evrov.

Deleži v odvisnih družbah so se v letu 2009 povečali tudi zaradi izvedene dokapitalizacije družbe Istrabenz Turizem, d.d., v višini 16.780 tisoč evrov. Za enak znesek so se zmanjšala kratkoročna posojila odvisnim družbam.

Deleži v pridruženih družbah so se zmanjšali zaradi slabitev naložbe v družbo Logina, d.o.o.

Gibanje posameznih skupin sredstev družbe Istrabenz, d.d.

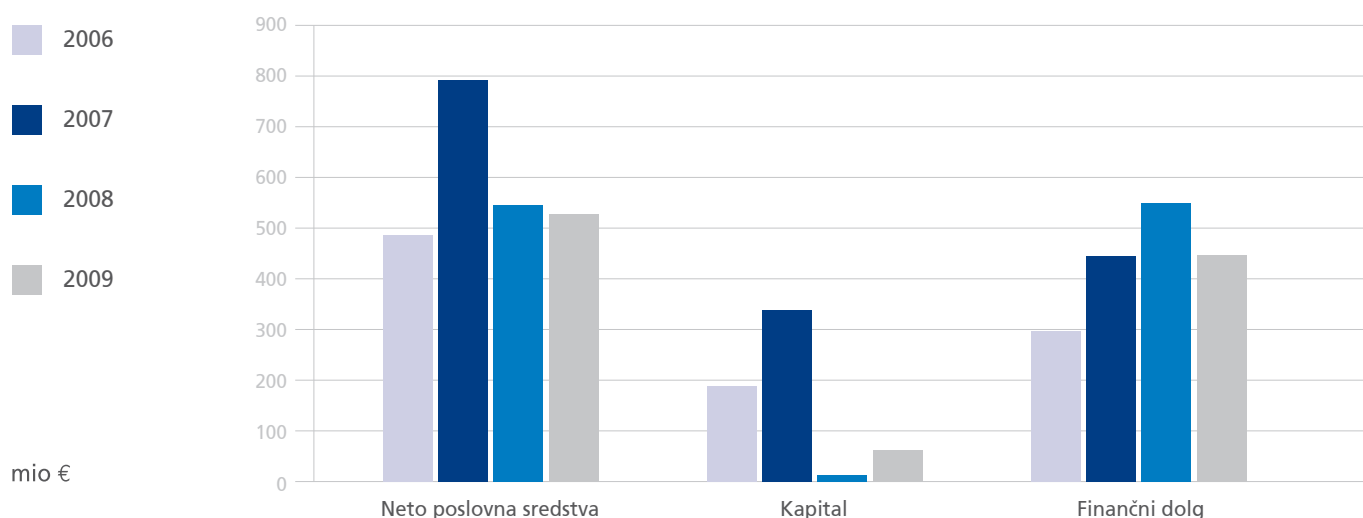
Kapital družbe Istrabenz, d.d., je na dan 31. 12. 2009 znašal 58.829 tisoč evrov. V letu 2009 so se v kapitalu družbe zgodile naslednje spremembe:

- zmanjšanje zaradi popravka napake pri evidentiranju poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov za 2.371 tisoč evrov,
- zmanjšanje na račun izgube tekočega leta za 61.287 tisoč evrov,
- povečanje zaradi spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev za 114.141 tisoč evrov,
- povečanje zaradi drugih povečanj kapitala za 122 tisoč evrov.

Finančne obveznosti družbe znašajo skupaj na dan 31. 12. 2009 456.305 tisoč evrov. V letu 2009 se je finančni dolg družbe zmanjšal za 17 odstotkov oziroma 96.190 tisoč evrov. To je posledica predčasnega enostranskega odpoklica reodkupnih pogodb, s čimer je holdinška družba ostala brez vrednostnih papirjev, ki so bili angažirani v zvezi z navedenimi reodkupnimi pogodbami.

Obveznost za odložene davke v višini 12.036 tisoč evrov je bila oblikovana na podlagi prevrednotenja naložb v odvisne družbe.

Gibanje neto poslovnih sredstev, kapitala in finančnega dolga družbe Istrabenz, d.d.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2009, izračunana iz razmerja med višino kapitala po stanju na dan 31. 12. 2009 in številom izdanih delnic (5.180.000), zmanjšanim za število lastnih delnic (978), znaša 11,36 evra.

Načrti za leto 2010

Sklep o potrditvi prisilne poravnave nad dolžnikom, družbo Istrabenz, d.d., je postal pravnomočen 3. 3. 2010. V skladu s pravnomočnostjo sklepa bo družba v letu 2010 začela izvajati aktivnosti za izvedbo načrta finančnega prestrukturiranja, ki predvideva takšno finančno prestrukturiranje družbe, da bo po končanem 4-letnem obdobju prisilne poravnave postala kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna, upnikom pa bodo terjatve poplačane v celoti.

V skladu z načrtom finančnega prestrukturiranja namenja družba za poplačilo upnikov celotno premoženje, vendar prednostno tisto premoženje, ki ga bo do roka za izplačilo določenega obroka možno unovčiti z dosegom optimalnih učinkov, tako glede vrste premoženja kot časa prodaje.

Poslovni načrt Istrabenz, d.d., za leto 2010, ki je bil pripravljen na podlagi načrta finančnega prestrukturiranja, predvideva, da bo družba Istrabenz v letu 2010 prodala za približno 100 milijonov evrov sredstev. Ob tem je načrtovani čisti poslovni izid v višini 44,5 milijona evrov, ki je v pretežni meri posledica ustvarjenega presežka s prodajo premoženja.

V skladu z načrtom prisilne poravnave se bo dolg družbe do bank leta 2010 zmanjšal za 85 milijonov evrov. Kapital družbe bo konec leta znašal 64 milijonov evrov, finančni dolg pa 366 milijonov evrov.

Družba Istrabenz v skladu s poslovnim načrtom v letu 2010 predvideva odprodajo poslovno nepotrebnih sredstev, nekaterih naložbenih nepremičnin, finančnih naložb in vrednostnih papirjev ter deležev v nekaterih odvisnih družbah. Prav tako bo družba začela z vsemi potrebnimi pripravljalnimi aktivnostmi za proučitev možnosti morebitne prodaje deležev družbe Istrabenz v vseh odvisnih družbah.

6.6 UPRAVLJANJE TVEGANJ

Poslovno okolje je z nastopom globalne finančne krize postalo še bolj nepredvidljivo in zato hitro spremenljivo. Večja nepredvidljivost poslovnega okolja zmanjšuje zanesljivost poslovnega načrtovanja, s tem pa povečuje tveganje delovanja podjetij. Tveganje je negotovost glede nastanka dogodka, ki lahko negativno ali pozitivno vpliva na doseganje strateških, operativnih in finančnih ciljev družbe.

Obvladovanje tveganj je odločilno za uspešno poslovanje in v središču pozornosti tako vodstva holdinške družbe kot vodstev ostalih družb v Skupini Istrabenz.

V Skupini Istrabenz je upravljanje s tveganji ključni del aktivnosti vodstev tako na ravni holdinške družbe kot tudi v družbah posameznih divizij. Ukrepi za zmanjšanje tveganj so različni glede na vrsto dejavnosti posameznih družb, zato je v nadaljevanju predstavljeno upravljanje tveganj v holdinški družbi Istrabenz in v posameznih naložbenih področjih Skupine Istrabenz.

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

6.6.1

Upravljanje tveganj na ravni holdinške družbe Istrabenz, d.d.

Na ravni holdinške družbe Istrabenz, d.d., in upravljanja naložb sodijo med pomembnejša tveganja strateška naložbena tveganja, finančna tveganja in pravna tveganja.

6.6.1.1

Finančna tveganja

Med finančna tveganja sodijo vsa tveganja, povezana s sposobnostjo kratkoročnega in dolgoročnega ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov, ohranjanja vrednosti finančnih sredstev ter obvladovanja finančnih obveznosti.

Finančna tveganja so:

- **kreditno tveganje**
Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgub zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do družbe.
- **tržno tveganje**
Tržno tveganje je tveganje nastanka izgub zaradi spremembe cen blaga, valut ali finančnih instrumentov ali spremembe obrestnih mer.
- **likvidnostno tveganje**
Likvidnostno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti.
- **davčno tveganje.**

Merjenje finančnih tveganj

Kreditna tveganja so predvsem tveganja do družb v Skupini iz danih posojil in odobrenih jamstev s strani Istrabenz, d.d.

Ocenjevanje kreditnih tveganj je potekalo s presojo planskih usmeritev družb in z aktivnim spremljanjem rezultatov poslovanja.

V letu 2009 so se znatno znižala kreditna tveganja, saj je holdinška družba uspela znižati višino danih posojil in odobrenih jamstev odvisnim družbam.

Tržna tveganja v holdinški družbi Istrabenz so tveganja sprememb vrednosti naložb in obrestnih mer.

Tveganje vrednosti naložb ocenjujemo z mesečnim in s trimesečnim spremljanjem poslovanja odvisnih družb ter s sprejemanjem ukrepov za izboljšanje poslovanja za zmanjševanje tveganj.

V letu 2009 so se nadaljevale nestabilne razmere na borznih trgih, kar je še vedno vplivalo na premoženjsko bilanco družbe in posledično na dolgoročno finančno stabilnost družbe.

Glede **obrestnega tveganja** je treba ugotoviti, da so bile v letu 2009 prekinjene pogodbe o ščitenju obrestnih mer zaradi nastalih razmer insolventnosti družbe.

Za leto 2009 je bilo značilno, da se je nadaljevalo padanje obrestne mere Euribor. Hkrati so se znatno povečale obrestne marže. V sklopu procesa finančnega prestrukturiranja družbe Istrabenz, d.d., so bile aktivnosti usmerjene tudi na področje ureditve obrestnega tveganja. Z določitvijo fiksnih obrestnih mer za daljše obdobje je bil dosežen cilj zmanjšanja tveganja zaradi nadaljnje volatilnosti obrestnih mer v prihodnjih obdobjih.

Tveganja valut se merijo in upravljaajo predvsem v družbah Skupine Istrabenz skupaj s tveganji cen blaga pri nabavi in prodaji.

Likvidnostno tveganje v družbi Istrabenz, d.d., se meri preko načrtovanja denarnih tokov po mesecih. Upravljanje likvidnosti v družbi Istrabenz se razlikuje od upravljanja likvidnosti v operativnih podjetjih, kjer so namesto rednega obratnega kapitala načrtovane enkratne odprodaje naložb.

Z zaostrovanjem finančne krize so se vse bolj zaostrovali pogoji za dostop do finančnih virov za refinanciranje finančnih obveznosti, zato je bila sprejeta odločitev, da se v holdinški družbi pripravi program ukrepov za finančno prestrukturiranje družbe. Že ob koncu leta 2008 so se začela pogajanja z bankami za prestrukturiranje finančnega dolga s sklenitvijo sindiciranega posojila ter za skupno prodajo delnic, s katero bi zagotovili večje finančne učinke prodaje delnic iz pogodb o prodaji in reokupu delnic. Pogajanja so bila neuspešna. Banke so nasprotno začele s predčasnimi odpoklici posojilnih pogodb. Nastala situacija je privedla holdinško družbo v položaj insolventnosti.

V nastali situaciji je bilo upravljanje z likvidnostnim tveganjem sestavni del aktivnosti v okviru:

- priprava Načrta finančnega prestrukturiranja,
- pogajanj z bankami za sklenitev prostovoljne poravnave in
- strokovnih priprav za dopolnitev Načrta finančnega prestrukturiranja.

Glede na veljavna določila ZFPPIPP je bilo treba v letu 2009 upravljati likvidnost holdinške družbe z zagotavljanjem likvidnih sredstev le za plačila, ki so bila nujna za redno poslovanje.

6.6.1.2

Strateška naložbena tveganja

Strateško naložbeno tveganje je za krovnega lastnika Skupine Istrabenz, holdinško družbo, eno od ključnih tveganj, zato jim posvečamo največ pozornosti. Osnovo za dejavnost naložbenja predstavljajo vizija, vrednote holdinške družbe Istrabenz in sprejeta naložbena politika, ki jo opredeljuje Strateški poslovni načrt družbe in Skupine Istrabenz.

Holdinška družba Istrabenz upravlja naložbe glede na to, ali so naložbe v aktivnem (večinski delež) ali neaktivnem (portfeljskem) upravljanju. Potencialne naložbe v aktivnem upravljanju proučimo tudi skozi vidik modela upravljanja. Pomembno vlogo pri tem igrajo standardi glede organov in modela upravljanja, računovodski standardi, standardi poročanja, finančne smernice za družbe Skupine Istrabenz, usmeritve delovanja na kadrovske in pravne področje ter model in načelo nagrajevanja vodstev družb. V nadaljnjem življenjskem ciklu naložbe znotraj našega portfelja se nadzor nad tveganji nadaljuje in razvija v skladu z razvojem naložbe in s standardi obvladovanja tveganj.

Upravljanje strateških naložbenih tveganj je določeno v okviru investicijske politike v Strateškem poslovnem načrtu družbe in Skupine Istrabenz. Zajema naslednje usmeritve:

- Delujemo na izbranih naložbenih področjih in z dolgoročno rastjo premoženja holdinške družbe Istrabenz in naložb uresničujemo interese delničarjev.
- Investicijsko politiko določamo za vsako skupino (vrsto imetja) posebej, vključno s ciljnim donosom, ki ga postavljamo na osnovi donosov primerljivih družb in na osnovi zahtev po donosnosti s strani naših delničarjev.
- Naša dolgoročna naložbena usmeritev so naložbe v vsaj povprečno donosne in predvsem stabilne panoge.
- Metode vrednotenja določamo enotno za spremljanje vseh naložb.
- Pri tekočem medletnem spremljanju in vrednotenju naložb uporabljamo naslednje metode: EV/EBITDA⁵, EV/NOPAT⁶ in EV/prodaja⁷.
- Dolgoročne naložbe so napredaj ob nastopu enega od naslednjih dejavnikov:
 - ustrezen realizirani kapitalski dobiček naložbe ob prodaji,
 - že realizirani maksimalni rezultati poslovanja in vrednosti naložbe, iz česar izhaja možnost, da bo prihodnja rast nižja od zahtevanega donosa,
 - nedoseganje pričakovanih rezultatov naložbe v obdobju dveh zaporednih let.

Naložbe in ustreznost njihovih donosov skrbno ocenjujemo glede na strateške usmeritve in cilje družbe in Skupine Istrabenz. Na osnovi doseganja ciljne vrednosti angažiranih sredstev se odločamo o prihodnjih korakih.

- **Strateško naložbeno tveganje upravljamo na nivoju uprave, finančne in kontrolniške funkcije holdinške družbe Istrabenz. V letu 2009 je bilo upravljanje strateških naložb usmerjeno v finančno konsolidacijo posameznih divizij. Z ukrepi za izboljšanje tržnega položaja ter za racionalizacijo poslovanja družb so bili doseženi tudi pogoji, da bo možno v naslednjih letih povečevati vrednost premoženja holdinške družbe.**

⁵ EV/EBITDA: vrednost premoženja (lastniški in dolžniški kapital), poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo.

⁶ EV/NOPAT: vrednost premoženja (lastniški in dolžniški kapital), poslovni izid iz poslovanja po davkih.

⁷ EV/prodaja: vrednost premoženja (lastniški in dolžniški kapital), prihodki iz prodaje.

6.6.1.3

Pravna tveganja

Holdinška družba Istrabenz upravlja s pravnimi tveganji, značilnimi za holdinško dejavnost. Družba skrbi, da ima vsa potrebna dovoljenja za opravljanje dejavnosti, da ni moteno delovanje podjetja, da so opravljene transakcije z naložbami v skladu s predpisi, zlasti s predpisi o varovanju konkurence, o vrednostnih papirjih, o trgu vrednostnih papirjev in predpisi, ki urejajo vodenje in upravljanje gospodarskih družb ter razmerja z delničarji.

Družba na področju morebitnih pravnih zapletov deluje preventivno in skrbno načrtuje svoje prihodnje poteze tako kot z drugih vidikov tudi z vidika pravne izvedbe svojih namer. Skrb družbe za zaščito konkurenčnih prednosti, ki se kaže v različnih oblikah intelektualne lastnine, poslovnih skrivnostih, zagotavljanje lojalnosti zaposlenih in menedžmenta družbi je na visoki ravni. Enako skrbna je družba pri varovanju osebnih podatkov zaposlenih, poslovnih partnerjev, delničarjev in drugih oseb, ki pridejo v stik z njo.

Holdinška družba Istrabenz zmanjšuje pravna tveganja z različnimi in komplementarnimi ukrepi, ki ji zagotavljajo relativno zanesljivo in varno delovanje. Pravna tveganja upravlja preko ustreznega sistema notranjih procesov, sistema nadzora in poročanja, sistema soglasij, preventivnih pravnih pregledov, sodelovanja z zunanjimi strokovnjaki na področjih, s katerimi redno ne prihaja v stik in ki so specializirani za posamezna področja, z opomniki in s standardizacijo pravnih aktov.

Družba je v letu 2009 zaradi nastanka položaja insolventnosti izvajala postopke v skladu z določili Zakona o finančnem poslovanju postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP), intenzivno pa je izvajala tudi ustrezne aktivnosti in pripravljala predloge za sklenitev prostovoljne poravnave.

- **Pravna tveganja na ravni holdinške družbe Istrabenz upravljamo na nivoju uprave in pravne službe holdinške družbe.**

6.6.2

Upravljanje tveganj po posameznih področjih v Skupini Istrabenz

Na posameznih poslovnih področjih Skupine Istrabenz sodijo med pomembnejša tveganja poslovna tveganja (prodajna, nabavna, produktna, kadrovska) in finančna tveganja (kreditno, likvidnostno, tržno, valutno). Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so vsa poslovna tveganja tudi finančna tveganja, saj vplivajo tako na plačilno sposobnost kot na pošteno vrednost sredstev in dolgov.

Glavna usmeritev pri upravljanju omenjenih tveganj je minimiziranje nepredvidljivosti poslovnega okolja in maksi-

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

miranje zanesljivosti poslovnega načrtovanja ter znižanje nestanovitnosti pričakovanih denarnih tokov in načrtovanih dobičkov s ciljem zagotavljanja rasti premoženja lastnikov.

6.6.2.1

Področje Energetika

Skupina Istrabenz Gorenje

Nadziranje in obvladovanje tveganj sta pogoja za uspešno poslovanje. Nenehne spremembe v zakonodajnem okolju, globalizacija in liberalizacija tržnih tokov so dejavniki, ki povečujejo nepredvidljivost poslovnega okolja, povečujejo konkurenčnost na delih trga in zmanjšujejo zanesljivost načrtovanja. Hkrati ti dejavniki postavljajo nove priložnosti prožnim in prilagodljivim podjetjem z dovolj strokovnega znanja in poslovnih izkušenj.

Skupina GEN-I je v poslovnem letu 2009 še dodatno poostрила dejavnosti upravljanja vseh tveganj, za katere v družbi ocenjujemo, da lahko škodljivo vplivajo na naše gospodarske koristi v najširšem smislu.

Različne vrste tveganj, ki nastopajo na trgu električne energije in s katerim se soočamo, razvrstimo v več skupin.

Finančna tveganja so na splošno vsa tista, ki so povezana s katerokoli obliko financiranja. V skupini GEN-I se pojavljajo predvsem na vseh področjih izpostavljenosti do kupcev. Kot pomembnejša tveganja izpostavljamo kreditna (plačilno-sposobnostna) ter likvidnostna tveganja.

Znotraj **tržnih tveganj** lahko uvrstimo cenovno, obrestno in valutno tveganje. V skupini GEN-I ločimo še medregionalna cenovna tveganja, ki se pojavijo pri prenosu električne energije med različnimi trgi zaradi prezasedenosti ali spremenjenih razpoložljivosti čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

Preteklo poslovno leto je zaznamoval padec cen. Občasne močne volatilnosti nihanj so povečale nevarnost cenovnih tveganj. Družba GEN-I je zato svoj portfelj zastavila globalno, da lahko ustvarja dodano vrednost na podlagi sinergij med posameznimi časovnimi in geografskimi komponentami. Cenovno tveganje ogroža le količino odprte pozicije (agregirana količina električne energije, kupljena po fiksni ceni, v določenem obračunskem obdobju odstopa od količine, ki je bila prodana po fiksni ceni). Zato družba tovrstna tveganja obvladuje tako, da je vsaka prodaja zaznamovana z ustreznim protinakupom in nasprotno (t.i. zapiranje količinske pozicije). Za ščitenje odprtih pozicij družba GEN-I poleg pogodb z obveznostjo dobave s fiksno ceno, uporablja različne finančne instrumente. V večjem obsegu vključuje standardizirane izvedene instrumente nemške borze z električno energijo EEX futures. Dodatna specifika panoge pri zapiranju pozicij so medregionalna cenovna tveganja, ki nastopijo, ko sta nakup in prodaja določene količine električne energije odvisna od čezmejnega prenosa. Družba obvladuje in upravlja tovrstna tveganja s sodelovanjem na razpisih oz. avkcijah za pridobitev čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

Postopki alokacije so še izredno različni. Za uspešnost na avkcijah je nujen temeljit vpogled v stanje tokov električne energije v regiji, zato sta tudi za obvladovanje teh tveganj ključnega pomena razvejana poslovna infrastruktura in širša geografska prisotnost. S cenovnimi tveganji je povezano tudi tveganje globine trga (tudi količinsko-likvidnostno tveganje), ki ga opredeljujemo kot bistveno spremembo cene ob tržnih nesorazmerjih. V takšnih primerih je onemogočeno zapiranje odprtih pozicij, zato je pomembno, da je delovanje družbe odprto mednarodni mreži in je tako povezano z različnimi bolj likvidnimi trgi.

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube, vključno s pravnim tveganjem, zaradi neustreznosti ali nepravilnega izvajanja notranjih procesov, drugih nepravilnih ravnanj zaposlenih in zunanjih dogodkov ali dejanj. Operativno tveganje vključuje tudi IT tveganje, ki je tveganje izgube kot posledica neustrezne informacijske tehnologije in procesiranja predvsem z vidika obvladljivosti, dostopov, integralnosti, nadzora in neprekinjenosti. Pravno tveganje je tveganje nastanka izgube, zaradi kršenja ali nepravilnega upoštevanja zakonov, podzakonskih aktov, navodil, priporočil, sklenjenih pogodb, dobre prakse ali etičnih norm. Sem sodi tudi regulatorno tveganje zaradi spremembe ali nedorečenosti predpisov oziroma politične odločitve.

Skupina GEN-I omejuje operativna tveganja s kontrolnim sistemom, ki temelji na načelu, da so vse bistvenejše operacije sklenjene po načelu »najmanj štirih oči«. Družba omejuje tveganja z jasno opredeljenimi procesi, nedvoumno določenimi vlogami, odgovornostmi in s pooblastili oseb, kodeksi in pravilniki. Družba prav tako nenehno vloga v posodobitev informacijske strukture in avtomatsko kontrolo posameznih faz poslovnih procesov, kar še dodatno zmanjšuje možnosti človeške napake in celo morebitne zlorabe. Visoka strokovnost, izkušnost, motiviranost in znanje zaposlenih so najpomembnejši temelji za preprečevanje in omejevanje operativnih tveganj, hkrati pa zagotovilo za pravičen, pravočasen in dovolj prilagodljiv odziv na novonastale situacije.

Zaradi visoke informacijske podpore poslovanja je veliko napore vloženega v redno spremljanje delovanja sistemov in takojšnjega odpravljanja morebitnih napak, tudi v sodelovanju s ponudniki te opreme oziroma z zunanjimi strokovno usposobljenimi vzdrževalci.

Trg oplemenitene biomase je izpostavljen predvsem naslednjim tveganjem:

Tržno in cenovno tveganje nastopi zaradi nenadnega presežka povpraševanja nad ponudbo, ki je omejena zaradi omejenih virov surovin. Družba obvladuje ta tveganja s prodajo izdelkov, predvsem iz lastne proizvodnje (briketirke, dane v najem).

Finančno in kreditno tveganje se nanaša na boniteto kupcev in plačilno disciplino. Družba obvladuje to tveganje s primerno izbiro kupcev (velike trgovske verige, veliki distributerji) in z razpršitvijo portfelja kupcev.

Naložbena tveganja družbe Istrabenz Gorenje, d.o.o., se navezujejo na poslovanja hčerinskih družb, ki pomenijo dolgoročne finančne naložbe. Družba je vzpostavila kontrolniško funkcijo z neposrednim upravljanjem družb z lastnimi zaposlenimi ter z vzpostavitvijo kontrolniškega sistema v okviru skupine.

Skupina Istrabenz plini

Upravljanje s tveganji v družbi Istrabenz plini, d.o.o., urejamo v okviru Pravilnika za upravljanja s tveganji, kjer opredeljujemo posamezna tveganja in ukrepe za njihovo obvladovanje. Ker se v poslovnem življenju tveganja in teža posameznih tveganj spreminjajo, se Pravilnik dopolnjuje. V okviru projekta ZVOK pa so opredeljena tveganja s področja varnosti, okolja in kakovosti ter ukrepi za njihovo zmanjševanje oz. odpravljanje.

V Skupini Istrabenz plini smo najbolj izpostavljeni naslednjim tveganjem:

Finančnim tveganjem iz naslova zagotavljanja dnevne likvidnosti, terjatev iz poslovanja, predvsem pa spremembam obrestne mere Euribor.

Izpostavljenost obrestnemu tveganju smo v naši družbi zaznali leta 2006, ko se je povečala zadolžitev družbe, obenem pa tudi rast Euribor-ja na finančnem trgu. Leta 2007 smo vzpostavili obrestna ščitenja, katerih večina se zaključi leta 2010. Pozitivni učinki upravljanja z obrestnim tveganjem so se odražali v letih 2007 in 2008, leta 2009 pa smo bili zaradi nizkega Euribor-ja iz tega naslova deležni negativnih učinkov. V letu 2010 bo treba tudi na osnovi izkušenj iz preteklih let Pravilnik o upravljanju s tveganji ponovno revidirati in sprejeti ustrezno dolgoročno politiko Skupine na tem področju.

Zaradi določene negotovosti, povezane s pridobivanjem dokumentacije za izvedbo investicij v plinski dejavnosti, je zelo oteženo načrtovanje in upravljanje odlivov iz tega naslova. Likvidnostno tveganje sicer spremljamo in načrtujemo s stalnim, dolgoročnim in kratkoročnim upravljanjem denarnih tokov.

Izvajamo tudi stalen nadzor in izterjavo zapadlih terjatev. V letu 2009 smo z izvajanjem širokega nabora ukrepov v procesu izterjave uspeli zadržati deleže zapadlih terjatev na ravni iz leta 2008. Glede na krizne razmere v preteklem letu in posledično likvidnostne težave v gospodarstvu menimo, da smo bili na tem področju uspešni.

Proti **tržnim tveganjem** iz naslova zaostrovanja konkurence, spremembe nabavnih cen in sprememb ravnanja kupcev ukrepamo s stalnim spremljanjem konkurence, prilagajanjem prodajnih cen nabavnim cenam in neprestanim izboljševanjem prodajnih poti in storitev.

Strateška tveganja iz naslova zagotavljanja virov energentov za vse plinske programe in tehnoloških sprememb skušamo zmanjševati z upravljanjem z dobavitelji strateškega blaga, z

iskanjem trajnejših rešitev in s spremljanjem razvoja na področju tehnologije plinske dejavnosti.

Operativna in administrativna tveganja, ki izvirajo iz varnostnih in okoljskih predpisov ter zakonodaje. Vsako posamezno področje plinske dejavnosti ureja obsežna zakonodaja, ki je deležna stalnega dopolnjevanja. Njeno implementiranje v poslovanje in nadzor nad izvajanjem predstavlja sestavni del poslovnih procesov družbe.

In druga tveganja, povezana z dejavnostmi. Skupina Istrabenz plini ima dobro urejeno zavarovanje premoženja in civilne odgovornosti vseh rizikov, ki izvirajo iz dejavnosti.

6.6.2.2 Področje Prehrana

Zaradi čedalje bolj nepredvidljivega širšega poslovnega okolja (terorizem, vojne, naftne krize, recesija, epidemije idr.), vse večje globalizacije in liberalizacije gospodarskih tokov (odprava uvožno-izvoznih dajatev in postopno ukinjanje izvoznih spodbud v EU), na drugi strani pa še vedno močne državne regulative v nekaterih državah regije, je Skupina Droga Kolinska leta 2009 vpeljala **sistematično upravljanje tveganj**. Cilj vpeljave tega sistema je zmanjšati nepredvidljivost poslovnega okolja in povečati zanesljivost poslovnega načrtovanja. Dejstvo je, da se tveganjem iz poslovanja zaradi nepredvidljivega okolja, sprememb na trgih, v industriji in pri konkurenci danes ne moremo v celoti izogniti. Na podlagi pravih in pravočasnih informacij pa jih je možno obvladovati. Biti proaktiven pri obvladovanju tveganj pomeni tudi zmanjšati nestanovitnost pričakovanih denarnih tokov in načrtovanih dobičkov in s tem zagotavljati rast premoženja lastnikov.

Vpeljan sistem omogoča prepoznavanje in pregled vseh operativnih notranjih in zunanjih tveganj, analizo tveganj, nadzor nad tveganji in spremljanje tveganja. Na nivoju Skupine Droga Kolinska deluje GRM (group risk management team), ki je vzpostavil proces obvladovanja tveganj in je odgovoren za delovanje procesa. Na nivoju poslovnih programov, prodajnih področij, centralnih služb in lokalnih administracij pa so postavljeni RMT (risk management timi), sestavljeni iz dveh do treh oseb. Vsak tim ima vodjo, ki je odgovorna za implementacijo pravil upravljanja s tveganji, za koordinacijo tveganj znotraj organizacijskih enot, komunikacijo z GRM ter za implementacijo morebitnih potrebnih korakov.

GRM komunicira direktno z vodji RMT za izpeljavo konkretnih aktivnosti, ter o tem obvešča vodstvo Skupine Droga Kolinska in vodstvo poslovnih programov in prodajnih področij. GRM sledi vsem tveganjem na nivoju Skupine. Pregled vseh tveganj poteka na mesečnih sestankih Skupine, vgrajen pa je tudi v sistem strateškega in letnega načrtovanja. Sistem upravljanja s tveganji je vnesel v Skupino kar nekaj premikov: treba je biti fleksibilen v finančnem in poslovnem smislu, pomembna je hitrost, s katero podjetje odgovori na tveganje, podjetje potrebuje vire za upravljanje teh tveganj. Seveda pa je upravljanje s tveganji tudi določena prednost,

6. ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE ISTRABENZ IN DRUŽBE ISTRABENZ, D.D.

saj izkušnje preteklih dogodkov in kriz omogočajo hitrejši odziv na spremembe v okolju.

V sistemu upravljanja tveganj sledimo vsem poslovnim tveganjem, ki jim je Skupina izpostavljena. To so: strateška tveganja, tržna tveganja, finančna tveganja, proizvodna in nabavna tveganja. Ocenjujemo tako interna kot zunanja tveganja. Celotna Skupina Droga Kolinska uporablja enako metodologijo in korake za prepoznavanje tveganj. Vsako tveganje se prepozna, določi se verjetnost, vpliv in prioriteto tveganja, oceni se vrednost možnega vpliva tveganja na poslovanje (v prihodkih, v tržnem deležu), naredi akcijski plan ter določi odgovorne osebe. Vsa tveganja se tekoče spremlja, zelo pomembno pa je razširjanje dobrih praks znotraj poslovnih enot. Upravljanje s tveganji zahteva, poleg orodij, odgovornosti posameznikov in procesa tudi spreminjanje organizacijske kulture.

V obvladovanje **tržnih tveganj** sodi spremljanje vseh kategorij, ki vplivajo na tržno uspešnost naših blagovnih znamk: tveganje velikosti kategorij (če kategorija ni tako velika kot je bila načrtovana), tveganje velikosti posameznih segmentov, spremembe na trgih lahko povzročijo spremembo v trendu rasti kategorije, lahko se pojavijo tveganja cenovne pozicije določene kategorije, razdelitev dobička v kategoriji, reakcije konkurence na naše delovanje na trgu ipd.

V obvladovanje tržnih tveganj sodi tudi spremljanje rasti in razvoja trgovine v regiji in odziv na razvoj trgovskih blagovnih znamk, kako se odzivajo potrošniki na določene nove kategorije ipd. Pomemben vpliv na trženje imajo tudi nabavni viri in dogajanje v celotni verigi vrednosti. Klimatske razmere in razne bolezni pomembno vplivajo na prehravno industrijo in na ponudbo in ceno surovin in embalaže. Prav tako je tudi vstop na nove trge povezan z vrsto tveganj, zato se jih lotevamo na sistematičen in premišljen način. V Skupini Droga Kolinska ne razmišljamo več samo o tveganjih, temveč predvsem o priložnostih, ki jih prinesejo takšna tveganja (risks, opportunities). Sistem obvladovanja tveganj je integriran v sistem strateškega razvoja podjetja, ki nam pomaga doseči dolgoročno zastavljene cilje.

Obvladovanje finančnih tveganj:

- **Kreditno tveganje:** Kreditno tveganje je tveganje, da bo družba utrpela finančno izgubo, če stranka ali pogodbenica, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne izpolni pogodbenih obveznosti. Kreditno tveganje nastane predvsem iz naslova terjatev družbe do strank in naložbenih vrednostnic.
- **Poslovne in druge terjatve:** izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju je odvisna zlasti od značilnosti posameznih strank. Demografija baze strank družbe kot tudi plačilno tveganje z vidika panoge ali države, v kateri stranka posluje, nima tolikšnega vpliva na kreditno tveganje. Približno 20 odstotkov prihodkov družbe je mogoče pripisati prodajnim poslom z eno samo stranko.

Družba oblikuje kreditno politiko, v skladu s katero se za vsako novo stranko izvede analizo njene kreditne sposobnosti, preden ji družba ponudi standardne pogoje plačila in dobave. Pregled družbe zajema zunanje ocene, če obstajajo, v nekaterih primerih pa tudi reference banke. Limiti izpostavljenosti se določijo v obliki najvišjega odprtega zneska, za vsako stranko posebej; te omejitve se preverjajo najmanj letno. Družba se pri upravljanju s kreditnim tveganjem drži usmeritve, da takoj reagira v primeru pojava zamujanja s plačili (od opominjanja do zaustavitve dobav kot najbolj ostre oblike zmanjševanja izgub iz naslova kreditnega tveganja). Terjatve je imela družba zavarovane pri kreditni zavarovalnici do konca avgusta 2009, septembra 2009 je družba sprejela politiko upravljanja s kreditnim tveganjem v Skupini Droga Kolinska, s katero je formalizirala postopek izterjave terjatev.

Nad 85 odstotkov strank posluje z družbo že več kot štiri leta in izgube so le redke. Pri spremljanju kreditnega tveganja so stranke razdeljene v skupine v skladu z njihovimi kreditnimi značilnostmi, med drugim tudi glede na to ali gre za posamezno družbo ali skupino družb, za veleprodajo, maloprodajo ali končnega porabnika glede na geografski položaj, panogo, starostno strukturo terjatev, dospelost, ter obstoj predhodnih finančnih težav. Poslovne in druge terjatve družbe se nanašajo predvsem na stranke iz veleprodaje. Družba vzpostavlja politiko, da se stranke, pri katerih je tveganje ocenjeno kot "visoko", vnesejo v seznam strank, s katerimi je poslovanje omejeno, prihodnje prodaje pa se izvajajo na podlagi predplačil.

Družba je imela do konca avgusta 2009 poslovne terjatve na trgu Slovenije, EU, Hrvaške in BIH zavarovane pri SID – prvi kreditni zavarovalnici, d.d.

Družba oblikuje popravek za vrednost oslabitve, ki predstavlja višino ocenjenih izgub iz naslova poslovnih in drugih terjatev ter naložb.

- **Naložbe:** družba razen posojil odvisnim družbam nima drugih naložb.
- **Garancije:** družba v skladu s svojo usmeritvijo nudi finančne garancije zgolj odvisnim podjetjem.
- **Likvidnostno tveganje:** likvidnostno tveganje je tveganje, da družba ne bo zmožna poravnati svojih finančnih obveznosti ob njihovi dospelosti. Najvišjo možno likvidnost družba zagotavlja tako, da ima vselej dovolj likvidnih sredstev za poravnanje svojih obveznosti v roku, in sicer v običajnih kot tudi stresnih okoliščinah, ne da bi nastale nesprejemljive izgube ali tveganje škoditi ugledu družbe.
- **Valutno tveganje:** družba je izpostavljena valutnemu tveganju na prodajnem, nabavnem in posojilnem področju, in sicer pri poslih v valutah, ki niso matična valuta družbe, ki so predvsem v USD in RSD. Družba stalno izvaja aktivnosti varovanja pred valutnimi tveganji. Pri izračunu se upoštevata načrtovana prodaja in nabava za naslednjih šest mesecev oz. letno. Družba za zavarovanje pred va-

lutnim tveganjem uporablja terminske posle, večinoma z dospelostjo prej kot v enem letu od datuma poročanja; po potrebi jih ob zapadlosti obnovi.

- Tveganje spremembe obrestne mere: 50 odstotkov posojil družbe predstavljajo obveznosti s fiksno obrestno mero ali obveznosti, ki so fiksirane z obrestnimi zamenjavami.

6.6.2.3

Področje Turizem

V okviru svojega poslovanja so družbe v Skupini Istrabenz Turizem izpostavljena naslednjim tveganjem:

Kreditno tveganje oziroma tveganje neplačila poslovnih terjatev je prisotno. Pri dosedanjem poslovanju z največjimi kupci je bila prisotna predvsem nevarnost odloga plačil. V trenutni finančni situaciji predstavljajo odlogi plačil višje tveganje, zato se pri večini kupcev zahteva vnaprejšnje plačilo.

Valutno tveganje je tveganje izgub zaradi neugodne spremembe tečaja. To tveganje je vezano predvsem na del poslovanja s kupci iz drugega denarnega območja in v skupini ne predstavlja visokega deleža.

Likvidnostno tveganje ali tveganje nezmožnosti poravnavanja tekočih obveznosti kljub načrtnemu zniževanju vpliva sezonske komponente poslovanja ostaja. Poslovodstva družb se intenzivno ukvarjajo z zniževanjem likvidnostnega tveganja z dogovarjanjem ustrežnejših virov financiranja (npr. spremembo kratkoročnih dolgov v dolgoročne, dezinvestiranje ipd.).

Obrestno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi spremembe tržnih obrestnih mer. V Skupini Istrabenz Turizem je obrestno tveganje prisotno predvsem na pasivni strani zaradi obsega kreditiranja, za katerega obrestna mera večinoma vključuje tudi variabilni del (Euribor).

Med **poslovnimi tveganji** je smiselno izpostaviti prodajno in kadrovsko tveganje, medtem ko so ostale vrste tveganj za družbe Skupine Istrabenz Turizem manjšega pomena. Prodajno tveganje je neposredno povezano z dogajanjem v ožjem in širšem gospodarskem okolju, odvisno pa je predvsem od gospodarskega stanja posameznega tržišča (rasti BDP in kupne moči prebivalstva) ter politične stabilnosti posamezne države. Nanaša se na potencialne izgube gostov (obiskovalcev) s posameznih tržišč.

V letu 2009 ostaja pomembno poslovno tveganje v turizmu še vedno **kadrovsko tveganje**, natančneje tveganje nezadostnega števila in neustrezne strukture kadrov. Okolje, v katerem poslujejo družbe Skupine Istrabenz Turizem, je kadrovsko deficitarno z obeh navedenih vidikov. Delovna in davčna zakonodaja ekspanzivnemu zaposlovanju nista naklonjeni, draga delovna sila (tako upravljavska kot operativna) pa otežuje vstop na tuje trge.

6.6.2.4

Področje Informacijske tehnologije

Kot največje tveganje za poslovanje družbe Actual I.T., d.d., je bilo prepoznano **tveganja na področju varovanja podatkov**, ki jih za naše stranke obdelujemo in hranimo. Zato smo leta 2008 vpeljali sistem vodenja varovanja informacij (SVVI) v skladu z zahtevami standarda ISO/IEC 27001:2005. SVVI nam skozi sistematičen pristop k obravnavi tveganj in nenehnim spremljanjem in izboljševanjem zmanjšuje tveganje, da podatki ne bi bili razpoložljivi v skladu z dogovorjeno ravno storitve, da bi prišlo do razkritja nepooblaščenim osebam ali da bi se podatki ob obdelavah pokvarili.

Za prepoznavo in oceno tveganj smo uporabili metodologijo CRAMM, ki omogoča prepoznavanje tveganj skozi vprašalnike in na ta način manjša možnost osredotočenja na trenutno najbolj izpostavljena tveganja. Hkrati pa omogoča razvrstitev tveganj ter primernejšo razdelitev vlaganj za omilitve največjih tveganj. Tveganja obvladujemo z mešanico organizacijskih in tehničnih nadzorstev, predvidenih v načrtu obravnave tveganj, ki se sproti dopolnjuje in pregleduje.

Sistem za vodenje varovanja informacij vsebuje tako imenovan Demingov krog, ki skozi nenehno ponavljanje korakov načrtovanja, izvajanja, preverjanja in ukrepanja zagotavlja spremljanje učinkovitosti ukrepov za obvladovanje tveganj. Enkrat letno se izvede vodstveni pregled sistema za varovanje informacij, ki zajema tudi ponovno celovito oceno tveganja in posledično posodobitev načrta obravnave tveganj. Mesečno oziroma po potrebi tudi bolj pogosto se sestaja varnostni forum, ki sprejema ukrepe na osnovi zaznanih varnostnih dogodkov. Poleg tega imamo zaposlenega, ki je pooblaščen s strani varnostnega foruma za spremljanje dogajanja na področju varnosti.

V letu 2009 smo dobili tudi priznanje Urada informacijskega pooblaščenca RS za varovanje z osebnimi podatki.

Prihaja nov veter

Veter je počistil daljno obzorje. V Istrabenz je prinesel spremembe in nove priložnosti. Zavedamo se odgovornosti, da nadaljujemo pot v načrtani smeri. Cilj lahko uspešno in hitro dosežemo le s premišljenimi odločitvami.

7. RAZISKAVE IN RAZVOJ IZDELKOV, STORITEV IN PROCESOV

V Skupini Istrabenz smo na področju raziskav in razvoja novih izdelkov, storitev in procesov aktivni na vseh naložbenih področjih. Nenehno spodbujamo sistematičen razvoj novih izdelkov, storitev in procesov ter omogočamo njihovo udejanjanje v praksi. Zavedamo se, da v naši odprtosti do razvoja temelji dolgoročna rast vseh dejavnosti skupine. Vlaganja v raziskave in razvoj so naša konkurenčna prednost, tudi v obdobju zaostrenih gospodarskih pogojev.

Področje Energetika

V letu 2009 je raziskovalna skupina družbe **Istrabenz Gorenje, d.o.o.**, v sodelovanju z družbo **Istrabenz Gorenje Inženiring, d.o.o.**, izvajala poskuse na raziskovalno-razvojnem projektu Torefakcija, katerega cilj je nov izdelek – toreficiran lesni briket. Družba **Intrade Energija, d.o.o.**, je skupaj s Strojno fakulteto Sarajevo in Turboinštitutom Ljubljana organizirala dva tečaja izobraževanja kadrov na temo Projektiranje turbin in njihova učinkovitost. V povezavi z aktivnostjo so bili izdelani konkretni projekti za mikroturbine.

Družba **GEN-I, d.o.o.**, je v letu 2009 vpeljala nov program za upravljanje odnosov s strankami Sugar CRM. Cilj uvajanja te programske opreme je optimizacija delovnih procesov ter posledično sprememba v odnosu do velikih strank, povečanje naše odzivnosti, prilagodljivosti in zmanjšanje možnosti za napake.

V družbi **Istrabenz plini, d.o.o.**, smo v fazi priprav identificirali razloge za upad prodaje jeklenk utekočinjenega naftnega plina (UNP), na osnovi katerih smo pripravili tudi rešitve in strategijo za izpolnitev načrta v letu 2010. Kot odgovor na delovanje konkurence na področju jeklenk utekočinjenega naftnega plina ter glede na zakonske zahteve in željo kupcev smo kupcem ponudili nov izdelek, rumeno jeklenko za UNP, ki jo tržiimo pod blagovno znamko Plindom.

Jeklenka za UNP Plindom je lastniška jeklenka, ki je bila izdelana na osnovi tržnih raziskav, ki so identificirale potrebe uporabnikov utekočinjenega naftnega plina v jeklenkah v gospodinjstvih po Sloveniji.

Uporabnikom nove jeklenke Plindom poleg privlačnega videza omogočamo tudi večje zadovoljstvo pri rokovanju in uporabi. Jeklenka se bistveno razlikuje od embalaže, ki je trenutno dostopna na slovenskem trgu, saj ima:

- ergonomski dvojni ročaj,
- napolnjena količina je varovana s plastično matico, ki se pretrga ob prvi uporabi,
- zagotovljena je sledljivost polnitve,

- trup jeklenke je ovit v zaščitno folijo, na kateri so navedene informacije za uporabnika, obenem pa zagotavlja prijeten videz jeklenke in zaščito pred poškodbami.

Uvajanje novih tehnologij, materialov, opreme in storitev je kontinuirana naloga družbe **Plinarna Maribor, d.o.o.** Postopoma osvajamo in uvajamo evropske standarde, ob tem pa težimo k standardizaciji in unifikaciji materialov, procesov in storitev. Družba je tako v mesecu juniju 2009 kot pooblaščen organ po Pravilniku o premični tlačni opremi s strani Slovenske akreditacije pridobila akreditacijo po SIST EN ISO/IEC 17020, ki je osnova za trajno imenovanje kontrolnega organa. Po prejemu certifikatu o vgradnji Ex-opreme za obrat Plinarne Maribor, d.o.o., na lokaciji Bohova, smo izvedli že večino aktivnosti za prejem certifikata o vzdrževanju Ex-opreme. Enake aktivnosti bomo dokončali tudi na programu zemeljskega plina in nekaterih napravah pri kupcih UNP.

Področje Prehrana

V **Skupini Droga Kolinska** je osnovna naloga v procesu obvladovanja varnosti in kakovosti izdelkov izvajanje notranjega nadzora izdelkov vseh lastnih blagovnih znamk. Pri tem delujemo proaktivno, kar pomeni, da ves čas sledimo novim tveganjem in pravočasno načrtujemo izboljšave in preventivne ukrepe za obvladovanje mikrobioloških, fizikalnih in kemijskih dejavnikov tveganj s ciljem zagotavljanja varnih izdelkov. Dobre prakse prenašamo znotraj Skupine. Interno usposabljammo odgovorne za notranji nadzor, ki se na različnih proizvodnih lokacijah spoznavajo z najboljšimi rešitvami pri obvladovanju določenih tveganj. V letu 2009 smo izvedli dva sestanka tima za kakovost in varnost izdelkov na nivoju Skupine; enega v Izoli, drugega v Beogradu. Uvedli smo enoten način načrtovanja ciljev in poročanja. Pripravili smo enotna izhodišča za obravnavo mikrobioloških in kemijskih dejavnikov tveganja v poslovnih programih, ki so osnovana na statističnih podatkih iz evropskega sistema za hitro obveščanje za hrano in krmo (RASFF).

Z namenom zagotavljanja predpisane skladnosti izvajamo naslednje aktivnosti:

- načrtovanje izdelkov v skladu z najnovejšimi spoznanji o varnosti živil,
- vodenje proizvodnje v skladu z dobro proizvodno prakso,
- ocenjevanje dobaviteljev surovin in embalaže,
- obvladovanje pogodbenih proizvajalcev,
- kontrola in preizkušanje živil in embalažnih materialov,
- obvladovanje neskladnih izdelkov in
- posredovanje dokazil o kakovosti in varnosti kupcem.

Izvedli smo reorganizacijo centralne Službe za kakovost, in sicer tako, da smo v službo vključili mikrobiološki in fizikalno-kemijski laboratorij, ki sta do sedaj delovala na lokalnem nivoju.

Podatke o hranilnih vrednostih na deklaracijah smo pričeli prilagajati spremenjenim pričakovanjem potrošnika in pri tem upoštevali priporočila evropskega združenja proizvajalcev živilske industrije. Tako imenovano GDA-označevanje, ki prikazuje vsebnost hranil z največjim vplivom na zdravje in pri katerem so hranila podana kot delež dnevnih orientacijskih vrednosti na obrok živila, smo v letu 2009 uporabili na vseh novih in prenovljenih izdelkih.

Sistem HACCP učinkovito deluje na vseh proizvodnih lokacijah Skupine. Vedno več kupcev tudi na trgih Srbije, Bosne in Hercegovine ter Makedonije zahteva potrdila o varnosti in kakovosti izdelkov ter izjave o delovanju sistema HACCP.

V poslovne nabavne pogodbe smo umestili zahteve za kakovost in varnost surovin ter embalažnih materialov. Tako kakovostne zahteve niso več predmet samostojne pogodbe, temveč so vključene v celovit dokument, kar zavezuje dobavitelje k doseganju dogovorjenih kakovostnih kriterijev. Obvezen dokument, ki ga sopodpišemo z dobaviteljem je tudi specifikacija kakovosti in varnosti. V letu 2009 smo pričeli s posodabljanjem vsebine specifikacij, za katere želimo, da so popolne in vsebujejo prav vse kriterije varnosti in kakovosti blaga, da bi se izognili neskladnostim in za lažje reševanje reklamacij.

Področje Turizem

Leto 2009 je bilo za družbo **Istrabenz Turizem, d.d.**, nekoliko manj intenzivno glede finančnih vlaganj v nove izdelke LifeClass in v obnovo obstoječih, vendar po drugi strani zelo intenzivno v smeri:

- kreativnosti pri oblikovanju nove ponudbe in preoblikovanju obstoječe,
- standardizacije storitev,
- delovanja na področju kakovosti storitev,
- iskanja netipičnih prodajnih orodij in poti,
- povezovanja z ostalimi akterji pri skupnih trženjskih aktivnostih,
- spremljanja zadovoljstva gostov,
- razvoja spletnih raziskav na bazi obstoječih gostov.

V letu 2009 smo razvili nove programe na področju medicinskega wellnessa, in sicer shujševalni program, razstruplje-

valni program in kolonhidroterapijo. V sodelovanju z nutricionisti smo oblikovali mediteranske diete LifeClass, v letu 2010 pa bomo nadaljevali z razvojem ajurvedskih diet.

V juniju 2009 smo na področju rezervacij uvedli tehnološko rešitev sodobnega kontaktnega centra, ki omogoča natančno statistiko vhodnih in izhodnih klicev. V prvem četrtletju leta 2010 bomo sistem nadgradili še s funkcionalnostjo zajemanja elektronske pošte in faks sporočil, s čimer bo celotna komunikacija centralno nadzorovana in vodena.

Na področju oglaševanja smo naredili bistven premik v smeri spletnega oglaševanja, predvsem na področju iskalnega marketinga (SEM). Podpisali smo pogodbo s podjetjem Google, kar uvršča Istrabenz Turizem med maloštevilna slovenska podjetja, ki jim je to uspelo. S preusmerjanjem sredstev iz tradicionalnih medijev na internetni medij smo povečali nadzor nad uspešnostjo investiranih sredstev ter možnost merjenja ROI (return on investment) s pomočjo orodij, kot je Google Analytics. Dokaz uspešnega delovanja na tem področju je bilo povabilo Googla na evropski simpozij Googla v novembru 2009. Konec leta 2009 je ekipa marketinga prejela nagrado akademije Netfork za naj spletni menedžment v Sloveniji.

Na področju prodaje smo uveljavili načela krčenja distribucijske verige. V skladu s to usmeritvijo smo v Italiji začeli graditi mrežo neodvisnih agentov, ki smo jih opremili s POS-materiali (samostojni LifeClass totemi in namizna stojala). Posodobili smo sistem lastnega on-line bookinga, kar se je odražalo v 30-odstotnem povečanju prodaje preko tega kanala.

V drugi polovici leta 2009 je družba **Turizem Kras, d.d.**, v okviru izdelave idejne zasnove projekta OPPN (Občinski podrobni prostorski načrt) za Predjamo povabila k sodelovanju nemškega strokovnjaka za interpretacijo naravne in kulturne dediščine, dr. Thorstena Ludwiga, ki je pomagal pri izdelavi interpretacijske strategije destinacije. V letu 2009 smo v Predjami preuredili in odprli Grajsko taberno, ki uspešno deluje in je povsem upravičila minimalna vlaganja.

Družba je v Postojnski jami s pomočjo zunanega podjetja izvedla poskusno lasersko teretristično skeniranje vhodnega dela jame – Rov starih podpisov, kjer se v veliki meri skriva več 100 let stara zgodovina jame, ki zaradi velike kulturnozgodovinske vrednosti in težje dostopnosti ni vključena v širši ogled podzemlja. Z novo koncesijsko pogodbo smo v programu rabe zastavili tudi program sistematičnega mikroklimatskega in biološkega monitoringa in sanacij v obeh jamskih sistemih. Kot upravljalci obeh naravnih vrednot smo dolžni zagotavljati spremljanje učinkov, ki jih povzročajo vse oblike rabe jame in posledično izvajati ukrepe, ki odpravljajo morebitne negativne vplive.

V družbi smo organizirali interni nagradni razpis z naslovom »Najbolj nora ideja«, s pomočjo katerega smo izbrali najboljši predlog za popestritev naše turistične ponudbe. Za najbolj »noro idejo« je bil izbran izdelek »Prikaz življenja v kraških

7. RAZISKAVE IN RAZVOJ IZDELKOV, STORITEV IN PROCESOV

jamah in lov na jamskega medveda«, ki združuje preteklost s sodobno multimedijско in drugo visoko tehnološko opremo. Izdelek je prejel tudi plaketo Snovalec leta 2009, prijavi pa smo ga še na mednarodni razpis, katerega rezultati bodo znani v letu 2010. Skupaj z agencijo Liberty in z Magičnim gledališčem Serpentes pa smo prejeli priznanje Bronasti sejalec za leto 2009 za projekt »Gajino kraljestvo v Postojnski jami«.

V družbi **Grand Hotel Adriatic, d.d.**, smo v letu 2009 posebno pozornost namenili obuditvi dejavnosti igralništva, kate-

rega potencial je bil v preteklosti neizkoriščen. Deloma smo posodobili igralne avtomate, izvajali intenzivnejšo promocijo, vlagali v izobraževanje kadrov ter uvedli nove žive igre.

V letu 2009 smo intenzivno razvijali tudi izdelek terme & wellness. V sklopu razvoja izdelka smo uvedli nove storitve in za tržišče pripravili več različnih aranžmajev in paketov storitev, ki jih odlikuje individualni pristop do kupca, visoka kakovost in inovativnost. Edinstvenost izdelka bomo dosegali tudi s povezovanjem term & wellness izdelkov z gastro ponudbo.

8. KOMUNICIRANJE IN UPRAVLJANJE BLAGOVNIH ZNAMK

V Skupini Istrabenz smo usmerjeni v celovito, integrirano tržno komuniciranje, ki vključuje korporativno in tržno komuniciranje ter razvoj in upravljanje blagovnih znamk. Temeljna načela korporativnega komuniciranja družb izhajajo iz standardov komuniciranja Skupine Istrabenz. Preteklo leto je še posebej zaznamovalo oblikovanje kreativnih komunikacijskih strategij ter iskanje drugačnih komunikacijskih kanalov in orodij.

8.1 KORPORATIVNO IN TRŽNO KOMUNICIRANJE

Področje Energetika

V letu 2009 je uprava družbe **GEN-I, d.o.o.**, sprejela novo Sistemizacijo delovnih mest in vzpostavila novo Službo za upravljanje s človeškimi viri, marketing in odnose z javnostmi. V marcu 2009 je okrepila odnose z zunanjimi javnostmi in z zaposlenimi z »mesečnimi pismi uprave«, ki povečujejo pretok informacij z vrha podjetja navzdol. Hkrati je na vseh računih za Poceni elektriko uvedla zajem najpomembnejših vprašanj strank, ki kličejo v klicni center na brezplačno številko, in objavila odgovore na ta vprašanja.

Obvladujoča družba GEN-I je v vsakodnevni in redni stiki s svojimi predstavniki na tujih trgih in regionalni menedžerji so vsak mesec nekaj dni na delu v GEN-I Ljubljana, v službi za trgovanje. Skupne službe GEN-I, pravna in finančna služba ter vse službe, povezane s trgovanjem v GEN-I, so ves čas v podporo hčerinskim družbam in predstavništvom v tujini.

Načela komuniciranja GEN-I so pravočasnost in odprtost do interne javnosti, do vseh zunanjih javnosti pa spoštujemo načelo sporočanja »dejev in števil« pred subjektivnimi ocenami in komentarji.

Interno komuniciranje znotraj **Skupine Istrabenz plini** izvajamo preko internega glasila Plinformator, ki kvartalno izhaja v elektronski obliki. V glasilu objavljamo informacije o skupini, različne zanimivosti in novice, sicer pa poteka komuniciranje osebno, po elektronski pošti, na sestankih in podobno.

Najpomembnejši izziv pri trženju izdelkov v družbi Istrabenz plini, d.o.o., je zadovoljiti porabnike plinov in storitev na varen, zanesljiv in tehnološko najsodobnejši način. Ta cilj smo si zadali na vseh naših ciljnih trgih. Poleg slovenskega trga je v aktivnem trženju tudi trg na Hrvaškem, Bosni in

Hercegovini ter Republiki Srbiji. Kot primerna oblika prodajno pospeševalne aktivnosti pri trženju tehničnih plinov se je izkazalo trženje s pomočjo 3-delnega pisma. Ob sodelovanju s poslovnim partnerjem obveščamo izbrano ciljno skupino kupcev in z izvajalcem storitve pripravimo kontakt med potencialnim kupcem in našim komercialistom (npr. varjenje).

Plinarna Maribor, d.o.o., je v letu 2009 praznovala 140. obletnico in ob tej priložnosti smo se še posebej posvetili krepitvi blagovne znamke, identitete in ugledu podjetja. Vzpostavili smo priložnostni logotip 140 LET PLINARNA MARIBOR in kot podjetje, katerega aktivnosti so vseskozi tesno prepletene z življenjem mesta in regije, smo se odločili jubilej praznovati skupaj s someščani. Aktivnosti smo podprli s sloganom »140 let v našem mestu«. V ta namen smo pripravili akcijo zbiranja fotografij Maribora, v okviru katere smo prejeli preko 700 fotografij in razglednic mesta. Fotografije in razglednice smo sproti dodajali v spletni album na spletni strani družbe (www.plinarna-maribor.si/140let). Z izpeljano akcijo smo uspešno vzpostavili dvosmerno komunikacijo med podjetjem in lokalo skupnostjo.

Ob 140. obletnici smo pripravili tudi posebne tiskovine s prilagojenim jubilejnim logotipom ter s tiskanimi oglasi, plakati in dopisi ter radijskimi oglasi in citylighti. Vrhunec praznovanja je bil slavnostni dogodek v začetku oktobra 2009.

V Skupini Istrabenz plini je bila v letu 2009 ključna aktivnost tržnega komuniciranja lansiranje lastniške **jeklenke Plindom**, prvega izdelka nove blagovne znamke. Ob tej priložnosti smo:

- premierno predstavili jeklenko Plindom na dogodku ob praznovanju 140-letnice Plinarne Maribor,
- uredili spletno stran www.plindom.si,

8. KOMUNICIRANJE IN UPRAVLJANJE BLAGOVNIH ZNAMK

- pripravili sporočila za medije,
- kupcem posredovali informacije o novem izdelku Plindom preko klicnega centra oziroma brezplačne telefonske številke,
- pripravili promocije na prodajnih mestih,
- organizirali interno izobraževanje in izobraževanje prodajnega osebja na prodajnih mestih.

Področje Prehrana

V Skupini Droga Kolinska smo v letu 2009 nadaljevali strategijo fokusa oz. osredotočenja na ključne blagovne znamke in nadaljevali z graditvijo ugleda Skupine Droga Kolinska kot ene od regionalnih vodij v živilski industriji.

V komuniciranju z zunanjimi javnostmi smo upoštevali strateške usmeritve družbe in se osredotočali na:

- ravnotežje med korporativnimi in produktnimi temami,
- uspešnost strategije fokusa,
- ugled blagovnih znamk in njihov dober položaj v regiji,
- solidne poslovne rezultate v kriznem letu,
- uspešno zmanjšanje zadolženosti in dogovor z bankami o reprogramiranju dolgov,
- redno obveščanje javnosti o pomembnih dogodkih v Skupini Droga Kolinska in
- pozicioniranje ključnih kadrov Skupine Droga Kolinska v poslovni javnosti.

Komuniciranje v letu 2009 je temeljilo na jasni strategiji, uglednih blagovnih znamkah ter strokovnih kadrih.

V drugi polovici leta smo javnost seznanili z reorganizacijo Skupine Droga Kolinska. Zaradi lažjega in hitrejšega sprejemanja odločitev in s tem učinkovitejšega poslovanja se je število članov uprave zmanjšalo s štirih na dva. Prav tako se je v tem času oblikovala Služba komunikacij Skupine s ciljem kakovostnega in koordiniranega upravljanja komuniciranja z zunanjimi in notranjimi javnostmi.

V okviru notranjega komuniciranja smo nadaljevali z aktivnostmi, ki so bile usmerjene v krepitev pripadnosti Skupini, oblikovanje skupne kulture ter seznanjanje, motiviranje in izobraževanje vseh zaposlenih. Uporabili smo vse že vpeljane načine informiranja (glasilo Skupine, Informator Skupine, Executive newsletter, lokalni Informatorji itd.).

Področje Turizem

V družbi **Istrabenz Turizem, d.d.**, sledimo na področju korporativnega komuniciranja načelom transparentnosti, aktualnosti in visokoodzivnega komuniciranja. Ključne aktivnosti v letu 2009 so bile povezane s komuniciranjem odprodaje premoženja, in sicer družbe Marina Koper, d.o.o., lokalov v centru Portoroža in družbe Grand Hotel Adriatic v Opatiji, Hrvaška.

Tržno komuniciranje in upravljanje blagovnih znamk v **Skupini Istrabenz Turizem, d.d.**, temelji na uporabi kar najbolj učinkovitih metod tržnega raziskovanja z merjenjem različnih pojavnosti vedenja kupcev in uporabnikov. Tovrstne aktivnosti vodijo in uresničujejo marketinške službe posameznih podjetij v Skupini in so del celovitega marketinškega upravljanja, ki v ospredje postavlja stalno skrb za zadovoljstvo kupcev.

Na področju tržnega komuniciranja smo se v letu 2009 posluževali različnih marketinških orodij: oglaševanja, odnosov z javnostmi (PR), interneta, sejmov/borz/workshopov/akvizicij in direktnega marketinga (aktivnosti BTL, below the line).

V družbi Istrabenz Turizem, d.d., smo v letu 2009 nadaljevali zastavljeno politiko aktivnosti produktne PR-ja s poudarkom na temah wellnessa: ajurveda in thalaso ter novi medicinski wellness programi. Največ tovrstnega komuniciranja je bilo usmerjenega na italijanski, slovenski in avstrijski trg. V sodelovanju z italijansko agencijo za PR je hotele LifeCLass obiskalo več skupin italijanskih novinarjev, ki so specializirani za področje turizma in wellnessa. Sami ali v sodelovanju z organizatorji dogodkov smo v hotelih gostili tudi skupine domačih novinarjev. Novost v letu 2009 je bila vzpostavitev sodelovanja z avstrijsko agencijo za PR.

Tudi v družbi **Turizem Kras, d.d.**, so zelo pospešeno potekale trženjske aktivnosti skozi celo leto. Prodajo smo pospeševali z vsemi orodji tržnega komuniciranja in se posluževali že preverjenih akcij (tiskovine lastne produkcije, oglaševanje v specializiranih revijah in katalogih, nastopi na sejmi in turističnih borzah) ter uvajali nove oblike. Na domačem trgu je bil poudarek na akcijah ob prireditvah in v sodelovanju s soorganizatorji in z dobavitelji, v poletnih mesecih pa smo z akcijo reklamiranja na kabinah na plažah v Sloveniji in v Istri na Hrvaškem naredili velik korak k še večji prepoznavnosti razlikovalnih prednosti ponudbe.

V **Grand Hotelu Adriatic, d.d.**, smo v letu 2009 največ aktivnosti usmerili v repozicioniranje izdelkov in oživitve blagovne znamke Casino Adriatic.

8.2 RAZVOJ IN UPRAVLJANJE BLAGOVNIH ZNAMK

Področje Energetika

V letu 2009 je podjetje **GEN-I, d.o.o.**, vzpostavilo svojo prvo blagovno znamko **Poceni elektrika**, ki je namenjena vsem slovenskim gospodinjstvom. Obljuba blagovne znamke je cenovna ugodnost, njena konkurenčna prednost pa je enostavnost in razumljivost. V celotnem tržnem pristopu GEN-I uporablja strategijo individualnega pristopa in obravnave. Za velike poslovne odjemalce izvaja strategijo s skrbniki poslovnih partnerjev (na aktivni izhod in vpoklic), Poceni elektrika pa komunicira s strankami preko klicnega centra, ki deluje vsak delovnik od 8. do 20. ure na brezplačni telefonski številki.

Pri uvajanju blagovne znamke Poceni elektrika na trg je GEN-I razvil celoten postopek zamenjave dobavitelja električne energije pri vseh pristojnih ustanovah, ki ga izpelje »v imenu in s pooblastilom« stranke in pri tem vzpostavil tudi dobre poslovne odnose s temi ustanovami (SODO, Agencija RS za energijo). Pri tržnih pristopih in oglaševalskih akcijah pa je GEN-I ves čas upošteval in iskal tudi mnenje Zveze potrošnikov Slovenije in Tržne inšpekcije ter se pri vseh dejavnostih odločal po načelu prednostne koristi potrošnika.

Skupina Istrabenz plini je v letu 2009 predstavila nov izdelek, rumeno jeklenko za utekočinjen naftni plin, ki jo tržimo pod blagovno znamko **Plindom**.

Blagovna znamka Plindom odraža:

- varnost,
- prijaznost do kupca, prilagojenost njegovim (specifičnim) potrebam,
- sodoben način življenja,
- odgovornost do okolja in
- odlično storitev.

Področje Prehrana

V Skupini Droga Kolinska je razvoj in upravljanje blagovnih znamk tesno povezano z implementacijo nove kulture, saj želimo, da zaposleni razmišljajo o blagovnih znamkah, jih imajo radi in živijo njihove vrednote.

V letu 2008 smo pričeli s procesom priprave nove strategije za posamezno kategorijo in blagovne znamke znotraj posameznih kategorij. Ta proces smo v letu 2009 tudi zaključili. Seveda pa je strategija blagovnih znamk živ proces, ki sledi vsem spremembam okolja. Zato se strateški okvir blagovnih znamk nenehno preverja s spremembami, trendi in odzivi okolja. Gre za proces, s katerim smo postavili okvir za strateško razmišljanje upravljanja kategorij in blagovnih znamk:

- jasna usmeritev in določitev prednosti blagovnih znamk,
- v središče smo postavili blagovne znamke in ne izdelke,

- določitev ciljev in vizije razvoja posamezne kategorije in blagovne znamke do leta 2012,
- določitev trgov, kjer bomo tekmovali, kategorije in blagovne znamke, v katere bomo vlagali, in način, kako bomo vzdrževali konkurenčno prednost,
- preusmeritev razmišljanja iz količinske rasti na rast profitabilnosti blagovnih znamk,
- gradnja kulture ustvarjanja vrednosti.

Vodstvo Skupine Droga Kolinska je odgovorno za vodenje blagovnih znamk, glavni upravitelji blagovnih znamk v Skupini pa so oddelki marketinga znotraj poslovnih programov. Izzivi upravljanja blagovnih znamk niso bili še nikoli večji: v zreli živilski industriji štejejo močne blagovne znamke, a so ob velikih spremembah makrookolja pri potrošnikih začele izjemno pridobivati trgovske blagovne znamke. Upravljanje blagovnih znamk v Skupini je sistematičen proces in ima logiko »top down«. Proces se začne z izdelavo strategije kategorije, ki je osnova za strategijo blagovne znamke, le-ta pa je v nadaljevanju osnova za taktični letni načrt upravljanja blagovne znamke na posameznem geografskem trgu. Seveda pa so osnova za vsako odločitev trženjske raziskave, ki so v Skupini sestavni del procesa odločanja za vsako trženjsko odločitev v podjetju.

Področje Turizem

Blagovna znamka LifeClass (LC) predstavlja povezovalni element in znamko, ki ima izrazit značaj številnih izbir. V tržnih komunikacijah je bila blagovna znamka napolnjena s konkretnimi vsebinami: z nastanitvenimi kapacitetami, s ponudbo wellnesa in kongresi.

Posamezni izdelki, katerih identiteto je družba **Istrabenz Turizem, d.d.**, razvijala in upravljala v letu 2009 so: Wai Thai, Shakti – Ayurveda center, Thalasso center, Mediteran Á la Carte restavracija, Meduza, Café Central in Sweet Life. V skladu s temeljno strategijo smo zasnovali komunikacijske pristope za podporo pospeševanju prodaje, ki smo jih uporabili v množičnih medijih: televiziji, radiu, tiskanih oglasih in svetovnem spletu, kakor tudi neposredno na lokaciji hotelov in v lokalnem okolju.

Ob preimenovanju družbe Postojnska jama, d.d., v **Turizem Kras**, destinacijski management, d.d., v septembru leta 2007, smo za prvo raven komuniciranja prenovili tudi celostno grafično podobo. Ta izhaja iz obstoječega razpoznavnega logotipa Kras, sestavljata ga še dva ilustrirana kapnika, ki predstavljata simbol Postojnske jame in tipografsko izpisano ime TURIZEM KRAS, destinacijski management. Ta raven komuniciranja se uporablja na korporativni ravni in ko se družba Turizem Kras, d.d., pojavlja kot partner na destinaciji.

8. KOMUNICIRANJE IN UPRAVLJANJE BLAGOVNIH ZNAMK

Za drugo raven komuniciranja se za vsak izdelek (Postojnska jama, Vivarij Proteus, Predjamski grad, Jama pod Predjamskim gradom, Jamski dvorec in Modrijanov mlin) uporablja svojo razpoznavno podobo. Aplikacije se pojavljajo predvsem na komunikacijskih sredstvih v označevalnem in usmerjevalnem sistemu znotraj in zunaj organizacije, na prodajnih izdelkih in poslovnih darilih, v oglaševanju in pospeševanju prodaje ter na sejemskih predstavitvah. Razpoznavno grafično podobo imata še dve večji prireditvi: Erazmov viteški turnir in Postojna Blues.

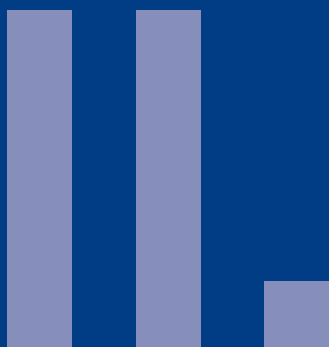
V družbi **Grand Hotel Adriatic, d.d.**, imamo dve razpoznavni podobi posameznih izdelkov, in sicer logotip družbe in logotip Casino Adriatic.

S hotelom Kempinski Palace Portorož upravlja mednarodna hotelska veriga Kempinski S.A., zato deluje hotel pod blagovno znamko Kempinski.

letno poročilo 2009

trajnostno poročilo

1.

UPRAVLJANJE KADROV

Ljudje so neskončna zakladnica znanja, energije in volje za doseganje vedno višjih ciljev. Zaposleni so ključnega pomena za konkurenčnost podjetja na trgu. Da pa lahko ustvarjajo in napredujejo, se v Skupini Istrabenz zavedamo, da potrebujejo spodbudno delovno okolje, varnost in zaščito, pogoje za osebni in strokovni razvoj, jasno strategijo podjetja in dosegljive cilje. Zaposlene upoštevamo kot enakovredno ciljno javnost, kot notranje kupce, ki kupujejo odločitve, vizijo in organizacijske cilje družbe.

1.1

GIBANJE ŠTEVILA ZAPOSLENIH OD LETA 2006 DO 2008

V **Skupini Istrabenz** se je število zaposlenih konec leta 2009 v primerjavi s koncem leta 2008 znižalo za 441 oziroma 9,3 odstotka.

Sprememba števila zaposlenih je predvsem posledica zmanjšanja števila zaposlenih na področju Prehrane, ki izhaja iz kontinuirane optimizacije vseh poslovnih procesov in uskladitve organizacije z novo strategijo in poslovno strukturo. Standardna fluktuacija (upoštevajoč samo prostovoljne odhode zaposlenih) je v primerjavi s prejšnjim letom nižja, kar je kot posledica recesije in gospodarske nestabilnosti v skladu s splošnimi trendi.

Tudi v družbi Actual I.T., d.d., se je število zaposlenih v letu 2009 zmanjšalo predvsem zaradi poslovnih razlogov. V letu 2009 je bila fluktuacija izredno nizka.

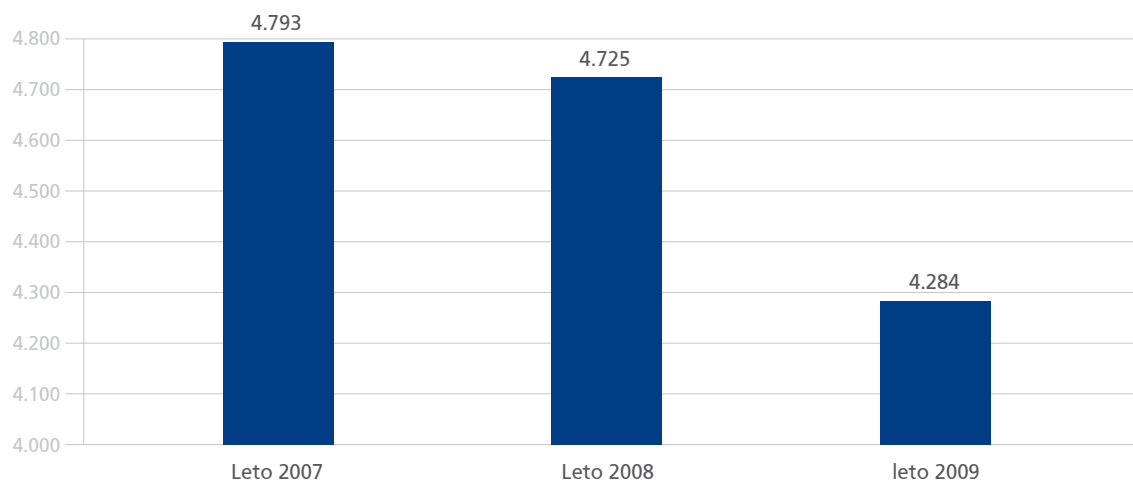
V družbi Istrabenz Turizem, d.d., se je število zaposlenih v letu 2009 znižalo za 9 odstotkov. Razloge načrtnega zniževanja števila zaposlenih lahko iščemo v postopkih racionalizacije delovnih procesov in prilagajanju razmeram na tržišču. Glavni razlog negativnega neto koeficienta fluktuacije je odziv na zmanjševanje produktivnosti zaradi dogajanj na trgu. Družba odhodov zaposlenih ni nadomestila z novimi zaposlitvami. Načrtno zniževanje števila zaposlenih beležimo na vseh področjih, najbolj pa na področju nastanitev in term.

Nasproten trend opazimo v družbah Skupine Istrabenz Gorenje, kjer se je število zaposlenih od leta 2007 do 2009 povečevalo. Večinoma gre za družbe, ki so bile v teh letih ustanovljene in so začele polno poslovati. 31. 12. 2007 je bilo v Skupini Istrabenz Gorenje zaposlenih 114 ljudi, 31. 12. 2009 pa 215. Velik porast zaposlenih v letu 2008 opazimo predvsem v družbah Vitales, d.o.o., Nova Bila, in Vitales, d.o.o., Bihač, ki sta v letu 2008 začeli s polno proizvodnjo.

V skladu z načrtovano rastjo poslovnih parametrov Skupine GEN-I, kot so npr. širitev infrastrukture za trgovanje na (do konca leta 2009) 14 tujih trgov, večanje tržnih deležev na vseh področjih končnih odjemalcev v Sloveniji ter naložb v nove informacijske platforme, je v letih 2007-2009 raslo število zaposlenih tako v matični družbi kot v celotni skupini GEN-I. Celotna skupina GEN-I je konec leta 2009 zaposlovala 83 oseb, od tega 73 v matični družbi GEN-I, preostalih 10 je zaposlenih v hčerinskih družbah v tujini. Družba v Srbiji ima zaposlene 3 ljudi, družbe na Hrvaškem, Madžarskem, v Makedoniji, Romuniji, Grčiji, Albaniji ter Bosni in Hercegovini pa zaposlujejo po 1 osebo.

Konec leta 2009 je bilo največ zaposlenih na področju **Prehrane** (60,60 %), sledil je **Turizem** (20,05 %), **Energetika** (13,91 %), **Informacijske tehnologije** (4,81 %), **Krovnna družba** (0,42 %) in **Druge naložbe** (0,21 %).

Število zaposlenih v Skupini Istrabenz v obdobju 2007-2009 na dan 31.12.

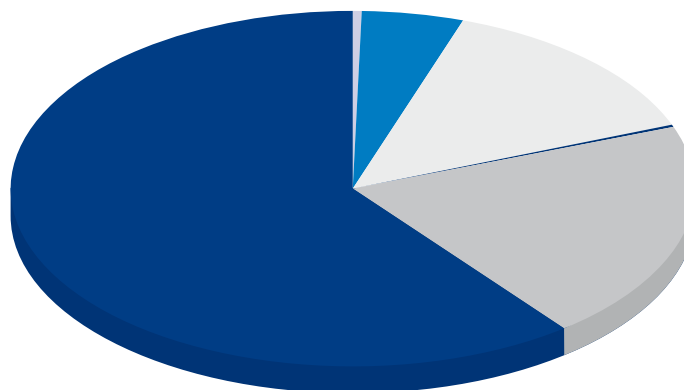
Število zaposlenih po naložbenih področjih Skupine Istrabenz na dan 31. 12. 2009

Naložbeno področje	Število	Delež
KROVNA DRUŽBA	18	0,42
ENERGETIKA	596	13,91
PREHRANA	2.596	60,60
TURIZEM	859	20,05
INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE	206	4,81
DRUGE NALOŽBE	9	0,21
Skupaj	4.284	100,00

99

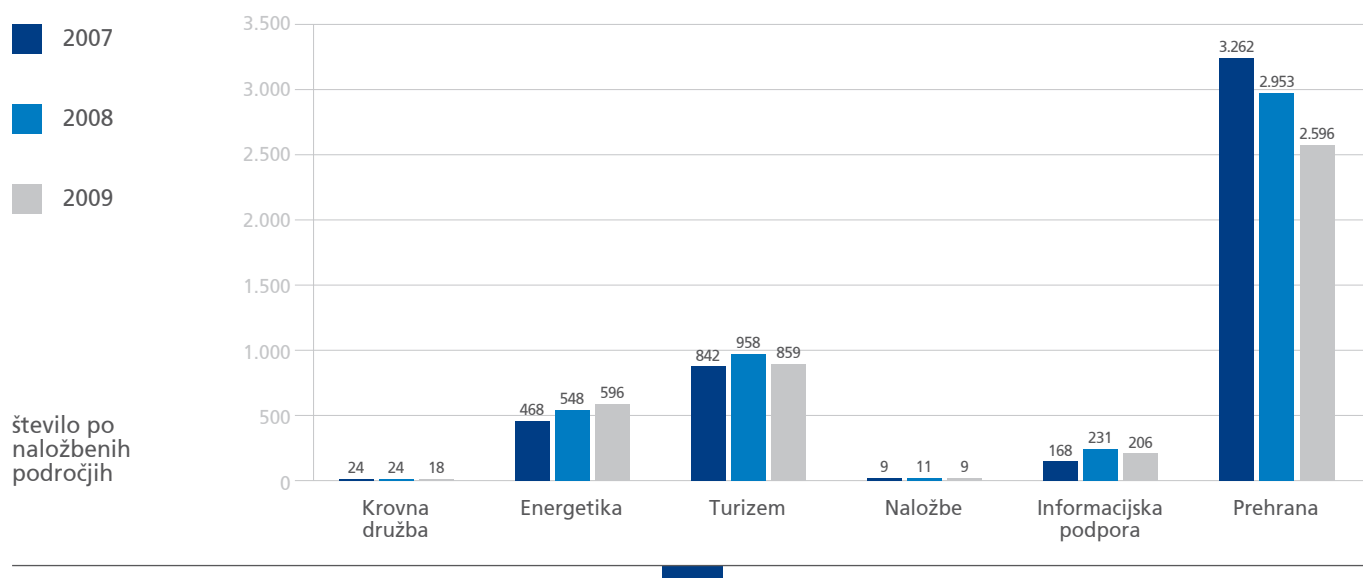
Delež zaposlenih po naložbenih področjih Skupine Istrabenz na dan 31. 12. 2009

Krovna družba	0,42%
Informacijske tehnologije	4,81%
Energetika	13,91%
Druge naložbe	0,21%
Turizem	20,05%
Prehrana	60,60%

1. UPRAVLJANJE KADROV

Število zaposlenih po naložbenih področjih Skupine Istrabenz v letih 2007-2009

1.2 STAROSTNA STRUKTURA, PREHAJANJE ZAPOSLENIH IN BOLNIŠKA ODSOTNOST

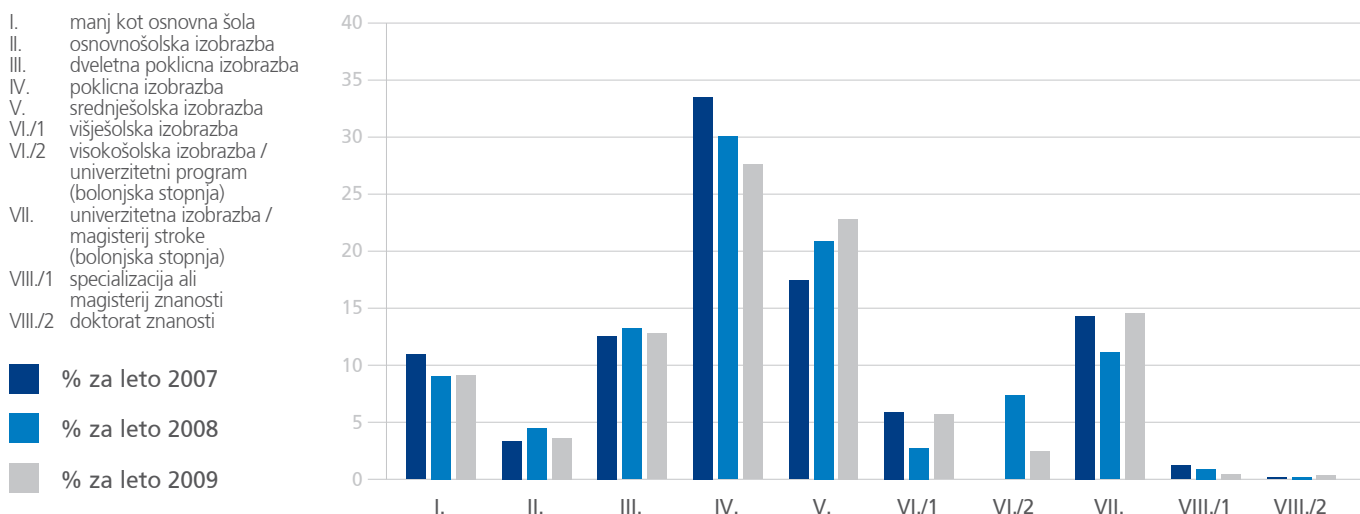
V družbi Actual I.T., d.d., je kar 55 odstotkov zaposlenih, starih 26–35 let, kar pomeni, da je **povprečna starost zaposlenih** nizka. Prav tako je tudi v družbi SIMT, d.o.o., kjer znaša povprečna starost 34 let. Enega izmed mlajših kolektivov sestavlja tudi ekipa družbe GEN-I, d.o.o., s povprečno starostjo 32,7 leta. Večina zaposlenih (dve tretjini) je starih 25–35 let, mlajših od 25 let je 7 odstotkov zaposlenih, starejših od 35 let pa je 26 odstotkov. Trend povprečne starosti, ki se giblje okoli 32 let, ter večinski del zaposlenih, starih 25–35 let, ohranja družba skozi vsa obdobja delovanja GEN-I od leta 2007 do 2009. V naslednjih letih se tudi v družbi Istrabenz Turizem, d.d., pričakuje znižanje starostne strukture, saj je v letu 2010 pričakovanih 15 upokojitev, ki se predvidoma ne bodo vse nadomestile z novimi zaposlitvami. Povprečna starost zaposlenih se je v letu 2009 glede na leto 2008 dvignila z 39,43 leta na 40,53 leta. V podjetju Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., je starostna struktura zaposlenih nizka, saj se je zaposlovalo relativno mlade osebe. Prevladujejo zaposleni v starostni skupini 26–30 let in 31–35 let. Povprečna starost v tej družbi je 32 let.

Povprečna stopnja **absentizma** v družbah Skupine Prehrana v letu 2009 je bila 2–5,5 odstotka, povprečno število bolniških dni na zaposlenega pa 5–14. Stopnja absentizma v Istrabenz Turizmu se je v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 6 odstotkov in znaša 66.802 ur. Pri tem so se ure bolniškega staleža do 30 dni zmanjšale za 5 odstotkov, ure bolniškega staleža nad 30 dni pa za 6 odstotkov. V družbi Turizem Kras, d.d., se je stopnja absentizma v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 zvišala za 29 odstotkov in znaša 12.501 ur. Bolniška odsotnost je narasla zaradi večjega števila zaposlenih in zaradi resnejših bolezni nekaterih invalidov in starejših delavcev, ki so bili tik pred upokojitvijo.

Po drugi strani pa je delež bolniških odsotnosti med zaposlenimi v družbi GEN-I, d.o.o., izjemno nizek. Deloma je to povezano z nizko starostno strukturo zaposlenih. V letu 2009 odstotek bolniške odsotnosti znaša le 0,2 odstotka vseh delovnih dni v letu. Znotraj omenjenega odstotka je večina bolniških odsotnosti povezana z nego otrok zaposlenih.

1.3 IZOBRAZBENA STRUKTURA

Izobrazbena struktura zaposlenih po področjih Skupine Istrabenz na dan 31. 12.

V primerjavi z letom poprej v izobrazbeni strukturi Skupine Istrabenz ni bistvenih sprememb. Zmanjšalo se je število zaposlenih z II., III., IV. ter VI./2. stopnjo izobrazbe, povečalo pa se je število zaposlenih s I., V., VI./1. in VII. stopnjo izobrazbe. Do vključno IV. stopnje izobrazbe je v Skupini Istrabenz leta 2009 imelo 54,06 odstotka zaposlenih, preostalih 45,93 odstotka pa jih je imelo najmanj V. stopnjo. Ta delež se je v primerjavi z letom 2008 zvišal za 2,46 odstotka, kar je tudi posledica izobraževanja zaposlenih ob delu ter vlaganj v osebnostni in karierni razvoj zaposlenih.

Eno višjih izobrazbenih struktur v Skupini Istrabenz ima tudi zaradi narave dela krovna družba Istrabenz, d.d., kjer ima kar 55,5 odstotka zaposlenih univerzitetno izobrazbo in/ali magisterij znanosti.

Tudi družbo GEN-I, d.o.o., sestavljajo visoko izobraženi zaposleni. S 55-odstotnim povečanjem števila zaposlenih v letu 2009 se je izobrazbena struktura v primerjavi z letom 2008 nekoliko spremenila. Konec leta 2008 je bilo tri četrtnine zaposlenih vsaj univerzitetno izobraženih. Nadpovprečna visoka izobrazbena struktura se bo v prihodnjih letih še nekoliko povišala, saj nekateri zaposleni nadaljujejo študij na magistrski ali doktorski ravni. Prav tako večina v starostni skupini zaposlenih, mlajših od 25 let, zaključuje svoj diplomski študij.

V družbah skupin Istrabenz Turizem ter Droge Kolinske se izobrazbena struktura v primerjavi z letom 2008 ni bistveno spremenila.

V Skupini Istrabenz plini se je povprečje v obdobju enega leta nekoliko poslabšalo. Glede na dejavnost družb in dejanske potrebe po delih je taka struktura še ustrezna. Najnižja izobrazba prevladuje pri starejših zaposlenih, kjer so spremembe možne šele z nadomeščanjem kadrov ob upokojevanju.

1.4 ŠTIPENDIRANJE IN DRUGE OBLIKE TOVRSTNEGA SODELOVANJA

Aktivna štipendijska politika se izvaja predvsem v družbah, ki zaposlujejo deficitaren kader.

Tako se je v letu 2009 družba **Istrabenz Turizem, d.d.**, uspešno prijavila na razpis Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije ter na razpis Regionalne štipendijske sheme. Iz obeh razpisov ima družba sofinancirane skoraj vse štipendije, in sicer 13 štipendij je sofinanciranih iz sredstev Regionalne štipendijske sheme, štiri štipendije pa iz sredstev Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije. Za šolsko leto 2009/10 je družba razpisala 18 štipendij (enako kot v letu 2008), podeljene pa so bile tri štipendije (bistveno manj v primerjavi z letom 2008, ko je bilo podeljenih 12 štipendij). Razlog za podelitev manjšega števila štipendij je, da družba politiko štipendiranja zasnuje na podlagi cilja – pridobiti kakovosten in za družbo primeren kadrovski »podmladek«. Vse potencialne kandidate, ki niso bili izbrani v okviru

1. UPRAVLJANJE KADROV

razpisa, je družba povabila na opravljanje obvezne šolske prakse. Štipendije se bodo podeljevale na podlagi ocene opravljene prakse. Vsi štipendisti imajo s pogodbo o štipendiranju dogovorjeno obvezno opravljanje prakse v družbi Istrabenz Turizem in obveznost dela med prazniki, v poletni sezoni in v drugih primerih, ko je to nujno za delovni proces.

V šolskem letu 2009/10 je podjetje **Turizem Kras, d.d.**, podelilo sedem štipendij: tri dijakom, ki se izobražujejo za gastronomske tehnike, dve za dijake natakarije, eno za dijaka kuharja in eno štipendijo za študentko prava. Veliko aktivnosti je namenjenih promociji gostinskih poklicev s ciljem podelitve večjega števila štipendij v naslednjem šolskem letu, zagotovitve ustreznega števila gostinskih delavcev in tako omiliti problem deficitarnosti gostinskih poklicev.

Družba **GEN-I, d.o.o.**, postavlja v sam vrh vrednot znanje. Znanje, strokovnost, profesionalni pristop ter ustvarjalnost so štirje glavni stebri, na katerih temeljita poslanstvo in strategija družbe. Zato ima v svoji ekipi dva mlada raziskovalca (enega od leta 2008, drugega od leta 2009), ki optimalno združujeta širjenje teoretičnega znanja z implementacijo v praksi. Od leta 2008 GEN-I štipendira študenta, ki je pokazal odlične dosežke na študentskem tekmovanju na konferenci slovenskih elektroenergetikov v letu 2009. Njegov prispevek »Navidezna elektrika« je bil izbran kot najboljši.

V letu 2009 je družba **SIMT, d.o.o.**, z Elektrotehniško – računalniško strokovno šolo in Gimnazijo Ljubljana podpisala Kolektivno učno pogodbo o izvajanju praktičnega usposabljanja z delom. V letu 2010 se bo v podjetju praktično usposabljal en dijak omenjene šole.

V ostalih družbah Skupine Istrabenz ne izvajamo aktivne štipendijske politike, saj na trgu delovne sile dobimo dovolj kakovostnih kadrov. Vsekakor pa s študenti aktivno sodelujemo pri izdelavah seminarских in diplomskih del ter izvajanju obvezne prakse.

V letu 2008, ko je družba Istrabenz praznovala svojo 60. obletnico delovanja, smo se odločili, da svojo zavezanost vlaganju v mlade še dodatno nadgradimo, in sicer s projektom **Istrabenz razred**. Istrabenz razred je skupina 30 nadobudnih bodočih dijakov, ki so se v devetletki izkazali kot izjemni učenci. K sodelovanju smo povabili vseh 18 osnovnih šol slovenske Istre, s pomočjo katerih smo izbrali 30 devetošolcev, ki bodo v obdobju 2009–2013, torej med štiriletnim šolanjem na srednjih šolah, štipendirani. Devetošolci so bili izbrani na podlagi njihove nadarjenosti in potenciala, šolskega uspeha in obšolskih dejavnosti ter socialnega statusa. Mlade dijake je v letu 2009 pod svoje okrilje sprejela Droga Kolinska in razred preimenovala v **Argeta razred**. Droga Kolinska namreč s svojim trajnostno naravnanim delovanjem pomaga ohranjati, razvijati in spodbujati vse, kar vpliva na kakovost življenja. Pri podpiranju mladih, poleg spodbujanja vedoželjnosti in ustvarjalnosti, dajejo prednost tistim projektom, kjer je izpostavljen zdrav, dejaven in kakovosten način preživljanja prostega časa ter zdravo prehranjevanje.

1.5 ORGANIZACIJSKA KLIMA IN MERITVE ZADOVOLJSTVA ZAPOSLENIH

V družbah Skupine Istrabenz skrbimo za organizacijsko klimo in meritve zadovoljstva glede na značilnosti posameznih naložbenih področij.

Skladno z odločitvijo, da se klima in zadovoljstvo v organizacijah merita vsaki dve leti, v letu 2009 v družbah **Skupine Droga Kolinska** ni bilo merjenj. V **Plinarni Maribor, d.o.o.**, bodo meritve organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih za leto 2009 izvedene v začetku leta 2010.

Kadrovska služba družbe **Actual I.T., d.d.**, se bo organizacijski klimi v družbi posvetila v letu 2010, saj se zavedamo, da so zaposleni in njihovo zadovoljstvo ključnega pomena za konkurenčnost podjetja na trgu. V letu 2009 smo uvedli letne razvojne razgovore, ki jih bomo pričeli izvajati februarja 2010. V letu 2009 smo uveljavili tudi novo plačno politiko, njene pozitivne učinke predvidevamo v letu 2010.

Tudi v letošnjem letu se je družba **Turizem Kras, d.d.**, pridružila projektu Slovenska organizacijska klima (SIOK). K sodelovanju so bili povabljeni vsi zaposleni, anketiranja pa se je udeležilo 82 oseb, kar predstavlja 56,9 odstotka vseh zaposlenih v podjetju. Pregled kategorij nam pokaže, da so rezultati posameznih elementov organizacijske klime 2009 v podjetju na ravni visoke, srednje in nizke razvitosti. Rezultati raziskave SIOK so bili obravnavani tudi na kolegiju, kjer so bili sprejeti ukrepi, ki so usmerjeni predvsem na najslabše ocenjeni področji nagrajevanja in razvoja kariere.

Zadovoljstvo zaposlenih se je v družbi **Istrabenz Hoteli Portorož, d.o.o.**, merilo v sklopu Kempinski *Employee Satisfaction Survey*, ki je potekala od 1. do 25. 9. 2009. Zaposleni so ocenjevali zadovoljstvo z delovnim mestom, plačo, svojimi nadrejenimi, možnostjo ustvarjanja lastne kariere, delom kadrovske službe ipd. Meritve so pokazale, da so zaposleni zadovoljni s svojim delovnim mestom, vsekakor pa so izboljšave potrebne, in sicer si zaposleni želijo več povratnih informacij o svojem delu in boljšo prehrano na delovnem mestu.

1.6 VARNOST PRI DELU IN SKRB ZA ZDRAVJE

V vseh družbah Skupine Istrabenz zaposlene redno oskrbujemo s predpisano osebno varovalno opremo in zaščitnimi sredstvi v skladu s standardi in veljavno zakonodajo. Pomembno vlogo pri preprečevanju nezgod pri delu imajo redni pregledi delovnih mest, nadzor koriščenja predpisanih delovnih in zaščitnih oblačil ter opozarjanje na nevarnosti, ki se pojavljajo na delovnem mestu. V skladu z veljavno zakonodajo in izjavami o varnosti pri delu družbe redno izvajajo tako preventivne kot obdobjne zdravniške preglede zaposlenih. Hkrati delujejo preventivno in s tem zmanjšujejo možnosti za obolenja zaposlenih ter poškodbe, in sicer z ukrepi varstva pri delu, ukrepi zagotavljanja zdrave prehrane zaposlenih na delovnem mestu ter zdravega načina življenja.

Družbe **Skupine Droga Kolinska** poslujejo v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, standardi poslovanja ISO 9001, 14001, HACCP oziroma v skladu z ustreznimi internimi pravilniki in akti. Večina zaposlenih je kolektivno zavarovanih proti posledicam delovnih nezgod.

V družbah **Skupine Istrabenz plini** imamo skrb za varnost in zdravje pri delu urejeno v skladu s standardom OHSAS 18001. Tudi v letu 2009 smo uspešno opravili presojo zunanje akreditirane ustanove - SIQ. Plinarna Maribor pa je tudi imetnica certifikata OHSAS 18001:1999 (poklicno zdravje in varnost pri delu).

V družbi **Instalacija, d.o.o.**, upoštevamo standarda ISO 9001 in ISO 14001, ki sta integrirana v področje varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti, ekologije, prevoza nevarnega blaga, nevarnih snovi ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Izobraževanje s področja varnosti pri delu izvajamo v okviru varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti, ekologije, prevoza nevarnega blaga in ravnanja z nevarnimi snovmi. V letu 2009 smo izvedli dve interni usposabljanji s tega področja.

Družba **Istrabenz Turizem, d.d.**, se je v letu 2009 predstavila na konferenci Globalna varnost 2009. S člankom o odpravi pomanjkljivosti v požarni varnosti v hotelski verigi je praktično dokazala, da se lahko (v relativno kratkem obdobju dobrega pol leta) napravi znaten pozitiven premik v smeri izboljšanja požarne varnosti. Članek je bil s strani strokovne javnosti opažen kot eden redkih, ki je v času globalne gospodarske krize govoril o bistvenem napredku na področju varnosti ter varstva in zdravja pri delu.

Tudi ustrezni ukrepi na področju varstva in zdravja pri delu so pripomogli k znatnemu zmanjšanju lažjih poškodb pri delu (21 manj kot leta 2008). V letu 2009 je bilo tako v Skupini Istrabenz zabeleženih 66 lažjih in le 4 težje poškodbe pri delu.

1.7 RAZVOJ KADROV, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

V vseh družbah Skupine Istrabenz se trudimo zagotavljati izvajanje visokega nivoja izdelkov in storitev v sproščenem delovnem okolju, kjer zaposleni čutijo varnost, pripadnost ter so visoko motivirani in usposobljeni za delo. Zaposlene upoštevamo kot enakovredno ciljno javnost, kot notranje kupce, ki kupujejo odločitve, vizijo in organizacijske cilje družbe. Vlagamo v izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih, saj so ponekod osnovne dejavnosti podjetij take narave, da znanje zelo hitro zastara in ga je zato treba neprestano nadgrajevati. Izpopolnjevanja za pridobitev določenih licenc, ki omogočajo vrhunske storitve in hkrati kredibilnost pri strankah, so izjemno draga.

V družbi **GEN-I, d.o.o.**, zaposleni pričakujejo in cenijo organizacijske rešitve, ki jim omogočajo udeležbo v lastni proaktivnosti, samoiniciativnosti, strokovnosti in ambicij. V letu 2009 je družba začela s projektom revizije menedžmenta, ki sloni na dveh meritvenih orodjih, s katerimi se odkrijejo tako potenciali posameznika kot tudi prostor za nadaljnji razvoj. Projekt je podlaga za premišljeno strategijo izobraževanja in razvoj delovnih ekip v prihodnjih letih. Ključni rezultati projekta so povezani tudi z izboljšavami v načinu izvajanja in vsebini letnih razgovorov, ki so v družbi že vzpostavljeni. Sistematični razgovori zdaj poleg pregleda dela, smernic za doseganje nadaljnjih ciljev in postavljanja poteka karierni smeri posameznika vključujejo še razvojno komponento. Ta je usmerjena v sistematično postavljanje smernic posameznikove kariere in razvijanje njegovih kompetenc.

Zaradi specifičnih pogojev poslovanja v letu 2009 je v **Skupini Droga Kolinska** razvoj zaposlenih v največji meri slonel na DK Akademiji, ki je bila osnovana kot marketinška akademija, njen cilj pa je prenašanje bogatega marketinškega znanja in izkušenj, ki jih imajo zaposleni v Skupini. Akademija je prvotno poslanstvo prerasla in začela zaposlenim ponujati priložnost, da pridobijo praktična znanja, ki jih lahko pri svojem delu uporabijo. Hkrati se seznanijo z novimi standardi in načini poslovanja. Akademijo je obiskovalo okoli 400 zaposlenih iz cele Skupine. Obenem smo nadaljevali s projektom Letni razgovori z zaposlenimi, ki je del sistema upravljanja, ki smo ga implementirali v letu 2008 za 50 ključnih kadrov v Skupini.

Razvoj zaposlenih je v družbah **Skupine Istrabenz Turizem** usmerjen v ciljni razvoj posameznega zaposlenega v skladu s potrebami in cilji družbe in njenih delov. Pomemben poudarek je dan predvsem individualnemu pogovoru z zaposlenimi, ki obravnava vlogo zaposlenega in vključuje načrt njegovega dela in usmeritev kariere. Temelji na poznavanju njegovih kompetenc, interesov in razvojnega potenciala. Novost družbe Istrabenz Turizem v letu 2009 je bila kandidatura na razpis za izobraževanje in usposabljanje, ki ga podpira in financira Evropski sklad Leonardo da Vinci. Družba je bila z

1. UPRAVLJANJE KADROV

inovativnim projektom »Life Profession« kot edino hotelirsko podjetje v skupini izbrana na razpisu. S tem je 17 uspešnim in znanja željnim posameznikom omogočila izobraževanje, usposabljanje in nadgrajevanje znanja s strani strokovnjakov v Italiji. Usposabljanje je namenjeno spodbujanju zaposlenih po višji kakovosti in načinu dela na področju gostinstva in turizma.

Obenem smo v letu 2009 nadaljevali tudi s popularizacijo gostinskih in turističnih poklicev na slovenskih osnovnih šolah in srednjih strokovnih ter poklicnih šolah. Z obiskom obalnih osnovnih šol je družba predstavila gostinske poklice in se je hkrati predstavila tudi kot bodoči delodajalec, predvsem z namenom povečanja zanimanja za šolanje v tovrstnih poklicih.

Družba je sodelovala tudi na Informativnih dnevih ter na »Dnevih odprtih vrat« na Srednji gostinski in turistični šoli

Izola, kjer se je predstavila osnovnošolcem. Nadaljevali smo s projektom »Na stežaj odprta vrata«, ki je bil zastavljen v letu 2008 in katerega namen je predstaviti poklice v konkretnem delovnem okolju in posredno tudi družbo kot delodajalca dijakom in bodočim dijakom ter študentom. Družba je že vzpostavila kontakte in za leto 2010 načrtuje razširitev tega projekta na prav vse srednje in višje/visoke gostinsko-turistične šole ter zdravstvene šole v Sloveniji in na območju slovenske manjšine v Avstriji. S promocijo poklica na osnovnih šolah družba načrtuje obisk vseh osnovnih šol na obalnokraškem področju.

V vseh družbah Skupine Istrabenz kariernemu in osebno-stnemu razvoju zaposlenih ter njihovem izobraževanju in razvoju namenjamo veliko pozornost. Vlagamo v sposobnosti, zdravje in znanje naših zaposlenih, skrbimo pa tudi za kakovostno preživljanje prostega časa.

2. DOBAVITELJI

V Skupini Istrabenz želimo z dobavitelji ustvarjati partnerske odnose, ki omogočajo skupen razvoj. Trdne, dolgoročne in poštene povezave racionalizirajo stroške nabave in zagotavljajo nemoten potek poslovnih procesov ter obenem spodbujajo tudi prenos znanja in izkušenj med družbami in partnerji na nabavnem področju. Dobavitelje skrbno izbiramo, poleg ustaljenih pokazateljev njihove primernosti skrbno spremljamo tudi njihov odnos do družbene odgovornosti.

Družba **GEN-I, d.o.o.**, spoštuje načela poslovne odločnosti in zanesljivega izpolnjevanja sklenjenih poslovnih dogovorov, pri čemer je v ospredju dobro gospodarjenje družbe in skupine. Izbira dobaviteljev temelji na zanesljivosti, cenovni ustreznosti ter prednosti obnovljivih in trajnostnih virov proizvodnje električne energije.

Partnerske odnose z dobavitelji gradimo tudi s posebnimi akcijami v sklopu blagovne znamke Poceni elektrika. Zaposlenim v naših sedmih velikih poslovnih odjemalcih smo v letu 2009 ponudili posebno akcijo »Mesec za 1 EUR« in jim s tem omogočili, da pridobijo mesec električne energije skupaj z drugimi pripadajočimi stroški za 1 evro, strošek tega bonusa pa je pokrival GEN-I. Naš cilj je bil ustvarjanje dolgoročnega partnerstva s poslovnim odjemalcem (podjetje) in dodatna nagrada za njihove zaposlene.

V družbi **Istrabenz plini, d.o.o.**, strateški odnosi z dobavitelji temeljijo na dolgoročnih pogodbah s posameznimi dobavitelji. Prizadevamo si tudi za razpršitev nabavnih potreb na več dobaviteljev v skladu z letnim načrtom. Izbira dobaviteljev temelji na podlagi kakovosti, količine, cene, roka dobave in lastnih izkušenj.

V družbi **Plinarna Maribor, d.o.o.**, sistematično spremljamo dobavitelje. Dobavitelje ocenjujemo najmanj enkrat letno in jih na podlagi rezultatov razvrstimo v skupine glede na stopnjo izpolnjevanja kakovostnih zahtev. Vodimo seznam odobrenih dobaviteljev, ki dobavljajo podjetju strateške nabavne dobrine. Dobavitelje izbiramo na osnovi: kakovosti materiala/storitve, cene, izpolnjevanja dobavnih/izvedbenih rokov, plačilnih pogojev, odzivnega časa pri izvedbi storitev, hitrega reševanja reklamacij, lokacije dobavitelja, ugleda dobavitelja in kakovosti komuniciranja z dobaviteljem. V primeru, da potencialni dobavitelj posluje po zahtevah enega od sistemskih standardov družine ISO 9000, ISO 14000 ali OHSAS 18000, ima prednost pred ostalimi pri končni izbiri dobavitelja.

V **Skupini Droga Kolinska** se je z umestitvijo Nabave v posamezen Poslovni program povečala odzivnost, kakovost, učinkovitost upravljanja s tveganji in zadovoljstvo internih

kupcev. Za večino strateških materialov imamo zanesljive dobavitelje, s katerimi nam je uspelo zgraditi partnerski odnos.

Pri izbiri dobaviteljev danes ni več najpomembnejše, da je posamezen material poceni; biti mora kakovosten z najnižjo možno ceno. Pozorni smo postali tudi na točnost dobav: količine (ne več, ne manj), čas dobave (ne prej, ne kasneje) in cene. Naše dobavitelje skušamo strniti na tiste najpomembnejše in z njimi ustvariti partnerske odnose. Za najpomembnejše materiale imamo po dva ali tri dobavitelje po sistemu 60/40 ali 60/30/10. Pri materialih, ki so skupni več poslovnim programom iščemo skupne nabavne poti. Pogajanja vodi poslovni program, ki je pri posameznem dobavitelju najmočnejši.

Čedalje več dobaviteljev se ponaša s takšno ravni znanja in tehnologije, da lahko skupaj razvijamo posamezne projekte, kot so spremembe embalažnih materialov, razvoj novih vrst surovin, zamenjave posameznih materialov.

V recesiji je glavna naloga Nabave optimizacija zalog materialov, zato smo opredelili nekaj osnovnih pravil in pripravili standardizirano nabavno pogodbo. Uporabljajo jo vsi poslovni programi nad določeno letno vrednostjo nabave.

Sektor Nabava je na ravni Skupine Droga Kolinska prevzel tudi skrb nad nekaterimi skupnimi aktivnostmi. Gre za nabavo materialov, ki ne sodijo med ključne materiale posameznega poslovnega programa. Pričeli smo spremljati cene ključnih materialov in gibanje borznih materialov po posameznem programu itd.

Učinkovitost delovanja sektorja Nabave merimo po stroškovni učinkovitosti, kakovosti, odzivnemu času, točnosti, upravljanju s tveganji in zadovoljstvu internih kupcev. V času gospodarske krize so pomembne predvsem naslednje nabavne aktivnosti: reinženiring receptur (pregled receptur oz. sestavnic in njihova optimizacija), poenotenje materialov in optimizacija zalog. Prvi dve aktivnosti smo v Drogi Kolinski intenzivno izvajali že v obdobju po združitvi Droge in Kolinške, zato je v obdobju recesije ključna aktivnost optimizacija zalog materialov.

2. DOBAVITELJI

Strategija do dobaviteljev v družbi **Istrabenz Turizem, d.d.**, predvideva oblikovanje partnerskih odnosov z omejenim številom dobaviteljev, ki se prilagajajo potrebam gostinstva in nastanitve. V letu 2009 je družba spremenila sistem naročanja. Uvedba naročanja preko informacijskega sistema je pripomogla k hitrejšemu naročanju, večji izbiri dobaviteljev in preglednosti nad gibanjem cen posameznih proizvodov ter k boljšemu upravljanju z zalogami. V bazi podatkov so vsi ceniki in dobavni pogoji. Naročniki hrane oddajo naročilo z internimi naročili preko računalniškega sistema. Sistem preveri bazo cenikov in predlaga nabavnemu referentu naročilo glede na vnesene podatke o ceni in možnosti dobav.

Z dobavitelji se družba dogovarja tudi o ustvarjanju novih izdelkov, ki so cenovno in funkcionalno primerni za gostinstvo. Dobavitelji morajo biti logistično sposobni dobavljati blago na večje število prevzemnih mest, s čimer se zmanjša potreba po lastnem prevozu in velikost skladiščnih zalog. V letu 2009 je družba razširila nabavni trg in vključila nove dobavitelje. Prednost so dobili dobavitelji, ki so sposobni ustreči našim logističnim zahtevam.

V letu 2009 smo nadaljevali tudi z optimizacijo porabe čistil v kuhinjah in v sobnem delu. Na področju objektne higiene ter čistoče pribora, delovnih pripomočkov in naprav poteka vzorno sodelovanje s strokovnimi delavci dobaviteljev čistil. Potekajo redna izobraževanja delavcev o varni uporabi kemikalij ter pravih postopkih čiščenja in dezinfekcije. Pričeli smo tudi z uvajanjem več ekoloških čistil z željo, da se približamo trendu ekoloških hotelov.

Družba **Turizem Kras, d.d.**, je tudi v letu 2009 ohranjala in nadgrajevala partnerske odnose z dobavitelji. Partnerski odnosi nam omogočajo doseganje nižjih stroškov nabave vhodnih materialov in storitev, zagotavljajo nemoten potek poslovnih procesov ter spodbujajo prenos znanja in izkušenj med podjetjem in dobavitelji.

V družbi **Grand Hotel Adriatic, d.d.**, si prizadevamo za optimalno število dobaviteljev za posamične skupine izdelkov glede na pogoje poslovanja.

Družbe Skupine Istrabenz Turizem vsako leto k podpori raznih kulturno-umetniških, športnih in humanitarnih projektov pozovemo tudi svoje dobavitelje. Večina se odzove s podporo projektov v obliki finančnih sredstev. Z dobavitelji načrtujemo skupne akcije pospeševanja prodaje in skupaj zakupujemo oglaševalske površine, razvijamo pa tudi nove izdelke ter si izmenjujemo znanja in izkušnje.

Vse rešitve, ki jih ponujamo trgu na področju **Informacijskih tehnologij**, slonijo na tehnologijah, izkušnjah in dobrih praksah naših partnerjev na nabavnem področju, ki so vsak na svojem področju priznani in uveljavljeni tudi v svetovnem merilu. S tega vidika je strateški odnos z našimi dobavitelji kritičen in ključen za uspešnost naših rešitev, saj vedno nastopamo partnersko. Ker je zanesljivost ena izmed bistvenih elementov naših storitev, je tudi ena od ključnih temeljev izbire dobaviteljev. Komponente, rešitve in izdelki morajo biti uveljavljeni in preizkušeni, hkrati pa morajo zagotavljati zadostno mero inovativnosti, da zadostimo potrebe naših strank.

3. KUPCI

Izdelki in storitve družb v Skupini Istrabenz so osnovane na standardih kakovosti in so ekološko usmerjene. Pri tem spoštujemo zakonske norme in okolje, v katerem nastajajo. Za naše kupce ustvarjamo storitve in izdelke, ki ne temeljijo le na prepoznavanju njihovih potreb danes, temveč zadovoljevanju pričakovanj v prihodnosti. Takšne storitve in izdelki spodbujajo tudi družbeno odgovornost kupcev. Odnose s kupci gradimo na strokovnosti, zaupanju in dolgoročnem partnerstvu.

3.1 STANDARDI KAKOVOSTI

Za zagotavljanje varnih in kakovostnih izdelkov v Skupini Istrabenz pridobivamo standarde in certifikate za posamezna področja, ki tudi uradno potrjujejo našo kakovost. Družbe v Skupini opravljajo redne interne in zakonske presoje in v primeru ugotovljenih neskladnosti poskrbijo za njihovo takojšnjo odpravo.

Družba **Istrabenz Gorenje Inženiring, d.o.o.**, ima standard kakovosti ISO 9001:2000, družba **Istrabenz Gorenje avtomatizacija procesov, d.o.o.**, pa ima poleg standarda kakovosti še okoljski certifikat po standardu ISO 14001:2004.

V družbah **Istrabenz plini, d.o.o.**, in **Plinarna Maribor, d.o.o.**, imamo na področju kakovosti vpeljan enoten sistem vodenja poslovanja po standardih ISO 9001, ISO 14001 in OHSAS 18001 (sistem varnosti in zdravja pri delu). Nadzor tlačne opreme je v družbi Istrabenz plini urejen po standardu SIST ISO EN 17020. V letu 2009 smo uspešno izvedli redno letno interno presojo po vseh področjih in lokacijah ter odpravili ugotovljene neskladnosti.

V družbi **Instalacija, d.o.o.**, smo s pridobitvijo in z izvajanjem standarda vodenja kakovosti ISO 9001:2000 obvezani k stalnemu zmanjševanju stroškov in izboljševanju in racionalizaciji poslovnega procesa. To uresničujemo s sprejemanjem in z izvrševanjem letnih načrtov, v katerih so postavljeni konkretni in merljivi cilji za povečanje učinkovitosti. Zastavljene cilje za leto 2009 smo v celoti realizirali. Vse naše storitve opravljamo na visokem kakovostnem in varnostnem nivoju z dobrim nadzorom, za kar dobivamo priznanja uporabnikov. Reklamacij s strani naših odjemalcev ni bilo. Priporočila in neskladnosti rešujemo z izvajanjem ukrepov. Celoten proces skladiščenja in pretovarjanja je računalniško voden in nadzorovan. Ker imamo status carinskega skladišča in trošarinskega skladišča, je naše delo še pod nadzorom državnih organov – carine.

Način celotnega poslovanja **Skupine Droga Kolinska** temelji na uveljavljanju visokih standardov kakovosti in varnosti izdelkov. Spremljamo in spoštujemo sodobne tržne zahteve, informacijske tehnologije in varovanje okolja. Spodbujamo tudi poslovno odličnost ter vzpostavljamo partnerske odnose s svojim notranjim in zunanjim okoljem.

Prožen, prilagodljiv in enostaven integriran sistem vodenja postopoma vzpostavljamo v celotni Skupini. Načrtujemo izboljšave za dosledno vključevanje nenehnih izboljšav na osnovi analize vzrokov in izvajanja učinkovitih ukrepov v vse procese. Enotno informacijsko poslovno okolje »ShareE-xploreEvaluate« nam omogoča skupno dostopnost sistemskih in drugih podpornih dokumentov kakovosti.

Certifikacije vzdržujemo v okviru posameznih pravnih oseb. V letu 2009 smo v Skupini uspešno zagovarjali in ponovno prejeli certifikate za naslednje mednarodne standarde:

- ISO 9001: 2008 – Droga Kolinska, d.d., Droga Kolinska, d.o.o.e.l. Skopje, Grand Prom AD, Soko Štark AD;
- GMP in HACCP – Grand Prom AD, Soko Štark AD.

Na naslednjih področjih so bile uspešno izvedene kontrolne presoje:

- ISO 14001: 2004 – Droga Kolinska, d.d.;
- Integrirani sistem ISO 9001: 2008 in HACCP – AD Palanački kiselj.

Hotelska veriga LifeClass v okviru družbe **Istrabenz Turizem, d.d.**, ponuja celovite hotelske, gostinske, wellness in kongresne storitve, ki jih spremlja bogata in kakovostna dopolnilna ponudba. Hotelsko verigo odlikujejo visokokakovostne storitve in izdelki s poudarjeno osebno noto, ki so jih gostje deležni v vseh hotelih LifeClass. Za zagotavljanje standardov kakovosti uporabljamo interne standarde kakovosti. Izdelani so bili na osnovi standardov kakovosti, ki jih uporabljajo hoteli kategorije 4* in 5*, ki so vključeni v med-

narodne hotelske verige. Standardi upoštevajo tudi pravilnik o merilih in načinu kategorizacije nastanitvenih obratov in marin, ki ga je izdalo Ministrstvo za gospodarstvo RS, ter posebne uzbek v gostinstvu – Uradni list Republike Slovenije. Na področju gostinstva nadzorovano izvajamo pravila standarda HACCP.

Podjetje **Actaul I.T., d.d.**, ima pridobljen standard kakovosti za procesno poslovanje ISO 9001 ter standard za varovanje informacij ISO 27001.

3.2 ZADOVOLJSTVO KUPCEV

V **Skupini Istrabenz Gorenje** gradimo odnose s kupci na strokovnosti, zaupanju in korektnosti, predvsem pa v želji po dolgoročnem sodelovanju.

V družbi **Istrabenz Gorenje Inženiring, d.o.o.**, zagotavljamo zadovoljstvo naročnikov z identifikacijo predlogov, potreb in pričakovanj naročnikov, z zbiranjem povratnih informacij, doslednim obravnavanjem pripomb/reklamacij naročnikov in s sledenjem najsodobnejši in kakovostni praksi stroke in regulative. Nenehno spremljamo povratne informacije naročnikov in si tako zagotavljamo informacije o njihovih pričakovanjih in zahtevah. Dobljene podatke analiziramo. Viri informacij, ki so osnova za ugotavljanje zadovoljstva in prepoznavanje pričakovanj in potreb naročnikov, so spremljanje pritožb/pohval in reklamacij ter osebni stiki. Pritožbe/reklamacije obravnavamo takoj po prejetju. Osebni stiki z naročniki so načrtovani in nenačrtovani. Na srečanju želimo od naročnika pridobiti informacije o zadovoljstvu z našimi storitvami. Informacije evidentiramo, analiziramo in ukrepamo v smislu izboljšav. Reklamacije naročnikov sprejemamo v pisni obliki in jih rešujemo v najkrajšem roku.

Družba **GEN-I, d.o.o.**, se je v letu 2009 v raziskavi po metodologiji skrivnostni nakup med prijavljenimi podjetji s področja prodaje električne energije in zemeljskega plina najbolje izkazala. Raziskava daje vpogled v vedenje organizacij do potrošnikov, pri čemer so podatki pridobljeni od navideznih potrošnikov, t.i. skrivnostnih nakupovalcev.

Navidezne stranke so klicale v klicni center Poceni elektrika in komunicirale preko elektronske pošte po vnaprej predpisanem scenariju. Tako so zbirale podatke o odnosu do strank, od prvega stika, pozdrava, uvoda in usposobljenosti ljudi, do načina reševanja strankinega problema, usklajenosti poslovanja s standardi panoge, kjer podjetje nastopa, ter do prodajnih tehnik in poznavanja samega izdelka. Ekipa službe »Poceni elektrike« se je najbolje izkazala tako med podjetji, ki se ukvarjajo s prodajo električne energije, kot tudi v skupnem seštevku.

V **Skupini Droga Kolinska** smo na prodajnem področju Slovenije nadgradili sodelovanje s ključnimi kupci, kar je bila

osnova za nadgradnjo spremljanja učinkovitosti prodajnih metod. Prešli smo iz faze srednjega KA-menedžmenta (upravljanja s ključnimi kupci) na partnerski KA-menedžment. Na področju raziskav in razvoja smo začeli delovati usklajeno, enako na področju marketinških aktivnosti, in sicer s ciljem usmerjenosti na končnega potrošnika oziroma posameznega ključnega kupca. Stekle so tudi priprave za uvajanje strateškega KA-menedžmenta ki pa zahteva vsaj dveletno sodelovanje in pripravo (G.R.O.W. model).

Na *prodajnem področju Hrvaške* smo spremenili rabatni sistem za ključne kupce in način obvladovanja prodajnih kanalov trgovine in gostinstva. S skupnim pristopom smo dosegli pozitivne premike tako na področju stroškov kot tudi optimizacije logističnih poti in prodajnih rezultatov.

Na *prodajnem področju Srbije* smo v letu 2009 vpeljali sistem merjenja zadovoljstva kupcev. Usmerili smo se na tri najznačilnejše vidike našega sodelovanja: prodajnega, marketinškega in logističnega. V vprašalnike smo vključili ključne kupce in tudi določen vzorec kupcev tradicionalne trgovine. Ugotovitve kažejo, da ni opaznejšega nezadovoljstva kupcev. Marketinško in logistično sodelovanje so vsi naši kupci ocenili kot zelo dobro. Nekateri so imeli nekaj pripomb na prodajne pogoje, saj si želijo višje popuste, daljše plačilne roke in podobno.

Družba **Istrabenz Turizem, d.d.**, meri zadovoljstvo gostov s pomočjo hotelskih vprašalnikov, analize vpisov v knjigo pritožb in pohval ter z analizo informacij, ki jih pridobijo zaposleni v neposredni komunikaciji z gosti. V letu 2008 smo uvedli nove vprašalnike, ki smo jih uporabljali tudi v letu 2009. Rezultati ankete so spodbudni, saj povprečne ocene presegajo vrednost 4 (najvišja je ocena 5). Največ pohval je na račun prijaznosti, ustrežljivosti in strokovnosti osebja, na račun čistoče in wellness ponudbe, dviguje pa se tudi ocena kulinarične ponudbe. Največ pripomb je bilo na neprenovljene sobe v Grand Hotelu Portorož, ker ne ustrezajo standardu 5*. V letu 2009 smo začeli sodelovati z zunanjo raziskovalno agencijo, s pomočjo katere izvajamo spletne ankete na bazi obstoječih gostov. Namen raziskave je pridobivanje podatkov o potovalnih namerah, ugotavljanje zadovoljstva gostov ter pridobivanje informacij za nadaljnji razvoj izdelka.

Družba **Grand Hotel Adriatic, d.d.**, meri zadovoljstvo gostov s pomočjo hotelskih vprašalnikov. Rezultati ankete so pokazali, da so gosti večinoma zadovoljni s hotelsko ponudbo. V letu 2009 smo začeli s pripravami na uvedbo CRM-menedžmenta (Customer Relationship Management).

Na **področju Informacijske tehnologije** izvajamo letno na ključne ankete zadovoljstva strank. V letu 2009 smo izvedli obširno anketo za pomembno stranko, v letu 2010 pa načrtujemo izvedbo ankete še za ostale stranke. Na podlagi rezultatov ankete smo v poslovanje uvedli izboljšave za povečanje zadovoljstva stranke.

3.3 REKLAMACIJE

Za ugotavljanje zadovoljstva potrošnikov in uporabnikov naših storitev spremljamo v vseh družbah Skupine Istrabenz reklamacije in na osnovi pripomb izboljšujemo svoje delo.

Po merilih učinkovitosti internega nadzora v **Skupini Droga Kolinska** nad varnostjo in kakovostjo izdelkov smo v letu 2009 dosegli zastavljene cilje. V letu 2009 smo na izdelkih obravnavali skupaj 116 reklamacij potrošnikov, od tega je bilo 82 reklamacij upravičenih (70 odstotkov) in 34 neupravičenih (30 odstotkov). Absolutno število upravičenih reklamacij potrošnikov se je zmanjšalo za 22 odstotkov, delež reklamacij, izražen v številu reklamacij na milijon kilogramov prodanih izdelkov, se je z 0,78 ppm (število primerov na milijon izdelkov) zmanjšal na 0,57 ppm. Glavni vzroki reklamacij se nanašajo na spremenjene senzorične lastnosti izdelkov, poškodbe embalaže, pri določenih izdelkih pa še vedno beležimo znaten delež raznih tujkov. Na ravni posameznih blagovnih znamk načrtujemo izboljšave predvsem tam, kjer so bili rezultati v letu 2009 slabši od povprečja Skupine. Nadaljujemo z usposabljanjem odgovornih oseb, saj želimo, da so vse pripombe in pritožbe s trga dosledno evidentirane in sistematično obravnavane, načrtovani korektivni ukrepi pa v vseh primerih dolgoročno učinkoviti.

V letu 2009 nismo izvedli nobenega odpoklica izdelkov, preventivno pa smo zaradi slabše kakovosti izdelkov izvedli štiri umike. Izdelki v nobenem primeru niso ogrožali zdravja potrošnika. V treh primerih smo umikali izdelek Argeta, v enem primeru pa izdelek Najlepše želje. Umike smo izvedli hitro in učinkovito, s čimer smo omejili izpostavljenost potrošnika manj kakovostnim izdelkom na najnižjo možno raven.

V sistem notranjega nadzora smo uvedli vrsto izboljšav za izboljšanje postopka umika/odpoklica izdelkov:

- določili smo odgovorne osebe in izvajalce za vsa prodajna področja in jih usposobili za izvajanje;
- pripravili smo operativna navodila za vsa prodajna področja;
- določili smo postopek, odgovornosti in načine kriznega komuniciranja na nivoju Skupine ter izvedli usposabljanje vodstva;
- izvedli smo dva postopka testiranja umika/odpoklica na programih Pijače in Kava in nato analizirali napake in pomankljivosti ter načrtovali dodatne izboljšave.

V letu 2009 smo se srečali z neprijetnim problemom, ki je prerasel v medijsko krizo in spravil v negotovost potrošnike na različnih trgih. Zaradi napačne meritve, ki je bila posledica neupoštevanja merilne negotovosti, je laboratorij Bayerischen Landesamtes für Gesundheit und Lebensmittelsicherheit v okviru uradnega inšpekcijskega nadzora na nemškem trgu izdal zavajajoč analizni rezultat. S tehniko PCR je namreč določil prisotnost svinjine v kokošji pašteti Argeta. Po oceni merilne negotovosti se je izkazalo, da pri vrednotenju

rezultatov ni bila upoštevana spodnja meja detekcije in da izdelek dejansko ne vsebuje svinjine. Ponovljeni rezultati so potrdili ustreznost izdelka.

V družbi **Istrabenz Turizem, d.d.**, gosti izražajo svoja mnenja in pritožbe preko knjige pohval in pritožb ter s tem prispevajo k nenehnemu izboljševanju storitev in ponudbe. Delež reklamacij je bil v družbi Istrabenz Turizem, d.d., v letu 2009 tako kot v preteklem letu na zadovoljivo nizki ravni. Od 93.350 gostov v letu 2009 se je pritožilo manj kot 5 promilov gostov. V to število niso zajete reklamacije dnevnih gostov gostinskih lokalov in Term&Wellness LifeClass.

V letu 2009 v družbi **Turizem Kras, d.d.**, ni bilo nobene reklamacije. V družbi **Grand Hotel Adriatic, d.d.**, smo s strani gostov pogosto deležni pohval. Pritožbe tedensko obravnavamo na kolegiju, kar pripomore tudi k hitrejšemu reševanju problemov in nenehnemu izboljševanju ponudbe.

V družbi **Actual I.T., d.d.**, reklamacij o izvajanju storitev v letu 2009 nismo prejeli, saj na mesečni ravni spremljamo in poročamo o doseženem nivoju storitev pri posamezni stranki.

3.4 DRUŽBENO ODGOVORNI IZDELKI IN STORITVE

Skrb za trajnostni razvoj predstavlja strateško usmeritev Skupine Istrabenz, ki jo družbe v Skupini vključujejo v svoje dejavnosti in poslovno kulturo.

Okolje, v katerem deluje družba **Istrabenz plini, d.o.o.**, nas sprejema kot partnerje. Naša rast in razvoj imata tako še večji pomen. Sodelujemo pri družbenih aktivnostih na kulturnem, športnem in socialnem področju. Spoštujemo in izpolnjujemo stroge predpise okoljske politike, naši izdelki in storitve so okolju prijazni, naša tehnologija pa čista. Usmerjeni smo v iskanje novih poslovnih priložnosti na področju okolju prijaznih izdelkov in storitev, ki zahtevnim kupcem omogočajo pravo izbiro. Že uveljavljenim izdelkom, povezanim z varovanjem okolja, kot sta zemeljski plin in utekočinjen naftni plin, dodajamo nove.

Odgovornost za proizvodnjo varne hrane je temeljna zaveza **Skupine Droga Kolinska**, ki jo v okviru vpeljanega sistema HACCP vsakodnevno sistematično uresničujemo. Ves čas se tudi zavedamo, da potrošnik na tem področju pričakuje veliko več, da so v svetu hitrih tehnoloških inovacij in globalne trgovine vse bolj pomembne zdrave prehranske navade in da nedvomno prevzemamo del odgovornosti tudi v tem pogledu.

V letu 2009 smo s projektom, ki smo ga poimenovali »DK – consumer friendly company« naredili pomemben korak

naprej k celovitemu in proaktivnemu pristopu. Projekt je načrtovan dolgoročno in temelji na poznavanju potrošnikovih zahtev glede zdravega načina prehranjevanja. Med številnimi trendi smo izluščili tiste, ki so jim izdelki že v celoti prilagojeni, in nove, za katere načrtujemo kratkoročne in srednjeročne cilje v procesu razvoja novih izdelkov ali tehnoloških izboljšav. Naj navedemo konkretne usmeritve:

- Aditivi: v okviru tehnoloških možnosti proizvajamo izdelke brez dodanih konzervansov, umetnih sladil in umetnih barvil.
- Eko: poleg izdelkov v okviru obstoječih blagovnih znamk nudimo tudi možnost izbire ekoloških izdelkov.
- Izdelki brez glutena: preprečujemo navzkrižno kontaminacijo z glutenskimi surovinami, razvijamo alternativne izdelke za potrošnike s posebnimi potrebami (celiakija), posodabljammo tehnološke procese s ciljem preprečevanja onesnaženj tudi z vsemi drugimi alergeni sestavinami.
- Živalim prijazna vzreja: pri izbiri mesnih in ribjih surovin spoštujemo, da se živali lahko uporabljajo v industrijske namene na način, ki preprečuje njihovo nepotrebno trpljenje.
- Izdelki brez gensko spremenjenih organizmov: vsi izdelki Droge Kolinske so izdelani iz surovin, ki ne vsebujejo ali niso bile izdelane iz gensko spremenjenih organizmov. To je naša tradicionalna zaveza, ki jo bomo ohranjali tudi v bodoče.
- Izdelki z bogato vsebnostjo pozitivnih hranil, kot so magnezij, kalcij, prehranske vlaknine, antioksidanti in drugo. Donat, naravna mineralna voda s stoletno tradicijo, vsebuje številne rudninske snovi, ki jim sodobna medicina pripisuje zdravilno delovanje in je biser med izdelki Droge Kolinske na tem področju. Pri označevanju izdelka uporabljamo dovoljene in znanstveno dokazane prehranske in zdravstvene trditve. V okviru ostalih blagovnih znamk raziskujemo možnosti razvoja vzporednih izdelkov, obogatitih z najprimernejšimi hranili za določeno kategorijo.
- Izdelki brez transmaščobnih kislin: sistematično spreminjamo recepture izdelkov z namenom, da nadomestimo hidrogenirane maščobe z ustreznimi drugimi sestavinami in zagotovimo izdelke brez transmaščobnih kislin. To je še posebej velika priložnost za sladki program.
- »Lahki« izdelki: v okviru blagovnih znamk zagotavljamo vsaj en vzporeden izdelek, ki po definiciji sledi kriterijem zmanjšane energijske vrednosti, zmanjšane vsebnosti sladkorja, soli ali maščob ter v kategoriji kave zmanjšane vsebnosti kofeina.
- GDA-označevanje: dnevne orientacijske vrednosti za energijo in posamezna hranila (mednarodna kratica je GDA) spodbujajo potrošnika k oblikovanju raznolike in uravnotežene prehrane, zato umeščamo GDA-podatke na deklaracije vseh izdelkov. Podatki so dostopni tudi na spletnih straneh naših blagovnih znamk.

V okviru navedenih usmeritev vsebuje projekt »DK – consumer friendly company« za leto 2010 konkretne cilje po posameznih poslovnih programih, ki se bodo odrazili v novih ali prilagojenih izdelkih. Projekt bomo v nadaljevanju nadgrajevali v skladu s sprejetimi pravili in upoštevač nova strokovna spoznanja ter spremenjena pričakovanja potrošnikov.

Družba **Istrabenz Turizem, d.d.**, vključuje v svoje izdelke lokalne umetnike in društva, ki skrbijo za ohranjanje kulturne in naravne dediščine, kot so Društvo Anbot, Zakladniki sv. Jurija, Društvo za trajnostni razvoj Istre, društvo vinarjev Istre, društvo oljkarjev, društvo oldtimerjev, lokalne folklorne skupine – Šavrinski godci, plesne skupine – Flip in še druge. Vsak ponedeljek potekajo v hotelih LifeClass slovenski večeri, posvečeni istrski folklori in slovenski kulinariki, vsako sredo pa degustacije vin lokalnih vinarjev. V Termah&Wellness LifeClass ponujamo številne tretmaje z lokalnimi zdravilnimi dejavniki, v Portorožu že dobro stoletje uporabljamo darove morja, ki prihajajo iz Sečoveljskih solin. Zelo pomembna stranska izdelka, ki nastajata v postopku pridelave soli, sta solinsko blato in slanica, ki sta tudi izjemno zdravilna. Poleg izredno pomembnih zdravilnih učinkov storitev Term&Wellness LifeClass nudimo gostom tudi diete, sestavljene iz živil iz lokalnega mediteranskega okolja.

V podjetju **Turizem Kras, d.d.**, smo zavezani k razvoju družbeno odgovornih storitev, zato temu vprašanju posvečamo veliko pozornosti. Vse turistične znamenitosti v upravljanju so dostopne tudi osebam s posebnimi potrebami. V letu 2009 je družba s strani ŠENT-a (Slovensko združenje za duševno zdravje) dobila zlato plaketo »Invalidom prijazno« za Postojnsko jamo in Jamski dvorec. Vse storitve so z vidika ekologije neoporečne. V družbi se zavedamo, da si socialno šibkejši sloji težje privoščijo ogled znamenitosti, zato vsako leto večkrat organiziramo dneve družin, ko obiskovalcem ponudimo vstopnice po bistveno nižjih cenah. Posebna cenovna ureditev velja tudi za šole in skupine učencev s posebnimi potrebami.

V **Grand Hotelu Adriatic, d.d.**, poleg izredno pomembnih storitev Phytoaroma&wellness centra nudimo gostom tudi dietno prehrano in hrano iz ekološko pridelanih živil. Za osebe s posebnimi potrebami smo poskrbeli s prijaznimi sobami, z dostopi in s parkirnimi mesti.

V **Skupini Actual** kot družbeno odgovorno rešitev izpostavljamo brezpapirnatu poslovanje med Luko Koper, d.d., in špediterji na področju železniškega prometa v okviru projekta Lunaris.

4. VAROVANJE OKOLJA

Ekološka zavest je v Skupini Istrabenz vpeta tako v vsakdanja opravila kot v razvojne projekte. Trudimo se, da s svojo dejavnostjo čim manj obremenjujemo okolje. Da bi prispevali k manjši onesnaženosti in oživljanju okolja, skrbno spremljamo kazalnike, opravljamo meritve in zmanjšujemo škodljive vplive na okolje. Vlaganja, ki ohranjajo naravno okolje, so za nas prednostna. Prizadevamo si, da svoje poslovne priložnosti iščemo na področju okolju prijaznih izdelkov in storitev, ki osveščenim kupcem omogočajo okoljsko izbiro.

4.1 OKOLJSKE POLITIKE IN KLJUČNI DOSEŽKI V LETU 2009

Okoljske politike so osnova za delo predvsem v družbah, ki s svojo dejavnostjo posegajo v okolje. Družbe jih same ustvarjajo glede na specifično dejavnost, zakonskih predpisov in ekološke zavesti.

V **Skupini Istrabenz Gorenje** se zavedamo, da je varstvo okolja eden od ključnih elementov dobrega upravljanja podjetij, lokalnih skupnosti, regij in držav, pogoj za uresničitev trajnostnega razvoja ter tudi vir konkurenčnih prednosti v procesu globalizacije. Družba Istrabenz Gorenje avtomatizacija procesov, d.o.o., ima sprejeto Politiko ravnanja z okoljem in tudi organizacijske predpise ter register okoljskih vidikov in okoljskih predpisov v skladu s standardom ISO 14001:2004.

Družba **Istrabenz plini, d.o.o.**, je leta 2004 sprejela dokument Politika plinske dejavnosti, ki je sestavni del poslovnika Sistema vodenja podjetja in vključuje tudi okoljsko politiko delovanja podjetja. Sledimo in zagotavljamo skladnost našega delovanja s celotno zakonodajo s področja ravnanja z okoljem.

Družba Istrabenz plini in **Plinarna Maribor, d.o.o.**, imata vzpostavljen sistem ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO 14001. V Plinarni Maribor smo v smislu zahtev predpisov, ki pogojujejo pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja po Zakonu o varstvu narave, v poslovni sistem vključili tudi temu podrejene dokumente in izdelali Sistem obvladovanja varnosti (SOV). V družbi nimamo procesov, zaradi katerih bi bile izdane odločbe upravnih organov, ali bi kako drugače z okoljem ravnali v nasprotju s predpisi ali v nasprotju z načelom dobrega gospodarja. Zato smo med pomembne okoljske vidike uvrstili predvsem ravnanje s surovinami, z energijo in seveda preventivo, da do nevarnih vplivov na okolje ne bi prišlo. V družbi Plinarna Maribor smo okoljsko politiko sprejeli glede na oceno vloge našega podjetja v širšem druž-

benem okolju, analize okoljskih vidikov in ocene lastnih zmoglosti. Smernice okoljske politike so bile sprejete pred osmimi leti, politiko samo pa glede ustreznosti in razumljivosti preverjamo in prilagajamo vsako leto. V letu 2009 niso bile potrebne posebne spremembe. Vodstvo se je zavezalo, da bomo nenehno izboljševali svoje ravnanje do okolja.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je v družbi **Instalacija, d.o.o.**, v skladu s standardi ISO 9001 in ISO 14001. Opredeljena je v poslovniku kakovosti in ravnanja z okoljem.

V skladu z zahtevami standarda ISO 14001 letno postavljamo merljive okoljske cilje, ki jih s presojami in z vodstvenimi pregledi tudi spremljamo. Dejavnost, ki jo izvajamo, zahteva, da dajemo velik poudarek ekološki, požarni in varnostni preventivi (pri novih investicijah, vzdrževanju obstoječih sistemov in usposabljanju). Zavedamo se, da se v ekstremnih pogojih vpliv na okolico znatno poveča v primerjavi z normalnimi pogoji dela.

Tudi v prihodnje bomo periodično nadaljevali z rednim usposabljanjem na področju varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti, ekologije, rokovanju pri prevozu nevarnega blaga, civilne zaščite in rokovanju z nevarnimi kemikalijami.

Glavna naloga družbe Instalacija, d.o.o., je nenehno sledenje pozitivni okoljski zakonodaji in zahtevam standarda, preverjanje usposobljenosti zaposlenih (notranje in zunanje presoje) ter postavljanje in izvajanje ciljev za zmanjšanje vplivov na okolje. Dejavnosti in vlaganja na področju trajnostnega razvoja nam omogočajo izvajati našo dejavnost s čim manjšimi vplivi na okolje. V prihodnosti se bo kljub večanju obsega storitev naš vpliv na okolje manjšal, čeprav je že danes večina veliko manjši kot ga dovoljujejo slovenska in evropska zakonodaja ter predpisi.

4. VAROVANJE OKOLJA

Droga Kolinska uresničuje s premišljenim delovanjem in proučevanjem vplivov svoje dejavnosti na okolje svojo okoljsko politiko omejevanja onesnaževanja. Z uporabo naj-sodobnejše tehnologije dosegamo okoljevarstvene cilje. Za odpadke, ki nastajajo v proizvodnih procesih in na ostalih področjih delovanja družbe, zagotavljamo predelavo ali jih primerno odstranjujemo. Naravne vire učinkovito in racionalno uporabljamo ter izvajamo ustrezne ukrepe za preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic.

Smo imetnik certifikata ISO 14001:2004, kar potrjuje našo ekološko naravnost. Redno sledimo vsem zakonskim določbam, ki obravnavajo področja naših aktivnosti, posebno pozornost pa posvečamo zakonodaji na področju okolja. Vse spremembe vnašamo v interni okoljski register, ki je dostopen vsem zaposlenim.

V družbah **Skupine Istrabenz Turizem** si prizadevamo za čisto in zdravo okolje, v katerem delujemo. Poleg zakonodaje in splošne okoljevarstvene politike spoštujemo lastne standarde za ekološko področje in področje ravnanja z odpadki.

V podjetju **Turizem Kras, d.d.**, je osnovna dejavnost upravljanje z naravno in kulturno dediščino, zato je družba vezana predvsem na naslednje okoljske zakone in podzakonske akte: Zakon o ohranjanju narave, Zakon o varstvu podzemnih jam, Uredba o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem in Program rabe naravnih vrednot Postojnski in Predjamski jamski sistem, ki je sestavni del koncesijske pogodbe. Ohranjanje naravne dediščine je zapisano tudi v poslanstvu podjetja in je temelj uspešnega trajnostnega razvoja podjetja.

4.2 VARČEVANJE Z NARAVNIMI VIRI

V družbi **Istrabenz plini, d.o.o.**, nismo niti veliki porabniki vode niti veliki onesnaževalci. Na ravni podjetja beležimo skupno porabo 3.700 m³ vode, od tega nastane 2.000 m³ odpadnih vod. Kljub temu posvečamo na podlagi okoljske politike podjetja skrb za vode posebno pozornost. Na proizvodnih obratih izvajamo preko pooblaščenega zavoda obratovalni monitoring odpadnih voda. Skrbimo za racionalno porabo vode in tako v zadnjih letih beležimo relativno zmanjšanje porabe vode (preračunano na obseg poslovanja).

V **Plinarni Maribor, d.o.o.**, nadziramo in izvajamo redni monitoring porabe vode, poleg tega pa zaposlene nenehno izobražujemo.

V družbi **Instalacija, d.o.o.**, je poraba vode iz vodovodnega omrežja v letu 2009 znašala 787 m³ in je znatno manjša v primerjavi z uporabo akumulirane deževnice, ki je znašala 3.500 m³. Deževnico uporabljamo za tehnološke namene,

predvsem za preventivno preverjanje delovanja aktivne požarne zaščite in delovanje biološke čistilne naprave odpadnih vod.

Na podlagi letnega monitoringa odpadnih vod za leto 2009 je akreditirani zavod izvedel meritve in izdal poročila na vseh končnih izpustih v vodotoke. Vsi parametri so bili znatno pod dovoljenimi mejami.

V **Skupini Droga Kolinska** uporabljamo vodo za hladilne, komunalne in industrijske namene. V proizvodnem procesu dodatno uporabljamo vodo pri izdelavi izdelkov ter pri sušenju na valjih.

V proizvodnih obratih z uporabo čistilnih naprav zagotavljamo prečiščevanje odpadnih voda. V skladu z veljavno zakonodajo redno izvajamo obratovalni monitoring odpadnih voda, ki jih opravljajo izbrane pooblaščenice ustanove. Rezultati preiskav odpadnih voda v okviru obratovalnih monitoringov proizvodnih enot v Sloveniji so pokazali, da vzorci, vzeti v letu 2009, ustrezajo Uredbi o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo, Uredbi o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz naprav za proizvodnjo alkoholnih in brezalkoholnih pijač ter Uredbi o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz naprav za obdelavo in predelavo živalskih in rastlinskih surovin ter mleka pri proizvodnji hrane za prehrano ljudi in živalske krme. V letu 2009 se je zmanjšala poraba vode tudi zaradi odprodaje nekaterih proizvodnih lokacij in blagovnih znamk. V Poslovnem programu Prigrizki je Služba kontrola kakovosti v letu 2009 uvedla kontrolo kakovosti vode za pitje.

K manjši porabi pitne vode v družbi **Istrabenz Turizem, d.d.**, prispeva redno vzdrževanje razvoda pitne vode, stalen nadzor porabe vode po objektih in redno nadziranje naprav za oskrbo z vodo. Zalivanje travnatih površin plaže je izvedeno z reciklirano vodo, zbrano pod tuši kopalcev. V letu 2009 se je poraba vode v družbi Istrabenz Turizem znižala za 10 odstotkov (za 16.000 litrov). Uveden je bil mesečni nadzor porabe vode po objektih. V hotelih Apollo, Mirna in Neptun so bili z namenom nadzora porabe vode nameščeni odštevni števci. Pri delu se upošteva Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju javnih vod v kanalizacijo. Na zmanjšanje emisije CO₂ v letu 2009 je vplivala predvsem zmanjšana poraba fosilnih goriv. Prihranili smo 69.198 litrov kurilnega olja v primerjavi s predhodnim letom. Prihranek je predvsem rezultat uporabe računalniško vodenega nadzornega sistema za krmiljenje ogrevanja. Nameščeni so bili števci na črpališčih morske vode in s tem uveden nadzor nad porabo morske vode za potrebe kopališč.

V družbi **Grand Hotel Adriatic, d.d.**, smo v letu 2009 porabili manj vode kot v letu 2008, kar je predvsem posledica večje ekonomičnosti zaposlenih in gostov ter rednega vzdrževanja sistemov, ki so porabniki naravnih virov.

4.3

RAVNANJE Z ODPADKI

V vseh družbah Skupine Istrabenz skrbimo za ločevanje odpadkov in za njihovo primerno odstranitev. Uporabne odpadke predamo komunalnim službam, ki poskrbijo za njihovo reciklažo ali predelavo. V družbah Skupine Istrabenz sledimo zakonskim zahtevam s področja varovanja odpadkov, posamezne družbe pa imajo vpeljene tudi sisteme varovanja okolja, ki so v skladu z njihovimi dejavnostmi.

V družbi **Istrabenz plini, d.o.o.**, sledimo zakonskim zahtevam s področja varovanja odpadkov in našemu sistemu varovanja okolja v skladu s politiko plinske dejavnosti podjetja. Vzpostavljen imamo sistem ločevanja odpadkov, ki temelji na načrtu za ravnanje z odpadki. Naša dejavnost ne povzroča nevarnih odpadkov, obenem pa tudi količine ostalih odpadkov niso velike. V glavnem gre za odpadne kovine (približno 6.000 kg letno), ki sodijo med uporabne odpadke in jih prodamo komunalnim službam, ki poskrbijo za njihovo reciklažo.

V družbi **Instalacija, d.o.o.**, izvajamo z dvigovanjem zavesti zaposlenih glede ekološke naravnosti vse bolj dosledno ločevanje odpadkov na kraju nastanka in s tem povečujemo sekundarne surovine. V letu 2009 je družba predala pooblaščenim odstranjevalcem 270.000 kg nevarnih odpadkov, ki so nastali pri čiščenju rezervoarjev, oljnih jam, separatorjev, lovilcev olj itd., 33 kg računalniške opreme, 190 m³ mešanih odpadkov in 1.500 kg odpadnega papirja. Vsi prevzemniki odpadnega materiala so pooblaščenici s pooblastili pristojnega ministrstva.

V družbi **Droga Kolinska, d.d.**, odpadke, ki nastajajo na različnih lokacijah družbe, ločeno zbiramo in oddajamo pooblaščenim organizacijam za predelavo odpadkov. V primerjavi z letom 2005 so se količine mešanih komunalnih odpadkov na račun ločevanja zmanjšale za dobrih 70 odstotkov. Z izvajanjem programa za osveščanje zaposlenih glede pomembnosti ločevanja odpadkov in posledično doslednega ločevanja odpadkov smo v zadnjem letu uspeli zmanjšati komunalne odpadke za 14 odstotkov.

V družbah **Skupine Istrabenz Turizem** ločeno zbiramo (posebej steklo, papir, organske odpadke) in pravilno odstranjujemo odpadke. V gostinstvu spoštujemo predpisane standarde HACCP, ki se navezujejo na ločeno zbiranje, začasno hlajeno skladiščenje in odvoz organskih odpadkov ter masti in olj v predelavo za bioplin. Vse kuhinje so opremljene tudi z lovilci olj, ki preprečujejo uhajanje olj in maščob v sistem odvajanja odpadnih voda. Lovilci olj so predmet stalnega nadzora in jih po potrebi praznimo v rezervoarje pooblaščenega ekološkega operaterja. V letu 2009 je bil zamenjan dotrajan zabojnik za odpadke z novim, ki ima vgrajen hidravlični mehanizem za stiskanje odpadkov in tesnitev, ki preprečuje uhajanje vonjav. V novembru 2009 smo pričeli s procesom vključevanja v ekološki sistem ravnanja z odpadki Slopak ter v zbiranje odpadnih baterij in žarnic.

Podjetje **Actual I.T., d.d.**, ne proizvaja odpadkov pri poslovanju. Posebno skrb namenimo procesu odtujitve rabljene IT opreme tako, da jo predajamo pooblaščenim podjetjem, ki tovrstno opremo v skladu z zakonom odpeljejo z namenom reciklaže rezervnih delov ali za pridobivanje osnovnih surovin.

4.4

KAKOVOST ZRAKA

V družbi **Instalacija, d.o.o.**, je v letu 2009 akreditirani laboratorij opravil letni emisijski monitoring. Meritve na čistilni napravi za zrak so znatno pod zakonsko dovoljenimi parametri. Na podlagi letnega monitoringa hrupa v naravnem in življenjskem okolju za leto 2009 je akreditirani zavod izvedel meritve in izdal poročilo za kritična mesta družbe. Sklepna ugotovitev dokazuje, da dejavnost ne prekoračuje mejnih vrednosti, saj povprečna obremenitev ne presega 70 dB(A).

V družbah **Skupine Droga Kolinska** opravljamo redne letne meritve izpustov v zrak. Opravljene meritve v letu 2009 so pokazale, da izmerjene vrednosti ustrezajo predpisanim mejnim vrednostim, ki so opredeljene v uredbah in pravilnikih.

V družbah **Skupine Istrabenz Turizem** redno izvajamo nadzor nad temperaturo dimnih plinov in meritve vsebnosti izpušnih plinov. S periodičnim čiščenjem kurišč in servisiranjem gorilnikov pa poskrbimo za čistost izpušnih plinov in posledično za zmanjšanje porabe energentov, kar se seveda odraža tudi na zmanjšanju emisij v zrak.

V letu 2009 je družba Istrabenz Turizem, d.d., z zmanjšanjem porabe kurilnega olja zmanjšala tudi emisijo CO₂ v zraku za 258.000 kg. V letu 2009 je bil razširjen tudi nadzorni sistem temperature po prostorih in delovnih temperatur v kotlovnica, kar je omogočilo prihranek na kurilnem olju in zato zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v okolje. Dodatna sredstva smo vložili v skrb za ogrevalne naprave z namenom izboljšanja izgorevanja fosilnih goriv, opravljene pa so bile tudi meritve škodljivih plinov v kuriščih.

4.5

VARNO RAVNANJE S ŠKODLJIVIMI IN Z NEVARNIMI SNOVI

Mnogi izdelki družbe **Istrabenz plini, d.o.o.**, so razvrščeni med nevarne snovi, zato posvečamo veliko pozornost rokovanju z njimi. Redno izvajamo izobraževanja zaposlenih s tega področja. Naše stranke in drugo zainteresirano javnost pa preko spletnih strani, zloženik in varnostnih listov obveščamo o nevarnostih naših izdelkov. Na nivoju podjetja ima-

4. VAROVANJE OKOLJA

mo v skladu z Zakonom o kemikalijah imenovano odgovorno osebo z opravljenim strokovnim izpitom, ki skrbi, da je naše delovanje v skladu z obširno zakonodajo s tega področja.

V družbi **Droga Kolinska, d.d.**, pri ravnanju z nevarnimi snovmi upoštevamo določila varnostnih listov, navodila proizvajalcev, veljavno zakonodajo, sistemske dokumente in delovna navodila.

V fizikalno-kemijskem laboratoriju rokujejo z laboratorijskimi količinami različnih kemikalij. Vrsta, količina ter postopek priprave reagentov so predpisani v posameznih preizkusnih metodah oz. standardih, po katerih izvajajo posamezne preizkusne metode. Glede na to, da laboratorij ni prepoznan kot pomemben okoljski vidik, se meritve delovnih pogojev izvajajo vsaka tri leta.

Na lokaciji, kjer kot gorivo uporabljamo mazut, stoji vozilo pri prečrpavanju goriva na pretakalni ploščadi, upoštevajoč sistemska navodila in zakonodajo na tem področju. V primeru razlitja nevarnih snovi ravnamo v skladu s predpisom Nesreče in potencialne izredne razmere, v katerem je opisan postopek ukrepanja.

V Poslovnem programu Prigrizki zbiramo nevarne odpadke ter jih odlagamo in odvažamo skupaj s komunalnimi odpadki, razen strojnega in motornega olja ter akumulatorjev. Količina nevarnih odpadkov je določena, prav tako količine, ki se zberejo na letnem nivoju. Nevarne odpadke razvrščamo po vrstah (strupenost, vnetljivost itd.) in deponiramo v skladu z razvrstitvijo.

Škodljive in nevarne snovi v družbah **Skupine Istrabenz Turizem** so predvsem razna čistilna sredstva in bazenske kemikalije. Načrti čiščenja v družbah zajemajo način čiščenja posameznih prostorov, definicijo čistila kot tudi njihovo doziranje. Čistila imajo ustrezne certifikate in ustrezajo evropskim standardom ekologije, čiščenje pa poteka v skladu s pripravljenimi načrti čiščenja z namenom, da varčno porabljamo vročo vodo ter kemikalije. Na ta način preprečujemo prekomerno obremenjevanje narave s kemičnimi čistili. Bazenske kemikalije uporabljamo v skladu z navodili proizvajalca.

V družbi **Istrabenz Turizem, d.d.**, poostreno nadzorujemo porabo kemikalij in izvajamo postopke dela v skladu s predpisanimi internimi standardi ravnanja s kemikalijami. Uporaba internega kataloga čistil za kuhinje prispeva k racionalnejšemu naročanju in porabi kemikalij. Optimizirano porabo čistil dosegamo tudi z namestitvijo dozatorjev čistil v vseh kuhinjah (razen v kuhinji hotela Mirna, ki je najmanjša razdelilna kuhinja) ter v pisarnah gospodinjstva. Za količinsko porabo kemikalij ni predpisanih omejitev. Omejitve se nanašajo samo na izpuste v kanalizacijo ter na odlaganje prazne embalaže, pri čemer dosledno upoštevamo predpise. Količina škodljivih kemikalij (klora) na bazenski tehniki je optimizirana z avtomatskim doziranjem klora pri pripravi bazenske kopalne vode. Poraba klora za dezinfekcijo bazenske vode se je posledično zmanjšala in optimizirala. Nabavna služba v

sodelovanju s posameznimi vodji spremlja porabljeno količino čistil in kemikalij preko računov dobaviteljev.

Za leto 2009 je bilo izdano Poročilo o meritvah bazenskih odpadnih vod. Na nobenem iztoku iz bazena izmerjena ali izračunana vrednost, s katero se izraža emisijo snovi ali toplote v posamezni meritvi, ni presegala predpisane mejne vrednosti odpadnih vod. Naprave za kopališča z odvajanjem odpadnih vod ne obremenjujejo čezmerno okolja.

V Termah&Wellness LifeClass Portorož je bil že v letu 2008 vzpostavljen sistem avtomatskega merjenja (v časovnem razmiku 5 minut) glavnih parametrov bazenske kopalne vode, doziranja klora v kopalno vodo ter sistem avtomatiziranega ogrevanja bazenske vode in vode v bazenih z vrtinčenjem na optimalno temperaturo. V kopališču Riviera smo z vrtinčenjem posodobili avtomatiziran sistem ogrevanje bazenske vode in vode v bazenih. V letu 2009 smo avtomatski sistem doziranja klora še dodatno posodobili, s čimer se je optimizirala poraba klora, ki je dražja in okolju nevarna kemikalija. V strojnici kopališča Riviera so bili za elektrolizo vgrajeni dodatni filtri, s čimer se je še zmanjšala onesnaženost kopalne vode.

4.6 ELEKTRIČNA ENERGIJA

V vseh družbah Skupine Istrabenz si prizadevamo za zmanjševanje porabe električne energije.

V **Plinarni Maribor, d.o.o.**, zmanjšujemo porabo električne energije z racionalno uporabo električnih potrošnikov in vgrajevanjem varčnih žarnic. Nadzor porabe električne energije, ki ga izvaja tehnični oddelek, je pokazal, da se je poraba električne energije v letu 2009 znižala za 5.370 kWh v primerjavi z letom 2008.

V **Skupini Droga Kolinska** izvajamo v skladu s ciljem zmanjšanja porabe električne energije v Poslovnem programu Prigrizki več aktivnosti. V proizvodnih obratih smo na elektromotorjih večjih zmogljivosti vgradili frekventne regulatorje in »powerboss« instrumente, ki znižujejo porabo energije, zamenjali smo tudi stare »fluo« armature z novimi itd.

V teku so tudi projekti za zmanjšanje porabe električne energije, in sicer:

- oblikovanje rešitve za bolj učinkovito rabo energije z uporabo frekvenčno reguliranih pogonov,
- razvoj novih rešitev za učinkovito merjenje moči in energije ter pridobivanje rezultatov merjenja,
- spremljanje porabe električne energije po proizvodnih enotah,
- zmanjšanje porabe električne energije v proizvodnih obratih z zamenjavo grelnikov vode za ogrevanje cevovodov in »temperirk« z grelniki na paro.

Zaradi povečanega obsega proizvodnje se je poraba električne energije v Poslovnem programu Kava v Bosni in Hercego-

vini v letu 2009 nekoliko povečala v primerjavi z letom 2008. Prav tako se je zaradi večje proizvodnje povečala poraba električne energije v Proizvodnem programu Delikatesni namazi v Bosni in Hercegovini.

V posameznih družbah **Skupine Istrabenz Turizem** zmanjšujemo porabo električne energije z:

- vgradnjo varčnih svetil,
- sistemom za zniževanje konice, ki zmanjšuje obremenitev elektroenergetskega omrežja,
- vgradnjo centralnega nadzornega sistema, ki omogoča nadzor nad prezračevalnim sistemom in
- vgradnjo sistema izklop/vklop gretja oziroma hlajenja. Sistem izklaplja električne porabnike, ko gosta ni v sobi. Po načelu »inteligentne hotelske sobe« sistem zmanjša gretje oziroma hlajenje sobe, ko soba ni zasedena ali ko gosta ni v sobi.

V letu 2009 je družba **Istrabenz Turizem, d.d.**, porabila 8 odstotkov manj električne energije kot v letu 2008 in s tem za 109 ton zmanjšala izpust CO₂ v ozračje. V okviru vzdrževanja izvajamo nadzor nad porabo električne energije. Za nadzor uporabljamo podatke o odjemu, do katerih dostopamo preko interneta. Izvajamo tudi meritve z uporabo odštevalnih števecov znotraj sistema, kjer so ti vgrajeni. Nadzorni sistem smo razširili še na lokacijo Term&Wellness LifeClass Portorož.

4.7 ENERGETSKA UČINKOVITOST

V podjetju **Istrabenz plini, d.o.o.**, imamo v okviru izvajanja Politike plinske dejavnosti zastavljene okoljske cilje za petletno obdobje, in sicer 2005–2010, med katere sodi tudi ohranjanje naravnih virov. Tudi v letu 2009 smo sledili temu cilju in dosegli racionalizacijo porabe vode in energentov.

V družbi **Droga Kolinska, d.d.**, nenehno spremljamo porabo energetskega virov in vode, zato lahko pravočasno zaznamo morebitna odstopanja. To nam daje možnost za oblikovanje ukrepov, s katerimi varčujemo pri energiji in vodi. S tem dosegamo izboljševanje energetske učinkovitosti in varovanja okolja.

V družbah **Skupine Istrabenz Turizem** zmanjšujemo količino energije za ogrevanje z dobrim tesnjenjem in uporabo izolacijskih stekel. Računalniško nadziramo pomembne parametre delovanja kotlovnice za boljši nadzor in ukrepanje v primeru okvar. Klimati, opremljeni z rekuperatorji odpadne energije, omogočajo ponovno uporabo toplotne energije odpadnega zraka. Vgrajene imamo varčne žarnice. Stalno preverjamo klimate in opravljamo redne servise centralnega nadzornega ter upravljalnega sistema avtomatike centralnega ogrevanja in hlajenja.

4.8 SKRB ZA NARAVNO OKOLJE

V družbi **Droga Kolinska, d.d.**, se zavedamo, da se skrb za okolje začne pri vsakem posamezniku. Zato se trudimo, da z učinkovitim sistemom ravnanja z okoljem ter s sistemom notranjega in zunanjega komuniciranja, osveščanja in usposabljanja zaposlenih dvigujemo ekološko zavest vsakega posameznika. Na ta način vzpostavljamo okoljsko kulturo podjetja, ki je navzoča v vseh dejavnostih in prispeva svoj delež tudi k razvoju širše družbene okoljske kulture.

Okoljske vidike upoštevamo na vseh nivojih svojega delovanja, in sicer z načrtovanjem tehnologij, s proizvodnjo izdelkov, z njihovo uporabo ter z odlaganjem po uporabi. Poslovne partnerje (dobavitelje, podpogodbenike) osveščamo o našem sistemu ravnanja z okoljem tako, da jih obveščamo o postopkih in zahtevah na posameznih lokacijah. Skrb za okolje smo tako prenesli v svoje vsakodnevne dejavnosti.

Uporaba okolju prijaznih materialov in naprav omogoča manjšo obremenitev naravnega okolja, v katerem družbe **Skupine Istrabenz Turizem** delujejo. V družbah Istrabenz Turizem, d.d., in Grand Hotel Adriatic, d.d., dnevno nadziramo kemijske in fizikalne parametre kopalnih vod, Zavod za zdravstveno varstvo pa mesečno nadzira kakovost vode v zaprtih bazenih, v sezoni pa tudi odprte bazene in morje. Vpeljan je tudi sistem varnostnih ukrepov za preprečevanja nastanka legionele. Redno opravljamo meritve električne napeljava, preglede vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, gasilnih aparatov, tovornih in osebnih dvigal, hidrantnega omrežja in servise naprav za javljanje požara.

V družbi **Istrabenz Turizem, d.d.**, smo v kopališču Terme&Wellness LifeClass z zamenjavo filtrirne mase v filterjih za prečiščevanje bazenske kopalne vode dosegli še nižjo vsebnost organskih nečistoč v kopalni vodi od predpisane.

V družbi **Turizem Kras, d.d.**, se skrb za naravno okolje odraža že pri tehnologiji urejanja in obnavljanja posameznih delov jamskega sistema za potrebe prikazovanja javnosti:

- uvajajo se svetila, ki oddajajo hladno svetlobo z namenom, da zmanjšujejo sproščanje temperature in rasti alg,
- pri obnavljanju in postavljanju ograj spoštujemo načelo čim manjše opaznosti,
- pri posegih v jamo ne vnašamo snovi organskega izvora, da ne porušimo ravnovesja jamskega ekosistema,
- pri urejanju novih poti uporabljamo sodobnejše tehnike osvetljevanja – osvetljene so le pohodne površine.

V letu 2009 je bilo izvedenih nekaj sanacijskih ukrepov, ki so vplivali na izboljšanje stanja jamskega okolja: odvoz alohtonih materialov, odstranjevanje zelenih alg in mahu, odvoz nepotrebnih organskih snovi. V Jami pod Predjamskim gradom velja poseben režim vodenja, saj je v jami Netopirjev rov, v katerem prezimujejo v Sloveniji redki dolgokrili netopirji. Da ne bi motili njihovega zimskega spanca in s tem obstoja, je jama v zimskem času zaprta za javnost.

4. VAROVANJE OKOLJA

Tako v Postojnskem kot tudi v Predjamskem jamskem sistemu smo začeli s sistematičnim monitoringom vpliva turistične rabe jame. Na osnovi rezultatov smo uvedli ustrezne ukrepe. Pooblaščen organizacije ali zavodi opravljajo periodične preglede, meritve in čiščenja na različnih področjih, ki se nanašajo na neposreden vpliv na okolje. Družba pa opravlja še meritve električne napeljave, preglede vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, gasilnih aparatov, tovornih in osebnih dvigal, hidrantnega omrežja in servise naprav za javljanje požara.

4.9 EKOLOŠKE STORITVE IN IZDELKI

V **Skupini Droga Kolinska** si prizadevamo, da so naši izdelki uporabniku in okolju prijazni, kar dokazujemo z uporabo zelene pike. Pri razvoju svojih izdelkov je poleg tržnega, nabavnega in tehnološkega vidika vedno v ospredju tudi okoljski vidik.

Zelena pika je najbolj razširjen ekološki znak v Evropi in se pojavlja na embalaži izdelkov. Znak zelena pika označuje, da je embalaža izdelka vključena v sistem ravnanja z odpadno embalažo ter da se zbira, ponovno uporabi, reciklira ali drugače ustrezno predela. Znak zelena pika tudi pomeni, da je proizvajalec vključen v sistem za ravnanje z odpadno embalažo (v našem primeru Slopak) ter da svoje obveznosti v zvezi s tem redno izpolnjuje.

Na individualni embalaži izdelkov družbe Soko Štark AD je natisnjen znak, ki opozarja končnega potrošnika na potrebo po varovanju okolja in mu priporoča, da po uporabi embalažo odvrže v za to namenjeno mesto. Možnost recikliranja raznih embalažnih materialov s ciljem varovanja okolja bo usmerjena na sami embalaži in tudi sistemsko urejena.

V družbah **Skupine Istrabenz Turizem** poleg zdravilnih termalnih in wellness storitev nudimo tudi jedi iz ekološko pridelanih živil.

Portoroške Terme&Wellness Lifeclass so edinstvene po uporabi petih lokalnih naravnih zdravilnih dejavnikov, ki jih uporabljamo v sprostitvene, lepotne in terapevtske namene: solinskem blatu – fangu, slanici – Acqua madre, klimi, morju in termomineralni vodi. Tako so v termalni in wellness ponudbi združene vse naravne danosti obmorske destinacije in mediteranskega podnebja ter tradicija Sečoveljskih solin, Azije in Daljnega vzhoda. Vse bolj pa pospešujemo tudi uporabo kozmetičnih pripravkov, narejenih iz okolju prijaznih sestavin. Konec leta 2009 smo tako začeli s procesom prehoda iz komercialnih čistil na ekološka, v prvi fazi v namestitvenem delu hotelov.

4.10 SKRB ZA EKOLOŠKO OSVEŠČENE DOBAVITELJE

V **Skupini Droga Kolinska** seznanjamo poslovne partnerje o našem sistemu ravnanja z okoljem tudi preko politike vodenja, ki je vsem zunanjim zainteresiranim strankam na vpogled pri vratarju na posameznih lokacijah. Naše poslovne partnerje v okviru pogodb ali pisnih dogovorov zavežemo, da bodo ravnali v skladu z našimi usmeritvami, ki so za beležene v sistemski, tehnološki in nadzorni dokumentaciji. Redno izvajamo presoje dobaviteljev, s katerimi preverjamo v kolikšni meri obvladovanje kakovosti in varnosti živil ali embalaže za živila ustreza našim zahtevam. Nove dobavitelje izbiramo na osnovi različnih meril, med katerimi je tudi ocena ekološke naravnosti.

Skrb za naravno okolje je del politike posamezne družbe **Skupine Istrabenz Turizem**, ki jo želimo prenesti tudi na dobavitelje. Predvsem gre za izbiro osnovnih sestavin in čistil, ki morajo biti ekološko sprejemljiva in ustrezati evropskim normam. Družbe izbirajo dobavitelje, ki sledijo razvoju na področju čiščenja in ki lahko sestavijo načrte čiščenja in zagotovijo naprave za pravilno redčenje in odmerjanje čistil. Z uvedbo dozatorjev zmanjšujemo porabo čistil in posredno tudi manj obremenjujemo okolje.

4.11 PROJEKTI NA PODROČJU EKOLOGIJE

Družba **Instalacija, d.o.o.**, je v letu 2009 skupaj s Prosto-voljnimi gasilskim društvom Pobegi-Čežarji pristopila k pomoči pri nabavi opreme pri reševanju okoljskih nesreč (čepi, pivniki, oprema za prečrpavanje ob razlitju itd.). S tem smo nadgradili stike z lokalno skupnostjo pri ohranjanju kakovosti življenjskega okolja in negovanju ekološke zavesti prebivalcev. Med pomembnejše ekološke investicije v letu 2009 prištevamo zamenjavo membrane na VRU, zamenjavo pretakalne roke na tankerskem terminalu in s tem povečano varnost onesnaženja na tankerskem pomolu, zamenjavo lovilcev olj v skladu z zakonodajo in nadgradnjo konusnih pretakalnih rok na polnilnici železniških cistern, s katero smo povečali ekološko varnost na polnilnici.

V **Skupini Droga Kolinska** smo v Argeti Sarajevo v letu 2009 kupili sežigalnico organskih odpadkov in kupili ter vgradili merilnik tekočih odpadkov. Pridobili smo tudi ekološko dovoljenje.

V družbi Soko Štark AD smo uresničili »Projekt energetske učinkovitosti«, ki izboljšuje energetske učinkovitost v okviru proizvodnega kompleksa na lokaciji v Beogradu, v skladu z zakoni Republike Srbije in Evropske unije o varovanju okolja in s tem povezanimi predpisi. Projekt za doseganje energetske učinkovitosti se nanaša na:

- električno energijo: zmanjšanje reaktivne energije oziroma povečanje jakosti, reguliranje pogonov, spremljanje porabe električne energije po proizvodnih obratih,
- energetiko: rekonstrukcija kotlarne, posodobitev proizvodnje in instalacij za razvod stisnjenega zraka z avtomatiziranim vodenjem, realizacija projekta oskrbovanja s toplotno energijo – toplotno proizvodnih obratov in ostalih objektov v proizvodnem kompleksu na lokaciji Kumodraška 249 v Beogradu;
- vpeljava sistema za avtomatsko upravljanje z energijo.

V družbi **Istrabenz Turizem, d.d.**, redno izvajamo nadzor kopalnih vod in meritve hrupa. Po laboratorijskih poročilih so bile kopalne vode v letu 2009 zdravstveno ustrezne, kar je pripomoglo k dvigu ugleda kopališč. Pomembna pridobitev je tudi razširitev nadzornega sistema za reguliranje in upravljanje hlajenja in gretja. Sistem omogoča natančno nadzi-

ranje ter izklop ali vklop sistemov za ogrevanje in hlajenje. Z boljšim nadzorom nad napravami se posredno povečuje energetska učinkovitost sistema.

V letu 2009 je družba **Turizem Kras, d.d.**, v Koncertni dvorani Postojnske jame začela urejati sodoben akvarij za predstavljanje človeške ribice, ki upošteva sodobne naravovarstvene standarde (manjša osvetlitev, večja količina in kakovost vode, manjša izpostavljenost). Akvarij omogoča, da bodo človeške ribice v njem stalno naseljene in jih ne bo treba menjavati, saj je njihov odlov iz narave zakonsko prepovedan.

Primarni cilj družbe **Grand Hotel Adriatic, d.d.**, v letu 2009 so bili: zmanjšati količino odpadnih surovin, varčevati z električno energijo, gorivom in vodo ter z zdravimi avtohtonimi storitvami omogočiti vrhunske storitve, v skladu s trendi, ki vladajo na področju ekologije in zaščite okolja.

5. DRUŽBENA ODGOVORNOST

Osnova sponzorske in donatorske politike Skupine Istrabenz so naše vrednote: okolje, ljudje in kakovost. Okolje, ki ga podpiramo, je lokalno, regionalno in nacionalno. Med prejemniki sponzorskih sredstev so organizacije in posamezniki, s katerimi gradimo dolgoročne partnerske odnose. Podpiramo kakovost na področju kulture, športa, izobraževanja in ohranjanja naravne ter kulturne dediščine. Izbrane projekte odlikujejo dolgoročni cilji, ki vplivajo na večjo skupino ljudi ali pa imajo poseben pomen za družbeno ali naravno okolje.

5.1 STRUKTURA SPONZORSTEV IN DONACIJ

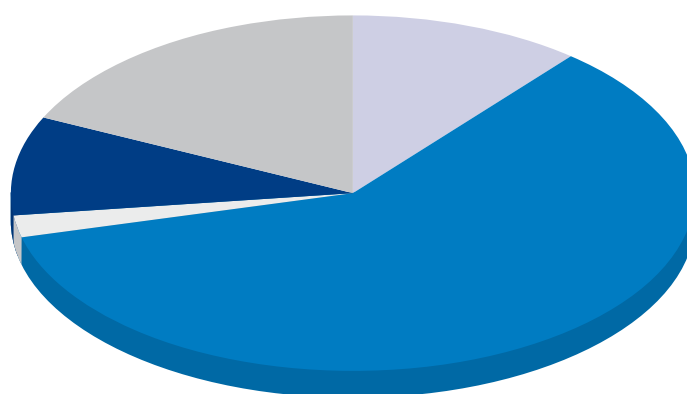
Družbe v Skupini Istrabenz smo v letu 2009 največ sponzorskih in donatorskih sredstev namenile športu, in sicer 60 odstotkov. Projektom z lokalno skupnostjo smo namenili 18 odstotkov sredstev. Podprli smo različna društva, organizaci-

je in združenja. Področju kulture smo namenili 11 odstotkov sredstev, v zdravstvene, humanitarne in dobrodelne namene 9 odstotkov sredstev, vzgoji, izobraževanju in znanosti pa 2 odstotka.

118

Deleži sponzorskih in donatorskih sredstev v letu 2009 na nivoju Skupine Istrabenz

Kultura	11%
Šport	60%
Vzgoja in izobraževanje	2%
Zdravstvo in humanitarni nameni	9%
Drugo	18%

5.2 POMEMBNEJŠA SPONZORSTVA IN DONACIJE V LETU 2009

Družbe v **Skupini Istrabenz Gorenje** so v letu 2009 večino sponzorstev in donacij namenile dejavnostim lokalne skupnosti, v katerih imajo sedeže podjetja skupine. V družbi **Istrabenz Gorenje, d.o.o.**, izpostavljamo donacijo Krajevni skupnosti Kromberk-Loke, finančno pomoč pri organizaciji projekta Pomežik soncu ter sponzorstvu Rokometnega kluba Zagorje in Kulturnega društva KREA. Družba **Intrade Energija, d.o.o.**, je v letu 2009 večji del sredstev namenila humanitarnim in dobrodelnim namenom, že vrsto let pa uspešno sodeluje z lokalno skupnostjo v občini Fojnica in SB Kanton. Družba **GEN-I, d.o.o.**, namenja največ sponzorskih sredstev športu, med drugim je sponzor zlatega olimpijca Primoža Kozmusa.

V družbi **Istrabenz plini, d.o.o.**, predstavlja eno najpomembnejših dolgoročnih sodelovanj generalno sponzorstvo Rokometnega kluba Izola. Pri dodeljevanju sponzorskih in donatorskih sredstev družbe **Plinarna Maribor, d.o.o.**, imajo prednost odjemalci plina in storitve podjetja. Na področju kulture izpostavljamo sponzorstvo Festivala Lent 2009, na področju športa pa sponzorstvo Balonarskega centra NE. Ob praznovanju svoje 140. obletnice smo donatorska sredstva namenili Pokrajinskemu arhivu Maribor za ohranjanje pisne kulturne dediščine.

Tradicionalna in večletna je sponzorska podpora **Droge Kolinske** slovenske nordijske reprezentance. Podpiramo vrhunske športnike z vrhunskimi rezultati, kot so naše tekačice na smučeh in smučarski skakalci, ter tudi podmladek, ki tekmuje v Pokalu Cockta. Za obdobje treh let smo sklenili sponzorsko pogodbo s slovensko otroško smučarsko reprezentanco, saj verjamemo, da se bodo mladi talentirani tekmovalci z našo pomočjo razvili v uspešne tekmovalce svetovnega formata.

Družba **Istrabenz Turizem, d.d.**, je v letu 2009 na kulturnem področju sponzorirala aktivnosti društva Zakladnikov svetega Jurija, društvo Anbot, italijansko skupnost pri pripravi pustnega plesa v Piranu, akrobatsko plesno skupino Flip iz Pirana, otroško plesno skupino Twirling iz Pirana ter društvo oldtimerjev. Na športnem področju izpostavljamo sponzoriranje Športnega društva Piran – sponzorstvo teniškega WTA turnirja za ženske Slovenia open v Portorožu. Na področju osveščanja o zdravem načinu življenja smo sponzorirali oddajo Bleščica na Televiziji Slovenija.

Družba **Grand Hotel Adriatic, d.d.**, je v letu 2009 sponzorska sredstva namenila organizaciji mednarodnega turnirja v biljardu – 1. Mednarodni Grand Prix Trofej Casino Adriatic, skupaj s turističnim združenjem mesta Opatije pa je sodelovala pri promociji Opatije kot turistične destinacije.

V **Skupini Actual** usmerjamo sponzorska in donatorska sredstva na področja kulture, športnega udejstvovanja otrok in ljudi s posebnimi potrebami ter izobraževanja in znanosti. Poleg dobrodelnih namenov spodbujamo s sponzoriranjem tudi sodelovanje s ključnimi partnerji, predvsem z dobavitelji.

5.3 SODELOVANJE Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Skupni projekti **Plinarne Maribor, d.o.o.**, z lokalno skupnostjo obsegajo dejansko celotno področje koncesije za distribucijo zemeljskega plina tako v mestni občini Maribor, občini Ruše, občini Hoče-Slivnica, občini Šentilj, občini Selnica ob Dravi, občini Rače-Fram in občini Miklavž na Dravskem polju. Zagotavljanje zanesljive in varne oskrbe z zemeljskim plinom ter širjenje plinovodnega omrežja so skupni cilji Plinarne Maribor in družbene skupnosti, v kateri delujemo.

Skupina Droga Kolinska je v letu 2009 sprejela strategijo družbene odgovornosti, v kateri so določena načela in načini uresničevanja CSR-aktivnosti (Corporate Social Responsibility) v Skupini. V okviru načrtovane strategije smo z udejstvovanjem v različnih akcijah in gibanjih gradili ugled Skupine kot družbeno odgovorne družbe. Način sodelovanja v posamezni akciji je bil odvisen od ciljev akcije. Odzvali smo se kot korporacija ali pa smo akcijo povezali s posamezno blagovno znamko.

V Sloveniji smo poleg tradicionalnega sodelovanja s fundacijo Z glavo na zabavo, ki usmerja mlade stran od alkoholne in druge odvisnosti, celo leto sodelovali s Socialno zbornico Slovenije ter donirali izdelke varnim hišam in materinskim domovom po vsej Sloveniji. Izdelke smo donirali tudi mladinskim domovom, Karitas, centrom za odvisnike in brezdomcem. Sodelovali smo z manjšimi lokalnimi športnimi in kulturnimi klubi in društvi na vseh lokacijah, kjer imamo svoje poslovne enote, posebno pozornost pa posvečamo KS Kostrivnica, kjer so vrtine za naše naravne vode. Donirana sredstva so namenjena razvoju kraja, izgradnji infrastrukture ter razvoju kulture, športa in izobraževanja.

Na Hrvaškem smo sodelovali v dobrodelni akciji Krila, ki je bila namenjena invalidom. V Srbiji smo se pridružili akciji »Naš Beograd«, s katero smo želeli dvigniti ekološko zavest in zavest o pomembnosti čistega okolja. S sodelovanjem v projektu »Čistejša proizvodnja« smo prispevali k odgovornejšemu ravnanju v proizvodnem procesu in zmanjševanju negativnih vplivov na okolje. Pomagali smo tudi socialno ogroženim, sodelovali smo z Banko hrane, ki pomaga pomoči potrebnim, se priključili različnim drugim akcijam, kot je »Štrajk gladiju protiv gladi«, »Hrana za sve« in »Svetovni dan hrane«.

5. DRUŽBENA ODGOVORNOST

V Makedoniji smo z donacijo in s prostovoljnim delom izvedli akcijo pomoči »Narodni kuhinji«, v Bosni in Hercegovini pa smo aktivnosti večinoma povezali z blagovno znamko Argeta, ki je ena najmočnejših blagovnih znamk v tej državi. V otroških vrtcih po celi državi smo organizirali izobraževalne Argeta delavnice in nagradili najboljše učence.

Na področju projektov družbe **Istrabenz Turizem, d.d.**, z lokalno skupnostjo izpostavljamo večletno sponzorstvo mednarodnega festivala komorne glasbe Tartini Festival. Izvajalci del so vrhunski priznani glasbeniki z vseh koncev sveta, ki jih lahko v Sloveniji le redko slišimo. Festival, ki se odvija od leta 2002, je vsako leto bolj odmeven in kot tak postavlja slovensko obalo med evropska poletna prizorišča vrhunske komorne glasbe. S tem se bogati turistična ponudba v Portorožu in Piranu, kar v času festivala, konec avgusta in v prvi polovici februarja, privablja dodatne goste.

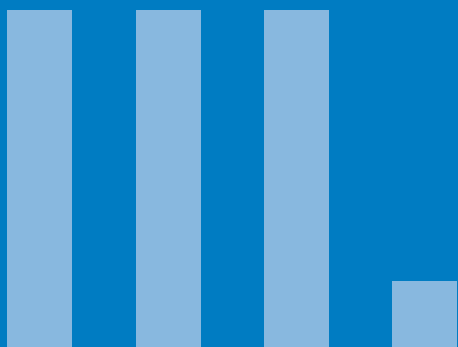
Poseben projekt v letu 2009 so bila tudi novoletna darila za goste hotelov LifeClass. V sodelovanju z Društvom za trajnostni razvoj Istre smo pripravili pakete z okusi Istre: mešanica solnega cveta z istrskimi zelišči in tri marmelade s posebnimi tradicionalnimi okusi – skorš, murva in mirta, vse pakirano v ekološki embalaži. Darila so ročno delo lokalnih prebivalcev – članov Društva za trajnostni razvoj Istre.

Najtesnejše sodelovanje z lokalno skupnostjo družbe **Turizem Kras, d.d.**, je povezano z delovanjem in razvojnimi projekti občin Postojna in Pivka. Obe sta nenazadnje udeleženi tudi pri koriščenju sredstev iz naslova koncesijske dajatve za rabo naravnih vrednot Postojnski in Predjamski jamski sistem. V letu 2007 je Vlada Republike Slovenije s soglasjem obeh lokalnih skupnosti spremenila uredbo, ki določa razmerja med deležniki in pogoje za koncesionarja. Na podlagi pisnega sporazuma z občino Postojna je podjetje sodelovalo pri pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za območje pred Postojnsko jamo, ki je temeljni dokument za vse nadaljnje projekte, zlasti glede razvoja in prenove infrastrukture. OPPN Postojnska jama je bil sprejet julija 2009. Na podlagi pogodbe o partnerstvu z občino Pivka podjetje nadaljuje s sodelovanjem pri upravljanju Parka vojaške zgodovine, ki je s tem postal nosilni turistični in razvojni projekt v občini. Družba je soorganizator osrednje in že tradicionalne prireditve Festival vojaške zgodovine v Parku vojaške zgodovine, ki jo vsako leto obišče nekaj tisoč obiskovalcev.

letno poročilo 2009

računovodsko poročilo skupine

1.

UVOD

Skupina Istrabenz izdeluje konsolidirane računovodske izkaze z uporabo stopenjske hkratne (simultane) metode konsolidiranja. Revidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine Istrabenz so izdelani v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Skupino Istrabenz so 31. 12. 2009 sestavljale matična holdingška družba Istrabenz, d.d., in njene odvisne ter skupaj obvladovane družbe.

Odvisne družbe:

- Droga Kolinska, d.d., Ljubljana (95-odstotni delež),
- Istrabenz Turizem, d.d., Portorož (100-odstotni delež),
- Actual I.T., d.d., Koper (78-odstotni delež),
- Istrabenz Marina Invest, d.o.o. (99,98-odstotni delež),
- Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o., Beograd (95,20-odstotni delež),
- Istrabenz plini, d.o.o., Koper (51-odstotni delež),
- Instalacija, d.o.o., Koper (51-odstotni delež),
- Istrabenz Inženiring, d.o.o. (51-odstotni delež),
- Golf Istra, d.o.o. (60-odstotni delež, 20-odstotni delež ima v lasti Istrabenz Turizem, d.d.)

Pred vključitvijo v konsolidirane računovodske izkaze Skupine Istrabenz je bilo izvršeno konsolidiranje računovodskih izkazov:

- Skupine Istrabenz plini, ki vključuje matično družbo Istrabenz plini, d.o.o., in družbe:
 - Plinarna Maribor, d.o.o. (100-odstotni delež),
 - Istrabenz Plini, d.o.o., Beograd (100-odstotni delež),
 - Istrabenz Plini, d.o.o., Breza (100-odstotni delež),
 - Istrabenz Plini, d.o.o., Bakar (97,67-odstotni delež), ki je hkrati matična družba:
 - Disuplin Porto Re, d.o.o. (74,22-odstotni delež);
- Skupine Istrabenz Turizem, ki vključuje matično družbo Istrabenz Turizem, d.d., ter družbe:
 - Grand Hotel Adriatic, d.d., Opatija (100-odstotni delež),
 - Thai Si s.r.l. Italija (100-odstotni delež),
 - Turizem Kras, destinacijski management, d.d. (100-odstotni delež),

- Turistična družba Kras, d.o.o. (100-odstotni delež),
- Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., Portorož (100-odstotni delež);

- Skupine Actual I.T., ki vključuje matično družbo Actual I.T., d.d., ter družbe:
 - Actual I.T. Hrvaška, d.o.o. (100-odstotni delež),
 - Actual I.T., d.o.o., Beograd (100-odstotni delež),
 - Actual I.T. BiH, d.o.o. (100-odstotni delež);
 - Simt, d.o.o. (100-odstotni delež), ki ima naložbo v pridruženo družbo:
 - Simt CardInfo, d.o.o. (50-odstotni delež),
- Skupina Droga Kolinska, ki vključuje matično družbo Droga Kolinska, d.d., ter družbe:
 - Droga Livsmedel, AB, Göteborg (100-odstotni delež),
 - Droga, d.o.o.e.l., Skopje (100-odstotni delež),
 - OOO Droga Kolinska, Moskva (100-odstotni delež),
 - Argeta, d.o.o., Sarajevo (100-odstotni delež),
 - Droga Kolinska, d.o.o., Zagreb (100-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - Lasago, d.o.o., Buje (100-odstotni delež),
 - Droga, d.o.o., Sarajevo (100-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - DK Faktor, d.d., Sarajevo (96,30-odstotni delež),
 - Grand Prom, AD, Novi Beograd (100-odstotni delež), ki ima naložbe v družbe:
 - DK Trade, d.o.o., Sarajevo (100-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - Kofikom, d.o.o., Sarajevo (100-odstotni delež),
 - Kofikom Produkt, d.o.o., Glavičice (100-odstotni delež),
 - Droga Kolinska, d.o.o.e.l., Skopje (100-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - Slovin Jugokokta, d.o.o.e.l., Skopje (100-odstotni delež),
 - Unikomerc, d.o.o., Novi Beograd (100-odstotni delež),
 - VS International, d.o.o., Novi Beograd (100-odstotni delež),
 - Bonito, AD, Beograd (100-odstotni delež),
 - DK Mont, d.o.o., Podgorica (100-odstotni delež),

- Grand Kafa, d.o.o., Beograd (100-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - Tobess, d.o.o., Beograd (100-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - Soko Štark, AD, Beograd (23,51-odstotni delež),
 - Soko Štark, AD, Beograd (70,63-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - Soko Štark Maloprodaja, d.o.o., Beograd (100-odstotni delež),
 - AD Palanački Kiseljak, Smederevska Palanka (79,4-odstotni delež).

Skupaj obvladovane družbe:

- Istrabenz Gorenje, d.o.o., Nova Gorica (49,34-odstotni delež),

Pred vključitvijo v konsolidirane računovodske izkaze Skupine Istrabenz je bilo izvršeno sorazmerno konsolidiranje računovodskih izkazov:

- Skupine Istrabenz Gorenje, ki vključuje matično družbo Istrabenz Gorenje, d.o.o., Nova Gorica, ter družbe:
 - Istrabenz Investicijski inženiring, d.o.o. (100-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - Intrade energija, d.o.o. (51-odstotni delež),
 - GEN-I, d.o.o. (50-odstotni delež), ki ima naložbo v:
 - GEN-I Zagreb, d.o.o. (100-odstotni delež),
 - GEN-I Beograd, d.o.o. (100-odstotni delež),

- GEN-I Budapest, d.o.o. (100-odstotni delež),
- GEN-I Skopje, d.o.o. (100-odstotni delež),
- GEN-I Sarajevo, d.o.o. (100-odstotni delež),
- GEN-I Athens SMLLC (100-odstotni delež)
- GEN-I Tirana, Ltd (100-odstotni delež)
- GEN-I Bucharest - Electricity trading and sales s.r.l. (100-odstotni delež)

- Istrabenz Gorenje, inženiring, d.o.o. (100-odstotni delež),
- Vitales, d.o.o., Nova Gorica (100-odstotni delež),
- Vitales, d.o.o., Nova Bila, BiH (100-odstotni delež),
- Vitales, d.o.o., Bihač, BiH (100-odstotni delež),
- Vitales, d.o.o., Sokolac, BiH (50-odstotni delež),
- Vitales, d.o.o., Čakovec (100-odstotni delež),
- Vitales, EBI s.r.l., Italija (51-odstotni delež),
- Vitales, Inženjering, Prijedor BiH (50-odstotni delež)
- IGP, d.o.o. (50-odstotni delež),
- IG AP, d.o.o. (100-odstotni delež)

Pridružene družbe Skupine Istrabenz so vključene v konsolidirane računovodske izkaze po kapitalski metodi. Pridružene družbe Skupine so:

- Adriaфин, d.o.o. (50-odstotni delež)
- IP Obala, d.o.o. (50-odstotni delež)
- Open AD AG (49,90-odstotni delež) - v stečaju
- Logina, d.o.o. (43,78-odstotni delež)
- SIMT Cardinfo, d.o.o. (39-odstotni delež).

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE

2.1 KONSOLIDIRAN IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE ISTRABENZ

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Nepremičnine, naprave in oprema	4	409.701.802	437.942.713
Naložbene nepremičnine	5	12.498.776	15.638.846
Neopredmetena sredstva	6	201.764.929	221.154.021
Deleži v pridruženih družbah	7	9.409.806	11.855.036
Dolgoročne finančne naložbe	9	44.819.339	193.306.947
Dolgoročne terjatve in posojila	10	3.859.642	4.895.879
Terjatve za odloženi davek		4.918.544	5.920.809
Dolgoročna sredstva		686.972.838	890.714.251
Zaloge	11	39.957.284	46.506.709
Terjatve do kupcev in druge terjatve	12	130.076.003	162.166.691
Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti	13	11.316.141	36.978.392
Terjatve do države za davek iz dobička		1.150.138	5.394.046
Sredstva v posesti za prodajo	2	308.065	307.852
Denar in denarni ustrezniki	14	50.140.387	29.274.206
Kratkoročna sredstva		232.948.018	280.627.896
Sredstva		919.920.856	1.171.342.147

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Osnovni kapital		21.615.757	21.615.757
Lastni deleži		-49.630	-49.630
Rezerve	15	-7.284.478	42.559.705
Zadržani dobički	15	-36.892.866	-7.609.733
Kapital večinskih lastnikov		-22.611.217	56.516.099
Kapital manjšinskih lastnikov		38.312.726	37.923.061
Kapital	15	15.701.509	94.439.160
Dolgoročna posojila	17	559.645.664	464.790.733
Druge dolgoročne finančne obveznosti		4.119	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	18	340.254	2.524.344
Dolgoročne rezervacije	19	9.445.555	9.576.598
Dolgoročne obveznosti za odložene davke	20	1.286.490	0
Dolgoročne obveznosti		570.722.082	476.891.675
Prekoračitve na računu	14	1.497.004	5.352.968
Kratkoročna posojila	17	219.279.356	312.121.111
Druge kratkoročne finančne obveznosti in izvedeni finančni instrumenti	21	25.368.026	148.011.860
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	22	86.050.729	133.558.874
Kratkoročni del rezervacij	19	1.302.150	966.499
Kratkoročne obveznosti		333.497.265	600.011.312
Obveznosti		904.219.347	1.076.902.987
Skupaj kapital in obveznosti		919.920.856	1.171.342.147

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE

2.2

KONSOLIDIRAN IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE ISTRABENZ

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki od prodaje	26	610.431.780	661.703.147
Sprememba vrednosti zalog		-130.236	-536.577
Drugi poslovni prihodki	27	5.851.063	16.405.237
Stroški prodanega blaga	28	-177.834.453	-183.698.024
Stroški materiala	29	-171.714.492	-201.670.714
Stroški storitev	29	-92.617.117	-104.053.772
Stroški dela	30	-84.377.478	-91.151.782
Amortizacija	31	-42.608.081	-42.578.406
Drugi poslovni odhodki	32	-19.780.980	-11.974.670
Poslovni izid iz poslovanja		27.220.006	42.444.439
Finančni prihodki		4.694.915	26.736.387
Finančni odhodki		-98.176.302	-286.798.369
Izid financiranja	33	-93.481.387	-260.061.982
Pripoznavni rezultat pridruženih družb		68.372	-267.734
Dobiček pred obdavčitvijo		-66.193.009	-217.885.277
Davki	35	-5.685.820	-3.199.546
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		-71.878.829	-221.084.823
Pripadajoči:			
Večinskemu lastniku		-75.792.452	-226.433.270
Manjšinskemu lastniku		3.913.623	5.348.450
Osnovni in prilagojeni dobiček na delnico v €		-14,63	-43,71

128

2.3

KONSOLIDIRAN IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA SKUPINE ISTRABENZ

Zneski v €

Vseobsegajoči donos	Pojasnilo	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Dobiček (izguba) poslovnega leta		-71.878.829	-221.084.823
Drugi vseobsegajoči donos			
Tečajne razlike		-5.774.462	-9.129.446
Prevrednotenje nepremičnin, naprav in opreme		-154.564	0
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo		5.520.765	-106.120.175
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo prenesena v IPI		1.889.255	-18.426.397
Odloženi davek od vseobsegajočega donosa	20	-1.512.093	27.453.843
Drugi vseobsegajoči donos za obdobje, neto brez davka		-31.099	-106.222.175
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		-71.909.928	-327.306.998

2.4

KONSOLIDIRAN IZKAZ DENARNIH TOKOV SKUPINE ISTRABENZ

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Finančni tokovi pri poslovanju			
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		-71.878.829	-221.084.823
Prilagoditve za:			
Amortizacija	31	42.608.081	42.578.406
Odpisi vrednosti nepremičnin, naprav in opreme		670.803	358.542
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin		-2.346.118	-2.576.916
Odprava slabega imena		-208.144	-369.564
Odprava odpisov in odpisi dolgov		-205.206	-317.725
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin		631.203	464.127
Odpis dobrega imena	6	5.337.107	10.811
Finančni prihodki	33	-4.694.915	-26.736.387
Finančni odhodki	33	98.176.302	286.798.369
Pripoznavni rezultat pridruženih družb po kapitalski metodi	7	-68.372	267.734
Davek iz dobička	35	5.685.820	3.199.546
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in davki		73.707.732	82.592.120
Spremembe čistih obratnih sredstev in rezervacij			
Sprememba terjatev		30.522.278	-44.408.715
Sprememba zalog		6.379.384	2.769.825
Sprememba poslovnih obveznosti		-32.677.414	29.143.801
Sprememba rezervacij		216.662	-2.575.050
Plačani davek iz dobička		-10.891	-17.707.789
Denarna sredstva iz poslovanja		78.137.751	49.814.193
Finančni tokovi pri naložbenju			
Prejete obresti		2.762.180	5.381.714
Prejete dividende		1.769.427	5.053.866
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme in neopredmetenih sredstev		12.010.733	6.711.355
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin		3.987.520	41.346
Prejemki od prodaje odvisnih družb		2.056.567	3.348.565
Prejemki od prodaje drugih finančnih sredstev		134.854.098	63.386.448
Prejemki od zmanjšanja danih posojil		50.893.145	25.747.403
Prejemki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov		3.019.652	869.030
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev		-19.914.699	-84.992.768
Izdatki za nakup naložbenih nepremičnin		-44.613	-1.064
Izdatki za nakup odvisnih družb		0	-63.334.376

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Izdatki za nakup pridruženih družb		0	-484.549
Izdatki za nakup drugih finančnih naložb		-53.722	-86.404.308
Izdatki za povečanje danih posojil		-46.596.943	-46.865.800
Izdatki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov		-2.226.074	0
Denarna sredstva iz naložbenja		142.517.269	-171.543.137
Finančni tokovi pri financiranju			
Plačane obresti		-34.032.249	-46.039.945
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil		-80.978.958	-79.427.723
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil		-307.184.078	-284.756.441
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih		135.870.588	139.332.766
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih		88.727.369	410.796.983
Tečajne razlike		1.130.264	-6.349
Sprememba kapitala		0	11.767.153
Izplačane dividende		-3.321.775	-22.934.015
Denarna sredstva iz financiranja		-199.788.840	128.732.429
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		29.274.206	22.270.721
Finančni izid v obdobju		20.866.181	7.003.485
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		50.140.387	29.274.206

2.5 KONSOLIDIRAN IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA SKUPINE ISTRABENZ

Gibanje v letu 2009

Zneski v €

Pojavi v kapitalu	Osnovni kapital	Lastni deleži	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Rezerve za pošteno vrednost	Prevrednotovalne rezerve	Prevedbeni popravek kapitala	Zadržani dobički	Kapital večinskega lastnika	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj kapital
Stanje 1. 1. 2009	21.615.757	-49.630	33.355.267	17.064.390	49.630	-2.444.706	658.013	-6.122.889	-7.609.733	56.516.099	37.923.061	94.439.160
Učinek popravka poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.371.313	-2.371.313		-2.371.313
Stanje 1. 1. 2009	21.615.757	-49.630	33.355.267	17.064.390	49.630	-2.444.706	658.013	-6.122.889	-9.981.046	54.144.786	37.923.061	92.067.847
Celotni vseobsegajoči dobiček (izguba) za obdobje												
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja									-75.792.452	-75.792.452	3.913.623	-71.878.829
Drugi vseobsegajoči dobiček (izguba)												
Tečajne razlike						22.220		-5.532.115	-134.827	-5.644.722	-129.740	-5.774.462
Prevrednotenje nepremičnin, naprav in opreme							-148.200			-148.200	-6.364	-154.564
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo						3.989.115				3.989.115	19.557	4.008.672
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo pripoznane v IPI						2.244.454			-351.275	1.893.179	-3.924	1.889.255
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	6.255.789	-148.200	-5.532.115	-486.101	89.372	-120.471	-31.099
Skupaj vseobsegajoči dobiček (izguba) za obdobje	0	0	0	0	0	6.255.789	-148.200	-5.532.115	-76.278.553	-75.703.080	3.793.152	-71.909.928
Transakcije z lastniki pripoznane neposredno v kapitalu												
Vnos zneska neizplačanih dividend									4.621	4.621		4.621
Izplačilo (obračun) dividend in nagrad										0	-3.326.396	-3.326.396
Spremembe v kapitalu, ki ne vplivajo na lastniški delež												
Odprodaja naložb v odvisna podjetja									-380.867	-380.867	-153.207	-534.075
Nakupi manjšinskih deležev										0	-144.634	-144.634
Pokrivanje prenesne izgube			-33.355.267	-17.064.390					50.419.657	0		0
Davek od transfera dobička									-752.142	-752.142		-752.142
Druge odprave sestavin kapitala									75.464	75.464	220.751	296.215
Stanje 31. 12. 2009	21.615.757	-49.630	0	0	49.630	3.811.083	509.813	-11.655.004	-36.892.866	-22.611.217	38.312.726	15.701.509

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE

Gibanje v letu 2008

Zneski v €

Pojavi v kapitalu	Osnovni kapital	Lastni deleži	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Rezerve za pošteno vrednost	Prevrednotovalne rezerve	Prevedbeni popravek kapitala	Zadržani dobički	Kapital večinskega lastnika	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj kapital
Stanje 1. 1. 2008	21.615.757	0	33.355.267	17.064.390	0	94.218.258	977.132	3.003.858	236.918.140	407.152.802	40.337.985	447.490.787
Celotni vseobsegajoči dobiček (izguba) za obdobje												
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja									-226.433.270	-226.433.270	5.348.450	-221.084.820
Drugi vseobsegajoči dobiček(izguba)												
Tečajne razlike						29.284		-9.126.747		-9.097.463	-31.983	-9.129.446
Sprememba poštene vrednosti ščitenja denarnega toka prenesena v IPI						-106.124.077				-106.124.077	3.902	-106.120.175
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo						-18.413.658				-18.413.658	-12.739	-18.426.397
Drugi prenosi									107.213	107.213	-107.213	0
Odloženi davek od vseobsegajočega donosa						27.453.843				27.453.843		27.453.843
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	-97.054.608	0	-9.126.747	107.213	-106.074.142	-148.033	-106.222.175
Skupaj vseobsegajoči dobiček (izguba) za obdobje	0	0	0	0	0	-97.054.608	0	-9.126.747	-226.326.057	-332.507.412	5.200.417	-327.306.995
Transakcije z lastniki pripoznane neposredno v kapitalu												
Vnos dodatnih vplačil kapitala										0	10.510.372	10.510.372
Odprodaja lastnih delnic		-49.630			49.630				-49.630	-49.630		-49.630
Vnos zneska neizplačanih dividend									8.317	8.317		8.317
Izplačilo (obračun) dividend in nagrad									-19.632.200	-19.632.200	-3.253.418	-22.885.618
Spremembe v kapitalu, ki ne vplivajo na lastniški delež												
Odprodaja naložb v odvisna podjetja									1.030.494	1.030.494	3.243.810	4.274.304
Nakupi manjšinskih deležev										0	-18.116.105	-18.116.105
Druge odprave sestavin kapitala						391.644	-319.119		441.203	513.728		513.728
Stanje 31. 12. 2008	21.615.757	-49.630	33.355.267	17.064.390	49.630	-2.444.706	658.013	-6.122.889	-7.609.733	56.516.099	37.923.061	94.439.160

3.

POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.1 POROČAJOČA DRUŽBA

Istrabenz d.d. (v nadaljevanju »družba«) je podjetje s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Cesta Zore Perello-Godina 2, 6000 Koper. Konsolidirani računovodski izkazi skupine za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, vključujejo družbo in njene odvisne družbe (skupaj v nadaljevanju »Skupina«), deleže Skupine v pridruženih družbah ter deleže v skupaj obvladovanih podjetjih.

Skupina Istrabenz je heterogena skupina, sestavljena iz družb, ki poslujejo v različnih panogah od prehrambene industrije, turizma, energetike do storitvenih dejavnosti.

3.2 PODLAGA ZA SESTAVITEV

(a) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila 14. 4. 2010.

(b) Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer se upošteva poštena vrednost:

- izpeljani finančni instrumenti in
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v nadaljevanju pod točko 3.4.

(c) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, torej v funkcijski valuti družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na eno enoto.

(d) Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je treba stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocena popravi ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- Pojasnilo 12: Terjatve do kupcev
- Pojasnilo 13 in 21: Izvedeni finančni instrumenti
- Pojasnilo 19: Dolgoročne in kratkoročne rezervacije
- Pojasnilo 20: Odloženi davki

(e) Spremembe računovodskih usmeritev

(i) Pregled

Skupina od 1. 1. 2009 dalje uporablja spremenjene računovodske usmeritve, ki so predvsem posledica spremenjenih standardov in sicer na naslednjih področjih:

- obračunavanje poslovnih združitve,
- obračunavanje nakupov neobvladujočih deležev,
- obračunavanje stroškov izposojanja,
- določanje in navedba poslovnih odsekov,
- predstavitev računovodskih izkazov.

(ii) Obračunavanje poslovnih združitve

Za poslovne združitve, ki so nastale na dan 1. 1. 2009 ali kasneje, Skupina uporablja določila MSRP 3 *Poslovne združitve*

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

(2008) ter MRS 27 *Skupinski in ločeni računovodski izkazi* (2008). Poslovne združitve, ki so nastale na dan 1. 1. 2009 ali kasneje, se obračunajo po nabavni metodi. Sprememba računovodske usmeritve se uporablja od dneva prehoda dalje in ne vpliva bistveno na dobiček na delnico.

Obvladovanje je možnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja ali družbe za prodobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju obvladovanja Skupina upošteva potencialne glasovalne pravice, ki jih je v sedanosti mogoče uveljaviti. Za datum nakupa velja dan, ko je obvladovanje preneseno na prevzemnika. Pri določitvi datuma nakupa je treba presoditi, ali je obvladovanje prenešeno z ene stranke na drugo.

Skupina vrednoti dobro ime po poštenu vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnegakoli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost (običajno pošteno vrednost) prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti Skupine do predhodnih lastnikov prevzete družbe ter poslovne deleže, izdane s strani Skupine.

Prenesena kupnina vsebuje tudi pošteno vrednost zneska, katerega plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov, ter pravice prevzete družbe do plačil z delnicami, ki jih je v poslovni združitvi treba nadomestiti (glej spodaj). V primeru, da se prej obstoječa razmerja med Skupino in prevzeto družbo prekinejo zaradi poslovne združitve, se vrednost prekinitve (navedena v pogodbi) in vrednost netržnega dela odštejeta od prenesene kupnine in pripoznata med ostalimi stroški.

V primeru, ko se pravice do plačil z delnicami, ki so nadomeščene s pravicami (nadomestne pravice) v lasti zaposlenih v prevzeti družbi (pravice prevzete družbe), sklicujejo na pretekle storitve, se del tržno zasnovane ocene o nadomeščeni pravici vključni v preneseno kupnino. Če bodo storitve potrebne tudi v prihodnosti, se razlika med zneskom, ki je vključen v preneseno kupnino ter tržno zasnovano oceno vrednosti nadomestne pravice obravnava kot strošek nadomestila po združitvi.

Pogojna obveznost prevzete družbe se v poslovni združitvi upošteva takrat, ko ta obveznost predstavlja tekočo obvezo in izhaja iz preteklih dogodkov, in če je njeno pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Skupina vrednoti neobvladujoče deleže po sorazmernem deležu v razpoznavnem sredstvu prevzete družbe.

Stroški posla, ki nastanejo s poslovno združitvijo (stroški posrednika, sodni stroški, stroški skrbnega pregleda, stroški svetovalcev in izvedencev, ipd.), se pripoznajo takoj, ko nastanejo.

Sprememba ni vplivala na izkaze Skupine za leto 2009.

(iii) Obračunavanje nakupov neobvladujočih deležev

Za nakupe neobvladujočih deležev v obdobju od 1. 1. 2009 dalje, Skupina uporablja določila MSRP 3 *Poslovne združitve*

(2008) in MRS 27 *Skupinski in ločeni računovodski izkazi* (2008). Spremenjena računovodska usmeritev določa, da se nakupi neobvladujočih deležev obračunavajo kot posli lastnikov, ki delujejo kot lastniki, posledično pa se dobro ime ne pripozna. Pred spremembo se je dobro ime pripoznalo na dan nakupa neobvladujočega deleža v povezani družbi; slednje je predstavljalo presežek stroškov dodatne naložbe nad knjigovodsko vrednostjo deleža v čistih sredstvih, ki so bili pridobljeni na dan izmenjave. Sprememba računovodske usmeritve se uporablja od dneva prehoda dalje in ne vpliva bistveno na dobiček na delnico.

(iv) Obračunavanje stroškov izposojanja

V primeru pomembnejših sredstev v pripravi, katerih izgradnja oz. priprava za uporabo traja več kot 9 mesecev, ki so se začela usredstvovati 1. januarja 2009 ali kasneje, pripiše Skupina stroške izposojanja neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Prej je Skupina vse stroške izposojanja pripoznala kot odhodek. Sprememba računovodske usmeritve temelji na sprejetju MRS 23 *Stroški izposojanja* (2007) v skladu s prehodnimi določbami tega standarda; primerjalni podatki niso preračunani. Sprememba računovodske usmeritve ni pomembno vplivala na postavko čistega dobička na delnico.

Skupina v poslovnem letu ni imela pomembnejših vlaganj, ki bi trajala daljše obdobje, zato obresti ni usredstvovala.

(v) Ugotavljanje in predstavljanje poslovnih odsekov

Skupina na dan 1. 1. 2009 določi in predstavi poslovne odseke na podlagi podatkov, ki se posredujejo vodstvenemu delavcu Skupine, ki je odgovoren za sprejemanje odločitev. Sprememba računovodske usmeritve temelji na sprejetju MSRP 8 *Poslovni odseki*. Pred spremembo je Skupina poslovne odseke določila in predstavila v skladu s MRS 14 *Poročanje po odsekih*. Ob upoštevanju nove računovodske usmeritve so razkritja glede poslovnih odsekov predstavljena v nadaljevanju. Primerljive informacije po odsekih se prilagodijo v skladu s prehodnimi zahtevami tega standarda. Sprememba računovodske usmeritve vpliva zgolj na način razkrivanja, in ne na čisti dobiček na delnico.

Poslovni odsek je sestavni del Skupine, ki opravlja poslovne dejavnosti, iz naslova katerih pridobiva prihodke in s katerimi ima stroške (vključno s prihodki in stroški, ki se nanašajo na transakcije z drugimi sestavnimi deli iste Skupine). Poslovne rezultate tega odseka redno pregleduje vodstveni delavec, ki sprejema odločitve o virih, ki jih je treba razporediti v določen odsek, in ocenjuje uspešnost poslovanja; poslovni odsek je tudi sestavni del podjetja, za katerega so na voljo ločeni finančni podatki. Rezultati odseka, s katerimi je seznanjen vodstveni delavec (direktor), zajemajo postavke, ki se neposredno pripisujejo odseku, kot tudi postavke, ki se utemeljeno obravnavajo v sklopu odseka. Nerazporejene postavke vključujejo zlasti skupna sredstva, stroške sedeža oz. glavne pisarne ter terjatve in obveznosti za davek od dobička. Kapitalske naložbe glede odseka so celotni stroški, ki so nastali v času pridobitve tako opredmetenih osnovnih sredstev kot tudi neopredmetenih sredstev, z izjemo dobrega imena.

Poslovni odseki so predstavljeni v pojasnilu 1 Poslovni odseki.

Sprememba ni vplivala na izkaze Skupine za leto 2009.

(vi) Predstavljanje računovodskih izkazov

Skupina uporablja spremenjeni MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov (2007), ki je stopil v veljavo 1. januarja 2009. V skladu s spremembo Skupina v konsolidiranem izkazu sprememb kapitala izkazuje vse spremembe lastniškega kapitala, spremembe nelastniškega dela kapitala pa so razkrite v konsolidiranem izkazu vseobsegajočega donosa. Primerljivi podatki so predstavljeni v skladu s spremenjenim standardom. Sprememba računovodske usmeritve vpliva zgolj na način predstavljanja in ne na čisti dobiček na delnico.

(vi) Napake iz preteklih obdobj

Skupina popravi napake iz preteklih obdobj za nazaj, v prvih računovodskih izkazih, ki so odobreni za objavo po odkritju napak. Napake je Skupina popravila s:

- preračunavanjem primerjalnih zneskov iz predstavljenega preteklega obdobja ali preteklih obdobj, v katerih so se napake pojavile;
- preračunavanjem začetnih saldov sredstev, dolgov in kapitala za prvo predstavljeno preteklo obdobje, če se je napaka pojavila pred prvim predstavljenim preteklim obdobjem.

V letu 2009 je Skupina popravila pošteno vrednost pripoznanega izvedenega finančnega instrumenta NLB. Učinek popravka zmanjšuje kapital po stanju na dan 1. 1. 2009 v znesku 2.371.313 evrov.

Zneski v €

Postavke	31. 12. 2008 popravljen	31. 12. 2008	Razlika
Izvedeni finančni instrumenti	7.551.383	5.180.070	2.371.313
Zadržani dobički / izgube	-9.981.046	-7.609.733	-2.371.313
Kapital skupaj	92.067.847	94.439.160	-2.371.313

3.3 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Družbe v Skupini so dosledno uporabile spodaj opredeljene računovodske politike za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

(a) Podlaga za konsolidacijo

(i) Poslovne združitve

Skupina je spremenila računovodsko politiko pri obračunavanju poslovnih združitvev. Podrobnosti so navedene v točki 3.2(e)(ii).

(ii) Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje Skupina. Obvladovanje obstaja, ko ima Skupina zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upošteva obstoj in učinek potencialnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno mogoče uveljaviti ali zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko se preneha.

(iii) Prevzemi s strani družb, ki so pod skupnim upravljanjem

Poslovne združitve, ki nastanejo na podlagi prenosov deležev v družbah, ki so pod skupnim upravljanjem družbenika, ki obvladuje Skupino, se obračunavajo kot da bi do prevzema prišlo na začetku najzgodnejše primerjave primerjalnega obdobja ali kasneje, na dan, ko je prišlo do skupnega upravljanja; zaradi tega se primerjave prenovijo. Prevzeta sredstva in obveznosti se pripoznajo po knjigovodski vrednosti, ki je že prej zapisana v konsolidiranih računovodskih izkazih obvladujoče družbe Skupine. Sestavni deli kapitala prevzete družbe se dodajo sorodnim sestavnim delom kapitala Skupine, z izjemo osnovnega kapitala prevzete družbe, ki se pripozna kot del delniške premije. Denarni vložek, vplačan pri prevzemu se pripozna neposredno v postavki kapitala.

(iv) Naložbe v pridružena podjetja in skupni podvigi (po kapitalski metodi so skupaj obračunana obvladovana podjetja)

Pridružena podjetja so podjetja, kjer ima Skupina pomemben vpliv, ne obvladuje pa njihove finančne in poslovne usmeri-

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

tve. Skupni podvigi so podjetja, čigar gospodarska delovanja so pod skupnim obvladovanjem Skupine, in ki so nastala na podlagi pogodbenega sporazuma, kjer so potrebne soglasne finančne in poslovne odločitve.

Naložbe v pridružena podjetja se obračunavajo po kapital-ski metodi in se v začetku pripoznajo po nabavni vrednosti. Naložba Skupine zajema ob nakupu ugotovljeno dobro ime ter čisto vrednost nabranih izgub zaradi oslabitve. Če je delež Skupine Istrabenz v izgubah pridruženih podjetij večji kot njen delež, se knjigovodska vrednost deleža Skupine Istrabenz (vključno vse dolgoročne naložbe) zmanjša na nič, delež v nadaljnjih izgubah pa se preneha pripoznavati, toda le v obsegu, za katerega ima Skupina Istrabenz obvezo ali je opravila plačila v imenu pridruženega podjetja.

Skupni podvigi so podjetja, čigar gospodarsko delovanje je pod skupnim obvladovanjem Skupine Istrabenz in pogodbenega partnerja na podlagi pogodbenega sporazuma, kjer so potrebne soglasne finančne in poslovne odločitve. Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo sorazmeren delež Skupine Istrabenz v sredstvih, obveznostih, prihodkih in odhodkih skupaj obvladovanega podjetja, od datuma začetka skupnega obvladovanja do datuma prenehanja.

(v) Posli, izvzeti iz konsolidacije

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine. Nerealizirani dobički iz poslov s skupaj obvladovanimi podjetji se izločijo le do obsega deleža Skupine v tem podjetju. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, in sicer pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

(b) Tuja valuta

(i) Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj Skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, se ob koncu poročevalskega obdobja preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljenno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

(ii) Podjetja v tujini

Sredstva in obveznosti podjetij v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob konsolidaciji, se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju ECB, ki velja ob koncu poročevalskega obdobja. Prihodki in odhodki podjetij v tujini, razen podjetij v hiperinflacijskih gospodarstvih, se preračunajo v EUR po tečajih, ki so veljavni na dan preračuna.

Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v vseobsegajočem donosu. Od 1. januarja 2005 dalje so te spremembe pripoznane v prevedbeni rezervi (foreign currency translation reserve – FCTR). Pri odtujitvi podjetja v tujini (delni ali celotni) se obravnavan znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

(c) Finančni instrumenti

(i) Neizpeljana finančna sredstva

Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve in vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva (vključno sredstva, določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid) so na začetku pripoznana na datum menjave oz. ko Skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbenne pravice do denarnih tokov iz tega sredstva, ali ko Skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se vsa tveganja in koristi prenesejo iz lastništva finančnega sredstva. Kakršnikoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga Skupina ustvari ali prenese, se pripozna kot posamezno sredstvo ali obveznost. Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu stanja če in le če ima Skupina pravno pravico poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost. Neizpeljani finančni instrumenti Skupine vključujejo: obveznosti in terjatve ter finančna sredstva razpoložljiva za prodajo.

Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Takšna sredstva so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti ter zmanjšani za izgube zaradi oslabitve.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v Skupini, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo ali pa niso uvrščena v zgoraj naštetе kategorije. Naložbe Skupine v lastniške vrednostne papirje in določene dolžniške vrednostne papirje so razporejene kot finančna sredstva razpoložljiva za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti, upoštevajoč tudi spremembe poštene vrednosti. Izgube zaradi oslabitve (glej (i) Oslabitve sredstev in tečajne razlike pri kapital-skih instrumentih na razpolago za prodajo so pripoznane v poslovnem izidu ter izkazane v kapitalu oz. rezervi za pošteno vrednost. Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazane v drugem vseobsegajočem donosu obdobja, prenesejo v poslovni izid.

(ii) Neizpeljane finančne obveznosti

Skupina pripozna na začetku izdane dolžniške vrednostne papirje in podrejene obveznosti na dan njihovega nastanka. Vse ostale finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, znesek pa se izkaže v izkazu finančnega položaja, če in le če ima družbe uradno izvršljivo pravico pobotati pripoznane zneske in namerava poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Skupina med neizpeljanimi finančnimi obveznostmi izkazuje posojila in kredite, prekoračitve na bančnih računih, obveznosti in terjatve do dobaviteljev. Takšne finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

(iii) Osnovni kapital**Navadne delnice**

Navadne delnice so izkazane kot kapital. Dodatni stroški, pripisljivi neposredno izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala.

Odkup lastnih delnic ali deležev

Ob odkupu lastnih delnic ali deležev, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice ali deleži se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se pripoznajo med obveznostmi in se izkazujejo ob nastanku poslovnega dogodka.

(v) Izpeljani finančni instrumenti skupaj z obračunavanjem varovanja pred tveganji

Skupina uporablja izpeljane finančne instrumente za varovanje pred izpostavljenostjo pred valutnimi in obrestnimi tveganji. Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, stroški, povezani s poslom, pa se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se izkazujejo v poslovnem izidu.

d) Nepremičnine, naprave in oprema**(i) Pripoznanje in merjenje**

Opredmetena osnovna sredstva so izkazana po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški v lastnem okvirju izdelanega

sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenih osnovnih sredstev ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Stroški prav tako lahko zajemajo prenose iz drugega vseobsegajočega donosa, in sicer dobiček ali izgubo, nastalo pri varovanju denarnega toka pred valutnim tveganjem za nakup opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavljene računalniške programe, ki pomembno prispevajo k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstvititi kot del te opreme.

Deli opredmetenih osnovnih sredstev, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna opredmetena osnovna sredstva.

(ii) Prerazporeditve k naložbenim nepremičninam

Če se lastniško uporabljena nepremičnina spremeni v naložbeno nepremičnino, se ta nepremičnina izmeri po njeni pošteni vrednosti in prerazporedi k naložbenim nepremičninam.

Nepremičnine, ki so zgrajene ali razvite za prihodnjo uporabo kot naložbene premoženja, so obravnavane kot opredmetena osnovna sredstva in izkazane po njihovi nabavni vrednosti do datuma dokončanja gradnje ali razvijanja, ko postane nepremičnina naložbena nepremičnina. Nepremičnina, izdelana za prihodnjo uporabo kot naložbena nepremičnina, se obračunava po nabavni vrednosti.

(iii) Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela osnovnega sredstva se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v Skupino, ter če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(iv) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavne) dela opredmetenega osnovnega sredstva; ta metoda najbolj natančno odraža pričakovan vzorec uporabe sredstva. Najeta sredstva se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

• zgradbe	10–66 let
• transportna sredstva	3–10 let
• računalniška oprema	2–5 let
• proizvodna oprema	3–20 let
• ostala oprema	3–25 let

Metode amortiziranja, dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja in po potrebi pri-

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

lagodijo. V letu 2009 niso bile popravljene ocene nekaterih delov opredmetenih osnovnih sredstev.

(e) Neopredmetena sredstva

(i) Dobro ime

Dobro ime (slabo ime) nastane ob prevzemu odvisnih družb, pridruženih podjetij ter skupnih podvigov. Glede merjenja dobrega imena ob začetnem pripoznanju glej točko 2.3(a)(i).

Nakup neobvladujočih deležev

Nakup neobvladujočih deležev se obračunava kot posli z lastniki kapitala, zato se ne pripozna dobrega imena kot posledice tega posla.

Kasnejše merjenje

Dobro ime je izkazano po nabavni vrednosti ter zmanjšani za morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve. V primeru naložb, obračunanih po kapitalski metodi, se knjigovodska vrednost dobrega imena vključi v knjigovodsko vrednost naložbe, izguba zaradi oslabitve naložbe pa se ne pripiše niti sredstvu niti dobremu imenu, ki tvori del knjigovodske vrednosti naložbe, obračunane po kapitalski metodi (equity accounted investee).

(ii) Raziskovanje in razvijanje

Poraba pri raziskovalnem delovanju, katerega namen je pridobiti novo znanstveno in strokovno znanje ter razumevanje, se pripozna v izkazu poslovnega izida kot odhodek, ko se pojavi.

Dejavnosti razvijanja vključujejo načrt ali oblikovanje proizvodnje novih ali bistveno boljših izdelkov in postopkov. Strošek razvijanja se pripozna, če ga lahko zanesljivo izmerimo, če je izdelek ali postopek strokovno in poslovno izvedljiv, če obstaja možnost bodočih gospodarskih koristi, če Skupina razpolaga z ustreznimi viri za dokončanje razvijanja in če ima Skupina namen uporabiti ali prodati sredstvo.

(iii) Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, pridobljena s strani Skupine in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

(iv) Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki glede neopredmetenih sredstev so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(v) Amortizacija

Amortizacija se obračuna od nabavne vrednosti sredstva oz. drugem znesku, ki nadomešča nabavno vrednost, zmanjšano za preostalo vrednost.

Amortizacija se pripozna v poslovnem izidu po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev, razen dobrega imena,

in se začne, ko so sredstva na razpolago za uporabo; ta metoda najbolj natančno odraža pričakovan vzorec uporabe bodočih gospodarskih koristi, vsebovanih v sredstvu. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

- patenti in blagovne znamke 5–20 let
- usredstveni stroški razvoja 5–7 let
- sporazumi o koncesijskih storitvah 3–5 let

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

(g) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje. Naložbene nepremičnine so izkazane po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v tej meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se preneša po sedanji vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti naložbene nepremičnine. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

- zgradbe 10–66 let

(h) Najeta sredstva

Najem, pri katerem Skupina prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak poštenu vrednosti ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za takšna sredstva.

Ostali najemi se obravnavajo kot poslovni najemi in z izjemo naložbenih nepremičnin se najeta sredstva ne pripoznajo v izkazu finančnega položaja Skupine. Naložbena nepremičnina, ki je v poslovnem najemu, je izkazana v izkazu finančnega položaja Skupine, in sicer po poštenu vrednosti.

(i) Zaloge

Zaloge so sredstva, ki so namenjena prodaji v rednem poslovanju, v postopku proizvodnje za tako prodajo ali v obliki materialov, ki bodo porabljeni pri proizvodnji ali pri opravljanju storitev.

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Zaloge surovin, materiala, drobnega inventarja in trgovskega blaga so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi

vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Nabavna vrednost obsega nakupno ceno, zmanjšano za dobljene popuste, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter druge neposredne stroške nabave. Za obračun se uporablja metoda povprečnih cen.

Zaloge izdelkov se ob začetnem pripoznanju prikazujejo po proizvodnih stroških, ki vključujejo: neposredne stroške materiala, neposredne stroške dela, neposredne stroške storitev in amortizacije ter posredne proizvodne stroške ob normalni uporabi proizvodnih sredstev.

Zmanjšanje vrednosti zalog surovin, materiala in drobnega inventarja se izkazuje kot povečanje stroškov materiala, zmanjšanje vrednosti zalog izdelkov in trgovskega blaga pa kot povečanje poslovnih odhodkov. Normalni in presežni kalo ter primanjkljaji, ki bremenijo podjetje, se prikazujejo v zmanjšani vrednosti zalog ter povečanju poslovnih odhodkov. Vrednost presežkov se prikazuje v povečani vrednosti zalog in zmanjšanju poslovnih odhodkov.

(k) Oslabitev sredstev

(i) Finančna sredstva (vključno terjatve)

Skupina Istrabenz na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja objektivno zmanjšanje vrednosti sredstva. Finančno sredstvo je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izgubo zaradi oslabilte finančnih sredstev, izkazanih po poštenu vrednosti preko kapitala, se izračuna kot razliko med knjigovodsko vrednostjo in pošteno vrednostjo.

Objektivni dokazi o slabitvi naložbe za družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, je dolgotrajnejše ali pomembno zmanjšanje poštene vrednosti finančne naložbe pod njihovo knjigovodsko vrednost. Kot dolgotrajnejše zmanjšanje štejemo neprekinjeno zmanjšanje več kot 9 mesecev in kot pomembno zmanjšanje upoštevamo 40-odstotno zmanjšanje poštene vrednosti pod knjigovodsko vrednost. Bolj verjetno je, da je oslabitev povzročilo več dogodkov skupaj. Nepristranski dokazi o oslabiljenosti finančnega sredstva ali skupine sredstev so pomembne informacije, ki vzbujajo pozornost imetnika sredstva o:

- pomembnih finančnih težavah izdajatelja ali zavezanca;
- kršenju pogodbe, kot je neizpolnjevanje obveznosti ali kršitev pri plačevanju obresti ali glavnice;
- posojilodajalčevi koncesiji posojilojemalca iz gospodarskih ali pravnih razlogov v povezavi s posojilodajalčevimi finančnimi težavami, ki je posojilodajalec sicer ne bi obravnaval;
- verjetnosti stečaja ali finančne reorganizacije pri posojilojemalcu;
- izginotju delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi finančnih težav ali
- pomembnih podatkih, ki kažejo, da obstaja izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov iz skupine finančnih sredstev vse od začetnega pripoznanja sred-

stev, čeprav se zmanjšanja ne da prepoznati pri posameznih finančnih sredstvih v skupini, tudi:

- neugodnih spremembah v plačilnem statusu posojilojemalcev v skupini (na primer povečanjem številu zamujenih plačil ali povečanjem številu posojilojemalcev s kreditnimi karticami, ki so dosegli svojo zgornjo mejo in plačujejo le majhne mesečne zneske) ali
- gospodarskih razmerah v državi ali krajevnem okolju, povezanih z neplačili po sredstvih v skupini (na primer povečanju stopnje brezposelnosti na zemljepisnem območju posojilojemalcev, zmanjšanju cen nepremičnin pri hipotekah na zadevnem območju, zmanjšanju cen nafte v povezavi s sredstvi za posojila proizvajalcem nafte ali neugodnih spremembah razmer v dejavnosti, ki vplivajo na posojilojemalce v skupini).

Poleg informacij o naštetih vrstah dogodkov vsebujejo nepristranski dokazi o oslabilti finančne naložbe v kapitalski instrument tudi informacije o pomembnih spremembah z neugodnim učinkom, do katerih je prišlo v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju, v katerem posluje izdajatelj in nakazujejo, da vrednosti finančne naložbe v kapitalski instrument morda ne bo mogoče nadomestiti.

Objektivni dokazi o slabitvi naložbe za družbo, s katere vrednostnimi papirji se ne trguje na organiziranem trgu, so javno razpoložljivi podatki o pomembnih finančnih težavah družbe, verjetnosti stečaja ali finančne reorganizacije, pomembne zadeve z neugodnim učinkom, do katerih je prišlo v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju, v katerem družba posluje, ...

Poštena vrednost je borzna cena oz. ocenjena vrednost z uporabo modela vrednotenja. Za naložbe v vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi, se model vrednotenja kot merilo poštene vrednosti uporablja le v izjemnih primerih, kot so: zanemarljiv obseg prometa z določenim vrednostnim papirjem oz. nelikvidnost delnice, vsesplošna finančna kriza, nedelujoči trg, nestabilnost bančnega trga in druge nepredvidene razmere.

Izguba zaradi oslabilte finančnih sredstev, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razliko med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabilte finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se izračuna glede na trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabilte izvede posamično. Ocena oslabilte preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Skupina Istrabenz izkaže v poslovnem izidu obdobja vse izgube zaradi oslabilte. Morebitno nabrano izgubo zaradi finančnega sredstva, kateri je na razpolago za prodajo, ki je bila pripoznana neposredno v kapitalu, se prenese na poslovni izid.

Izgubo zaradi oslabilte se odpravi, če je odpravo izgube zaradi oslabilte mogoče nepristransko povezati z dogodkom,

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih razpoložljivih za prodajo, ki so dolgovni instrumenti, se odpravo izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo slabitve finančnih sredstev, namenjenih za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, Skupina Istrabenz izkazuje neposredno v kapitalu.

(ii) Nefinančna sredstva

Skupina preveri za vsak datum poročanja preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev, razen zalog in odloženih terjatev za davke, z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se vsakokrat izvede na datum poročanja.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sporne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namene preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisni od prejemkov ostalih sredstev ali skupin sredstev (»denar ustvarjajoča enota«). Za potrebe preizkusa oslabitve se dobro ime, pridobljeno s poslovno združitvijo, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Da bi preizkusili oslabitev dobrega imena, so denar ustvarjajoče enote, h katerim se razporedi dobro ime, predmet posebnega preizkusa (t.i. segment ceiling test); denar ustvarjajoče enote, h katerim je razporejeno dobro ime, se zberejo oz. združijo, tako da raven, na kateri se preveri oslabitev, odraža najnižjo raven, na kateri se dobro ime spremlja za namene internega poročanja. Dobro ime, pridobljeno s poslovno združitvijo, se razporedi na denar ustvarjajoče enote ali skupino takšnih enot, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Dobrega imena, ki tvori del knjigovodske vrednosti naložbe v pridruženo podjetje, se ne pripozna ločeno in se zato ne preizkusi ločeno za oslabitev. Namesto tega se celoten znesek naložbe v pridruženo podjetje preizkusi za oslabitev kot eno sredstvo, kadar obstaja objektivni dokaz, da lahko naložbo v pridruženo podjetje oslabimo.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu vseobsegajočega donosa. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva

enote (skupine enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izgube zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. Glede drugih sredstev družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ovrednoti ob koncu poročevalskega obdobja in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

(I) Dolgoročna sredstva, razvrščena med sredstva, namenjena za prodajo

Dolgoročna sredstva (ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti), za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo, se razvrstijo med sredstva za prodajo. Neposredno pred razvrščanjem sredstva med sredstva za prodajo se izvede ponovno meritev sredstev (ali sestavnih delov ali skupine za odtujitev) v skladu z računovodskimi usmeritvami skupine. V skladu s tem se dolgoročno sredstvo (ali skupina za odtujitev) pripozna po knjigovodski vrednosti ali poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer tisti, ki je nižja. Izguba zaradi oslabitve skupine za odtujitev se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na skupino, nato pa na druga sredstva in obveznosti sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti. Pri tem pa se izgube ne razporedi na zaloge, finančna sredstva, odložene terjatve za davek, sredstva v zvezi z zaslužki zaposlenih, naložbene nepremičnine in biološka sredstva, ki jih je še naprej treba meriti v skladu z računovodskimi usmeritvami skupine. Izgube zaradi oslabitve ob prerazvrstitvi sredstev med sredstva, namenjena za prodajo, in kasnejše izgube ob ponovnem merjenju se izkazujejo v poslovnem izidu. Dobički se ne izkazujejo v višini, ki presega morebitne kumulativne izgube zaradi oslabitve.

(m) Zaslužki zaposlenih

Obveze za kratkoročne zaslužke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Odpravnine se pripoznajo kot odhodek, ko je družba očitno zavezana (a) končati službovanje zaposlene osebe pred običajnim datumom upokojitve ali (b) ponuditi izplačilo odpravnin, ki naj bi spodbudile prostovoljno zapustitev delovnih mest, in sicer kot posledica obstoječega podrobnega formalnega programa končanja službovanja, kadar je družba brez stvarne možnosti, da bi ga preklicala.

(n) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zane-

sljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Skupina določi rezervacije z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

(v) Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, s kolektivno pogodbo in z internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlenim ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poročevalskega obdobja. Izračun je bil narejen za vsakega zaposlenega tako, da je upošteval stroške odpravnin ob upokojitvi ter stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun je z uporabo projicirane enote pripravil pooblaščen aktuar.

(o) Prihodki

(i) Prihodki iz prodaje izdelkov

Prihodki iz prodaje izdelkov se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov in ko skupina preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih izdelkih. Če je verjetno, da bodo dani popusti in se znesek lahko zanesljivo izmeri, se omenjeni popust pripozna kot zmanjšanje prihodkov ob pripoznanju prodaje.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče, vendar pa pri nekaterih mednarodnih pošiljkah do prenosa pride ob naložitvi blaga na transportno sredstvo pri prodajalcu. Pri teh izdelkih kupec praviloma ni upravičen do menjave. Pri prodaji živali, se prenos pripozna ob prevzemu kupca.

(ii) Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla ob koncu poročevalskega obdobja. Stopnja dokončanosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

(iv) Provizije

Ko Skupina v določenem poslu nastopa kot posrednik in ne kot matična družba, se izkažejo prihodki v višini neto zneska provizije Skupine.

(v) Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

Podeljene vzpodbude v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin. Prihodki od najemnin iz podzakupov se pripoznajo kot ostali prihodki.

(vi) Državne podpore

Vse druge vrste državnih podpor se v računovodskih izkazih sprva izkaže kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznava dosledno kot prihodke v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

q) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode učinkovite obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, običajno datum, ko pravica do tekoče dividende ni več povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, dividende od prednostnih delnic, ki so izkazane med obveznostmi, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovitih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, napravam in opremljenosti in izdelavi.

(r) Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom ali drugim vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih ob koncu poročevalskega obdobja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje ob upoštevanju začasnih razlik med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Naslednje začasne razlike niso upoštevane:

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

dobro ime v primeru, da ne gre za davčno priznan odhodek, začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti, ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti. Odloženi davek ni pripoznan za namen obdavčljivih začasnih razlik, ki nastanejo ob začetnem pripoznanju dobrega imena.

Odloženi davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo treba plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih ob koncu poročevalskega obdobja.

Skupina mora pobotati odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek, če ima za to zakonsko izterljivo pravico, ter če se odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek nanašajo na davek iz dobička, nanašajoč se na isto davčno oblast v zvezi z isto obdavčljivo enoto ali različnimi obdavčljivimi enotami, ki nameravajo plačati ali prejeti čisti znesek ali poravnati obveznost in povrniti terjatev.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

(t) Čisti dobiček na delnico (EPS)

Skupina pri navadnih delnicah izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice in popravljeno dobičkonosnost delnice. Osnovna dobičkonosnost delnice se izračuna tako, da delimo dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček delnice pa se izračunava s prilagoditvijo dobička oziroma izgube, ki pripada navadnim delničarjem, in tehtanega povprečnega števila navadnih delnic v poslovnem letu za učinek vseh popravljanih možnosti navadnih delnic. Ker ima Skupina izdane le navadne delnice, je popravljena dobičkonosnost delnice enaka osnovi.

(u) Poročanje po odsekih

Poslovni odsek je sestavni del Skupine ki opravlja poslovne dejavnosti, iz naslova katerih dobiva prihodke in s katerimi ima stroške, ki se nanašajo na transakcije z drugimi sestavnimi deli iste Skupine. Rezultate poslovnih odsekov redno pregleduje vodstveni delavec Skupine, da lahko na njihovi podlagi sprejema odločitve o virih, ki jih je treba razporediti v določen odsek, in ocenjuje uspešnost poslovanja Skupine, ter za katerega so na voljo ločeni finančni podatki.

(v) Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo
Številni novi standardi, dopolnitve standardov in pojasnila za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009, še ne veljajo in jih družba pri pripravi računovodskih izkazov ni upoštevala.

(i) Spremenjen MSRP 3 Poslovne združitve (velja za letna obdobja od 1. julija 2009 dalje)

Spremenil se je obseg standarda kot tudi razširil pojem poslov. Spremenjeni standard zajema tudi mnoge ostale pomembne spremembe, in sicer:

- vse postavke kupnine, ki jih prevzemnik prenese, so pripoznane in izmerjene po pošteni vrednosti na datum prevzema, vključno z zneskom, katerega plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov (pogojni del plačila);
- naknadna sprememba pogojnega dela plačila se pripozna v poslovnem izidu;
- stroški posla, razen stroški izdaje delnic in dolga, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka;
- prevzemnik lahko izmeri katerikoli manjšinski delež po pošteni vrednosti na datum prevzema (polno dobro ime) ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljenih sredstev in obveznosti prevzete družbe na podlagi poselja-posel.

Dopolnjenega standarda se ne uporablja za poslovne združitve pred datumom njegove uveljavitve, saj le-ta ne vpliva na računovodske izkaze oziroma razkrite poslovne združitve, ki so nastale pred datumom uveljavitve spremenjenega standarda.

Dopolnjen MSRP 3 za računovodske izkaze Skupine ni pomemben, saj Skupina po tem datumu ni pridobila deležev v odvisnih družbah, na katere bi omenjeno dopolnilo lahko vplivalo.

(ii) Spremenjen MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (velja za letna obdobja od 1. julija 2009 dalje)

Spremenjen standard obravnava izraz »manjšinski delež«, ki ga nadomešča z izrazom »neobvladujoč delež« in je definiran kot »kapitalski delež v odvisnem podjetju, ki ni last obvladujočega podjetja niti neposredno niti posredno«. Standard spreminja obravnavanje neobvladujočega deleža, izgubo obvladovanja odvisnega podjetja ter tudi razporeditev dobička ali izgube ter ostalega celotnega dobička med obvladujočim in neobvladujočim deležem.

Spremenjen MRS 27 ni pomemben za računovodske izkaze Skupine, saj v Skupini po tem datumu ni bilo dogodkov, na katere bi omenjeno dopolnilo vplivalo.

(iii) Dopolnila k MRS 32 Finančni instrumenti: predstavitev – razvrstitev izdaj delniških pravic (v veljavi za letna obdobja od 1. februarja 2010 dalje)

V skladu z dopolnilom so pravice, opcije ali nakupni boni za pridobitev določenega števila lastnih kapitalskih instrumentov podjetja v zameno za določeni znesek v katerikoli valuti kapitalski instrumenti, če podjetje vsem svojim obstoječim lastnikom istega razreda ponudi sorazmerno pravice, opcije ali nakupne bone lastnih neizpeljanih kapitalskih instrumentov.

Dopolnila k MRS 32 niso pomembna za Skupino, saj v preteklosti Skupina ni izdala omenjenih instrumentov.

(iv) Dopolnila k MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje – pred tveganjem upravičeno varovane postavke (v veljavi za letna obdobja od 1. julija 2010 dalje)

Dopolnjen standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo, ali lahko posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli tveganja denarnih tokov odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se razmerje varovanja pred tveganji odražalo, je treba tveganja ali dele tveganja ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti, razen v omejenih okoliščinah.

Dopolnjen MRS 39 ni pomemben za računovodske izkaze Skupine, saj ta ne uporablja varovanj pred tveganji.

(v) OPMSRP 12 Dogovori o koncesiji storitev (v veljavi za prvo letno obdobje od 1. aprila 2009 dalje)

Pojasnilo je namenjeno družbam v zasebni lasti glede pripoznavanja in merjenja zadev, ki se pojavijo pri računovodskem obravnavanju dogovorov o koncesiji storitev na javno-zasebnem področju.

OPMSRP 12 ni pomembno za poslovanje Skupine, saj Skupina nima in ne načrtuje sklepanja dogovorov o koncesiji storitev.

(vi) OPMSRP 15 Pogodbe za gradnjo nepremičnin (v veljavi za letna obdobja od 1. januarja 2010 dalje)

OPMSRP 15 podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb o gradnji nepremičnin, pripoznani glede na stopnjo dokončanosti pogodbene dejavnosti v naslednjih primerih:

- pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih v skladu z MRS 11.3,
- pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni treba dobavljati gradbenih materialov) in
- pogodba je namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji pripoznanja prihodkov kot to določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

OPMSRP 15 ni pomembno za računovodske izkaze Skupine, saj Skupina ne nudi storitev gradnje ali prodaje nepremičnin.

(vii) OPMSRP 16 Varovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji (v veljavi za letna obdobja od 1. julija 2009 dalje)

Pojasnilo podrobneje pojasnjuje vrsto tveganja, pred katerim se je treba zavarovati, katera družba v Skupini sme posedovati postavko, varovano pred tveganjem, ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, obliko, ki jo instrument varovanja zavzame, in zneske, ki se ob ukinutvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid.

OPMSRP 16 ni pomembno za računovodske izkaze Skupine, saj Skupina nima in ne predvideva nobenih varovanj čistih finančnih naložb v tujini pred tveganji.

(viii) OPMSRP 17 Izplačila nedenarnih sredstev lastnikom (v veljavi za letna obdobja predvidoma od 1. novembra 2009 dalje)

Pojasnilo velja za enostranska izplačila nedenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna, ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po poštenu vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna v kapitalu kot prilagoditev zneska izplačila.

Ko je obveznost izplačila dividende poravnana, se morebitno razliko med knjigovodsko vrednostjo sredstva in knjigovodsko vrednostjo dividende pripozna v poslovnem izidu.

Skupina ne izplačuje nedenarnih sredstev lastnikom.

(ix) OPMSRP 18 Prenosi sredstev od odjemalcev (v veljavi za letna obdobja predvidoma od 1. novembra 2009 dalje)

V skladu s pojasnilom mora podjetje pripoznati preneseno sredstvo po njegovi pošteni vrednosti, če to sredstvo kaže značilnosti opredmetenega osnovnega sredstva v skladu z MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva. Prav tako mora podjetje pripoznati znesek prenosa kot prihodek. Časovni okvir za pripoznanje prihodka je odvisen od dejstev in okoliščin posameznega dogovora.

OPMSRP 18 ni pomembno za računovodske izkaze Skupine, saj Skupina običajno ne prejema sredstev od odjemalcev.

3.4 DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI

Glede na računovodske usmeritve skupine in razčlenitve je v številnih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila glede predpostavk za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti Skupine.

(i) Opredmetena osnovna sredstva

Poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnimi prodajalcem in voljnimi kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (*arm's length transaction*). Tržna vrednost naprav, opreme in inventarja temelji na ponujeni tržni ceni podobnih predmetov.

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

(ii) Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost odnosov s strankami, pridobljenih v poslovni združitvi, se določi na podlagi posebne metode (oz. *multi-period excess earnings method*), obravnavano sredstvo pa se ovrednoti po odštetu poštenega donosa vseh sredstev, ki so del ustvarjanja denarnih tokov.

(iii) Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, nepriljeno in neodvisno (*arm's length transaction*).

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na osnovi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

(iv) Zaloge

Pošteno vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

(v) Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se določa glede na ponujeno nakupno ceno ob koncu poročevalskega obdobja. Poštena vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se določa samo za potrebe poročanja.

(vi) Poslovne in druge terjatve

Pošteno vrednost poslovnih in drugih terjatev, razen nedokončanih gradbenih del, se izračuna kot sedanjo vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja.

(vii) Izpeljani instrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponujeni tržni ceni ob koncu poročevalskega obdobja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se pošteno vrednost določi kot razlika med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponujeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave temelji na ponudbah borznih posrednikov. Primernost teh ponudb se določa z metodo diskontiranih bodočih čistih denarnih tokov ob upošte-

vanju dospelosti posameznega posla in z uporabo tržnih obrestnih mer za podobne instrumente na datum vrednotenja.

(viii) Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti bodočih izplačil glavnice in obresti, diskontirane po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Pri finančnih najemih se tržno obrestno mero določi s primerjavo s podobnimi najemnimi pogodbami.

3.5 POSLOVNI ODSEKI

Skupina ima sedem odsekov poročanja, navedenih v nadaljevanju besedila, ki predstavljajo strateške poslovne enote Skupine. Strateške poslovne enote nudijo različne izdelke in storitve in se vodijo ločeno, saj poslujejo na podlagi različnih tehnologij in marketinških strategij. Uprava matične družbe Skupine najmanj enkrat vsake tri mesece pregleda interna poročila posloводства posamezne strateške poslovne enote. V nadaljevanju so povzeta poročila o poslovanju za posamezni poslovni odsek, o katerem se poroča v okviru Skupine:

- mesečno poročilo kontrolinga, ki obravnava vse pomembnejše poslovne dogodke na nivoju posameznega odseka ter analizira spremembe v poslovanju in premoženjskem stanju,
- četrtletno poročilo kontrolinga, ki poleg zgoraj navedene vsebuje tudi konsolidirane računovodske izkaze posameznega odseka poročanja.

Računovodske usmeritve odsekov poročanja so enake tistim, ki so opisane v podpoglavjih 3.2 in 3.3. Informacije o poslovnem izidu vsakega odseka poročanja so navedene v nadaljevanju. Uspešnost poslovanja posameznih odsekov se meri po poslovnem izidu odseka pred davkom od dohodka pravnih oseb, kot ga navajajo tudi interna poročila, ki jih pregleda uprava matične družbe Skupine. Poslovni izid odseka služi merjenju uspešnosti poslovanja, saj so po mnenju posloводства tovrstne informacije najustreznejše za vrednotenje rezultatov posameznih odsekov, ki poslujejo v omenjenih panogah. Cene med posameznimi odseki se določajo na čisti poslovni podlagi.

Poslovni odseki

V posamezen poslovni odsek Skupine Istrabenz so vključene družbe, ki se ukvarjajo z istovrstno dejavnostjo.

Sestavljajo jo naslednji ključni poslovni odseki:

- Energetski sistemi (vključuje podjetja Skupine Istrabenz Gorenje),
- Plini (vključuje podjetja Skupine Istrabenz plini),
- Turizem (vključuje podjetja Skupine Istrabenz Turizem, Golf Istra, d.o.o., Istrabenz Marina Invest, d.o.o.),
- Storitve I.T. (vključuje podjetja Skupine Actual I.T.),
- Prehrana (vključuje podjetja Skupine Droga Kolinska),
- Skladiščenje (vključuje družbo Instalacija, d.o.o.),
- Naložbe (vključuje družbo Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o., Istrabenz Inženiring, d.o.o., in holdinško družbo Istrabenz, d.d.).

Družbe oblikujejo področne odseke glede na istovrstno dejavnost, ki jo opravljajo. Največji del Skupine Istrabenz predstavlja področje Prehrana s Skupino Droga Kolinska, ki je proizvajalc in prodajalec prehramnih proizvodov in pijač. Področje Turizem predstavlja Skupina Istrabenz Turizem s turistično dejavnostjo v Portorožu in Opatiji. Področje Plini predstavlja Skupina Istrabenz plini, ki opravlja distribucijo plina v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji ter Bosni in Hercegovini. Energetski sistemi se ukvarjajo s trgovanjem z električno energijo in obnovljivimi viri energije. Storitvena dejavnost na področju računalništva izvajajo družbe v okviru Skupine Actual.

3.6

ODPRODAJA NESTRATEŠKIH PROGRAMOV SKUPINE DROGA KOLINSKA

V letu 2009 je matično podjetje v Skupini Droga Kolinska odprodalo nestrateške programe proizvodnje in prodaje:

- čajev oziroma blagovno znamko 1001 Cvet,
- začimb in riža oziroma blagovno znamko Maestro in Evo,
- mlevskih izdelkov, kaš in pšeničnega zdroba oziroma blagovno znamko Zlato polje,
- marmelad oziroma blagovno znamko Belsad,
- blagovno znamko Proja in Viki.

Prodajna vrednost vseh odprodanih programov je znašala 7.108.998 evrov, skupna neto odtujena sredstva so znašala 9.893.492 evrov. Realiziran je bil neto negativni učinek prodaje v znesku 2.784.494 evrov.

Med neto odtujenimi sredstvi v višini 9.893.492 evrov so osnovna sredstva v neodpisani vrednosti 3.855.968 evrov (pojasnilo 4: Nepremičnine, naprave in oprema), zaloge v višini 2.405.551 evrov in blagovne znamke ter zaščita blagovnih znamk v neodpisani vrednosti 3.631.973 evrov (pojasnilo 6: Neopredmetena sredstva).

Neto negativni učinek prodaje vseh programov v višini 2.784.494 evrov je sestavljen iz dobička iz prodaje v višini 253.216 evrov in iz izgube iz prodaje v višini 3.037.711 evrov.

Nestrateški programi, odprodani v letu 2009, ne izpolnjujejo kriterijev za ustavljeno poslovanje.

30. junija 2009 je družba Droga Kolinska d.d. prenehala z dejavnostjo programa kuhinjske soli, ki se je prodajal pod blagovno znamko Droga, ter s proizvodnjo programa industrijske soli. Prodane so bila posamična sredstva, blagovne znamke in zaloge, zato se prodaja programa ne izkazuje kot prodaja dejavnosti.

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.7 POROČANJE PO SEGMENTIH

Pojasnilo 1: Ključne postavke po poslovnih odsekih

Zneski v €

	Naložbe		Skladiščenje		Energetski sistemi		Plini	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Čisti prihodki zunaj skupine	2.046.284	2.609.922	13.892.363	13.866.081	123.731.982	101.644.908	77.473.814	90.141.090
Prodaja med odseki	526.822	58.054			1.889.407	312.645	193.602	224.447
Čisti prihodki od prodaje skupaj	2.573.106	2.667.976	13.892.363	13.866.081	125.621.389	101.957.553	77.667.416	90.365.537
Poslovni izid iz poslovanja	-4.507.759	-4.210.381	7.406.184	7.042.159	2.063.247	1.818.916	7.394.241	9.084.252
Izid financiranja	-63.821.293	-231.879.218	-685.555	-1.008.322	-130.045	-643.344	-2.059.237	-1.805.918
Dobički pridruženih družb po kapitalni metodi	13.559	-252.387	0		0	0	0	
Davek od dobička	-577.269	2.186.373	-1.374.052	-1.306.881	-644.302	-468.315	-1.279.220	-1.567.635
Čisti poslovni izid tekočega obdobja	-68.947.532	-234.155.612	5.346.577	4.726.956	1.263.308	707.258	4.055.784	5.710.698
Sredstva skupaj	127.408.458	287.672.500	41.564.140	42.706.217	39.222.926	41.372.566	79.839.313	83.692.562
Naložbe v pridružene družbe	9.295.339	11.352.142	0		0	0	0	210.427
Obveznosti skupaj	464.928.944	564.636.265	19.319.020	19.439.496	31.629.038	34.569.985	45.286.637	52.388.210
Vlaganja			605.261	714.131		3.965.363		13.086.903
Amortizacija	417.236	427.003	2.613.501	2.820.789	839.707	330.145	4.950.184	4.434.172
Slabitve pripoznane v IPI	4.470.727	222.164.546	0	0	174.680	160.512	963.608	592.426

Zneski v €

	Turizem		Storitve I.T.		Prehrana		Skupaj	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Čisti prihodki zunaj skupine	49.087.967	49.613.558	18.465.650	26.134.820	325.733.721	377.692.768	610.431.780	661.703.147
Prodaja med odseki	21.368	31.575	5.110.509	5.689.435	32.915	28.300	7.774.624	6.344.457
Čisti prihodki od prodaje skupaj	49.109.335	49.645.133	23.576.159	31.824.256	325.766.636	377.721.068	618.206.404	668.047.604
Poslovni izid iz poslovanja	-4.114.602	1.838.068	-7.109.832	-2.962.339	26.172.557	29.833.764	27.304.035	42.444.440
Izid financiranja	-4.169.063	-4.704.454	-738.989	-528.614	-21.822.435	-19.492.109	-93.426.616	-260.061.980
Dobički pridruženih družb po kapitalni metodi	0		54.813	-15.347	0	0	68.372	-267.734
Davek od dobička	-440.137	-887.841	-15.910	-373.702	-1.354.929	-781.546	-5.685.820	-3.199.546
Čisti poslovni izid tekočega obdobja	-8.782.237	-3.754.227	-7.809.918	-3.880.002	2.995.194	9.560.110	-71.878.825	-221.084.820
Sredstva skupaj	194.719.085	206.034.216	22.452.102	28.313.412	414.714.829	481.550.675	919.920.853	1.171.342.147
Naložbe v pridružene družbe	0	237.143	114.466	55.324	0	0	9.409.805	11.855.036
Obveznosti skupaj	105.595.486	110.945.346	13.817.407	16.742.635	223.642.816	278.181.051	904.219.348	1.076.902.988
Vlaganja		45.972.360		1.967.882	10.237.006	20.493.693	10.842.267	86.200.332
Amortizacija	9.085.012	7.406.153	2.687.476	2.851.481	22.014.964	24.308.664	42.608.080	42.578.407
Slabitve pripoznane v IPI	384.555	181.820	225.627	35.156	8.077.721	5.502.515	14.296.918	228.636.975

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.8
SREDSTVA V POSESTI ZA PRODAJO

Pojasnilo 2: Sredstva v posesti za prodajo

Gibanje v letu 2009

Zneski v €

Sredstva v posesti za prodajo	Stanje 1. 1. 2009	Razvrščeno med sredstva za prodajo	Tečajne razlike	Prodaja sredstva	Stanje 31. 12. 2009
Gradbeni objekti	307.852	0	0	0	307.852
Proizvavalna oprema	-82	0	0	0	-82
Druga oprema	82	213	0	0	295
Nepremičnine, naprave in oprema	307.852	213	0	0	308.065
Skupaj sredstva v posesti za prodajo	307.852	213	0	0	308.065

Sredstva v posesti za prodajo se v celoti nanašajo na skupino Droga Kolinska. Med gradbenimi objekti, namenjenimi prodaji, je poslovni prostor v Srbiji.

Gibanje v letu 2008

Zneski v €

Sredstva v posesti za prodajo	Stanje 1. 1. 2008	Razvrščeno med sredstva za prodajo	Tečajne razlike	Prodaja sredstva	Stanje 31. 12. 2008
Zemljišča	66.908	-67.898	990	0	0
Gradbeni objekti	947.237	-648.848	9.463	0	307.852
Proizvavalna oprema	141.334	-46.151	2.666	-97.930	-82
Druga oprema	2.053	-2.000	29	0	82
Nepremičnine, naprave in oprema	1.157.531	-764.896	13.148	-97.930	307.852
Skupaj sredstva v posesti za prodajo	1.157.531	-764.896	13.148	-97.930	307.852

3.9.
NAKUPI IN PRODAJE ODVISNIH
DRUŽB

Spremembe v Skupini Droga Kolinska:

V postopku likvidacije so naslednje družbe:

- VS International, d.o.o.,
- Bonito, d.o.o.,
- Droga Livsmedel AB.

Droga, d.o.o.e.l., Skopje je v postopku stečaja. Iz sodnega registra je bila izbrisana družba Droga Kolinska Sol, proizvodnja in prodaja soli, d.o.o.

V letu 2009 je družba Droga Kolinska, d.d., odpisala naložbo v odvisno družbo Droga Livsmedel AB v višini 103.818 evrov.

Spremembe v Skupini Istrabenz Gorenje:

Družba Istrabenz Gorenje je odkupila 50-odstotni delež v družbi Vitales Bihač in tako postala 100-odstotna lastnica te družbe.

Iz sodnega registra je bila izbrisana družba Vitales Nova Gorica, d.o.o., na podlagi pravnomočnega sklepa o prenehanju po skrajšanem postopku.

BPC, družba za prirejanje kongresov in poslovno svetovanje, d.o.o., se je v mesecu novembru 2009 preimenovala v Vitales Nova Gorica, trgovanje z oplemeniteni biomaso, d.o.o.

Spremembe v Skupini Istrabenz plini:

Odvisna družba Plin komerc, d.o.o, Tešanj je bila 1. 2. 2009 pripojena k družbi Istrabenz plini, d.o.o., Sarajevo. Kasneje je bil sedež družbe Istrabenz plini, d.o.o., Sarajevo, preseljen v Brezo.

Spremembe v Skupini Actual:

Družba IBS, d.o.o., je bila 1. 1. 2009 pripojena k družbi Actual BH, d.o.o.

Spremembe v Skupini Istrabenz Turizem:

Družba Istrabenz Turizem, d.d., je v mesecu maju 2009 prodala naložbo v družbi Marina Koper, d.o.o.

Dokapitalizacije, izvedene v Skupini:

- V poslovnem letu 2009 je družba Istrabenz, d.d., dokapitalizirala družbi Istrabenz Turizem, d.d., v višini 16.779.917 evrov in Istrabenz Marina Invest, d.o.o., v višini 714.555 evrov. Dokapitalizaciji sta bili izvršeni s stvarnim vložkom in imata za posledico zmanjšanje terjatev za dana kratko-

ročna in dolgoročna posojila ter za obresti do navedenih družb.

- Družba Istrabenz Turizem, d.d., je s konverzijo terjatev iz naslova kratkoročnih posojil dokapitalizirala družbo Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., v višini 11.019.151 evrov.
- Družba Istrabenz Gorenje, d.o.o., je dokapitalizirala družbo GEN-I, d.o.o., v višini 2.438.805 evrov, kar se zaradi sorazmernega uskupinjevanja odraža v skupini Istrabenz v višini 1.219.403 evrov. Dokapitalizirala je tudi družbo Vitales Bihač v višini 500.000 evrov, kar se zaradi sorazmernega uskupinjevanja odraža v skupini Istrabenz v znesku 250.000 evrov.
- Istrabenz Plini, d.o.o., je svojo odvisno družbo Istrabenz plini v Brezi dokapitalizirala v višini 392.740 evrov.

Pojasnilo 3: Prodaja odvisnih družb v skupini Istrabenz Turizem**Prodaja družbe Marina Koper, d.o.o.**

Postavke	Zneski v €
Neopredmetena dolgoročna sredstva	9.403
Nepremičnine, naprave in oprema	1.615.185
Naložbene nepremičnine	407.751
Poslovne terjatve	96.656
Kratkoročne finančne naložbe	352.432
Terjatve do države za davek	16.341
Denar in denarni ustrezniki	637.386
Skupaj sredstva	3.135.154
Dolgoročne poslovne obveznosti	11.445
Poslovne in druge obveznosti	119.703
Skupaj obveznosti	131.148
Razlika med sredstvi in obveznostmi 100%	3.004.006
Delež lastništva	88,87%
Razlika med sredstvi in obveznostmi po pridobljenem deležu	2.669.660
Dobiček / izguba	330.340
Kupnina	3.000.000

V letu 2009 je družba Istrabenz Turizem, d.d., prodala svojo naložbo v odvisni družbi Marina Koper, d.o.o., po knjigovod-

ski vrednosti 2.360.932 evrov in za svoj 88,87-odstotni delež iztržila kupnino v višini 3.000.000 evrov.

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.10 POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Pojasnilo 4: Nepremičnine, naprave in oprema

Zneski v €

Nepremičnine, naprave in oprema	31.12.2009	31.12.2008
Zemljišča	37.682.051	38.143.530
Zgradbe	247.336.739	257.316.850
Proizvajalne naprave in stroji	52.372.885	56.094.823
Druge naprave in oprema	53.394.814	60.775.719
Nepremičnine, naprave in oprema v gradnji in izdelavi ter predujmi	18.915.313	25.611.790
Skupaj nepremičnine, naprave in oprema	409.701.802	437.942.712

Gibanje v letu 2009

Zneski v €

Nepremičnine, naprave in oprema	Zemljišče	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge napra- ve in oprema	Nepremični- ne, naprave in oprema v gradnji in izdelavi ter predujmi	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2009	37.966.493	441.081.307	131.278.974	139.552.281	25.618.715	775.497.769
Sredstva nastala v podjetju	0	0	0	497	724.734	725.231
Ostale nabave	573.256	576.484	1.083.976	5.397.344	10.534.305	18.165.366
Zmanjšanja kot posledica poslovnih združitvev in prodaj odvisnih družb	-606.787	-334.811	0	-394.213	-279.375	-1.615.186
Odpisi	0	-36.454	-1.484.161	-2.833.138	-5.677	-4.359.431
Odtujitve	-814.395	-4.821.637	-16.291.475	-4.713.585	-2.241.511	-28.882.604
Prenos iz-na naložbene nepremičnine	0	0	0	0	-1.261	-1.261
Drugi prenosi	437.158	4.264.009	7.988.123	2.467.404	-15.057.101	99.593
Krepitve	21.093	89.663	0	0	0	110.755
Tečajne razlike	105.234	-1.315.763	-3.483.810	-489.835	-370.591	-5.554.764
Stanje 31. 12. 2009	37.682.051	439.502.798	119.091.626	138.986.755	18.922.237	754.185.468
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2009	-177.039	183.764.458	75.184.151	78.776.562	6.924	337.555.057
Odpisi	0	-18.682	-1.396.875	-2.694.895	0	-4.110.452
Zmanjšanja kot posledica investicijskih vlaganj	0	-38.457	0	0	0	-38.457
Odtujitve	0	-3.309.900	-13.899.977	-3.591.059	0	-20.800.937
Drugi prenosi	0	162.282	352.426	-132.020	0	382.688
Krepitve	0	22.053	0	86.976	0	109.029
Tečajne razlike	177.039	-527.677	-1.906.078	-201.913	0	-2.458.629
Amortizacija v obdobju	0	12.111.982	8.385.096	13.348.289	0	33.845.367
Stanje 31. 12. 2009	0	192.166.059	66.718.741	85.591.941	6.924	344.483.666
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2009	38.143.531	257.316.849	56.094.823	60.775.719	25.611.790	437.942.712
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2009	37.682.051	247.336.739	52.372.885	53.394.814	18.915.313	409.701.802

Investicije v nepremičnine, naprave in opremo znašajo 18.165.366 evrov. Največji del investicij je izvedla Skupina Droga Kolinska, in sicer v višini 9.732.282 evrov (investicije v program pijač na slovenskem trgu ter v proizvodno opremo sladko-slanega programa na srbskem trgu), Skupina Istrabenz plini v višini 4.670.621 evrov (izgradnja plinovodov za UNP in zemeljski plin, rezervoarjev in plinohramov), Skupina Istrabenz Turizem v višini 1.961.213 evrov, Instalacija, d.o.o., v višini 605.251 evrov, Skupina Actual v višini 584.502 evrov ter ostale družbe v skupini višini 611.497 evrov.

Odpisi in odtujitve nepremičnin, naprav in opreme v še neodpisani vrednosti znašajo 8.330.654 evrov, od tega se 5.765.894 evrov nanaša na Skupino Droga Kolinska, največji del predstavlja neodpisana vrednost odtujenih sredstev zaradi odprodaje nestrateških programov družbe Droga Kolinska, d.d., v višini 3.855.968 evrov.

Gibanje v letu 2008

Zneski v €

Nepremičnine, naprave in oprema	Zemljišče	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v gradnji in izdelavi ter podjetji	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2008	33.794.819	373.442.208	132.459.306	117.655.312	65.282.128	722.633.774
Povečanja kot posledica združitve in nakupov odvisnih družb	8.108	276.019	0	1.381.486	139.650	1.805.263
Sredstva nastala v podjetju	0	48.970	0	14.366	508.232	571.568
Ostale nabave	631.408	1.790.064	3.159.575	13.630.980	62.468.228	81.680.255
Zmanjšanja kot posledica poslovnih združitve in prodaj odvisnih družb	0	0	0	-163.907	0	-163.907
Odpisi	-2.428	-198.810	-3.959.547	-2.566.041	0	-6.726.827
Odtujitve	-999.233	-4.658.083	-7.723.293	-4.625.919	-139.758	-18.146.286
Prenos iz-na naložbene nepremičnine					-942.206	-942.206
Prenos iz-na sredstva v posesti za prodajo	67.898	710.181	0	138.846	0	916.925
Drugi prenosi	4.522.109	71.520.788	11.935.064	14.793.602	-101.120.596	1.650.967
Tečajne razlike	-56.189	-1.850.031	-4.592.131	-706.442	-576.129	-7.780.922
Stanje 31. 12. 2008	37.966.493	441.081.307	131.278.974	139.552.281	25.619.550	775.498.604
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2008	0	176.099.638	79.796.738	70.397.427	6.925	326.300.728
Povečanja kot posledica združitve in nakupov odvisnih družb	0	53.550	0	529.751		583.300
Zmanjšanja kot posledica poslovnih združitve in prodaj odvisnih družb	0	0	0	-93.911		-93.911
Odpisi	0	-97.804	-3.799.468	-2.505.148		-6.402.421
Zmanjšanja kot posledica investicijskih vlaganj	0	0	0	0		0
Odtujitve	0	-3.129.650	-7.006.091	-3.416.038		-13.551.779
Prenos iz-na sredstva v posesti za prodajo	0	61.333	0	92.695		154.029
Drugi prenosi	0	-928	-106.848	1.160.393		1.052.617
Izgube zaradi oslabitev	0	0	0	0	834	834
Tečajne razlike	-177.038	-535.547	-2.453.405	-289.946		-3.455.936
Amortizacija v obdobju	0	11.313.865	8.753.226	12.901.338		32.968.430
Stanje 31. 12. 2008	-177.038	183.764.456	75.184.151	78.776.562	7.759	337.555.891
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2008	33.794.819	197.342.570	52.662.568	47.257.884	65.275.203	396.333.045
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2008	38.143.531	257.316.851	56.094.823	60.775.719	25.611.790	437.942.713

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Druga pojasnila nepremičnin, naprav in opreme

Knjigovodska vrednost nepremičnin, ki so zastavljene kot jamstvo za dolgove, znaša 179.892.458 evrov. Na Skupino Istrabenz Turizem se nanaša v višini 140.098.990 evrov in

Skupino Droga Kolinska v višini 39.793.468 evrov. Kot jamstvo za dolgove do bank upnic so zastavljene nepremičnine družbe Droga Kolinska, d.d., ter družb Istrabenz Turizem, d.d., Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., Turizem Kras, d.d. ter Grand Hotel Adriatic, d.d.

Zneski v €

Sredstva v izgradnji	Knjigovodska vrednost	
	31.12.2009	31.12.2008
Zemljišče	1.411.562	187.992
Zgradbe	9.416.712	10.815.774
Proizvajalna oprema	5.616.510	8.212.000
Ostala oprema	692.439	1.545.786
Skupaj	17.137.223	20.761.552

Sredstva v izgradnji se v največji meri nanašajo na sredstva Skupine Droga Kolinska v višini 10.769.423 evrov, Skupine Istrabenz plini v višini 2.789.975 evrov, Skupine Istrabenz

Turizem v višini 1.758.710 evrov, družbe Istrabenz Marina Invest, d.o.o., v višini 1.391.263 evrov, ter družbe Instalacija, d.o.o., v višini 427.852 evrov.

Pojasnilo 5: Naložbene nepremičnine

Zneski v €

Naložbene nepremičnine	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Naložbene nepremičnine - zgradbe	7.052.321	9.275.518
Naložbene nepremičnine - zemljišča	5.446.455	6.363.328
Skupaj naložbene nepremičnine	12.498.776	15.638.846

Naložbene nepremičnine Skupine se nanašajo v največji meri na naložbene nepremičnine družbe Istrabenz, d.d., v višini 9.045.577 evrov in Skupine Istrabenz Turizem v višini 3.033.545 evrov.

Naložbene nepremičnine družbe Istrabenz, d.d., na dan 31. 12. 2009 niso zastavljene kot jamstvo za dolgove; so pa zastavljene vse naložbene nepremičnine Istrabenz Turizem,

d.d., kot jamstvo za poplačilo dolgov v korist bank upnic po sindiciranem posojilu.

Za pomembnejše naložbene nepremičnine so bile opravljene cenitve iz katerih izhaja, da poštena vrednost presega njihove knjigovodske vrednosti. V pridobljenih cenitvah je bila ocenjena tržna vrednost nepremičnin ob upoštevanju predpostavke takojšnje prodaje (v roku 24 mesecev).

Gibanje v letu 2009

Zneski v €

Naložbene nepremičnine	Zemljišča kot naložbene nepremičnine	Zgradbe kot naložbene nepremičnine	Skupaj naložbene nepremičnine
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2009	6.363.328	18.193.978	24.557.306
Ostale nabave	0	44.613	44.613
Zmanjšanja kotposledica poslovnih združitvev in prodaj odvisnih družb	0	-407.751	-407.751
Odpisi	-52.703	-119.959	-172.662
Odtujitve	-864.170	-4.238.683	-5.102.853
Prenos iz-na lastniško uporabljenih nepremičnin	0	1.261	1.261
Stanje 31. 12. 2009	5.446.455	13.473.459	18.919.914
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2009	0	8.918.460	8.918.460
Odpisi	0	-116.561	-116.561
Odtujitve	0	-2.759.337	-2.759.337
Amortizacija v obdobju	0	378.577	378.577
Stanje 31. 12. 2009	0	6.421.138	6.421.138
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2009	6.363.328	9.275.518	15.638.846
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2009	5.446.455	7.052.321	12.498.776
Poštena vrednost	5.446.455	7.052.321	12.498.776

Odtujitve se v pretežni meri nanašajo na prodaje naložbenih nepremičnin Skupine Istrabenz Turizem. V letu 2009 je družba Istrabenz Turizem, d.d., prodala dva lokala v Portorožu v neodpisani vrednosti 2.322.997 evrov, katerih prodaj-

na vrednost je znašala 3.967.000 evrov, neto učinek prodaje v vrednosti 1.644.003 evrov pa je izkazan med drugimi poslovnimi prihodki.

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Gibanje v letu 2008

Zneski v €

Naložbene nepremičnine	Zemljišča kot naložbene nepremičnine	Zgradbe kot naložbene nepremičnine	Skupaj naložbene nepremičnine
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2008	6.071.428	17.833.231	23.904.658
Ostale nabave	0	1.064	1.064
Odpisi	0	-242.968	-242.968
Odtujitve	0	-47.655	-47.655
Prenos iz-na lastniško uporabljenih nepremičnin	291.900	650.306	942.206
Stanje 31. 12. 2008	6.363.328	18.193.978	24.557.305
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2008	0	8.736.341	8.736.341
Odpisi	0	-225.492	-225.492
Odtujitve	0	-6.308	-6.308
Amortizacija v obdobju	0	413.919	413.919
Stanje 31. 12. 2008	0	8.918.459	8.918.459
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2008	6.071.428	9.096.890	15.168.318
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2008	6.363.328	9.275.519	15.638.846
Poštena vrednost	6.363.328	9.275.519	15.638.846

154

Druga pojasnila naložbenih nepremičnin

Zneski v €

Vrednosti pripoznane v poslovnem izidu	2009	2008
Prihodki od najemnin za naložbene nepremičnine	1.027.763	1.697.693
Stroški vzdrževanja	54.009	110.298
Amortizacija	421.487	359.108

Pojasnilo 6: Neopredmetena sredstva

Zneski v €

Neopredmetena sredstva	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	89.331	55.968
Pravice industrijske lastnine	2.017.112	2.552.107
Blagovne znamke	88.588.951	101.164.458
Dobro ime	101.784.288	107.293.528
Druga neopredmetena sredstva	7.208.013	7.923.952
Nepredmetena sredstva v pridobivanju in razvijanju ter predujmi	2.077.234	2.164.008
Skupaj neopredmetena sredstva	201.764.929	221.154.021

Gibanje neopredmetenih sredstev 2009

Zneski v €

Neopredmetena sredstva	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Pravice industrijske lastnine	Blagovne znamke	Dobro ime	Druge neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v pridobivanju in razvijanju ter predujmi	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2009	60.520	5.235.320	124.451.707	107.293.528	16.643.924	2.177.212	255.862.211
Ostale nabave	40.083	77.230	2.800		89.485	794.148	1.003.746
Zmanjšanja kot posledica poslovnih združitvev in prodaj odvisnih družb	0	-9.403	0	-68.020	0	0	-77.423
Odpisi	0	-1.147.488	0	-5.337.107	-182.121	-2.453	-6.669.169
Odtujitve	0	-18.110	-4.636.121	0	-149.955	0	-4.804.186
Drugi prenosi	499	77.011	-82.752	-92.322	1.158.505	-781.426	279.514
Tečajne razlike	-115	-31.821	-2.608.413	-11.791	44	129	-2.651.967
Stanje 31. 12. 2009	100.987	4.182.738	117.127.221	101.784.288	17.559.882	2.187.610	242.942.726
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2009	4.552	2.683.212	23.287.249	0	8.719.971	13.204	34.708.189
Povečanja kot posledica združitvev in nakupov odvisnih družb	0	0	0	0	710	0	710
Odpisi	0	-1.204.366	0	0	-173.335	96.971	-1.280.730
Odtujitve	0	0	-1.022.646	0	-103.818	0	-1.126.464
Drugi prenosi	0	0	0	0	1.419	0	1.419
Tečajne razlike	0	-17.740	376.388	0	840	0	359.487
Amortizacija v obdobju	7.104	704.520	5.897.279	0	1.906.081	201	8.515.185
Stanje 31. 12. 2009	11.656	2.165.626	28.538.270	0	10.351.869	110.376	41.177.797
Knjigovodska vrednost 01. 01. 2009	55.968	2.552.108	101.164.458	107.293.528	7.923.953	2.164.008	221.154.022
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2009	89.331	2.017.112	88.588.951	101.784.288	7.208.013	2.077.234	201.764.929

Pomembnejše spremembe neopredmetenih sredstev so odtujitve blagovnih znamk in slabitve dobrega imena.

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Zneski v €

Seznam dobrih imen	Posredno	Neposredno	Skupaj
	Podskupina	Delež manjšinskega lastnika	SKUPINA ISTRABENZ
SKUPINA DROGA KOLINSKA	52.946.259	22.283.356	75.229.615
SKUPINA IG	2.192.891	-1.110.824	1.082.068
SKUPINA ACTUAL IT	11.198.488	-2.463.705	9.479.258
SKUPINA ISTRABENZ PLINI	10.503.570	-4.942.539	5.561.031
SKUPINA ISTRABENZ TURIZEM	10.230.787	177.913	10.432.316
SKUPAJ	87.071.996	-8.339.154	23.051.446
		101.784.288	

Vrednost odtujenih blagovnih znamk se nanaša na odprodaje nestrateških programov družbe Droga Kolinska, d.d., v višini 3.631.475 evrov.

Odpisi dobrih imen v višini 5.337.107 evrov se nanašajo na odpise v:

- Skupini Turizem v višini 3.102.487 evrov,
- Skupini Actual do družbe SIMT, d.o.o., v višini 844.328 evrov,
- družbi Actual BIH v višini 488.305 evrov,
- Skupini Istrabenz plini za družbo Istrabenz plini Breza v višini 282.719 evrov,
- družbi Istrabenz plini, d.o.o., v višini 156.340 evrov,
- družbi Golf Istra v višini 461.989 evrov, ter ostali manjši odpisi v skupni višini 939 evrov.

V skladu z računovodskimi usmeritvami je bil izveden preizkus slabitve dobrih imen v Skupini.

Za preveritev dobrih imen za naložbe družbe Istrabenz, d.d., so bile upoštevane cenitve pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij.

Na podlagi cenitev z uporabo metod diskontiranih neto denarnih tokov in prilagojenih knjigovodskih vrednosti je bilo ugotovljeno, da poštena vrednost odvisnih družb matične družbe Istrabenz, d.d., presega nabavno vrednost naložbe, kar kaže na ustreznost dobrih imen in ni potrebe po slabitvah dobrih imen za naložbe matične družbe Istrabenz, d.d. Tudi v posameznih podskupinah je bil izveden preizkus dobrih imen.

Skupina DrogaKolinska

Vsa dobra imena v Skupini Droga Kolinska so bila na datum poročanja pregledana. Doseženi rezultati matičnega podjetja in ostalih družb, ki niso zajete v DUE (denar ustvarjajočo enoto), ne zahtevajo slabitve dobrega imena.

Proizvodnja in prodaja sladkega programa in slanih prigrizkov pod blagovnimi znamkami Smoki in Najlepše želje (ter ostalimi) v Skupini predstavlja denar ustvarjajočo enoto

Soko Štark, katero sestavljajo podjetja Soko Štark, AD, Beograd, Soko Štark Maloprodaja, Grand Kafa, AD, Beograd, in Tobess, d.o.o., Beograd. Podjetje Soko Štark, AD, Beograd je v denar ustvarjajoči enoti nosilec proizvodne dejavnosti in prodaje ostalim podjetjem v Skupini.

Grand Prom kot matično podjetje skupaj s svojimi odvisnimi podjetji sestavlja Skupino Grand Prom. Del poslovanja Skupine Grand Prom, ki se nanaša na proizvodnjo in prodajo kave pod blagovnimi znamkami Grand Kafa, z vidika Skupine Droga Kolinska predstavlja denar ustvarjajočo enoto Grand Prom. Podjetje Grand Prom je v denar ustvarjajoči enoti nosilec proizvodnje in prodaje kave na srbskem trgu.

V skladu z računovodskimi usmeritvami je izveden preizkus slabitve dobrega imena. Ocena vrednosti denar ustvarjajoče enote je izvedena na podlagi:

- ocenjene vrednosti EBITDA na osnovi prihodkov denar ustvarjajoče enote in 20-odstotne EBITDA marže,
- kazalnika EV/EBITDA za primerljiva podjetja v panogi v višini 9,
- neto dolga nosilca denar ustvarjajoče enote.

Ocenjena vrednost denar ustvarjajoče enote je bila primerjana s knjigovodsko vrednostjo vloženih sredstev v denar ustvarjajočo enoto. Ker ocenjena vrednost denar ustvarjajoče enote presega knjigovodsko vrednost vloženih sredstev v denar ustvarjajočo enoto, slabitev dobrega imena ni potrebna.

Skupina Istrabenz Turizem

Na datum poročanja so bila dobra imena v Skupini Istrabenz Turizem presojana, tako da so bile opravljene ocenitve družb Grand Hotel Adriatic, d.d., Thai si s.r.l. in Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o.

Družbi Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., in Grand Hotel Adriatic, d.d., imata visoko materialno aktivo, zato je bila uporabljena metoda prilagojenih knjigovodskih vrednosti.

Upošteva se cenitev družbe Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., ter dejstva, da družba ne dosega predvidenih rezultatov po-

slovanja, je bila pri presojanju vrednosti dobrega imena ugotovljena potreba po slabitvi dobrega imena, nastalega pri nakupu navedene družbe.

Ocenjena vrednost družbe Grand Hotel Adriatic, d.d., z uporabo metode prilagojene vrednosti sredstev presega knjigovodsko vrednost družbe in je na nivoju nabavne vrednosti družbe, zato dobrega imena ni bilo treba slabiti.

Pri ocenjevanju vrednosti družbe Thai Si s.r.l. je bila uporabljena metoda diskontiranega denarnega toka. Na podlagi analize poslovanja v letih 2008 in 2009 ter ocene poslovnih možnosti v prihodnosti so načrtovani prihodnji donosi v obliki denarja, ki so nato preračunani na sedanjo vrednost. Ocenjena poštena vrednost je presegala knjigovodsko vrednost, zato dobrega imena tudi v tem primeru ni bilo treba slabiti.

Skupina Actual

V Skupini Actual IT je bilo slabljeno dobro ime za naložbo v družbo SIMT, d.o.o., na podlagi ponovnega vrednotenja naložb. Velikost slabitve na nivoju Skupine Istrabenz znaša 844.328 evrov. Ob pripojitvi družbe IBS, d.o.o., je bilo celotno dobro ime na nivoju Skupine Istrabenz odpisano v breme tekočih stroškov v višini 488.305 evrov.

Skupina Plini

V Skupini Plini so bile opravljene slabitve dobrega imena na podlagi ponovnega vrednotenja naložb v skupni vrednosti 439.172 evrov. Ob pripojitvi družbe Plinkomerc Tešanj k Istrabenz plini Breza je bilo dobro ime delno razporejeno na sredstva.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2008

Zneski v €

Neopredmetena sredstva	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Pravice industrijske lastnine	Blagovne znamke	Dobro ime	Druge neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v pridobivanju in razvijanju ter predujmi	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2008	0	3.452.396	129.113.734	70.563.538	20.630.544	2.716.545	226.476.758
Povečanja kot posledica združitve, nakupov in dokapitalizacije odvisnih družb	45.520	0	0	41.805.048	183.704	0	42.034.272
Ostale nabave	15.000	203.288	2.806	0	486.302	2.033.548	2.740.945
Zmanjšanja kot posledica poslovnih združitve in prodaj odvisnih družb	0	0	0	-209.980	-3.793.438	0	-4.003.418
Odpisi	0	-6.798	0	0	-822.497	0	-829.295
Odtujitve	0	-5.630	0	0	-1.420	0	-7.050
Prenos iz-na sredstva v posesti za prodajo	0	0	0	0	13.711	0	13.711
Drugi prenosi	0	1.633.892	104.032	-4.859.801	-25.139	-2.572.743	-5.719.758
Tečajne razlike	0	-41.829	-4.768.866	-5.277	-27.844	-138	-4.843.954
Stanje 31. 12. 2008	60.521	5.235.320	124.451.706	107.293.528	16.643.924	2.177.212	255.862.211
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2008	0	1.672.064	17.567.252	0	10.054.983	13.204	29.307.503
Zmanjšanja kot posledica poslovnih združitve in prodaj odvisnih družb	0	0	0	0	-1.417.606	0	-1.417.606
Odpisi	0	-5.986	0	0	-822.034	0	-828.019
Odtujitve	0	-4.472	0	0	-1.420	0	-5.892
Prenos iz-na sredstva v posesti za prodajo	0	0	0	0	11.711	0	11.711
Drugi prenosi	0	324.943	0	0	-1.134.913	0	-809.970
Tečajne razlike	0	-16.886	-833.616	0	7.240	0	-843.261
Amortizacija v obdobju	4.553	713.549	6.553.612	0	2.022.011	0	9.293.725
Stanje 31. 12. 2008	4.553	2.683.213	23.287.248	0	8.719.972	13.204	34.708.190
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2008	0	1.780.332	111.546.482	70.563.538	10.575.561	2.703.341	197.169.255
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2008	55.968	2.552.107	101.164.458	107.293.528	7.923.952	2.164.008	221.154.020

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Druga pojasnila neopredmetenih sredstev

Zneski v €

	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
	Poštena vrednost ob pripoznanju	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost ob pripoznanju	Knjigovodska vrednost
Sredstva pridobljena z državno podporo				
Povečanje kapacitet na mesnem programu	1.817.973	204.409	1.817.973	357.373
Program metode dvajsetih ključev	14.271	0	14.271	0
Sistem za vodenje in operativno sledenje proizvodnji	88.629	30.189	88.629	34.818
Skupaj	1.920.873	234.598	1.920.873	392.191

Sredstva, pridobljena z državno podporo, se v celoti nanašajo na Skupino Droga Kolinska.

Blagovne znamke Argeta, Barcaffé, Jupi, Donat in Cockta so dane kot poroštvo za zavarovanje obveznosti po pogodbi o sindiciranem kreditu.

V Skupini Istrabenz Turizem obstaja na dan 31. 12. 2009 omejitev na lastninsko pravico neopredmetenih dolgoročnih sredstev, in sicer v družbi Turizem Kras, d.d., iz naslova vlaganja v informacijski rezervacijski sistem v vrednosti 55.896 evrov.

Pojasnilo 7: Naložbe v pridružene družbe

Družba	Država	Lastništvo v %	
		2009	2008
Adriaфин, d.o.o.	Slovenija	50,00	50,00
IP Obala, d.o.o.	Slovenija	50,00	50,00
Logina, d.o.o.	Slovenija	43,78	43,78
OpenAd AG	Švica	49,90	49,90
Simt Cardinfo, d.o.o.	Srbija	39,00	39,00

Družba OpenAd AG je v stečajnem postopku.

Pomembni podatki v letu 2009

Zneski v €

Pomembni podatki	Kratko-ročna sredstva	Dolgoročna sredstva	Kratko-ročne obveznosti	Dolgoročne obveznosti	Kapital	Prihodki	Odhodki	Dobiček / izguba	Pripadajoči dobiček / izguba
Adriaфин, d.o.o.	4.041.597	8.064.103	256.116	926.835	10.922.749	159.206	144.234	14.972	7.486
IP Obala, d.o.o.	20.434.745	2.174.567	13.844.260	0	8.765.052	1.579.010	1.566.863	12.147	6.074
Logina, d.o.o.	807.127	474.557	131.960	78.058	1.071.666	780.849	1.207.159	-426.310	-186.639
Simt Cardinfo, d.o.o.	590.245	37.824	373.440	2.840	251.789	1.993.682	1.853.136	140.546	54.813
Skupaj	25.873.714	10.751.051	14.605.776	1.007.733	21.011.256	4.512.747	4.771.392	-258.645	-118.266

Pomembni podatki v letu 2008

Zneski v €

Pomembni podatki	Kratko-ročna sredstva	Dolgoročna sredstva	Kratko-ročne obveznosti	Dolgoročne obveznosti	Kapital	Prihodki	Odhodki	Dobiček / izguba	Pripadajoči dobiček / izguba
AdriaFin, d.o.o.	5.159.680	8.130.985	178.822	926.835	12.185.008	287.326	210.094	77.232	38.616
IP Obala, d.o.o.	23.175.203	2.989.083	17.411.382	0	8.752.905	4.668.087	4.345.615	322.472	161.236
Logina, d.o.o.	1.160.072	564.565	270.335	110.358	1.343.944	722.772	1.755.750	-1.032.978	-452.238
OpenAd AG	64.806	5.373.638	4.070.391	1.850.411	-482.359	96.557	3.623.070	-3.526.513	-1.759.730
Simt CardInfo, d.o.o.	248.819	28.417	161.368	4.840	111.028	725.587	764.559	-38.972	-15.347
Skupaj	29.808.580	17.086.688	22.092.298	2.892.444	21.910.526	6.500.329	10.699.088	-4.198.759	-2.027.463

Gibanje naložb v pridružene družbe

Zneski v €

Gibanje deležev v pridruženih družbah	2009	2008
Začetno stanje 01.01.	11.855.036	11.638.221
Pridobitve		484.549
Pripadajoči dobički (izgube)	68.372	-267.734
Izplačani dobički	-638.664	
Slabitve pridruženih družb	-1.874.939	
Končno stanje 31.12.	9.409.806	11.855.036

Pripadajoče dobičke pridruženih družb so ustvarile družbe AdriaFin, d.o.o., IP Obala, d.o.o., in Simt CardInfo. V letu 2009 je družba Istrabenz, d.d., izvedla slabitev celotne naložbe v družbo Logina, d.o.o., kar pomeni v konsolidira-

nih izkazih slabitev v višini 1.874.939 evrov. Družba AdriaFin, d.o.o., je v letu 2009 izplačala dividendo v višini 638.664 evrov.

Pojasnilo 8: Skupni podvigi

Zneski v €

Družba	Država	Lastništvo v %	
		31.12.2009	31.12.2008
ISTRABENZ GORENJE, d.o.o.	SLO	49,34	49,34
GEN-I, d.o.o.	SLO	24,67	24,67
GEN-I ZAGREB, d.o.o.	HR	24,67	24,67
GEN-I BEOGRAD, d.o.o.	SRB	24,67	24,67
GEN-I BUDAPEST, d.o.o.	MAD	24,67	24,67
GEN-I SKOPJE, d.o.o.	MAK	24,67	24,67
GEN-I SARAJEVO, d.o.o.	BIH	24,67	24,67
GEN-I BUCHAREST, s.r.l.	RO	24,67	24,67
GEN-I TIRANA, Ltd.	AL	24,67	24,67
ISTRABENZ INVESTICIJSKI INŽENIRING, d.o.o.	SLO	49,34	49,34
INTRADE ENERGIJA, d.o.o.	BIH	25,16	25,16
ISTRABENZ GORENJE INŽENIRING, d.o.o.	SLO	49,34	49,34

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Zneski v €

Družba	Država	Lastništvo v %	
		31.12.2009	31.12.2008
VITALES NOVA GORICA, d.o.o.	SLO	49,34	49,34
VITALES NOVA BILA, d.o.o.	BIH	49,34	49,34
VITALES BIHAČ, d.o.o.	BIH	49,34	24,67
VITALES SOKOLAC, d.o.o.	BIH	24,67	24,67
VITALES ČAKOVEC, d.o.o.	HR	49,34	49,34
VITALES EBI, s.r.l.	IT	24,67	24,67
IGAP, d.o.o.	SLO	49,34	49,34
IG PROJEKT, d.o.o.	SLO	24,67	24,67
BPC, d.o.o.	SLO	49,34	49,34

Tekoče leto

Zneski v €

Pomembni podatki	Kratko-ročna sredstva	Dolgo-ročna sredstva	Kratko-ročne obveznosti	Dolgo-ročne obveznosti	Kapital	Prihodki	Odhodki	Dobiček / izguba
ISTRABENZ GORENJE ENERGETSKI SISTEMI	5.354.723	10.951.499	7.497.270	2.209.099	6.599.854	9.529.041	8.509.466	1.019.575
GEN-I, d.o.o.	28.442.198	1.333.646	18.276.600	30.837	11.468.408	211.737.720	205.971.722	1.019.575
GEN-I, ZAGREB, d.o.o.	3.323.411	0	3.043.919	0	279.492	12.451.485	12.302.418	149.067
GEN-I, BEOGRAD, d.o.o.	9.781.771	14.683	6.729.413	0	3.067.041	42.902.582	39.930.777	2.971.804
GEN-I, BUDAPEST, d.o.o.	9.949.190	0	8.775.915	0	1.173.275	63.690.516	62.956.655	733.860
GEN-I, SKOPJE, d.o.o.	1.280.836	282	681.641	0	599.477	3.721.061	3.099.975	621.086
ISTRABENZ INVESTICIJSKI INŽENIRING, d.o.o.	630.038	6.495.832	1.056.408	5.281.549	787.912	532.663	467.054	65.609
ISTRABENZ GORENJE INŽENIRING, d.o.o.	226.882	196.764	346.376	16.772	60.497	644.609	783.740	-139.131
VITALES NOVA GORICA, d.o.o.	25.227	0	0	0	25.227	0	0	0
INTRADE ENERGIJA, d.o.o.	97.197	4.792.406	645.970	5.740.734	-1.497.100	528.216	770.073	-241.857
VITALES NOVA BILA, d.o.o.	409.708	5.136.329	2.754.239	3.335.946	-544.149	1.645.138	2.597.849	-952.711
VITALES BIHAČ, d.o.o.	395.556	2.658.222	826.790	2.149.530	77.458	640.220	1.121.615	-481.395
VITALES SOKOLAC, d.o.o.	59.461	0	57.769	0	1.691	0	3.495	-3.495
IGAP, d.o.o.	448.200	258.651	546.713	12.382	147.756	371.324	646.429	-275.105
IG PROJEKT, d.o.o.	103.193	5.408	81.480	0	27.122	416.313	404.004	12.309
VITALES ČAKOVEC, d.o.o.	1.298	0	1	0	1.297	7	62	-55
VITALES EBI, d.o.o.	1.139	1.683	13.038	0	-10.215	2	16.139	-16.136
BPC d.o.o.	7.251	0	428	0	6.824	11	506	-495
GEN-I, SARAJEVO d.o.o.	3.313.004	847	3.027.441	0	286.410	8.835.619	8.797.688	37.932
GEN-I, BUCHAREST d.o.o.	649.816	0	407.257	0	242.559	381.391	384.185	-2.794
GEN-I, TIRANA d.o.o.	15.094	2.444	15.501	0	2.037	120	20.662	-20.541
Skupaj	64.515.192	31.848.697	54.784.169	18.776.849	22.802.872	358.028.038	348.784.513	9.243.525

Preteklo leto

Zneski v €

Pomembni podatki	Kratko-ročna sredstva	Dolgo-ročna sredstva	Kratko-ročne obveznosti	Dolgo-ročne obveznosti	Kapital	Prihodki	Odhodki	Dobiček / izguba
ISTRABENZ GORENJE ENERGETSKI SISTEMI	3.989.969	8.934.216	6.827.493	20.258	6.076.435	8.204.752	7.114.264	1.090.488
GEN-I, d.o.o.	21.462.369	445.838	18.536.192	11.161	3.360.854	80.335.532	79.031.526	1.304.006
GEN-I, ZAGREB, d.o.o.	2.251.911	0	2.221.956	0	29.955	4.547.899	4.525.104	22.795
GEN-I, BEOGRAD, d.o.o.	6.289.325	0	5.228.957	0	1.060.368	19.598.432	18.670.842	927.591
GEN-I, BUDAPEST, d.o.o.	3.132.204	0	2.807.514	0	324.690	11.165.558	10.863.734	301.824
GEN-I, SKOPJE, d.o.o.	3.914	198	12.987		-8.875		13.695	-13.695
ISTRABENZ INVESTICIJSKI INŽENIRING, d.o.o.	226.998	6.835.757	632.895	5.634.185	795.675	539.788	488.325	
ISTRABENZ GORENJE INŽENIRING, d.o.o.	186.626	183.125	160.822	27.789	181.140	592.235	1.031.246	
VITALES NOVA GORICA, d.o.o.	5.000				5.000			
INTRADE ENERGIJA, d.o.o.	108.665	4.995.493	1.467.037	4.906.870	-1.269.749	476.189	862.400	
VITALES NOVA BILA, d.o.o.	409.619	5.377.324	2.233.105	3.139.813	414.026	1.049.217	1.459.003	
VITALES BIHAČ, d.o.o.	170.747	2.756.660	283.071	2.321.740	322.596	282.754	270.218	12.536
VITALES SOKOLAC, d.o.o.	5.256				5.256			0
IGAP, d.o.o.	869.402	240.645	723.051	12.117	374.880	870.884	918.120	-47.236
IG PROJEKT, d.o.o.	5.000				5.000			0
VITALES ČAOVEC, d.o.o.	1.407				1.407			0
VITALES EBI, d.o.o.	6.000				6.000			0
Skupaj	39.124.409	29.769.255	41.135.078	16.073.931	11.684.655	127.663.239	125.248.475	3.598.308

Pojasnilo 9: Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe v višini 44.819.339 evrov predstavljajo 5 odstotkov vseh sredstev Skupine. V največji meri

se nanašajo na finačna sredstva holdinške družbe Istrabenz, d.d., in sicer finančna sredstva razpoložljiva za prodajo.

Gibanje

Zneski v €

Gibanje drugih finančnih naložb in izvedenih finančnih instrumentov	Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	
	2009	2008
Začetno stanje 1. 1.	193.301.947	492.614.784
Nakupi	38.748	84.344.855
Prodaje	-154.033.044	-62.615.286
Krepitev	7.469.348	158.794
Slabitve	-2.434.851	-321.204.763
Drugi prenosi	480.884	5.591
Tečajne razlike	-3.693	-2.029
Končno stanje 31. 12.	44.819.339	193.301.947

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

V postavki prodaje se pretežni del, v višini 148.637.991 evrov, nanaša na enostransko vnovčenje Pogodb o prodaji in reodkupu delnic s strani Hypo banke, d.d., UniCredit banke, d.d., Probanke, d.d., in NLB, d.d. Navedena enostranska unovčenja je družba Istrabenz, d.d., evidentirala kot prodajo naložb v delnice družb Petrol, d.d., Mercator, d.d., Sava, d.d., Luka Koper, d.d., in pri tem realizirala izgubo v višini 13.159.727 evrov.

V istem obdobju je družba Istrabenz, d.d., izvedla redno prodajo drugih naložb, pretežno skladov, v višini 4.155.766 evrov in unovčila zapadle kupone po kuponskih obveznicah v višini 1.127.905 evrov.

Postavka krepitve v višini 7.469.348 evrov je v celoti posledica pozitivnega gibanja tečajev vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi.

Postavka slabitve naložb razpoložljivih za prodajo v višini 2.434.851 evrov se skoraj v celoti nanaša na slabitve naložb, izvedene v družbi Istrabenz, d.d., ki so bile pripoznane kot finančni odhodki in zajema:

- slabitve naložb v družbe, ki ne kotirajo na borzi v višini 1.434.316 evrov. Velikost slabitve je ugotovljena kot razlika med nabavno vrednostjo naložbe in pripadajočim knjigovodskim kapitalom, upošteva se diskont za pomanjkanje kontrole in diskont za netržljivost;
- slabitve naložb v sklade v višini 994.145 evrov, ki temeljijo na poštenu vrednosti sredstev skladov;
- ostale slabitve v višini 6.390 evrov.

Pojasnilo 10: Dolgoročne poslovne terjatve in posojila

	Zneski v €	
Dolgoročne terjatve in posojila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Poslovne terjatve do kupcev	33.233	247.876
Poslovne terjatve do drugih	235.822	440.266
Nevplačani vpoklicani kapital	119.058	118.433
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	388.113	806.575
Druge dolgoročne finančne terjatve	2.846.169	2.971.207
Dana posojila drugim	625.360	1.118.097
Skupaj dolgoročne finančne terjatve in posojila	3.471.529	4.089.304
Skupaj dolgoročne terjatve in posojila	3.859.642	4.895.879

Druge dolgoročne finančne terjatve se nanašajo na terjatve družbe Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o., Beograd iz naslova finančnega najema.

Pojasnilo 11: Zaloge

	Zneski v €	
Zaloge	31.12.2009	31.12.2008
Material	15.547.695	20.864.017
Nedokončana proizvodnja	376.524	1.367.433
Proizvodi in trgovsko blago	24.033.065	24.275.259
Skupaj zaloge	39.957.284	46.506.709

Pretežni del zalog predstavljajo zaloge Skupine Droga Kolinska v višini 28.841.450 evrov, pomembne so še zaloge trgovskega blaga v Skupini Istrabenz plini v skupnem znesku 5.785.846 evrov.

Odpisi zalog so v Skupini Istrabenz znašali 774.652 evrov.

Zneski v €

Zaloge	Vrednost odpisa zalog
Material	416.692
Nedokončana proizvodnja	10.512
Proizvodi in trgovsko blago	344.731
Predujmi za zaloge	2.716
Skupaj zaloge	774.652

Skupina nima zastavljenih zalog kot jamstvo za obveznosti.

Pojasnilo 12: Poslovne terjatve

Zneski v €

Poslovne terjatve	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Poslovne terjatve do kupcev - pridružene družbe	352.740	672.295
Poslovne terjatve do kupcev - druge	109.151.989	136.115.468
Poslovne terjatve do kupcev	109.504.729	136.787.763
Terjatve za obresti do drugih	658.393	643.465
Druge terjatve povezane s finančnimi prihodki - drugi	9.189.057	74.547
Druge poslovne terjatve	6.605.062	16.384.404
Dani predujmi	1.506.362	5.656.111
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	1.457.105	1.405.686
Kratkoročno nezaračunani prihodki	1.155.295	1.214.715
Skupaj poslovne terjatve	130.076.003	162.166.691

Poslovne terjatev do kupcev v višini 109.504.729 evrov so v primerjavi s preteklim letom nižje za 20 odstotkov. Največji del terjatev na dan 31. 12. 2009 pripada Skupini Droga Kolinska, in sicer 70.951.253 evrov, sledi Skupina Istrabenz Gorenje s 15.388.875 evri terjatev in Skupina Istrabenz plini s 15.521.733 evri terjatev do kupcev.

Postavka druge terjatve, povezane s finančnimi prihodki, se nanaša predvsem na terjatev družbe Istrabenz, d.d., do druž-

be Aktiva Naložbe, d.d, za nakup delnic družb Elektro Celje, d.d., Elektro Primorska, d.d., in Elektro Ljubljana, d.d.

Družba Droga Kolinska, d.d., ima zavarovane obveznosti po pogodbi o sindiciranem kreditu s terjatvami do določenih kupcev. Prav tako ima del svojih terjatev zastavljenih za poplačilo dolgov Skupina Istrabenz Gorenje.

Zneski v €

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2009			31. 12. 2008		
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Knjigovodska vrednost	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Knjigovodska vrednost
Kratkoročne terjatve do kupcev	116.815.350	-7.310.621	109.504.729	142.885.260	-6.097.497	136.787.763
Ostale kratkoročne terjatve	17.700.114	-1.247.602	16.452.512	18.337.932	-1.235.516	17.027.869
Kratkoročne terjatve za dane predujme	1.589.150	-82.788	1.506.362	5.768.924	-112.813	5.656.111
Tožene in dvomljive terjatve	12.539.962	-12.539.962	0	7.315.097	-7.315.096	0
Skupaj	148.644.576	-21.180.973	127.463.603	174.307.213	-14.760.923	159.471.743

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Starost terjatev in slabitev

Zneski v €

Starost terjatev	Skupaj terjatve 31. 12. 2009	Nezapadle terjatve 31. 12. 2009	Zapadle terjatve na dan 31. 12. 2009			
			Do 90 dni	Od 91 do 180 dni	Od 181 do 360 dni	Nad 360 dni
Kratkoročne terjatve do kupcev	116.815.350	87.364.727	18.097.897	2.224.753	3.453.340	5.674.633
Ostale kratkoročne terjatve	17.700.114	5.611.915	1.178.377	9.098.961	159.197	1.651.664
Kratkoročne terjatve za dane predujme	1.589.150	863.820	316.013	155.818	31.174	222.325
Skupaj kratkoročne terjatve	136.104.614	93.840.462	19.592.287	11.479.532	3.643.711	7.548.622
Slabitev terjatev	8.641.014	19.294	0	0	1.665.508	6.956.212
Tožene in dvomljive terjatve	12.539.962	4.695	296.975	65.114	773.434	11.399.744
Slabitev toženih in dvomljivih terjatev	12.539.962	4.695	296.975	65.114	773.434	11.399.744
Skupaj terjatve	148.644.576	93.845.157	19.889.262	11.544.646	4.417.145	18.948.366
Skupaj slabitev terjatev	21.180.976	23.989	296.975	65.114	2.438.942	18.355.956

Zneski v €

Starost terjatev	Skupaj terjatve 31. 12. 2008	Nezapadle terjatve 31. 12. 2008	Zapadle terjatve na dan 31. 12. 2008			
			Do 90 dni	Od 91 do 180 dni	Od 181 do 360 dni	Nad 360 dni
Kratkoročne terjatve do kupcev	142.885.260	96.416.160	31.130.819	4.890.696	4.791.703	5.655.882
Ostale kratkoročne terjatve	18.337.932	16.957.654	199.871	24.483	157.443	998.482
Kratkoročne terjatve za dane predujme	5.768.924	4.956.751	411.780	284.631	14.750	101.011
Skupaj kratkoročne terjatve	166.992.117	118.330.564	31.742.471	5.199.810	4.963.896	6.755.375
Slabitev terjatev	7.445.827	0	12.076	46.321	1.014.378	6.373.052
Tožene in dvomljive terjatve	7.315.097	0	21.079	35.238	375.725	6.883.054
Slabitev toženih in dvomljivih terjatev	7.315.097	0	21.079	35.238	375.725	6.883.054
Skupaj terjatve	174.307.213	118.330.564	31.763.550	5.235.049	5.339.621	13.638.430
Skupaj slabitev terjatev	14.760.924	0	33.155	81.559	1.390.102	13.256.107

Zneski v €

Sprememba slabitev	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Začetno stanje 1.1.	14.760.923	14.823.540
Slabitev	9.365.539	2.235.505
Odpisi	-2.713.949	-2.298.122
Tečajne razlike	-231.538	0
Končno stanje	21.180.975	14.760.923

Pojasnilo 13: Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti

Zneski v €

Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Izvedeni finančni instrumenti	2.457.547	62.712
Kratkoročni depoziti	2.359.153	12.350.177
Posojila pridruženim podjetjem	0	2.430.000
Posojila ostalim	6.499.441	22.135.503
Skupaj kratkoročne finančne naložbe in posojila	11.316.141	36.978.392

Izvedeni finančni instrumenti se večinoma nanašajo na pošteno vrednost opcije družbe Istrabenz, d.d., za delnice Factor Banke, d.d.

Posojila ostalim v skupni višini 6.499.441 evrov se večinoma nanašajo na dana posojila družbe Istrabenz, d.d.

Pojasnilo 14: Denar in denarni ustrezniki

Zneski v €

Denar in denarni ustrezniki	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Sredstva na računih	26.760.880	14.266.265
Depoziti na odpoklic	4.152.169	8.560.238
Depoziti do 3 mesecev	18.993.850	6.210.378
Denarna sredstva v blagajni	233.488	237.325
Denar in denarni ustrezniki	50.140.387	29.274.206
Prekoračitve na računu	-1.497.004	-5.352.968
Skupaj	48.643.383	23.921.238

Pojasnilo 15: Kapital in rezerve**Odobreni kapital**

Uprava je lahko s soglasjem nadzornega sveta v roku petih let od dneva vpisa spremembe in dopolnitve statuta družbe v sodni register (28. 9. 2004) povečala osnovni kapital enkrat ali večkrat za največ 10.807.878 evrov z izdajo novih delnic. Družba Istrabenz, d.d., povečanja osnovnega kapitala do 28. 9. 2009 ni opravila.

Delnice

Holdinška družba Istrabenz, d.d., je izdajatelj 5.180.000 navadnih, imenskih, prosto prenosljivih kosovnih delnic.

Holdinška družba Istrabenz, d.d., ima na dan 31. 12. 2009 978 lastnih delnic družbe v skupni vrednosti 49.629,71 evra, kar predstavlja 0,0189 odstotka vseh delnic družbe. Pridobila jih je v obdobju od 1. 10. 2008 do 30. 11. 2008.

Družba je v skladu s pooblastili smela pridobivati lastne delnice najdlje do 30. 11. 2008. Na dan 31. 12. 2009 ni bilo podeljeno nobeno opcijsko upravičenje.

Dividende

Družba Istrabenz, d.d., v poslovnem letu 2009 ni izplačevala dividend.

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Rezerve

	Zneski v €	
Rezerve	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kapitalske rezerve	0	33.355.267
Zakonske rezerve	0	17.064.390
Rezerve za pošteno vrednost	4.320.896	-1.786.693
Rezerve za lastne deleže	49.630	49.630
Prevedbena rezerva	-11.655.004	-6.122.889
Skupaj	-7.284.478	42.559.705

V poslovnem letu 2009 je družba Istrabenz, d.d., izgubo poslovnega leta 2008 v višini 222.107.986 evrov delno pokrila. Za pokritje je uporabila kapitalske rezerve, zakonske rezerve in druge rezerve iz dobička.

Rezerve za lastne deleže v višini 49.630 evrov je družba Istrabenz, d.d., oblikovala iz drugih rezerv iz dobička ob vsakokratnem nakupu lastnih delnic.

Rezerve za pošteno vrednost so oblikovane kot neto sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo, dokler je naložba pripoznana.

Zadržani dobiček

	Zneski v €	
Zadržani dobiček	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Druge rezerve iz dobička	-14.210	160.545.686
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-75.792.452	-226.433.270
Preneseni čisti poslovni izid	38.913.796	58.277.851
Skupaj	-36.892.866	-7.609.733

Pojasnilo 16: Dobiček / izguba na delnico

	Zneski v €	
Dobiček na delnico		
Čisti poslovni izid večinskega lastnika obračunskega obdobja	-75.792.452	-226.433.270
Število vseh delnic	5.180.000	5.180.000
Število navadnih delnic	5.180.000	5.180.000
Število lastnih delnic	978	978
Tehtano povprečno število navadnih delnic	5.179.022	5.179.823
Osnovni in prilagojeni dobiček na delnico	-14,63	-43,71

Pojasnilo 17: Posojila

	Zneski v €	
Dolgoročna posojila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Posojila bank	559.645.664	434.340.282
Posojila drugih	0	450.451
Obveznosti na podlagi obveznic	0	30.000.000
Skupaj dolgoročne finančne obveznosti	559.645.664	464.790.733

Posojila bank v višini 559.645.644 evrov se nanašajo na prejeta dolgoročna posojila družbe Istrabenz, d.d., v višini 354.293.513 evrov, Skupine Droga Kolinska v višini 122.975.886 evrov, Skupine Istrabenz Gorenje v višini 9.825.072 evrov, Skupine Istrabenz Turizem v višini 40.678.571 evrov, Skupine Istrabenz plini 17.322.475 evrov, družbe Instalacija v višini 11.227.235 evrov in Skupine Actual v višini 3.322.912 evrov.

Obveznosti na podlagi obveznic so bile na dan 31. 12. 2008 obveznosti družbe Droga Kolinska, d.d., ki je v letu 2007

izdala obveznice za financiranje konsolidacije lastništva in nadaljnjega poslovnega razvoja Skupine Droga Kolinska.

20. 8. 2009 je Droga Kolinska, d.d., del obveznic v nominalni vrednosti 23.502.000 evrov odkupila in jih v mesecu septembru izbrisala iz registra nematerializiranih vrednostnih papirjev. Preostanek obveznosti iz naslova izdanih obveznic v višini 6.498.000 evrov je med kratkoročno prejetimi posojili, ker zapade 7. 12. 2010.

Zneski v €

Kratkoročna posojila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Posojila pridruženih družb	0	1.490.000
Posojila bank	211.859.270	309.713.609
Obveznosti na podlagi obveznic	6.498.000	0
Posojila drugih	922.086	917.502
Skupaj kratkoročne finančne obveznosti	219.279.356	312.121.111

Pretežni del kratkoročnih posojil bank se nananša na Istrabenz, d.d., in sicer v višini 80.956.503 evrov, Skupino Droga Kolinska v višini 45.856.412 evrov in Skupino Istrabenz Turizem v višini 49.417.673 evrov.

Prejeta dolgoročna in kratkoročna posojila družbe Istrabenz, d.d., v skupni višini 435.250.016 evrov, zapadejo v obdobju do 31. 12. 2013, in sicer:

- v obdobju do 31. 12. 2010 v višini 80.956.503 evrov,
- v obdobju do 31. 12. 2011 v višini 33.514.251 evrov,
- v obdobju do 31. 12. 2013 v višini 320.779.262 evrov.

Posojila se od dneva izdaje sklepa o začetku prisilne poravnave (8. 7. 2009) do 31. 12. 2009 obrestujejo s fiksno obrestno mero v višini 2,5 odstotka letno. V skladu z Načrtom finančnega prestrukturiranja (NFP) se obrestna mera do zapadlosti zadnjega obroka povečuje za 0,5 oziroma 0,25 odstotka letno, tako da v letu 2013 znaša 3,75 odstotka letno.

167

Gibanje

Zneski v €

Gibanje dolgoročnih posojil	Posojila bank		Posojila drugih		Obveznosti na podlagi obveznic	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Začetno stanje 1. 1.	434.340.282	464.368.936	450.451	520.000	30.000.000	30.000.000
Prenos iz kratkoročnih obveznosti	150.650.066	58.929.749	0	160.000	0	
Nova posojila - povečanja	135.866.469	139.207.034	0	125.732	0	
Spremembe, kot posledica poslovnih združitvev	0	-2.700.000	0	0	0	
Odplačila - zmanjšanja	-57.386.446	-79.232.442	-90.512	-195.281	-23.502.000	
Slabitve	0		0	-160.000	0	
Prenos na kratkoročne obveznosti	-145.538.552	-149.028.171	0		-6.498.000	
Drugi prenosi	40.847.185	1.641.809	-359.940		0	
Tečajne razlike	866.661	1.153.367	0	0	0	0
Končno stanje 31. 12.	559.645.664	434.340.282	0	450.451	0	30.000.000

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Prenos iz kratkoročnih obveznosti se nanaša na Istrabenz, d.d., in zajema odpravo enostransko izvedenega odpoklica posojilnih pogodb s strani več bank in prenosa obstoječih kratkoročnih posojil, ki v skladu z Načrtom finančnega prestrukturiranja (NFP) zapadejo v plačilo v prihodnjih štirih letih.

Nova posojila v skupni višini 135.866.469 evrov se v največji meri nanašajo na povečanje dolgoročnih posojil družbe Droga Kolinska, d.d., v višini 118.627.335 evrov, ki je s konzorcijem bank pod vodstvom UniCredit Banke sklenila posojilni aranžma, s katerim je delno odplačala predhodna kratkoročna in dolgoročna posojila do članic konzorcija. Dolg je zavarovan z menicami, zastavitvijo nepremičnin družbe, poslovnih deležev v odvisnih družbah, terjatev na transakcijskih računih kreditjemalca pri bankah ter blagovnih znamk in s tihim odstopom v zavarovanje obstoječih in bodočih terjatev do določenih družb.

Prenos na kratkoročne obveznosti se nanaša na dele dolgoročnih posojil, ki zapadejo v letu 2010.

Drugi prenosi v višini 40.487.185 evrov se nanašajo na prenos drugih obveznosti Istrabenz, d.d., do bank, ki se v skladu z

Načrtom finančnega prestrukturiranja (NFP) poravnava v obdobju štirih let. Sestavljajo jih naslednje obveznosti:

- za izvedene finančne instrumente obrestnih zamenjav v višini 14.544.452 evrov,
 - neporavnane pogodbene in zakonske zamudne obresti do dneva pričetka prisilne poravnave (8. 7. 2009) v višini 13.140.538 evrov,
 - preostale obveznosti po enostranskem unovčenju Pogodb o prodaj in reodkupu delnic v višini 8.522.969 evrov,
 - prevzete obveznosti po unovčeni garanciji za družbo OpenAd AG v višini 4.277.673 evrov,
- in druge obveznosti v višini 1.554 evrov.

Pojasnilo 18: Dolgoročne poslovne obveznosti

Dolgoročne poslovne obveznosti v višini 340.254 evrov se večinoma nanašajo na Skupino Istrabenz plini. Zmanjšanje se nanaša na vračilo blagovnega kredita Istrabenz plini Bakar v višini 1.072.268 evrov družbi SIAD in plačilo 650.000 evrov družbe Istrabenz plini, d.o.o., Koper, SIAD-u iz naslova odkupa deleža v družbi Istrabenz plini Bakar.

Pojasnilo 19: Dolgoročne rezervacije

Gibanje 2009

Zneski v €

Rezervacije	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Dotacije države	Druge rezervacije	Skupaj rezervacije
Stanje 1. 1. 2009	4.511.497	4.260.096	1.693.893	10.465.486
Prenos na kratkoročno vračunane stroške			-153.560	-153.560
Spremembe kot posledica združitve, nakupov in prodaj odvisnih družb	-11.445	0	0	-11.445
Oblikovanje rezervacije	639.333	25.809	736.595	1.401.737
Črpane rezervacije	-320.143	-42.994	-13.034	-376.172
Odpravljene rezervacije	-130.269	-224.818	-106.631	-461.719
Tečajne razlike	-62.909	0	-53.714	-116.623
Stanje 31. 12. 2009	4.626.064	4.018.093	2.103.549	10.747.705
Od tega dolgoročni del	4.626.064	4.018.092	801.399	9.445.555
Od tega kratkoročni del	0		1.302.150	1.302.150

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade temeljijo na aktuarskem izračunu vrednosti ocenjenih bodočih izplačil, ki je bil opravljen za vsakega zaposlenega z upoštevanjem

stroškov odpravnin ob upokojitvi in stroškov vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do dneva upokojitve.

Gibanje 2008

Zneski v €

Rezervacije	Rezervacije za odpravnine in jubilarne nagrade	Dotacije države	Druge rezervacije (opis)	Skupaj rezervacije
Stanje 1. 1. 2008	4.903.226	4.251.089	4.731.939	13.886.254
Spremembe kot posledica združitve, nakupov in prodaj odvisnih družb	49.998	197.249	0	247.247
Oblikovanje rezervacije	436.700	17.835	177.495	632.029
Črpane rezervacije	-349.129	-11	-1.910.154	-2.259.293
Odpravljene rezervacije	-444.054	-166.616	-1.950.762	-2.561.432
Tečajne razlike	-85.244	0	683.536	598.292
Stanje 31. 12. 2008	4.511.497	4.299.546	1.732.054	10.543.097
Od tega dolgoročni del	4.511.498	4.260.096	805.004	9.576.597
Od tega kratkoročni del	0	39.450	927.050	966.500

Pojasnilo 20: Odloženi davki

Zneski v €

Oblikovani odloženi davki, ki se nanašajo na naslednje postavke	Terjatve		Obveznosti		Neto učinek	
	2009	2008	2009	2009	2008	2008
Neopredmetena sredstva	10.655	11.188	0	10.655	11.188	
Nepremičnine, naprave in oprema	1.428.306	2.082.595	-1.151.200	277.105	1.035.001	
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	1.651.345	2.801.145	-972.542	678.803	2.747.209	
Obveznost za dokapitalizacijo	607.560	616.136	0	607.560	616.136	
Poslovne terjatve	607.090	385.776	0	607.090	385.776	
Zaloge	0	0	-68.110	-68.110	-111.015	
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	721.015	744.953	0	721.015	744.953	
Druge rezervacije	6.191	24.990	0	6.191	24.990	
Davčne izgube	791.746	466.572	0	791.746	466.572	
Odložene terjatve (obveznosti) za davek	5.823.908	7.133.354	-2.191.853	3.632.055	5.920.809	
Pobotan del odloženih davčnih terjatev (obveznosti)	-905.363	-1.212.545	905.363	0	0	
Čiste odložene davčne terjatve (obveznosti)	4.918.545	5.920.809	-1.286.490	3.632.055	5.920.809	

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Zneski v €

Gibanje začasnih razlik v obdobju	31. 12. 2007	Izkazane v izkazu poslovnega izida	Izkazane v drugem vseobsegajočem donosu	Tečajne razlike	31. 12. 2008	Izkazane v izkazu poslovnega izida	Izkazane v drugem vseobsegajočem donosu	Spremembe zaradi nakupa (prodaje) novih družb	Tečajne razlike	31. 12. 2009
Neopredmetena sredstva	8.137	-1.078	0		7.059	3.597	0	0	0	10.656
Nepremičnine, naprave in oprema	1.080.107	4.546		-35.317	1.049.335	-675.550		0	-96.680	277.105
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	-26.805.224	2.196.162	27.356.271		2.747.209	-556.313	-1.512.093	0	0	678.802
Obveznosti za dokapitalizacijo	645.476	-29.341	0		616.135	-8.576	0	0	0	607.559
Poslovne terjatve	215.392	170.384	0		385.776	221.316	0	0	0	607.092
Zaloge	-74.428	0		-36.587	-111.015	42.906	0	0	0	-68.109
Finančne obveznosti	22.968	-23.527	0		-559	559	0	0	0	0
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	871.731	-84.344	-5.312	-46.085	735.989	-41.337		-2.406	28.766	721.012
Druge rezervacije	0	24.990	0		24.990	-18.799	0	0	0	6.191
Davčne izgube	-1.110	467.000	0		465.890	325.857	0	0	0	791.747
Ostalo	-102.931	0	102.931		0	0	0	0	0	0
Skupaj	-24.139.882	2.724.790	27.453.890	-117.989	5.920.809	-706.341	-1.512.093	-2.406	-67.914	3.632.054

170

Pojasnilo 21: Druge kratkoročne finančne obveznosti in izvedeni finančni instrumenti

Zneski v €

Druge kratkoročne finančne obveznosti in izvedeni finančni instrumenti	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Druge finančne obveznosti	13.914.208	142.831.790
Izvedeni finančni instrumenti	11.453.818	5.180.070
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	25.368.026	148.011.860

Druge kratkoročne finančne obveznosti na dan 31. 12. 2009 se skoraj v celoti nanašajo na obveznosti družbe Istrabenz, d.d., in sicer v višini 13.806.800 evrov, za obveznosti po Pogodbi o prodaji in reodkupu 890.000 delnic podjetja Droga Kolinska, d.d., sklenjeno s Probanko, d.d., in s Factor banko, d.d. V primerjavi s preteklim letom so se druge finančne obveznosti zmanjšale zaradi enostranskega unovčenja Pogodb o prodaji in reodkupu delnic s strani Hypo Alpe-Adria Bank, d.d., UniCredit Banke Slovenija, d.d., NLB, d.d., in Gorenjske banke, d.d. Neporavnani del obveznosti po pogodbah o prodaji in reodkupu delnic je družba Istrabenz, d.d., prenesla med dolgoročna posojila.

Obveznosti po izvedenih finančnih instrumentih znašajo skupaj 11.453.818 evrov in se nanašajo na:

- obveznost do družbe Aktiva Naložbe, d.d., v višini 6.748.763 evrov iz naslova zaveze družbe Istrabenz, d.d.,

za nakup delnic družb Elektro Primorska, d.d., Elektro Ljubljana, d.d., in Elektro Celje, d.d. Obveznost je pripoznana v višini razlike med pošteno vrednostjo omenjenih delnic in pogodbeno vrednostjo. V aprilu 2010 je družba Istrabenz, d.d., realizirala nakup delnic družb Elektro Celje, d.d., Elektro Primorska, d.d., in Elektro Ljubljana, d.d.;

- obveznost do družbe Aktiva Naložbe, d.d., v višini 498.902 evrov za nakup delnic družbe Petrol, d.d., Ljubljana, ki je ugotovljena kot razlika med pogodbeno kupnino in tržno vrednostjo delnic. V mesecu aprilu 2010 je družba Istrabenz, d.d., realizirala nakup delnic družbe Petrol, d.d.;
- posle varovanja obrestnega tveganja družbe Droga Kolinska, d.d., pripoznane v višini 4.042.230 evrov;
- druge finančne instrumente v višini 163.923 evrov Skupine Istrabenz plini.

Pojasnilo 22: Kratkoročne poslovne obveznosti

Zneski v €

Kratkoročne poslovne obveznosti	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	3.787.256	14.924.200
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	48.336.934	66.692.510
Kratkoročne menične obveznosti	126.299	126.299
Kratkoročne obveznosti do pridruženih družb - dobavitelji	17.505	2.045
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja za tuj račun	211	811
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	5.361.990	6.187.915
Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	8.387.808	12.801.908
Kratkoročne obveznosti do drugih	2.507.473	4.462.367
Kratkoročne poslovne obveznosti	68.525.476	105.198.055
Kratkoročne obveznosti za obresti do pridruženih družb	2.955	7.149
Kratkoročne obveznosti za obresti do drugih	8.747.389	10.843.744
Kratkoročne obveznosti za obresti	8.750.344	10.850.893
Vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki	7.448.159	8.546.316
Kratkoročno odloženi prihodki	1.326.748	8.963.610
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	86.050.727	133.558.874

Pojasnilo 23: Stroški in zapadlosti posojil

Tekoče leto 2009

Zneski v €

171

Finančne obveznosti	Valuta	Stanje posojil na zadnji dan po zapadlosti						Leto zapadlosti zadnjega obroka	Nominalna obrestna mera	Zavarovani del	Nezavarovani del
		Posojila 31. 12. 2009	Do 6 mesecev	Od 6 do 12 mesecev	Od 1 do 2 leti	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let				
Bančno posojilo	EUR	165.041.967	10.178.896	31.887.186	30.017.585	87.562.538	5.395.762	2032	Od 4,2 do 10,493	165.041.967	
Bančno posojilo	EUR	3.291.880	0	347.131	0	0	2.944.749	2024	7,20	3.291.880	
Bančno posojilo	EUR	5.216.205	272.549	272.549	545.098	1.635.294	2.490.715	2020	Od 1,55 do 3,9	5.216.205	
Bančno posojilo	EUR	20.332.059	2.927.412	2.927.412	5.545.732	6.802.639	2.128.864	2016	Od 1,563 do 3,493	20.332.059	
Bančno posojilo	EUR	2.330.093	46.073	138.573	462.146	1.386.437	296.864	2015	Od 1,4 do 4,993	2.330.093	
Bančno posojilo	EUR	8.925.085	296.279	305.894	4.572.912	3.750.000	0	2014	Od 4,0 do 6,49	8.925.085	
Bančno posojilo	EUR	437.416.682	333.333	81.289.836	34.180.918	321.612.595	0	2013	Od 1,3 do 2,25	437.416.682	
Bančno posojilo	EUR	5.541.283	842.841	967.841	2.830.601	900.000	0	2012	Od 1,55 do 4,593	5.541.283	
Bančno posojilo	EUR	50.972.352	5.727.777	2.164.286	43.080.289	0	0	2011	Od 1,29 do 5,243	50.972.352	
Bančno posojilo	EUR	68.646.998	59.039.409	8.103.663	1.503.926	0	0	2010	Od 1,743 do 11,0	68.646.998	
Bančno posojilo	RSD	3.790.330	3.790.330	0	0	0	0	2010	3m belibor+ 2%	3.790.330	
Posojilo drugih podjetij obveznice	EUR	6.498.000	0	6.498.000	0	0	0	2010	5,5000		6.498.000
Posojilo drugih podjetij		922.086	670.453	251.633				2010	Od 1,997 do 4,1	922.086	
Skupaj finančne obveznosti		778.925.020	84.125.352	135.154.004	122.739.207	423.649.503	13.256.954			772.427.020	6.498.000

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Preteklo leto 2008

Zneski v €

Finančne obveznosti	Valuta	Posojila 31. 12. 2008	Stanje posojil na zadnji dan po zapadlosti					Leto zapadlosti zadnjega obroka	Nominalna obrestna mera	Zavarovani del	Nezavarovani del
			Do 6 mesecev	Od 6 do 12 mesecev	Od 1 do 2 leti	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let				
Bančno posojilo	MKD	1.013.411	1.013.411	0	0	0	0	2009	od 5,9940% do 8,0000%	1.013.411	0
Bančno posojilo	HRK	3.246.227	3.246.227	0	0	0	0	2009	od 5,9940% do 8,0000%	3.246.227	0
Bančno posojilo	RSD	34.914.240	4.215.806	10.664.390	7.641.852	12.392.192	0	2013	od 0,45% do 1% + od 1 mesečni Euribor do 3 mesečni Belibor; 6 mesečni Euribor + 1,20% marža	34.914.240	0
Bančno posojilo	EUR	136.370.081	110.576.271	25.460.163	333.648	0	0	2009	od 5,185 do 9,5	136.121.468	248.613
Bančno posojilo	EUR	29.377.350	1.039.978	1.268.988	27.068.383	0	0	2010	od 4,906 do 6,058	29.377.350	0
Bančno posojilo	EUR	58.930.378	8.134.480	7.454.427	15.408.853	27.932.617	0	2011	od 3,92 do 6,056	58.930.378	0
Bančno posojilo	EUR	86.448.249	13.073.340	10.383.101	21.135.983	41.855.825	0	2012	od 3,89 do 7,101	86.448.249	0
Bančno posojilo	EUR	2.833.333	333.333	333.333	666.667	1.500.000	0	2013	5,0300	2.833.333	0
Bančno posojilo	EUR	176.935.592	22.763.886	14.071.231	36.237.610	93.519.941	10.342.924	2014	od 5,428 do 6,658	176.935.570	0
Bančno posojilo	EUR	128.161.269	45.242.159	15.517.982	13.620.480	33.643.227	20.137.421	2015	od 3,3530% do 7,3000%	128.161.270	0
Bančno posojilo	EUR	25.486.882	2.977.412	2.577.412	5.154.823	9.263.735	5.513.500	2016	od 5,005 do 5,285	25.486.882	0
Bančno posojilo	EUR	42.500.000	0	0	3.400.000	10.200.000	28.900.000	2022	od 5,535 do 6,285	42.500.000	0
Bančno posojilo	EUR	17.836.879	5.640.289	3.725.989	2.264.386	2.327.331	3.878.884	2023	od 5,735 do 8,435	17.836.879	0
Posojilo drugih podjetij	EUR	228.207	145.783	82.424	0	0	0	2009	od 3,35 do 7,435	209.308	18.899
Posojilo drugih podjetij	EUR	730.199	639.749	0	90.451	0	0	2010	od 3,35 do 7,435	730.199	0
Posojilo drugih podjetij	EUR	520.000	80.000	80.000	160.000	200.000	0	2014	od 5,235 do 6,235	520.000	0
Posojila pridruženih podjetij	EUR	1.490.000	120.000	1.370.000				2009	od 5,00 do 6,29	1.490.000	
Skupaj finančne obveznosti		747.022.297	219.242.125	92.989.440	133.183.136	232.834.868	68.772.729			746.754.764	267.512

Pojasnilo 24: Poštene vrednosti

Zneski v €

Poštene vrednosti	Pojasnila	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
		Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Sredstva vrednotena po poštenu vrednosti		47.276.886	47.276.886	193.364.659	193.364.659
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	9	44.819.339	44.819.339	193.301.947	193.301.947
Izvedeni finančni instrumenti	13	2.457.547	2.457.547	62.712	62.712
Sredstva vrednotena po odplačni vrednosti		188.815.863	188.815.863	224.975.944	224.975.944
Dolgoročna posojila	10	625.360	625.360	1.118.097	1.118.097
Dolgoročne finančne terjatve	10	2.846.169	2.846.169	2.971.207	2.971.207
Kratkoročni depoziti	13	2.359.153	2.359.153	12.350.177	12.350.177
Kratkoročno dana posojila	13	6.499.441	6.499.441	24.565.503	24.565.503
Poslovne terjatve	10,12	126.345.354	126.345.354	154.696.754	154.696.754
Denar in denarni ustrezniki	14	50.140.387	50.140.387	29.274.206	29.274.206
Obveznosti vrednotene po poštenu vrednosti		-11.453.818	-11.453.818	-5.180.070	-5.180.070
Izvedeni finančni instrumenti		-11.453.818	-11.453.818	-5.180.070	-5.180.070
Obveznosti vrednotene po odplačni vrednosti		-868.169.169	-868.169.169	-1.028.745.694	-1.028.758.961
Zavarovana bančna posojila	17	-771.504.934	-771.504.934	-744.053.891	-744.053.891
Druge finančne obveznosti	21	-13.918.327	-13.918.327	-142.831.790	-142.831.790
Prejeta posojila pridruženih družb	17	0	0	-1.490.000	-1.486.983
Poslovne obveznosti		-73.828.818	-73.828.818	-103.649.092	-103.649.092
Izdane obveznice		-6.498.000	-6.498.000	-30.000.000	-30.016.284
Prekoračitve na računu	14	-1.497.004	-1.497.004	-5.352.968	-5.352.968
Prejeta posojila drugih	17	-922.086	-922.086	-1.367.953	-1.367.953

173

Poštene vrednosti za posamezne vrste finančnih instrumentov se ocenjujejo z naslednjimi kriteriji:

- finančna sredstva razpoložljiva za prodajo so vrednotena na pošteno vrednost na osnovi tržnih cen;
- izvedeni finančni instrumenti so vrednoteni na pošteno vrednost na podlagi pridobljenih vrednosti valutnih terminskih poslov pri referenčnih bankah;
- dana in prejeta posojila so izkazana po odplačni vrednosti, morebitne razlike med izvirno in odplačno vrednostjo se izkazujejo v izkazu vseobsegajočega donosa v obdobju odplačevanja posojila;
- kratkoročne poslovne terjatve so izkazane po izterljivi vrednosti, tako da so oslabiljene v skladu z usmeritvami družbe;

- kratkoročne poslovne obveznosti so izkazane po odplačni vrednosti.

21.2 Nivoji poštenih vrednosti

Poštena vrednost kot model vrednotenja, je določena na naslednjih nivojih:

- nivo 1: tržne cene na aktivnih trgih za enaka sredstva in obveznosti,
- nivo 2: drugi razpoložljivi podatki, razen tržnih cen, navedeni v nivoju 1, tako neposredni (npr. cene) kot posredni (npr. izpeljani iz cen),
- nivo 3: podatki o sredstvih in obveznostih, ki ne izhajajo iz tržnih podatkov.

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Zneski v €

Nivoji poštenih vrednosti	31. 12. 2009			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Sredstva po poštenu vrednosti				
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	31.630.885	0	13.188.454	44.819.339
Izvedeni finančni instrumenti	0	2.457.547	0	2.457.547
Skupaj	31.630.885	0	13.188.454	47.276.886
Obveznosti po poštenu vrednosti				
Izvedeni finančni instrumenti	0	-11.453.818	0	-11.453.818
Skupaj	0	-11.453.818	0	-11.453.818

Zneski v €

Nivoji poštenih vrednosti	31.12.2008			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Sredstva po poštenu vrednosti				
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	178.299.431	0	15.002.516	193.301.947
Izvedeni finančni instrumenti	0	62.712	0	62.712
Skupaj	178.299.431	62.712	15.002.516	193.364.659
Obveznosti po poštenu vrednosti				
Izvedeni finančni instrumenti	0	-5.180.070	0	-5.180.070
Skupaj	0	-5.180.070	0	-5.180.070

174

Pojasnilo 25: Potencialne obveznosti

Zneski v €

Potencialne obveznosti	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Garancije in poročila - drugi	45.989.124	46.292.518
Vložene tožbe proti družbi	21.947.127	21.952.866
Skupaj	67.936.251	68.245.384

Garancije in poročila v višini 45.989.124 evrov se nanašajo na:

- dane garancije Skupine Droga Kolinska v višini 22.090.249 evrov, predvsem za dano garancijo banki UniCredit, d.d., za delnice Soko Štarka v višini 14.577.502 evrov, dane garancije za posojila in carinske garancije različnim bankam v višini 7.512.747 evrov,
- dane garancije pri poslovanju z električno energijo v družbi GEN-I v višini 15.648.235 evrov,
- dane garancije za posojila v Skupini IG v višini 3.525.048 evrov,

- dane garancije družbe Istrabenz, d.d., v višini 1.551.798 evrov,
- dane garancije Skupine Istrabenz plini v višini 1.323.790 evrov za morebitne odškodninske zahteve uporabnikov zemeljskega plina za zavarovanje plačila dolga iz naslova dobav UNP in za dobro izvedbo posla,
- dane garancije Skupine Actual v višini 1.265.092 evrov za dobro izvedbo del in izvajanje projektov, dobljenih na razpisih,
- dane garancije družbe Instalacija, d.o.o., v višini 212.260 evrov.

Vložene tožbe proti družbi v višini 21.947.127 evrov se v največji meri nanašajo na družbo Istrabenz, d.d., in sicer v višini 19.950.000 evrov. Družba Istrabenz, d.d., je v sporu z Zavarovalnico Triglav, d.d., v katerem tožeča stranka Zavarovalnica Triglav, d.d., zahteva plačilo kupnine za 19.950 navadnih delnic izdajatelja Petrol, d.d., Ljubljana, z oznako PETG po ceni 1.000 evrov na delnico, kar znaša 19.950.000 evrov. Družba Istrabenz, d.d., je na tožbo Zavarovalnice Tri-

glav, d.d., zaradi sklenitve pogodbe o prodaji delnic izdajatelja Petrol, d.d., Ljubljana, odgovorila 17. 12. 2008, nato pa zoper Zavarovalnico Triglav, d.d., 27. 12. 2008 vložila nasprotno tožbo v isti zadevi.

Skupina Istrabenz plini izkazuje vložene tožbe zoper matično družbo v znesku 1.906.397 evrov zaradi odškodninskih zahtevkov v največji možni višini, ki jo zahtevajo tožniki v postopkih zoper podjetje.

Pojasnilo 26: Prihodki

Zneski v €

Prihodki od prodaje	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki od prodaje proizvodov	319.339.913	85.588.457
Prihodki od prodaje blaga in materiala	200.373.414	430.504.653
Prihodki od prodaje storitev	87.669.502	88.789.381
Prihodki od najemnin	3.048.951	56.820.656
Skupaj	610.431.780	661.703.147

Zneski v €

Prihodki ustvarjeni doma ali v tujini	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009		
	Doma	Tujina	Skupaj
Prihodki od prodaje storitev	77.078.806	10.590.696	87.669.502
Prihodki od najemnin	2.869.369	179.582	3.048.951
Prihodki od prodaje proizvodov	57.791.880	261.548.033	319.339.913
Prihodki od prodaje blaga in materiala	109.729.783	90.643.631	200.373.414
Skupaj	247.469.838	362.961.942	610.431.780

Zneski v €

Pričakovani prihodki od najemnin	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Pričakovana najemnina do 1 leta	918.826	577.763
Pričakovane najemnine od 2 do 5 let	177.357	359.137
Skupaj	1.096.182	936.900

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnilo 27: Drugi poslovni prihodki

Zneski v €

Drugi poslovni prihodki	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki od porabe in odprave dolgoročnih rezervacij	461.719	2.521.408
Dobički od prodaje nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	702.114	2.576.916
Dobički od prodaje naložbenih nepremičnin	1.644.004	0
Plačane odpisane terjatve in odpisi dolgov	255.484	2.918.932
Drugi poslovni prihodki	2.579.598	8.018.417
Slabo ime	208.144	369.564
Skupaj	5.851.063	16.405.237

Pojasnilo 28: Stroški prodanega blaga

Stroški prodanega blaga v višini 177.834.453 evrov so za 3 odstotke nižji v primerjavi s preteklim letom. Največji del se nanaša na strošek prodanega blaga Skupine IG.

Pojasnilo 29: Stroški blaga, materiala in storitev

29.1. Stroški materiala

Zneski v €

Stroški materiala	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Stroški energije	11.111.305	12.509.300
Material in nadomestni deli	154.606.864	181.194.364
Pisarniški material	509.168	699.855
Ostali materialni stroški	5.487.155	7.267.195
Skupaj	171.714.492	201.670.714

29.2. Stroški storitev

Zneski v €

Stroški storitev	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prevozi	9.437.633	11.740.804
Vzdrževanje	6.671.540	8.350.838
Najemnine	6.194.507	5.385.830
Bančni stroški in druge provizije	2.384.650	2.262.797
Intelektualne storitve	11.622.430	13.457.962
Oglaševanje, promocija in stiki z javnostmi	31.905.252	37.287.845
Ostale storitve	22.100.203	23.399.490
Stroški računalniških storitev (IT)	2.300.902	2.168.206
Skupaj	92.617.117	104.053.772

Med stroški ostalih storitev so zajeti stroški zavarovanja, reprezentanca, telekomunikacije, komunalne storitve, varovanja in druge storitve.

Zneski v €

Stroški storitev revizije	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Revidiranje letnega poročila	376.856	354.660
Ostali stroški revizije	4.609	12.528
Skupaj	381.465	367.187

Zneski v €

Minimalne obveznosti za nepreklicni poslovni najem	2009	2008
< 1 leto	1.234.825	827.104
> 1 - < 5 let	2.494.767	1.998.634
> 5 let	0	26.100
Skupaj	3.729.592	2.851.838

Zneski pričakovanih minimalnih obveznosti od poslovnega najema so podani na podlagi nepreklicno sklanjenih najemnih pogodb oziroma z upoštevanjem odpovednega roka.

177

Pojasnilo 30: Stroški dela

Zneski v €

Stroški dela	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Stroški plač	61.994.016	65.995.904
Stroški socialnih zavarovanj	11.370.553	11.942.710
Drugi stroški dela	11.012.909	13.213.168
Skupaj	84.377.478	91.151.782

Drugi stroški dela se pretežno nanašajo na regres za letni dopust, regres za prehrano in prevoz na delo in z dela, od-

pravnine in jubilejne nagrade, v skladu z nacionalno delovno pravno zakonodajo in notranjimi predpisi družb v Skupini.

Pojasnilo 31: Amortizacija

Zneski v €

Amortizacija	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Amortizacija neopredmetenih sredstev	8.384.137	9.196.057
Amortizacija naložbenih nepremičnin	378.577	413.919
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	33.845.367	32.968.430
Skupaj	42.608.081	42.578.406

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnilo 32: Drugi poslovni odhodki

Zneski v €		
Drugi poslovni odhodki	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Razne dajatve	6.824.252	7.384.411
Izgube pri prodaji osnovnih sredstev in neopredmetenih osnovnih sredstev	631.203	464.127
Donacije	234.663	876.372
Oblikovanje rezervacij	1.375.928	563.837
Odpisi in slabitve os in obratnih sredstev	670.803	358.542
Prispevki političnim organizacijam, sindikatom, ...	23.978	68.431
Drugi poslovni odhodki	4.683.046	2.248.139
Odprava dobrega imena	5.337.107	10.811
Skupaj	19.780.980	11.974.670

Med odhodki za dajatve se izkazujejo dajatve za uporabo stavbnega zemljišča, dajatve za nepovratno embalažo, dajatve za varstvo okolja, takse in sodne stroške ter koncesije za izrabo vodnih virov.

Med drugimi poslovnimi odhodki predstavlja največji delež odprodaja nestrategičnih programov družbe Droga Kolinska, d.d., v višini 3.037.711 evrov.

Odprava dobrega imena v višini 5.337.107 evrov se nanaša na odpis dobrega imena v Skupini Istrabenz Turizem v višini 3.102.487 evrov, Skupini Actual v višini 1.331.633 evrov, Skupini Istrabenz plini v višini 439.059 evrov, za družbo Golf Istra v višini 461.989 evrov in ostalo v višini 939 evrov (pojasnilo 6).

Pojasnilo 33: Finančni izid

Zneski v €		
Izid iz financiranja	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki dividend	1.130.763	5.053.866
Prihodki za obresti	2.761.293	4.991.230
Neto dobički pri prodaji sredstev razpoložljivih za prodajo	0	15.298.035
Dobički pri prodaji deležev v odvisnih družbah	639.068	84.095
Neto prihodki iz poravave finančnih inštrumentov	0	1.309.161
Krepitev naložb	233	0
Drugi finančni prihodki	163.558	0
Finančni prihodki	4.694.915	26.736.387
Odhodki za obresti	-42.488.170	-51.789.172
Izgube pri prodaji deležev v odvisnih družbah	-1.790	-28.367
Neto izgube pri prodaji sredstev razpoložljivih za prodajo	-19.100.909	0
Slabitve naložb v pridružene družbe	-1.874.940	-7.238.439
Slabitve sredstev razpoložljivih za prodajo	-2.542.835	-214.925.795
Slabitve terjatev	-9.365.539	-2.235.506
Sprememba poštenih vrednosti izvedenih finančnih instrumentov	-15.276.571	-5.574.338
Neto znesek tečajnih odhodkov	-3.172.778	-4.996.977
Drugi finančni odhodki	-4.352.770	-9.775
Finančni odhodki	-98.176.302	-286.798.369
Izid financiranja	-93.481.387	-260.061.982

Dobiček pri prodaji odvisnih družb je realizirala družba Istrabenz Turizem, d.d., s prodajo Marine Koper, d.o.o. Izguba pri prodaji odvisnih družb se nanaša na odhodke ob likvidaciji družbe Vitales Nova Gorica, d.o.o. Pretežni del neto izgube pri prodaji sredstev razpoložljivih za prodajo v višini 18.016.994 evrov, je nastal z enostranskim unovčenjem Pogodb o prodaji in reodkupu delnic v družbi Istrabenz, d.d. Slabitev v pridružene družbe se v celoti nanašajo na slabitev družbe Logina, d.o.o.

Slabitev sredstev razpoložljivih za prodajo v višini 2.542.835 evrov se pretežno nanaša na naložbe, ki ne kotirajo na trgu vrednostnih papirjev; slabitve so bile opravljene v matični družbi Istrabenz, d.d.

Sprememba poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov se nanaša na:

- negativni učinek pri instrumentih obrestne zamenjave v višini 10.823.894 evrov,
- negativni učinek pripoznanja obveznosti za nakup delnic elektro podjetij v višini 6.748.763 evrov,
- neto pozitivni učinek pri pripoznanju opcij za delnice Petrol, d.d., in Factor banko, d.d., v višini 1.513.941 evrov,
- pozitivni učinek trgovanja s finančnimi terminskimi pogodbami v družbi GEN-I v višini 971.897 evrov,
- ter negativno spremembo poštene vrednosti drugih izvedenih finančnih instrumentov v višini 189.751 evrov.

Pretežni del postavke drugi finančni odhodki v višini 4.277.637 evrov se nanaša na slabitev naložbe in odpis terjatev do družbe OpenAd AG iz naslova poziva Banke Sparkasse AG in Raiffeisen banke za plačilo bančnih posojil na osnovi dane garancije.

Pojasnilo 34: Finančni najem

Zneski v €

Minimalni prihodki iz finančnega najema	2009			2008		
	Plačila	Obresti	Glavnica	Plačila	Obresti	Glavnica
< 1 leto	1.865.844	312.878	1.552.965	2.345.247	385.249	1.959.998
> 1 - < 5 let	2.360.287	311.880	2.048.408	2.954.568	308.043	2.646.525
> 5 let	99.420	3.199	96.220	3.934	96	3.838
Skupaj	4.325.551	627.957	3.697.593	5.303.749	693.389	4.610.360

Prihodki iz finančnega najema se nanašajo na družbo Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o., Beograd.

Pojasnilo 35: Davki

Zneski v €

DAVKI	2009	2008
Odmerjen davek	4.979.479	5.924.336
Odloženi davek	706.341	-2.724.790
Skupaj	5.685.820	3.199.546

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Izračun efektivne davčne stopnje

Zneski v €

	2009	2008
Bruto dobiček pred obdavčitvijo	-66.193.009	-217.885.277
Veljavna davčna stopnja	21%	22%
Davek po veljavni davčni stopnji, pred spremembami davčne osnove	-13.900.532	-47.934.761
Neobdavčeni prihodki	-1.281.381	-1.218.758
Davčno nepriznani stroški	19.021.968	48.572.368
Olajšave	-1.336.389	-594.861
Druge razlike	288.750	3.024
Nepripoznane terjatve za davčne izgube	3.654.594	5.013.355
Različne davčne stopnje	-761.191	-640.824
Efektivna davčna stopnja	-8,59%	-1,47%
Odmerjen in odloženi davek	5.685.820	3.199.546

Pojasnilo 36: Podatki o skupinah oseb

Bruto prejemki v letu 2009

Zneski v €

Podatki o skupinah oseb	Uprava družb	Upravni odbor	Nadzorni svet	Zaposleni po individualnih pogodbah
Plače	3.458.494	61.829	276.715	2.195.851
Bonitete in drugi prejemki	1.243.600	97.483	96.324	507.642
Skupaj	4.702.094	159.312	373.038	2.703.493

Družbe Skupine Istrabenz niso odobrile predujmov in posojil članom uprave, nadzornega sveta in zaposlenim po individualnih pogodbah ter jim niso dajale poroštev za obveznosti.

Družbe nimajo do omenjenih skupin oseb dolgoročnih posojil ter pomembnih poslovnih terjatev.

Na dan 31. 12. 2009 ima Skupina Actual prejeto kratkoročno posojilo v višini 322.000 evrov od glavnega izvršnega direktorja in 22-odstotnega lastnika družbe Actual IT, d.d., Boštjana Primca.

Plačila in ugodnosti članov organov vodenja ali nadzora v skladu z 294. členom ZGD-1C je razkrito v pojasnilu 28 v računovodskem poročilu družbe Istrabenz, d.d.

Bruto prejemki v letu 2008

Zneski v €

Podatki o skupinah oseb	Uprava družb	Upravni odbor	Nadzorni svet
Plače	3.292.691	140.911	215.293
Bonitete in drugi prejemki	1.374.010	47.870	293.771
Skupaj	4.666.701	188.781	509.064

3.11

FINANČNI INSTRUMENTI IN IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM

Pojasnilo 37: Kreditno tveganje

Zneski v €

Postavke	31.12.2009	31.12.2008
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	44.819.339	193.301.947
Dolgoročne terjatve	3.234.281	3.777.782
Dolgoročno dana posojila	625.360	1.118.097
Kratkoročne terjatve do kupcev	109.504.729	136.787.763
Druge kratkoročne terjatve	17.958.874	22.758.527
Kratkoročni depoziti	2.359.153	12.350.177
Kratkoročno dana posojila	6.499.441	24.565.503
Denar in denarni ustrezniki	50.140.387	29.274.206

Zneski v €

Terjatve do kupcev	Knjigovodska vrednost	
	2009	2008
Domače	45.287.844	50.061.774
Države evroobmočja	5.817.578	7.324.001
Druge evropske države	1.221.252	2.169.450
Države bivše Jugoslavije	49.207.020	71.016.722
Druge regije	7.971.036	6.215.815
Skupaj	109.504.730	136.787.762

Zneski v €

Terjatve do kupcev	Knjigovodska vrednost	
	2009	2008
Kupci na debelo	40.271.327	50.637.112
Kupci na drobno	57.794.222	70.332.776
Kupci, končni uporabniki	11.439.181	15.817.874
Skupaj	109.504.730	136.787.762

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Razčlenitev terjatev po zapadlosti in njihova slabitev je podana v pojasnilu 12.

Pojasnilo 38: Likvidnostno tveganje

V Skupini se posebno pozornost namenja spremljanju gibanja obveznosti in terjatev. Z usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti se obvladuje denarne tokove in skuša optimizirati kratkoročno plačilno sposobnost.

Družba Istrabenz, d.d., v skladu s poslovnim načrtom v letu 2010 predvideva odprodajo poslovno nepotrebnih sredstev, nekaterih naložbenih nepremičnin, finančnih naložb in vrednostnih papirjev ter deležev v nekaterih odvisnih družbah.

Prav tako bo družba začela z vsemi potrebnimi pripravljalnimi aktivnostmi za proučitev možnosti morebitne prodaje deležev družbe Istrabenz, d.d., v vseh odvisnih družbah. Kot je navedeno v načrtu finančnega prestrukturiranja, družba za poplačilo upnikov namenja celotno premoženje, vendar prednostno tisto premoženje, ki ga bo do roka za izplačilo določenega obroka možno unovčiti najbolj optimalno, tako glede vrste premoženja kot časa prodaje.

Hkrati z izvajanjem letnega poslovnega načrta bo uprava družbe Istrabenz, d.d., izvajala aktivno upravljanje naložb z namenom, da se povečuje vrednost premoženja družbe in da se zagotovi uspešno izvajanje Načrta finančnega prestrukturiranja (NFP).

38.1 Likvidnostno tveganje za leto 2009

Zneski v €

Finančne obveznosti	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	do 6 mesecev	6 - 12 mesecev	1 - 2 leti	2 - 5 let	več kot 5 let
Neizvedene finančne obveznosti							
Zavarovana bančna posojila	771.507.081	-839.744.763	-92.502.200	-144.972.466	-142.410.285	-446.906.583	-12.953.229
Nezavarovane izdaje obveznic	6.498.000	-6.654.664	0	-6.654.664	0	0	0
Obveznosti finančnega najema	113.548	-114.654	-953	-974	-62.721	-50.006	0
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	92.342.729	-93.094.968	-73.159.280	-18.593.753	-1.103.763	-238.173	0
Prekoračitve na bančnih računih	1.497.004	-1.497.004	-1.497.004	0	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti	871.958.361	-941.106.053	-167.159.437	-170.221.856	-143.576.769	-447.194.762	-12.953.229
Obrestne zamenjave, uporabljene za varovanje pred tveganjem	4.042.230	-4.042.230	0	0	-461.136	-940.128	-2.640.966
Terminske valutne pogodbe, uporabljene za varovanje pred tveganjem	4.042.230	-4.042.230	0	0	-461.136	-940.128	-2.640.966
Priliv	-356.630	356.630	356.630	0	0	0	0
Skupaj	875.643.961	-944.791.653	-166.802.807	-170.221.856	-144.037.905	-448.134.890	-15.594.195

38.2 Likvidnostno tveganje za leto 2008

Zneski v €

Finančne obveznosti	Knjigovod- ska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	do 6 mesecev	6 - 12 mesecev	1 - 2 leti	2 - 5 let	več kot 5 let
Neizvedene finančne obveznosti							
Zavarovana bančna posojila	743.805.257	-811.150.504	-234.129.326	-98.184.546	-145.485.309	-254.061.599	-79.289.724
Nezavarovane izdaje obveznic	30.000.000	-33.120.000	0	-1.560.000	-31.560.000	0	0
Nezavarovani bančni instrumenti	248.615	-727.057	-263.268	-80.497	-92.021	-276.063	-15.208
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	263.881.364	-264.517.756	-251.504.535	-7.783.752	-1.243.688	-3.594.091	-391.689
Prekoračitve na bančnih računih	5.352.968	-5.352.968	-5.352.968	0	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti	1.043.669.461	1.043.669.461	1.043.669.461	1.043.669.461	1.043.669.461	1.043.669.461	1.043.669.461
Obrestne zamenjave, uporabljene za varovanje pred tveganjem	4.622.019	-4.622.029	-327.614	-1.184.243	393.535	-931.057	-2.572.650
Terminske valutne pogodbe, uporabljene za varovanje pred tveganjem	4.622.019	4.622.019	4.622.019	4.622.019	4.622.019	4.622.019	4.622.019
Odliv	558.484	-558.484	-162.543	-395.941	0	0	0
Skupaj	1.048.849.964	-1.120.433.697	-491.767.697	-109.361.265	-178.080.158	-258.955.306	-82.269.271

38.3 Pričakovani denarni tokovi, povezani z izvedenimi finančnimi instrumenti, ki so varujejo denarni tok in vplivajo na izkaz vseobsegajočega donosa

183

Za leto 2009

Zneski v €

Finančni instrumenti	Knjigovodska vrednost	Pričakovani denarni tokovi	do 6 mesecev	6 - 12 mesecev	1 - 2 leti	2 - 5 let	več kot 5 let
Obrestne zamenjave	-4.042.230	-4.042.230	0	0	-461.136	-940.128	-2.640.966
Sredstva	0	0	0	0	0	0	0
Obveznosti	-4.042.230	-4.042.230	0	0	-461.136	-940.128	-2.640.966
Terminske valutne pogodbe	356.630	356.630	356.630	0	0	0	0
Sredstva	356.630	356.630	356.630	0	0	0	0
Obveznosti	0	0	0	0	0	0	0

Za leto 2008

Zneski v €

Finančni instrumenti	Knjigovodska vrednost	Pričakovani denarni tokovi	do 6 mesecev	6 - 12 mesecev	1 - 2 leti	2 - 5 let	več kot 5 let
Obrestne zamenjave	-3.649.413	-3.649.413	0	0	0	-1.076.763	-2.572.650
Sredstva	0	0	0	0	0	0	0
Obveznosti	-3.649.413	-3.649.413	0	0	0	-1.076.763	-2.572.650
Terminske valutne pogodbe	-558.484	-558.484	-162.543	-395.941	0	0	0
Sredstva	0	0	0	0	0	0	0
Obveznosti	-558.484	-558.484	-162.543	-395.941	0	0	0

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnilo 39: Obrestno tveganje

Zneski v €

Finančni instrumenti	Knjigovodska vrednost	
	2009	2008
Instrumenti s stalno obrestno mero	-457.971.394	-11.441.040
Finančna sredstva	6.720.827	35.716.823
Finančne obveznosti	-464.692.221	-47.157.862
Instrumenti s spremenljivo obrestno mero	-326.388.931	-517.670.770
Finančna sredstva	2.763.128	19.700.106
Finančne obveznosti	-329.152.059	-537.370.876

Obrestna izpostavljenost Skupine ni visoka, saj je 60 % finančnih obveznosti Skupine vezanih na stalno obrestno mero. Na to vpliva predvsem izglasovana prisilna poravnava

družbe Istrabenz, d.d., in Načrt finančnega prestrukturiranja. Skupne finančne obveznosti matične družbe Istrabenz po stalni obrestni meri znašajo 435.250.016 evrov.

Pojasnilo 40: Valutno tveganje

Zneski v €

Terjatve, obveznosti	Evro	USD	GBP	CHF	HRK	MKD	BAM	RUB	RSD	SEK	HUF	ALL	ROM
Terjatve do kupcev	54.834.801	0	0	0	6.321.612	1.411.141	9.073.547	1.844.819	35.952.660	0	0	0	66.147
Zavarovana bančna posojila	-767.475.619	0	0	0	0	0	0	0	-4.029.315	0	0	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	-29.267.242	-3.196.116	-1.193	-1.306	-2.537.736	-367.233	-3.171.722	-658	-9.809.311	-691	-366	-310	-559
Bruto izpostavljenost bilance stanja	-741.908.059	-3.196.116	-1.193	-1.306	3.783.876	1.043.908	5.901.825	1.844.162	22.114.034	-691	-366	-310	65.588
Ocenjena napovedana prodaja	250.999.018	0	0	0	25.671.845	0	57.076.082	0	161.607.255	0	0	0	0
Ocenjena napovedana nabava	-246.652.965	-46.904.210	-22.218	-8.320	-13.649.332	0	-24.917.054	0	-58.530.798	-2.371	0	0	0
Bruto izpostavljenost	4.346.053	-46.904.210	-22.218	-8.320	12.022.513	0	32.159.028	0	103.076.457	-2.371	0	0	0
Terminske valutne pogodbe	0	14.260.727	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neto izpostavljenost	-737.562.007	-35.839.599	-23.411	-9.625	15.806.389	1.043.908	38.060.853	1.844.162	125.190.490	-3.062	-366	-310	65.588

Zneski v €

Terjatve, obveznosti	Evro	USD	GBP	CHF	HRK	MKD	BAM	RUB	RSD	SEK
Terjatve do kupcev	70.579.608	13.878	74	0	10.175.346	1.236.817	10.387.534	1.987.190	41.920.147	487.168
Zavarovana bančna posojila	-736.246.088	0	0	0	-407.858	0	0	0	-6.660.042	0
Obveznosti do dobaviteljev	-43.428.060	-5.641.987	-127.686	-40.664	-2.986.748	-410.816	-2.788.412	0	-9.903.556	-1.366.525
Bruto izpostavljenost bilance stanja	-709.094.541	-5.628.109	-127.612	-40.664	6.780.740	826.001	7.599.122	1.987.190	25.356.549	-879.356
Ocenjena napovedana prodaja	238.351.247	60.997	0	0	25.305.829	15.262.942	11.764.793	0	157.898.652	0
Ocenjena napovedana nabava	-218.044.418	-55.672.623	-1.221.623	-2.093	5.260.388	-2.802.524	-10.283.783	0	-61.280.225	-2.101
Bruto izpostavljenost	20.306.828	-55.611.626	-1.221.623	-2.093	30.566.217	12.460.418	1.481.010	0	96.618.427	-2.101
Terminske valutne pogodbe	0	38.607.041	0	0	0	0	0	0	0	0
Neto izpostavljenost	-688.787.713	-22.632.694	-1.349.235	-42.757	37.346.957	13.286.419	9.080.132	1.987.190	121.974.976	-881.457

Skupina ni izpostavljena velikemu valutnemu tveganju, saj 90 odstotkov obveznosti do dobaviteljev predstavljajo obveznosti, izražene v evrih. Tveganje zaradi gibanja tečaja EUR/RSD se nanaša na Skupino Droga Kolinska, ki ga zmanjšuje z usklajevanjem aktivnih in pasivnih postavk v RSD, kar v

praksi pomeni izvajanje aktivne cenovne politike na strani prodaje. Izpostavljenost tovrstnemu tveganju se je povečala s centralizacijo nabave kave za vse družbe Skupine, vendar je tovrstno tveganje s centralizacijo na nivoju Skupine lažje obvladovano.

Tečaji na dan poročanja	Povprečni tečaj		Končni tečaj	
	2009	2008	2009	2008
USD	1,39	1,47	1,44	1,39
GBP	0,89	0,80	0,89	0,95
CHF	1,51	1,59	1,48	1,49
HRK	7,34	7,22	7,30	7,36
MKD	61,65	61,70	62,10	60,60
BAM	1,96	1,96	1,96	1,96
RUB	44,14	36,42	43,15	41,28
RSD	93,80	81,19	95,03	89,37
SEK	10,62	9,62	10,25	10,87
HUF	280,33		270,42	
ALL	131,55		138,90	
ROM	4,24		4,24	

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Analiza občutljivosti

Zneski v €

Učinek	Poslovni izid	
	31.12.2009	31.12.2008
USD	3.583.960	2.263.269
GBP	2.341	134.923
CHF	963	4.276
HRK	-1.580.639	-3.734.696
MKD	-104.391	-1.328.642
BAM	-3.806.085	-908.013
RUB	-184.416	-198.719
RSD	-12.519.049	-12.197.498
SEK	306	88.146
HUF	36,59	
ALL	-30,96	
ROM	-6.558,76	
Skupaj	-14.613.564	-15.876.953

Ob povečanje vrednosti EUR za 10 % za navedene valute ob ostalih nespremenjenih postavkah bi se poslovni izid Skupine zmanjšal za 14.613.564 evrov. Vpliv spremembe tečaja

EUR na poslovni izid je izračunan na osnovi končnih tečajev za terjatve, obveznosti in termenske pogodbe ter povprečnih tečajev za bruto vrednosti prodaje in nabave.

4. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Dogodki po datumu bilance stanja so razkriti v točki 3 Računovodskega poročila družbe Istrabenz, d.d., za 2009.

5. IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava holdinške družbe Istrabenz, d.d., potrjuje, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP).

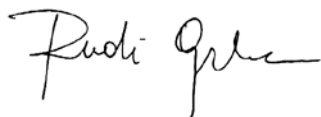
Uprava potrjuje računske izkaze Skupine Istrabenz za poslovno leto, ki se je zaključilo 31. decembra 2009. Prav tako potrjuje pojasnila k računovodskim izkazom na straneh od 133 do 186 računovodskega poročila.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve.

Računovodske ocene so bile izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava potrjuje, da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine Istrabenz in izidov njenega poslovanja za leto 2009.

Računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, so bili izdelani na podlagi predpostavk o nadaljnjem poslovanju matične družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Koper, 14. 4. 2010

mag. Rudi Grbec,
član uprave

mag. Tomaž Berločnik,
predsednik uprave

6. MNENJE POOBLAŠČENEGA REVIZORJA

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe Istrabenz holdinška družba d.d., Koper

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze gospodarske družbe Istrabenz holdinška družba d.d. Koper in njenih odvisnih družb (skupina Istrabenz Koper), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2009, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja skupine Istrabenz Koper na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Ne da bi izrazili pridržek opozarjamo, da so računovodski izkazi obvladujoče družbe Istrabenz d.d. pripravljeni ob predpostavki delujočega podjetja. Družba Istrabenz d.d. je z sklepom sodišča o potrditvi prisilne poravnave, ki je postal pravnomočen 3. marca 2010, pričela izvajati Načrt finančnega prestrukturiranja, v katerem je opredeljen način poplčila upnikov. Načrt vključuje tudi odprodaje dela naložb v odvisne in pridružene družbe. V primeru, da družba ne bi uspela izpolniti obvez iz Načrta finančne reorganizacije, obstoji negotovost v zvezi s sposobnostjo družbe nadaljevati poslovanje kot delujoče podjetje.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner

KPMG Slovenija, d.o.o.

1

Ljubljana, 15. april 2010

7.

SEZNAM POJASNIL

Pojasnilo 1:	Ključne postavke po področnih odsekih.....	146
Pojasnilo 2:	Sredstva v posesti za prodajo	148
Pojasnilo 3:	Prodaja odvisnih družb v skupini Istrabenz Turizem	149
Pojasnilo 4:	Nepremičnine, naprave in oprema	150
Pojasnilo 5:	Naložbene nepremičnine	152
Pojasnilo 6:	Neopredmetena sredstva.....	154
Pojasnilo 7:	Naložbe v pridružene družbe	158
Pojasnilo 8:	Skupni podvigi	159
Pojasnilo 9:	Dolgoročne finančne naložbe	161
Pojasnilo 10:	Dolgoročne poslovne terjatve in posojila.....	162
Pojasnilo 11:	Zaloge.....	162
Pojasnilo 12:	Poslovne terjatve.....	163
Pojasnilo 13:	Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti.....	165
Pojasnilo 14:	Denar in denarni ustrezniki	165
Pojasnilo 15:	Kapital in rezerve.....	165
Pojasnilo 16:	Dobiček / izguba na delnico	166
Pojasnilo 17:	Posojila	166
Pojasnilo 18:	Dolgoročne poslovne obveznosti	168
Pojasnilo 19:	Dolgoročne rezervacije	168
Pojasnilo 20:	Odloženi davki.....	169
Pojasnilo 21:	Druge kratkoročne finančne obveznosti in izvedeni finančni instrumenti.....	170
Pojasnilo 22:	Kratkoročne poslovne obveznosti	171
Pojasnilo 23:	Stroški in zapadlosti posojil	171
Pojasnilo 24:	Poštene vrednosti	173
Pojasnilo 25:	Potencialne obveznosti	174
Pojasnilo 26:	Prihodki.....	175
Pojasnilo 27:	Drugi poslovni prihodki.....	176
Pojasnilo 28:	Stroški prodanega blaga.....	176
Pojasnilo 29:	Stroški blaga, materiala in storitev	176
Pojasnilo 30:	Stroški dela.....	177
Pojasnilo 31:	Amortizacija	177
Pojasnilo 32:	Drugi poslovni odhodki	178
Pojasnilo 33:	Finančni izid.....	178
Pojasnilo 34:	Finančni najem.....	179
Pojasnilo 35:	Davki	179
Pojasnilo 36:	Podatki o skupinah oseb.....	180
Pojasnilo 37:	Kreditno tveganje.....	181
Pojasnilo 38:	Likvidnostno tveganje.....	182
Pojasnilo 39:	Obrestno tveganje.....	184
Pojasnilo 40:	Valutno tveganje	184

letno poročilo 2009

računovodsko poročilo družbe

IV.

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Nepremičnine, naprave in oprema	1	1.705.782	1.822.908
Naložbene nepremičnine	2	9.701.621	9.978.745
Neopredmetena sredstva	3	25.772	34.000
Deleži v odvisnih družbah	4	432.628.601	296.369.291
Deleži v pridruženih družbah	5	10.535.139	12.636.553
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	6	43.115.662	191.644.074
Dolgoročne terjatve in posojila	7	35.325	3.678.400
Terjatve za odloženi davek	16	761.230	2.831.946
Dolgoročna sredstva		498.509.132	518.995.917
Terjatve do kupcev in druge terjatve	8	9.997.871	5.543.425
Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti	9	9.529.350	34.409.522
Terjatve do države za davek iz dobička		0	4.255.894
Denar in denarni ustrezniki	10	17.326.989	10.451.461
Kratkoročna sredstva		36.854.210	54.660.302
Sredstva		535.363.342	573.656.219

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Osnovni kapital		21.615.757	21.615.757
Lastni deleži		-49.630	-49.630
Rezerve		111.914.277	48.193.398
Zadržani dobički		-74.651.270	-61.534.960
Kapital	11	58.829.134	8.224.565
Dolgoročna posojila	13	354.293.513	256.846.409
Dolgoročne rezervacije	15	86.163	156.591
Dolgoročne obveznosti za odložene davke	16	12.035.668	0
Dolgoročne obveznosti		366.415.344	257.003.000
Prekoračitve na računu		85	0
Kratkoročna posojila	13	80.956.503	152.950.234
Druge kratkoročne finančne obveznosti in izvedeni finančni instrumenti	17	21.054.465	143.669.807
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	18	8.107.811	11.808.613
Kratkoročne obveznosti		110.118.864	308.428.654
Obveznosti		476.534.208	565.431.654
Skupaj kapital in obveznosti		535.363.342	573.656.219

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki od prodaje	21	709.257	876.322
Drugi poslovni prihodki	21	70.965	4.457
Stroški materiala	22	-57.393	-134.509
Stroški storitev	22	-2.608.330	-4.139.441
Stroški dela	23	-1.825.083	-2.655.118
Amortizacija	24	-402.134	-408.988
Drugi poslovni odhodki	25	-59.447	-404.228
Izid iz poslovanja		-4.172.165	-6.861.505
Finančni prihodki		11.966.515	36.640.109
Finančni odhodki		-68.509.272	-254.083.215
Izid financiranja	26	-56.542.757	-217.443.106
Dobiček pred obdavčitvijo		-60.714.922	-224.304.611
Davki	27	-571.866	2.196.625
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		-61.286.788	-222.107.986
Osnovni in prilagojeni dobiček na delnico v €	12	-12	-43

194

1.3 IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Zneski v €

Drugi vseobsegajoči donos	Pojasnilo	realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Dobiček (izguba) poslovnega leta		-61.286.788	-222.107.986
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo in naložbe v odvisne družbe		125.204.490	-105.630.829
Prenos spremembe poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo v poslovni izid		2.470.564	-17.982.045
Odloženi davek od vseobsegajočega donosa	16	-13.534.518	27.166.024
Drugi vseobsegajoči donos za obdobje, neto brez davka		114.140.536	-96.446.850
Skupaj vseobsegajoči donos za obdobje		52.853.748	-318.554.836

1.4

IZKAZ DENARNIH TOKOV

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Denarni tokovi pri poslovanju			
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		-61.286.788	-222.107.986
Prilagoditve za			
Amortizacija	24	402.134	408.988
Odpisi vrednosti nepremičnin, naprav in opreme	1	343	812
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin		0	-190
Odprava odpisov in odpisi dolgov		50.025	2.137.006
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin		0	188
Finančni prihodki	26	-11.966.515	-36.640.109
Finančni odhodki	26	68.509.272	254.083.215
Davek iz dobička	27	571.866	-2.196.625
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in davki		-3.719.663	-4.314.701
Spremembe čistih obratnih sredstev in rezervacij			
Sprememba terjatev		3.128.311	-3.349.950
Sprememba poslovnih obveznosti		-170.679	198.626
Sprememba rezervacij		-70.428	18.690
Plačani davek iz dobička		4.255.894	-14.566.397
Denarna sredstva iz poslovanja		3.423.436	-22.013.732
Denarni tokovi pri naložbenju			
Prejete obresti		2.253.216	3.702.926
Prejete dividende		10.875.917	16.516.839
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme in neopredmetenih sredstev	2	624	290
Prejemki od prodaje odvisnih družb		0	3.279.216
Prejemki od prodaje drugih finančnih sredstev		134.744.614	58.290.594
Prejemki od zmanjšanja danih posojil		23.346.803	31.612.814
Prejemki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov		1.059.847	0
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev	2	-624	-45.135
Izdatki za nakup odvisnih družb	4	-17.494.792	-9.914.018
Izdatki za nakup pridruženih družb	5	0	-409.549
Izdatki za nakup drugih finančnih naložb	6	-21.955	-84.101.639
Izdatki za povečanje danih posojil		-2.415.000	-49.509.428
Izdatki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov		-689.284	-1.829.245
Denarna sredstva iz naložbenja		151.659.366	-32.406.335

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

Zneski v €

Postavke	Pojasnilo	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Denarni tokovi pri financiranju			
Plačane obresti		-12.893.103	-22.003.251
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	13	-12.733.644	-48.962.729
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil		-124.907.783	-114.509.721
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih		0	80.023.000
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih		2.239.836	186.507.447
Izplačane dividende		87.420	-19.623.889
Denarna sredstva iz financiranja		-148.207.274	61.430.857
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		10.451.461	3.440.671
Finančni izid v obdobju		6.875.528	7.010.790
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		17.326.989	10.451.461

1.5
IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA
KAPITALA

196

Leto 2009

Zneski v €

Gibanje kapitala	Osnovni kapital	Lastni deleži	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani dobički	Skupaj kapital
Stanje 31. 12. 2008	21.615.757	-49.630	33.355.267	17.064.390	49.630	-2.275.889	-61.534.960	8.224.565
Učinek popravka poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov							-2.371.310	-2.371.310
Stanje 1. 1. 2009	21.615.757	-49.630	33.355.267	17.064.390	49.630	-2.275.889	-63.906.270	5.853.255
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	0	0	0	0	0	0	-61.286.788	-61.286.788
Drugi vseobsegajoči donos								
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	3.867.775	0	3.867.775
Prenos sprememb poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	0	0	0	0	0	1.951.746	0	1.951.746
Sprememba poštene vrednosti naložb v odvisne družbe	0	0	0	0	0	108.321.015	0	108.321.015
Skupaj vseobsegajoči donos za obdobje	0	0	0	0	0	114.140.536	-61.286.788	52.853.748
Transakcije z lastniki pripoznane neposredno v kapitalu								
Vnos zneska neizplačanih dividend	0	0	0	0	0	0	4.621	4.621
Spremembe v kapitalu, ki ne vplivajo na lastniški delež								
Druge povečanja sestavin kapitala	0	0	0	0	0	0	117.510	117.510
Poravnava izgube	0	0	-33.355.267	-17.064.390	0	0	50.419.657	0
Stanje 31. 12. 2009	21.615.757	-49.630	0	0	49.630	111.864.647	-74.651.270	58.829.134

Leto 2008

Zneski v €

Gibanje kapitala	Osnovni kapital	Lastni deleži	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani dobički	Skupaj kapital
Stanje 1. 1. 2008	21.615.757	0	33.355.267	17.064.390	0	94.170.961	180.246.545	346.452.920
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	0	0	0	0	0	0	-222.107.986	-222.107.986
Drugi vseobsegajoči donos								
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	-82.420.854	0	-82.420.854
Prenos sprememb poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	0	0	0	0	0	-14.025.996	0	-14.025.996
Skupaj vseobsegajoči donos za obdobje	0	0	0	0	0	-96.446.850	-222.107.986	-318.554.836
Transakcije z lastniki pripoznane neposredno v kapitalu								
Vnos zneska neizplačanih dividend	0	0	0	0	0	0	8.311	8.311
Izplačilo (obračun) dividend in nagrad	0	0	0	0	0	0	-19.632.200	-19.632.200
Spremembe v kapitalu, ki ne vpilivajo na lastniški delež								
Druge povečanja sestavin kapitala	0	-49.630	0	0	49.630	0	-49.630	-49.630
Stanje 31. 12. 2008	21.615.757	-49.630	33.355.267	17.064.390	49.630	-2.275.889	-61.534.960	8.224.565

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

2.1 POROČAJOČA DRUŽBA

Istrabenz, holdinška družba, d.d. (v nadaljevanju Istrabenz, d.d.) je podjetje s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Koper, Cesta Zore-Perello Godina 2. Računovodski izkazi Istrabenza, d.d., so pripravljeni za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009. Pretežna dejavnost družbe je upravljanje z naložbami.

2.2 PODLAGA ZA SESTAVITEV

(a) Predpostavka delujočega podjetja

Računovodski izkazi so pripravljeni na podlagi predpostavke o delujočem podjetju, kar pomeni, da se sredstva pridobivajo in prodajajo in da se obveznosti poravnava v pogojih normalnega poslovanja. Računovodski izkazi ne vsebujejo nobenih prilagoditev, ki bi bile potrebne, če predpostavka delujočega podjetja ne bi veljala.

Uprava Istrabenza, d.d., je 30. 3. 2009 ugotovila, da je družba insolventna in da je dolžna postopati po ZFPPIPP. O tem je uprava obvestila tudi nadzorni svet družbe. Skladno z ZFPPIPP Istrabenz, d.d., od dneva ugotovitve insolventnosti svoje obveznosti poravnava v skladu s tem zakonom.

Istrabenz, d.d., je 29. 6. 2009 vložil predlog prisilne poravnave, ki vključuje načrt finančnega prestrukturiranja (NFP), sodišče pa je 8. 7. 2009 izdalo sklep o začetku prisilne poravnave in imenovalo prisilnega upravitelja.

Sodišče je 17. 11. 2009 objavilo poziv upnikom Istrabenza, d.d., da glasujejo o sprejetju prisilne poravnave. Izid glasovanja o predlogu prisilne poravnave je bil izdan januarja 2010. Za prisilno poravnavo je glasovalo 74,79 odstotka upnikov z glasovalno pravico, proti je bilo 25,21 odstotka upnikov z glasovalno pravico. Sodišče je 21. 1. 2010 izdalo Sklep o potrditvi prisilne poravnave ter seznam terjatev, ugotovljenih v postopku prisilne poravnave.

V času do izglasovanja prisilne poravnave si je uprava Istrabenza, d.d., še vedno prizadevala, da bi z bankami upnicami sklenila prostovoljno poravnavo. Pri tem je uprava želela z bankami upnicami doseči dogovor o daljši dobi poplčila terjatev, kar naj bi omogočilo uspešnejšo prodajo sredstev Istrabenza, d.d., v sedanjih in pričakovanih zaostrenih gospodarskih razmerah. V pogojih prostovoljne poravnave bi z ustreznim dodatnim finančnim angažiranjem lastnikov Istrabenza, d.d., lahko prilagajali proces prodaje sredstev, tako da bi ohranili optimalni obseg in strukturo naložb ter raven zadolženosti Istrabenza, d.d.

Hkrati z izvajanjem obveznosti iz NFP v prisilni poravnavi bo Istrabenz, d.d., izvajal tudi dogovora, ki sta bila sklenjena v postopku prisilne poravnave med Istrabenzom, d.d., in bankami upnicami. Prvi dogovor natančneje ureja medsebojna razmerja in sodelovanje med Istrabenzom, d.d., in bankami upnicami pri izvajanju načrta finančnega prestrukturiranja. Drugi dogovor ureja način skupne prodaje delnic, zaseženih na podlagi reodkupnih pogodb ter delitev morebitnega presežka iz že unovčenih reodkupnih pogodb.

Sklep o potrditvi prisilne poravnave je postal pravnomočen 3. 3. 2010, uprava Istrabenza, d.d., je dolžna začeti izvajati NFP ter pri tem upoštevati tudi sprejete dogovore z bankami upnicami.

(b) Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU.

Uprava Istrabenza, d.d., je računovodske izkaze potrdila 14. 4. 2010.

(c) Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer se upošteva pošteno vrednost:

- izpeljani finančni instrumenti,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva in
- naložbe v odvisna podjetja.

(d) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na eno enoto.

(e) Uporaba ocen in presoje

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko odstopajo od teh ocen.

Ocene in navedene predpostavke je treba stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocena popravi ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Uporabljene presoje so upoštevane pri razkritjih naložbenih nepremičnin, pri vrednotenju naložb v odvisne družbe in finančnih instrumentov.

(f) Spremembe računovodskih usmeritev

Istrabenz, d.d., od 1. 1. 2009 dalje uporablja spremenjene računovodske usmeritve, in sicer:

- a) vrednotenje naložb v odvisne družbe,
- b) predstavitev računovodskih izkazov in
- c) obračunavanje stroškov izposojanja.

a) Vrednotenje naložb v odvisne družbe

Uprava Istrabenza, d.d., je spremenila usmeritve glede vrednotenja naložb v odvisne družbe. V poslovnem letu 2009 so naložbe v odvisne družbe v poslovnih izkazih izkazane po pošteni vrednosti. Razlika med pošteno in nabavno vrednostjo naložb, ugotovljena pri spremembi računovodske usmeritve (1. 1. 2009 – popravlja se otvoritveno stanje) in kasnejše spremembe poštene vrednosti se evidentirajo vseobsegajočem donosu. Tako ugotovljena razlika je osnova za izračun odloženih davkov.

b) Predstavitev računovodskih izkazov

Istrabenz, d.d., uporablja spremenjeni MRS 1, Predstavljanje računovodskih izkazov (2007), ki je stopil v veljavo 1. 1. 2009. V skladu s spremembo Istrabenz, d.d., v izkazu sprememb kapitala izkazuje vse spremembe lastniškega kapitala, spremembe nelastniškega dela kapitala pa so razkrite v izkazu vseobsegajočega donosa. Primerljivi podatki so predstavljeni v skladu s spremenjenim standardom. Sprememba računovodske usmeritve vpliva zgolj na način predstavljanja in ne na čisti dobiček na delnico.

c) Obračunavanje stroškov izposojanja

Istrabenz, d.d., všteva od 1. 1. 2009 v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme tudi stroške izposojanja, če jih je možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. V preteklih letih je Istrabenz, d.d., vse stroške izposojanja pripoznal kot odhodek.

Sprememba računovodske usmeritve temelji na sprejetju MRS 23, Stroški izposojanja (2007), v skladu s predhodnimi določbami tega standarda, primerjalni podatki niso preračunani. Ker Istrabenz, d.d., v letu 2009 ni izvedel vlaganj, katerih izgradnja bi terjala daljše obdobje, stroški izposojanja niso bili usredstveni, zato sprememba računovodske usmeritve ni vplivala na postavko čistega dobička na delnico.

(g) Napake iz preteklih obdobj

Istrabenz, d.d. popravi napake iz preteklih obdobj za nazaj, v prvih računovodskih izkazih, ki so odobreni za objavo po odkritju napak. Napake Istrabenz, d.d. popravi s:

- preračunavanjem primerjalnih zneskov iz predstavljenega preteklega obdobja ali preteklih obdobj, v katerih so se napake pojavile;
- preračunavanjem začetnih saldov sredstev, dolgov in kapitala za prvo predstavljeno preteklo obdobje, če se je napaka pojavila pred prvim predstavljenim preteklim obdobjem.

V letu 2009 je Istrabenz, d.d. popravil naslednjo napako iz preteklih let:

- pošteno vrednost pripoznanega izvedenega finančnega inštrumenta NLB.

Zneski v €

Postavka	31. 12. 2008 popravljen	31. 12. 2008	razlika
Izvedeni finančni instrumenti	3.343.486	972.173	2.371.313
Zadržani dobički / izgube	-63.906.273	-61.534.960	-2.371.313

2.3 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Istrabenz, d.d., je dosledno uporabil spodaj opredeljene računovodske politike za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

(a) Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje matična družba. Obvladovanje obstaja, ko ima matična družba zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

se upošteva obstoj in učinek potencialnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno mogoče uveljaviti ali zamenjati. Naložbe v odvisne družbe se izkažejo po poštenu vrednosti, spremembe poštene vrednosti se evidentirajo v kapitalu.

(b) Naložbe v pridružena podjetja in skupni podvigi

Pridružena podjetja so podjetja, kjer ima matična družba pomemben vpliv, ne obvladuje pa njihove finančne in poslovne usmeritve. Naložbe v pridružena podjetja so izkazane po nabavni vrednosti.

Skupni podvigi so vezani na podjetja, katerih gospodarsko delovanje je pod obvladovanjem več družb, nastala pa so na podlagi pogodbenega sporazuma, kjer so potrebne soglasne finančne in poslovne odločitve.

(c) Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto družbe po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan sklenitve posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti, se ob koncu poročevalskega obdobja preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem srednjem tečaju Banke Slovenije. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po srednjem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po poštenu vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po srednjem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

(d) Finančni instrumenti

(i) Neizpeljana finančna sredstva

Istrabenz, d.d., na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oziroma depozite na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva (vključno s sredstvi, določenimi po poštenu vrednosti v poslovnem izidu) so na začetku pripoznana na datum menjave oziroma ko družba postane stranka v pogodbenih določenih instrumenta. Istrabenz, d.d., odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva prenesejo. Kakršnikoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga družba ustvari ali prenese, se pripozna kot posamezno sredstvo ali obveznost. Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu finančnega položaja če in le če ima družba pravno pravico ali poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost. Neizpeljani finančni instrumenti družbe vključujejo: finančna sredstva v posesti do zapadlosti, obveznosti in terjatve ter finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Takšna sredstva so na začetku pripoznana po poštenu vrednosti,

povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti ter zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve zajemajo poslovne in druge terjatve, vključno terjatve iz naslova koncesijskih storitev.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v družbi, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo, so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo ali pa niso uvrščena v zgoraj naštetih kategorije. Naložbe Istrabenza, d.d., v lastniške vrednostne papirje in določene dolžniške vrednostne papirje so razporejene kot finančna sredstva razpoložljiva za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe vrednotene po poštenu vrednosti, upoštevajoč tudi spremembe poštene vrednosti. Izgube zaradi oslabitve in tečajne razlike pri kapitalskih instrumentih, ki so na razpolago za prodajo, so pripoznane v poslovnem izidu ter izkazane v kapitalu oziroma rezervi za pošteno vrednost. Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v drugem vseobsegajočem donosu obdobja, prenesejo v poslovni izid.

(ii) Neizpeljane finančne obveznosti

Istrabenz, d.d., na začetku pripozna izdane dolžniške vrednostne papirje in podrejene obveznosti na dan njihovega nastanka. Vse ostale finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Istrabenz, d.d., odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, znesek pa se izkaže v izkazu finančnega položaja, če in le če ima družba uradno izvršljivo pravico pobotati pripoznane zneske in namerava ali poravnati čisti znesek ter da je pravno upravičena do pobota zneskov in ima namen poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost. Istrabenz, d.d., izkazuje naslednje neizpeljane finančne obveznosti: posojila in kredite, prekoračitve na bančnih računih ter obveznosti in terjatve do dobaviteljev. Takšne finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po poštenu vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

(iii) Osnovni kapital

Navadne delnice

Navadne delnice so izkazane kot kapital. Dodatni stroški, pripisljivi neposredno izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala.

Odkup lastnih delnic ali deležev

Ob odkupu lastnih delnic ali deležev, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključ-

no s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice ali deleži se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se pripoznajo med obveznostmi in se izkazujejo ob nastanku poslovnega dogodka.

(iv) Izpeljani finančni instrumenti skupaj z obračunavanjem varovanja pred tveganji

Istrabenz, d.d., uporablja izpeljane finančne instrumente za varovanje pred izpostavljenostjo pred obrestnimi tveganji. Vgrajeni izpeljani finančni instrument je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izpeljani finančni instrument. In sicer v primerih, če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izpeljanega finančnega instrumenta niso tesno povezane z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben instrument z enakimi določbami kot vgrajeni izpeljani finančni instrument zadošča opredelitvi izpeljanega finančnega instrumenta ter če se sestavljeni instrument ne izmeri po poštenu vrednosti skozi poslovni izid.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti; stroški, povezani s poslom, se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljane finančne instrumente meri po poštenu vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnava po postopku, opisanem v nadaljevanju.

(e) Nepremičnine, naprave in oprema

(i) Pripoznanje in merjenje

Opredmetena osnovna sredstva so izkazana po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški v lastnem okvirju izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenih osnovnih sredstev ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Stroški prav tako lahko zajemajo prenose iz drugega vseobsegajočega donosa, in sicer dobiček ali izgubo, nastalo pri varovanju denarnega toka pred valutnim tveganjem za nakup opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavljene računalniške programe, ki pomembno prispevajo k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del te opreme.

Deli opredmetenih osnovnih sredstev, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna opredmetena osnovna sredstva.

(ii) Prerazporeditve k naložbenim nepremičninam

Če se lastniško uporabljena nepremičnina spremeni v naložbeno nepremičnino, se to nepremičnino prerazporedi k naložbenim nepremičninam in izkaže po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nepremičnine, ki so zgrajene ali razvite za prihodnjo uporabo kot naložbene premičnine, so obravnavane kot opred-

metena osnovna sredstva in izkazane po njihovi nabavni vrednosti do datuma dokončanja gradnje ali razvijanja, ko postane nepremičnina naložbena nepremičnina. Nepremičnina, izdelana za prihodnjo uporabo kot naložbena nepremičnina, se obračunava po nabavni vrednosti.

(iii) Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela osnovnega sredstva se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, ter če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(iv) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela opredmetenega osnovnega sredstva; ta metoda najbolj natančno odraža pričakovan vzorec uporabe sredstva. Najeta sredstva se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

• zgradbe	20–33 let
• transportna sredstva	8 let
• računalniška oprema	3 let
• pohištvo	8 let
• ostala oprema	3–5 let

Metode amortiziranja, dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja in po potrebi prilagodijo. Ocene v zvezi z nekaterimi deli opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2009 niso bile popravljene.

(f) Neopredmetena sredstva

(i) Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, pridobljena s strani Istrabenza, d.d., in sredstva, katerih doba koristnosti je omejena, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

(iii) Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katerega se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(iv) Amortizacija

Amortizacija se obračuna od nabavne vrednosti sredstva oziroma drugem znesku, ki nadomešča nabavno vrednost, zmanjšane za preostalo vrednost.

Amortizacija se pripozna v poslovnem izidu po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

koristnosti neopredmetenih sredstev, razen dobrega imena, in se začne, ko so sredstva na razpolago za uporabo; ta metoda najbolj natančno odraža pričakovan vzorec uporabe bodočih gospodarskih koristi, vsebovanih v sredstvu. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

- pravice industrijske lastnine 5 let in
- druga neopredmetena sredstva 5 let.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

Ocenjena življenjska doba neopredmetenega sredstva iz stori-
tve koncesijskih pogodb se začne, ko družba začne z zaračunavanjem uporabe infrastrukture do konca veljave koncesije.

(g) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki so posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje. Naložbene nepremičnine so izkazane po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nastalo izgubo zaradi oslabitve.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v takšni meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se prenese po sedANJI vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti naložbene nepremičnine. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

- zgradbe 20–33 let.

(h) Oslabitev sredstev

(i) Finančna sredstva (vključno terjatve)

Istrabenz, d.d., na dan poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da lahko presodi, ali obstaja objektivno znamenje oslabitve sredstva. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po pošteni vrednosti preko kapitala, se izračuna kot razlika med knjigovodsko vrednostjo in pošteno vrednostjo.

Objektivni dokazi o slabitvi naložbe za družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, je dolgotrajnejše ali pomembno zmanjšanje poštene vrednosti finančne naložbe pod njihovo knjigovodsko vrednost. Kot dolgotrajnejše zmanjšanje štejemo neprekinjeno zmanjšanje več kot 9 mesecev in kot pomembno zmanjšanje upoštevamo 40-odstotno zmanjšanje poštene vrednosti pod knjigovodsko vrednostjo. Bolj verjetno je povzročilo oslabitev več dogodkov skupaj. Nepistranski dokazi o oslabljenosti finančnega

sredstva ali skupine sredstev so pomembne informacije, ki vzbujajo pozornost imetnika sredstva o:

- pomembnih finančnih težavah izdajatelja ali zavezanca;
- kršenju pogodbe, kot je neizpolnitev obveznosti ali kršitev pri plačevanju obresti ali glavnice;
- posojilodajalčevi koncesiji posojilojemalcu iz gospodarskih ali pravnih razlogov v povezavi s posojilodajalčevimi finančnimi težavami, ki je posojilodajalec sicer ne bi obravnaval;
- verjetnosti stečaja ali finančne reorganizacije pri posojilojemalcu;
- izginotju delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi finančnih težav ali
- pomembnih podatkih, ki kažejo, da obstaja izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov iz skupine finančnih sredstev vse od začetnega pripoznanja sredstev, čeprav se zmanjšanja ne da prepoznati pri posameznih finančnih sredstvih v skupini, tudi:
 - neugodnih spremembah v plačilnem statusu posojilojemalcev v skupini (na primer povečanem številu zamujenih plačil ali povečanem številu posojilojemalcev s kreditnimi karticami, ki so dosegli svojo zgornjo mejo in plačujejo le majhne mesečne zneske) ali
 - gospodarskih razmerah v državi ali krajevnem okolju, povezanih z neplačili po sredstvih v skupini (na primer povečanju stopnje brezposelnosti na zemljepisnem območju posojilojemalcev, zmanjšanju cen nepremičnin pri hipotekah na zadevnem območju, zmanjšanju cen nafte v povezavi s sredstvi za posojila proizvajalcem nafte ali neugodnih spremembah razmer v dejavnosti, ki vplivajo na posojilojemalce v skupini).

Poleg informacij o naštetih vrstah dogodkov vsebujejo nepristranski dokazi o oslabitvi finančne naložbe v kapitalski instrument tudi informacije o pomembnih spremembah z neugodnim učinkom. Do njih je prišlo v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju, v katerem posluje izdajatelj in nakazujejo, da vrednosti finančne naložbe v kapitalski instrument morda ne bo mogoče nadomestiti.

Objektivni dokazi o slabitvi naložbe za družbo, s katere vrednostnimi papirji se ne trguje na organiziranem trgu, so javno razpoložljivi podatki o pomembnih finančnih težavah družbe, verjetnosti stečaja ali finančne reorganizacije, pomembne zadeve z neugodnim učinkom, do katerih je prišlo v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju, v katerem družba posluje.

Poštena vrednost je borzna cena oziroma ocenjena vrednost z uporabo modela vrednotenja. Za naložbe v vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi, se model vrednotenja kot merilo poštene vrednosti uporablja le v izjemnih primerih, kot so: zanemarljiv obseg prometa z določenim vrednostnim papirjem ali nelikvidnost delnice, vsesplošna finančna kriza, nedelujoči trg, nestabilnost bančnega trga in druge nepredvidene razmere.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi

denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, razpoložljivim za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti izpostavljenosti tveganjem.

Istrabenz, d.d., izkaže vse izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu obdobja. Morebitno nabrano izgubo v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, ki je bila pripoznana neposredno v kapitalu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je odpravo izgube zaradi oslabitve mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, ki so dolgovni instrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo slabitve finančnih sredstev, namenjenih za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, Istrabenz, d.d., izkazuje neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

(ii) Nefinančna sredstva

Istrabenz, d.d., ob vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev, razen zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede vsakič na datum poročanja.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namene preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo denarne pritoke.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum bilance stanja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ne obstaja več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

(i) Zasluzki zaposlenih

Kratkoročni zasluzki zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

(j) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima Istrabenz, d.d., zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Istrabenz, d.d., določi rezervacije z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Istrabenz, d.d., je v skladu z zakonskimi predpisi, s kolektivno pogodbo in z internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlenim ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poročevalskega obdobja. Izračun je bil narejen za vsakega zaposlenega tako, da je upošteval stroške odpravnin ob upokojitvi ter stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun je z uporabo projicirane enote pripravil pooblaščen aktuar.

(k) Prihodki

(i) Prihodki iz prodaje izdelkov

Prihodki iz prodaje izdelkov se pripoznajo po poštenu vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov in ko družba preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih izdelkih. Če je verjetno, da bodo dani popusti in se znesek lahko zanesljivo izmeri, se omenjeni popust pripozna kot zmanjšanje prihodkov ob pripoznanju prodaje.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe.

(ii) Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla ob koncu poročevalskega obdobja. Stopnja dokončnosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

(iii) Provizije

Ko Istrabenz, d.d., v določenem poslu nastopa kot posrednik in ne kot matična družba, se izkažejo prihodki v višini neto zneska provizije družbe.

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

(iv) Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Podeljene vzpodbude v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin. Prihodki od najemnin iz podzakupov se pripoznajo kot ostali prihodki.

(l) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode učinkovite obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, dividende od prednostnih delnic, ki so izkazane med obveznostmi, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabilitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovite obresti.

(m) Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom ali drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ob koncu poročevalskega obdobja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje ob upoštevanju začasnih razlik med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Naslednje začasne razlike niso upoštevane: dobro ime v primeru, da ne gre za davčno priznan odhodek, začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti, ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti. Odloženi davek ni pripoznan za namen obdavčljivih začasnih razlik, ki nastanejo ob začetnem pripoznanju dobrega imena.

Odloženi davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo treba plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakono-

nov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih ob koncu poročevalskega obdobja.

Družba mora pobotati odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek, če ima za to zakonsko izterljivo pravico ter če se odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek nanašajo na davek iz dobička, ki se nanaša na isto davčno oblast v zvezi z isto obdavčljivo enoto, ali različnimi obdavčljivimi enotami, ki nameravajo plačati ali prejeti čisti znesek ali poravnati obveznost in povrniti terjatev.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

(n) Čisti dobiček na delnico (EPS)

Istrabenz, d.d., pri navadnih delnicah izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice in popravljeno dobičkonosnost delnice. Osnovna dobičkonosnost delnice se izračuna tako, da delimo dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček delnice pa se izračunava s prilagoditvijo dobička oziroma izgube, ki pripada navadnim delničarjem, in tehtanega povprečnega števila navadnih delnic v poslovnem letu za učinek vseh popravljanih možnosti navadnih delnic, ki predstavljajo zamenljive obveznice in delniške opcije za zaposlene.

(o) Poročanje po odsekih

Istrabenz, d.d., nima opredeljenih področnih in območnih odsekov, saj se tveganja in donosi med področji, na katerih družba posluje, ne razlikujejo bistveno. Poročanje po odsekih je prikazano v konsolidiranih računovodskih izkazih.

(p) Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo
Številni novi standardi, dopolnitve standardov in pojasnila za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009, še ne veljajo in jih družba pri pripravi računovodskih izkazov ni upoštevala.

(i) Spremenjen MSRP 3 Poslovne združitve (velja za letna obdobja od 1. julija 2009 dalje)

Spremenil se je obseg standarda kot tudi razširil pojem poslova. Spremenjeni standard zajema tudi mnoge ostale pomembne spremembe, in sicer:

- vse postavke kupnine, ki jih prevzemnik prenese, so pripoznane in izmerjene po poštenu vrednosti na datum prevzema, vključno z zneskom, katerega plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov (pogojni del plačila);
- naknadna sprememba pogojnega dela plačila se pripozna v poslovnem izidu;
- stroški posla, razen stroški izdaje delnic in dolga, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka;
- prevzemnik lahko izmeri katerikoli manjšinski delež po poštenu vrednosti na datum prevzema (polno dobro ime) ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljenih sredstev in obveznosti prevzete družbe na podlagi posel-za-posel.

Dopolnjen standard se naj ne bi uporabljal za poslovne združitve pred datumom njegove uveljavitve, saj ta ne bo vplival na računovodske izkaze oziroma razkrite poslovne združitve, ki so nastale pred datumom uveljavitve spremenjenega standarda.

Dopolnjen MSRP 3 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj družba po tem datumu ni pridobila deležev v odvisnih družbah, na katere bi omenjeno dopolnilo lahko vplivalo.

(ii) Spremenjen MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (velja za letna obdobja od 1. julija 2009 dalje)

Spremenjen standard obravnava izraz »manjšinski delež«, ki ga nadomešča z izrazom »neobvladujoč delež« in je definiran kot »kapitalski delež v odvisnem podjetju, ki ni last obvladujočega podjetja niti neposredno niti posredno«. Standard spreminja tudi obravnavanje neobvladujočega deleža, izgubo obvladovanja odvisnega podjetja, razporeditev dobička ali izgube ter ostalega celotnega dobička med obvladujočim in neobvladujočim deležem.

Spremenjen MRS 27 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj po tem datumu v družbi ni bilo dogodkov, na katere bi omenjeno dopolnilo vplivalo.

(iii) Dopolnila k MRS 32 Finančni instrumenti: predstavitel – razvrstitev izdaj delniških pravic (v veljavi za letna obdobja od 1. februarja 2010 dalje)

V skladu z dopolnilom so pravice, opcije ali nakupni boni za pridobitev določenega števila lastnih kapitalskih instrumentov podjetja v zameno za določen znesek v katerikoli valuti kapitalski instrumenti, če podjetje vsem svojim obstoječim lastnikom istega razreda ponudi sorazmerno pravice, opcije ali nakupne bone lastnih neizpeljanih kapitalskih instrumentov.

Dopolnila k MRS 32 za družbo niso pomembna, saj v preteklosti družba ni izdala omenjenih instrumentov.

(iii) Dopolnila k MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje – pred tveganjem upravičeno varovane postavke (v veljavi za letna obdobja od 1. julija 2010 dalje)

Dopolnjen standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo, ali lahko posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je treba tveganja ali dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti, razen v omejenih okoliščinah.

Dopolnjen MRS 39 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj ne uporablja varovanj pred tveganji.

(v) OPMSRP 12 Dogovori o koncesiji storitev (v veljavi za prvo letno obdobje od 1. aprila 2009 dalje)

Pojasnilo je namenjeno družbam v zasebni lasti v zvezi s pripoznavanjem in z merjenjem zadev, ki se pojavijo pri računovodskem obravnavanju dogovorov o koncesiji storitev na javno-zasebnem področju.

OPMSRP 12 za poslovanje družbe ni pomembno, saj družba nima in ne načrtuje sklepanja dogovorov o koncesiji storitev.

(vi) OPMSRP 15 Pogodbe za gradnjo nepremičnin (v veljavi za letna obdobja od 1. januarja 2010 dalje)

OPMSRP 15 podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb o gradnji nepremičnin, pripoznani glede na stopnjo dokončnosti pogodbene dejavnosti v naslednjih primerih:

- pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih v skladu z MRS 11.3,
- pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni treba dobavljati gradbenega materiala) in
- pogodba je namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji pripoznanja prihodkov kot to določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

OPMSRP 15 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj družba ne nudi storitev gradnje ali prodaje nepremičnin.

(vii) OPMSRP 16 Varovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji (v veljavi za letna obdobja od 1. julija 2009 dalje)

Pojasnilo podrobneje pojasnjuje vrsto tveganja, pred katerim se je treba zavarovati, katera družba v Skupini sme posedovati postavko, varovano pred tveganjem, ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, obliko, ki jo instrument varovanja zavzame, in zneske, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid.

OPMSRP 16 za računovodske izkaze družbe ni pomembno, saj družba nima in ne predvideva nobenih varovanj čistih finančnih naložb v tujini pred tveganji.

(viii) OPMSRP 17 Izplačila nadenarnih sredstev lastnikom (v veljavi za letna obdobja od 1. novembra 2009 dalje)

Pojasnilo velja za enostranska izplačila nadenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna, ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, spremembo knjigovodske vrednosti pa se pripozna v kapitalu kot prilagoditve zneska izplačila.

Ko je obveznost izplačila dividende poravnana, se morebitna razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in knjigovodsko vrednostjo dividende pripozna v poslovnem izidu.

Družba ne izplačuje nadenarnih sredstev lastnikom.

(ix) OPMSRP 18 Prenosi sredstev od odjemalcev (v veljavi za letna obdobja od 1. novembra 2009 dalje)

V skladu s pojasnilom mora podjetje pripoznati preneseno sredstvo po njegovi pošteni vrednosti, če to sredstvo kaže značilnosti opredmetenega osnovnega sredstva v skladu z

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva. Prav tako mora podjetje pripoznati znesek prenosa kot prihodek. Časovni okvir za pripoznanje prihodka je odvisen od dejstev in okoliščin posameznega dogovora.

OPMSRP 18 za računovodske izkaze družbe ni pomembno, saj družba običajno ne prejema sredstev od odjemalcev.

2.4 DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI

Glede na računovodske usmeritve Istrabenza, d.d., in razčlenitve je v številnih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je Istrabenz, d.d., določil po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

(i) Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction).

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na osnovi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

(ii) Naložbe v odvisne družbe

Poštena vrednost temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko naložba na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu

med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno. Uprava Istrabenz, d.d., vsako leto na dan poročanja preverja pošteno vrednost naložb v odvisne družbe. Pošteno vrednost oceni pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij ob upoštevanju vseh relevantnih informacij.

(iii) Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se določa glede na ponujeno nakupno ceno ob koncu poročevalskega obdobja.

(iv) Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja.

(v) Izpeljani instrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponujeni tržni ceni ob koncu poročevalskega obdobja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se pošteno vrednost določi kot razliko med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponujeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave temelji na ponudbah borznih posrednikov. Primernost teh ponudb se določa z metodo diskontiranih bodočih čistih denarnih tokov ob upoštevanju dospelosti posameznega posla in z uporabo tržnih obrestnih mer za podobne instrumente na datum vrednotenja.

Poštene vrednosti odražajo kreditno tveganje instrumenta in zajemajo popravke, ki bodo upoštevali tako kreditno tveganje družbe kot tudi nasprotno stranke.

(vi) Neizpeljane finančne obveznosti

Pošteno vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti bodočih izplačil glavnice in obresti, diskontirane po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Pri finančnih najemih se tržno obrestno mero določi s primerjavo s podobnimi najemnimi pogodbami.

2.5 RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

Pojasnilo 1: Nepremičnine, naprave in oprema

Zneski v €

Nepremičnine, naprave in oprema	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Zgradbe	1.403.132	1.479.668
Druge naprave in oprema	302.650	343.240
Skupaj nepremičnine, naprave in oprema	1.705.782	1.822.908

Nepremičnine, naprave in oprema v višini 1.705.782 evrov predstavljajo 0,32 odstotka vseh sredstev Istrabenz, d.d. Naložbe v zgradbe so naložbe v upravno stavbo. Druge naprave in oprema zajemajo vso opremo v navedenem objektu.

Istrabenz, d.d., na dan 31. 12. 2009 nima zastavljenih osnovnih sredstev in nima investicij v teku.

Gibanje v letu 2009

Zneski v €

Nepremičnine, naprave in oprema	Zgradbe	Druge naprave in oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2009	2.525.657	1.584.706	4.110.363
Ostale nabave	0	624	624
Odpisi	0	-36.199	-36.199
Odtujitve	0	-624	-624
Stanje 31. 12. 2009	2.525.657	1.548.507	4.074.164
Stanje 1. 1. 2009	1.045.990	1.241.466	2.287.456
Odpisi	0	-36.199	-36.199
Amortizacija v obdobju	76.535	40.590	117.125
Stanje 31. 12. 2009	1.122.525	1.245.857	2.368.382
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2009	1.479.667	343.240	1.822.907
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2009	1.403.132	302.650	1.705.782

207

Gibanje v letu 2008

Zneski v €

Nepremičnine, naprave in oprema	Zgradbe	Druge naprave in oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2008	2.525.657	1.632.458	4.158.115
Ostale nabave	0	20.311	20.311
Odpisi	0	-64.864	-64.864
Odtujitve	0	-3.199	-3.199
Stanje 31. 12. 2008	2.525.657	1.584.706	4.110.363
Stanje 1. 1. 2008	969.454	1.260.493	2.229.947
Odpisi	0	-64.864	-64.864
Odtujitve	0	-2.911	-2.911
Amortizacija v obdobju	76.535	48.748	125.283
Stanje 31. 12. 2008	1.045.989	1.241.466	2.287.455
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2008	1.556.203	371.965	1.928.168
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2008	1.479.668	343.240	1.822.908

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnilo 2: Naložbene nepremičnine

Zneski v €

Naložbene nepremičnine	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Naložbene nepremičnine – zgradbe	4.957.103	5.204.797
Naložbene nepremičnine – zemljišča	4.088.424	4.088.424
Naložbene nepremičnine – povezana podjetja	656.094	685.524
Skupaj naložbene nepremičnine	9.701.621	9.978.745

Naložbene nepremičnine v višini 9.701.621 evrov predstavljajo 1,81 odstotka vseh sredstev Istrabenz, d.d. Naložbene nepremičnine sestavljajo naložbe v zemljišča v Kopru in Portorožu v vrednosti 4.088.424 evrov ter naložbe

v poslovne prostore na Ferrarski ulici, Ogrlici v Kopru, na Dunajski cesti v Ljubljani, Vilo Bled in počitniške kapacitete v Kranjski gori, kar skupaj znaša 5.613.197 evrov.

Gibanje v letu 2009

Zneski v €

Naložbene nepremičnine	Zemljišča kot naložbene nepremičnine	Zgradbe kot naložbene nepremičnine	Zgradbe kot naložbene nepremičnine – povezana podjetja	Skupaj naložbene nepremičnine
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 1. 1. 2009	4.088.424	7.494.597	971.185	12.554.206
Stanje 31. 12. 2009	4.088.424	7.494.597	971.185	12.554.206
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 1. 1. 2009	0	2.289.800	285.661	2.575.461
Amortizacija v obdobju	0	247.694	29.430	277.124
Stanje 31. 12. 2009	0	2.537.494	315.091	2.852.585
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2009	4.088.424	5.204.797	685.524	9.978.745
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2009	4.088.424	4.957.103	656.094	9.701.621

Gibanje v letu 2008

Zneski v €

Naložbene nepremičnine	Zemljišča kot naložbene nepremičnine	Zgradbe kot naložbene nepremičnine	Zgradbe kot naložbene nepremičnine – povezana podjetja	Skupaj naložbene nepremičnine
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 1. 1. 2008	4.088.424	7.494.597	971.185	12.554.206
Stanje 31. 12. 2008	4.088.424	7.494.597	971.185	12.554.206
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 1. 1. 2008	0	2.042.106	256.232	2.298.338
Amortizacija v obdobju	0	247.694	29.430	277.124
Stanje 31. 12. 2008	0	2.289.800	285.661	2.575.461
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2008	4.088.424	5.452.491	714.954	10.255.868
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2008	4.088.424	5.204.797	685.524	9.978.745

Druga pojasnila naložbenih nepremičnin

Naložbe v poslovne prostore daje družba Istrabenz, d.d., v najem, vendar prihodki od najemnin presegajo stroške, ki jih ima z nepremičninami.

Vrednosti pripoznane v poslovnem izidu	2009	2008
Prihodki od najemnin za naložbene nepremičnine	630.783	647.598
Stroški vzdrževanja	23.289	25.669
Amortizacija	277.124	277.124

Istrabenz, d.d., dne 31. 12. 2009 nima zastavljenih naložbenih nepremičnin.

Uprava Istrabenza, d.d. ocenjuje, da znaša poštena vrednost naložbenih nepremičnin 11.631.228 evrov. Pri tem je uprava

Istrabenza, d.d., upoštevala pridobljene cenoitve pooblaščenih cenilcev premoženja. V teh cenitvah je ocenjena tržna vrednost nepremičnin ob upoštevanju predpostavke takojšnje prodaje (v roku 24 mesecev).

Pojasnilo 3: Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva	Zneski v €	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Pravice industrijske lastnine	8.007	11.152
Druga neopredmetena sredstva	17.765	22.848
Skupaj neopredmetena sredstva	25.772	34.000

Neopredmetena sredstva v višini 25.772 evrov predstavljajo programske pakete v skupnem znesku 17.765 evrov ter pravi-

co do uporabe blagovnega imena družb v Skupini Istrabenz v znesku 8.007 evrov.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2009

Neopredmetena sredstva	Zneski v €		
	Pravice industrijske lastnine	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2009	23.349	2.867.959	2.891.308
Odpisi	-1.117	0	-1.117
Stanje 31. 12. 2009	22.232	2.867.959	2.890.191
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2009	12.197	2.845.111	2.857.308
Odpisi	-774	0	-774
Amortizacija v obdobju	2.802	5.083	7.885
Stanje 31. 12. 2009	14.225	2.850.194	2.864.419
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2009	11.152	22.848	34.000
Knjigovodska vrednost 31.12.2009	8.007	17.765	25.772

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Gibanje neopredmetenih sredstev 2008

Zneski v €

Neopredmetena sredstva	Pravice industrijske lastnine	Druška neopredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2008	25.236	2.843.135	2.868.371
Ostale nabave	0	24.824	24.824
Odpisi	-1.887	0	-1.887
Stanje 31. 12. 2008	23.349	2.867.959	2.891.308
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2008	10.244	2.841.558	2.851.801
Odpisi	-1.075	0	-1.075
Amortizacija v obdobju	3.028	3.553	6.581
Stanje 31. 12. 2008	12.197	2.845.111	2.857.308
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2008	14.993	1.577	16.569
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2008	11.152	22.848	34.000

Pojasnilo 4: Naložbe v odvisne družbe

210

Družbe v skupini	% lastništva		Knjigovodska vrednost naložbe		Prevrednotenje oz. slabitev
	31. 12. 2009	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2008	31. 12. 2009
Istrabenz Gorenje, d.o.o.	49,34%	49,34%	7.088.000	4.770.023	2.317.977
Instalacija, d.o.o.	51,00%	51,00%	57.648.000	9.593.922	48.054.078
Actual I.T., d.o.o.	78,00%	78,00%	14.839.000	11.414.982	3.424.018
Istrabenz plini, d.o.o.	51,00%	51,00%	25.385.000	8.872.682	16.512.318
Istrabenz Turizem, d.d.	100,00%	100,00%	107.053.000	57.815.799	32.457.196
Istrabenz Marina Invest, d.o.o. v stečaju	99,98%	99,90%	0	58.304	-772.859
Droga Kolinska, d.d.	95,00%	95,00%	218.765.953	201.767.767	16.997.954
Zastava Istrabenz Lizing d.o.o.	95,20%	95,20%	1.544.000	950.857	593.143
Golf Istra, d.o.o.	60,00%	60,00%	305.648	903.558	-597.910
Istrabenz Inženiring, d.o.o.	51,00%	51,00%	0	12.750	-12.750

Istrabenz, d.d., ima za 890.000 delnic ali 6,05 odstotka družbe Droga Kolinska, d.d., sklenjeno Pogodbo o terminskem odkupu. Vse upravljalne pravice iz delnic, ki so predmet Pogodbe o terminskem odkupu delnic, je ohranila družba Istrabenz, d.d. Zaradi navedenega ima Istrabenz, d.d., še vedno evidentirano nespremenjeno 95-odstotno lastništvo v družbi Droga Kolinska, d.d. 31. 12. 2008 je bila navedena pogodba sklenjena z Banko Koper, d.d. V februarju 2009 je družba Istrabenz, d.d., podpisala Pogodbo o prenosu terminske pogodbe za 890.000 delnic družbe Droga Kolinska z Banke Koper, d.d., na Probanko, d.d., in Factor Banko, d.d. Tako je po-

stala Factor Banka, d.d., nosilka 338.734 delnic, Probanka, d.d., pa nosilka 551.266 delnic družbe Droga Kolinska, d.d.

Istrabenz, d.d., ima sklenjeno Pogodbo o nakupni in prodajni opciji za 22-odstotni poslovni delež družbe Actual I.T., d.o.o. Nakupno opcijo ima Istrabenz, d.d., ki jo lahko uresniči v letih 2011, 2012 in 2013, in sicer v obdobju med 1. aprilom in 31. majem. Prodajno opcijo ima gospod Boštjan Primec, ki jo lahko uresniči v letih 2011, 2012 in 2013, in sicer v obdobju med 1. aprilom in 31. majem.

Gibanje

Zneski v €

Deleži odvisnih podjetij	2009	2008
Začetno stanje 1. 1.	296.369.291	297.717.833
Nakupi in dokapitalizacije	17.494.792	9.914.018
Prodaje in likvidacije	0	-3.248.564
Zmanjšanja zaradi izplačila dobičkov	0	-775.557
Sprememba poštene vrednosti	118.973.164	0
Drugi prenosi	-208.646	-7.238.439
Končno stanje 31. 12.	432.628.601	296.369.291

Naložbe v odvisne družbe v skupnem znesku 432.628.601 evrov predstavljajo 31. 12. 2009 80,81 odstotka vseh sredstev družbe Istrabenz, d.d.

V poslovnem letu 2009 je družba Istrabenz, d.d., dokapitalizirala družbi Istrabenz Turizem, d.d., v višini 16.779.917 evrov, in Istrabenz Marina Invest, d.o.o., v višini 714.555 evrov. Dokapitalizaciji sta bili izvršeni s stvarnim vložkom, posledica le-tega je zmanjšanje danih kratkoročnih in dolgoročnih posojil ter terjatev za obresti do navedenih družb.

Sprememba poštene vrednosti se nanaša na 119.758.773 evrov krepitev in na 785.609 evrov slabitev.

Istrabenz Marina Invest, d.o.o., ki je v 99,8-odstotni lasti družbe Istrabenz, d.d., ima sklenjeno koncesijsko pogodbo z

Mestno občino Koper za izvedbo projekta izgradnje Marine Žusterna. Aktivnosti na projektu so bile zaustavljene zaradi finančnega položaja Istrabenza, d.d. Nad družbo Istrabenz Marina Invest, d.o.o., je bil 9. 3. 2010 uveden stečajni postopek, zato je družba Istrabenz, d.d., slabila celotno naložbo v višini 772.859 evrov. Družba Istrabenz, d.d., je slabila tudi naložbo v družbo Istrabenz Inženiring, d.o.o., v višini 12.750 evrov, ki je bila povezana z izvedbo projekta izgradnje Marine Žusterna.

Zaradi spremembe računovodske usmeritve, s katero so naložbe v odvisne družbe obravnavane kot naložbe, razpoložljive za prodajo in ovrednotene po poštenih vrednostih, so bile naložbe povečane za 119.758.773 evrov. Poštene vrednosti so ocenili pooblaščenec ocenjevalci vrednosti podjetij z uporabo metod diskontiranih neto denarnih tokov in prilagojenih knjigovodskih vrednosti.

211

Pojasnilo 5: Naložbe v pridružene družbe

Družba	Lastništvo v %		Knjigovodska vrednost naložbe v €	
	2009	2008	2009	2008
Adriaфин, d.o.o.	50,00	50,00	6.183.730	6.183.730
IP Obala, d.o.o.	50,00	50,00	4.101.410	4.101.410
Logina, d.o.o.	43,78	43,78	250.000	2.351.414
Open Ad AG, v stečaju	49,90	49,90	0	0

Gibanje

Zneski v €

Gibanje deležev v pridruženih družbah	2009	2008
Začetno stanje 1. 1.	12.636.553	12.227.004
Pridobitve	0	409.549
Slabitve pridruženih družb	-2.101.414	-7.238.439
Drugi prenosi	0	7.238.439
Končno stanje 31. 12.	10.535.139	12.636.553

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

V poslovnem letu 2009 je družba Istrabenz, d.d., izvedla slabitev naložbe v družbo Logina, d.o.o., v višini 2.101.414 evrov. Slabitev je bila izvedena kot posledica nerealiziranega ključnega projekta satelitskega cestninjenja, kar je pomembno znižalo vrednost naložbe.

Družba Istrabenz, d.d., je 31. 3. 2010 podpisala pogodbo o prodaji 43,78-odstotnega poslovnega deleža v družbi Logina, d.o.o.

Pomembni podatki v letu 2009

Zneski v €

Pomembni podatki	Kratkoročna sredstva	Dolgoročna sredstva	Kratkoročne obveznosti	Dolgoročne obveznosti	Kapital	Prihodki	Odhodki	Dobiček / izguba	Pripadajoči dobiček / izguba
AdriaFin, d.o.o.	4.041.597	8.064.103	256.116	926.835	10.922.749	159.206	144.234	14.972	7.486
IP Obala, d.o.o.	20.434.745	2.174.567	13.844.260	0	8.765.052	1.579.010	1.566.863	12.147	6.074
Logina, d.o.o.	807.127	474.557	131.960	78.058	1.071.666	780.849	1.207.159	-426.310	-186.639
SKUPAJ	25.283.469	10.713.227	14.232.336	1.004.893	20.759.467	2.519.065	2.918.256	-399.191	-173.079

Pomembni podatki v letu 2008

Zneski v €

Pomembni podatki	Kratkoročna sredstva	Dolgoročna sredstva	Kratkoročne obveznosti	Dolgoročne obveznosti	Kapital	Prihodki	Odhodki	Dobiček / izguba	Pripadajoči dobiček / izguba
AdriaFin, d.o.o.	5.159.680	8.130.985	178.822	926.835	12.185.008	287.326	210.094	77.232	38.616
IP Obala, d.o.o.	23.175.203	2.989.083	17.411.382	0	8.752.905	4.668.087	4.345.615	322.472	161.236
Logina, d.o.o.	1.160.072	564.565	270.335	110.358	1.343.944	722.772	1.755.750	-1.032.978	-452.238
Open Ad AG	208.660	9.388.874	3.449.821	1.850.411	4.297.301	485.290	2.990.545	-2.505.255	-1.250.122
SKUPAJ	29.703.615	21.073.507	21.310.360	2.887.604	26.579.158	6.163.475	9.302.004	-3.138.529	-1.502.508

Pojasnilo 6: Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo

Gibanje

Zneski v €

Gibanje drugih finančnih naložb	Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	
	2009	2008
Začetno stanje 1. 1.	191.644.074	489.681.825
Nakupi	21.955	84.101.639
Prodaje	-153.921.662	-61.601.406
Kreditve	7.318.371	0
Slabitve	-2.428.461	-330.556.623
Drugi prenosi	480.884	18.371
Tečajne razlike	501	268
Končno stanje 31. 12.	43.115.662	191.644.074

V postavki prodaje se pretežni del v višini 148.637.991 evrov nanaša na enostransko vnovčenje Pogodb o prodaji in reodkupu s strani Hypo banke, d.d., UniCredit banke, d.d., Probanke, d.d., in NLB, d.d. Navedena enostranska vnovčenja je družba Istrabenz, d.d., evidentirala kot prodajo naložb v delnice družb Petrol, d.d., Mercator, d.d., Sava, d.d., Luka Koper, d.d., in pri temu realizirala izgubo v višini 13.159.727 evrov.

V istem obdobju je družba Istrabenz, d.d., izvedla redno prodajo drugih naložb, pretežno skladov, v višini 4.155.766 evrov in unovčila zapadle kupone po kuponskih obveznicah v višini 1.127.905 evrov.

Postavka krepitve v višini 7.318.371 evrov je v celoti posledica pozitivnega gibanja tečajev vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi.

Postavka slabitve naložb, razpoložljivih za prodajo, v višini 2.428.461 evrov, ki so bile pripoznane kot finančni odhodki, se nanašajo na:

- slabitve naložb v družbe, ki ne kotirajo na borzi v višini 1.434.316 evrov. Velikost slabitve je ugotovljena kot razlika med nabavno vrednostjo naložbe in pripadajočim knjigovodskim kapitalom, upošteva se diskont za pomanjkanje kontrole in diskont za netržljivost;
- slabitve naložb v sklade v višini 994.145 evrov, ki temelji na poštenu vrednosti sredstev skladov.

Za delnice družbe Tufin, d.d., ima družba Istrabenz, d.d., sklenjeno pogodbo o vzajemni podelitvi opcije za prodajo, ki jo je marca 2010 tudi uveljavila.

Pojasnilo 7: Dolgoročne terjatve in posojila

Dolgoročne terjatve in posojila	Zneski v €	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Poslovne terjatve do drugih	35.325	23.400
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	35.325	23.400
Dana posojila odvisnim družbam	0	3.375.000
Dana posojila drugim	0	280.000
Skupaj dolgoročno dana posojila	0	3.655.000
Skupaj dolgoročne terjatve in posojila	35.325	3.678.400

Dolgoročne poslovne terjatve v znesku 35.325 evrov predstavljajo vplačana sredstva v rezervni sklad po stanovanjskem zakonu.

Zmanjšanje dolgoročno danih posojil odvisnim družbam v višini 3.375.000 evrov je v celoti posledica izvedene dokapitalizacije družbe Istrabenz Turizem, d.d., s stvarnim vložkom (pojasnilo 4).

Pojasnilo 8: Poslovne terjatve

Poslovne terjatve	Zneski v €	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Terjatve do kupcev – odvisne družbe	47.284	119.676
Terjatve do kupcev – pridružene družbe	0	5.900
Terjatve do kupcev – druge	50.987	48.283
Terjatve do kupcev	98.271	173.859
Terjatve za obresti do odvisnih družb	0	51.776
Terjatve za obresti do drugih	547.158	336.162
Terjatve za obresti	547.158	387.938
Druge terjatve, povezane s finančnimi prihodki – odvisne družbe	0	950.987
Druge terjatve, povezane s finančnimi prihodki – drugi	9.187.392	2.608
Druge terjatve, povezane s finančnimi prihodki	9.187.392	953.595
Druge poslovne terjatve	9.279	116.659
Dani predujmi	110.857	3.235.906
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	7.556	226.104
Kratkoročno nezaračunani prihodki	37.358	449.364
Skupaj poslovne terjatve	9.997.871	5.543.425

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

31. 12. 2009 ima Istrabenz, d.d., 98.271 evrov terjatev do kupcev, od tega je 12.773 evrov zapadlih.

Kratkoročne terjatve do odvisnih družb v skupnem znesku 47.284 evrov se nanašajo na naslednje družbe:

• Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o.	15.000 €
• Grand Hotel Adriatic, d.d.	9.365 €
• Istrabenz Investicijski Inženiring, d.o.o.	6.955 €
• Istrabenz Marina Invest, d.o.o.	5.940 €
• Actual, d.d.	4.281 €
• Istrabenz Inženiring, d.o.o.	2.160 €
• Istrabenz Turizem, d.o.o.	1.490 €
• ostale odvisne družbe	2.093 €

Postavka Druge terjatve, povezane s finančnimi prihodki, se v višini 9.000.000 evrov nanaša na terjatev do družbe Aktiva

Naložbe, d.d., za nakup delnic družb Elektro Celje, d.d., Elektro Primorska, d.d., in Elektro Ljubljana, d.d.

Zmanjšanje danih predujmov je posledica enostranskega vnovčenja Pogodb o prodaji in reodkupu, sklenjenih s Hypo Alpe Adria Bank za delnice družbe Mercator, d.d., in družbe Luka Koper, d.d.

Kratkoročno odloženi stroški v višini 7.556 evrov zajemajo stroške, ki jih bo družba Istrabenz, d.d., vključila v izkaz poslovnega izida v prihodnjih obdobjih. Kratkoročno nezaračunani prihodki v višini 37.358 evrov zajemajo vračunane prihodke iz naslova obresti v skladu s sklenjenimi posojilnimi pogodbami.

Zneski v €

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2009			31. 12. 2008		
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Knjigovodska vrednost	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Knjigovodska vrednost
Kratkoročne terjatve do kupcev	98.271	0	98.271	173.867	0	173.867
Ostale kratkoročne terjatve	10.556.804	-812.975	9.743.829	2.276.040	-817.856	1.458.184
Kratkoročne terjatve za dane predujme	110.857	0	110.857	3.235.906	0	3.235.906
Tožene in dvomljive terjatve	76.240	-76.240	0	101.054	-101.054	0
Skupaj	10.842.172	-889.215	9.952.957	5.786.867	-918.910	4.867.957

Slabitev terjatev v letu 2009

Zneski v €

Slabitev terjatev po usmeritvah	Skupaj odprte terjatve	Nezapadle terjatve	Zapadle terjatve na dan			
	31. 12. 2009	31. 12. 2009	Do 90 dni	Od 91 do 180 dni	Od 181 do 360 dni	Nad 360 dni
Kratkoročne terjatve do kupcev	98.271	80.977	7.920	6.614	2.760	0
Ostale kratkoročne terjatve	10.556.804	126.039	256.560	9.065.534	107.562	1.001.109
Kratkoročne terjatve za dane predujme	110.857	110.857	0	0	0	0
Skupaj kratkoročne terjatve	10.765.932	317.873	264.480	9.072.148	110.322	1.001.109
Slabitev terjatev	812.975	19.294	0	0	0	793.681
Tožene in dvomljive terjatve	76.240	0	0	0	0	76.240
Slabitev toženih in dvomljivih terjatev	76.240	0	0	0	0	76.240
Skupaj terjatve	10.842.172	317.873	264.480	9.072.148	110.322	1.077.349
Skupaj slabitev terjatev	889.215	19.294	0	0	0	869.921

Sprememba slabitev terjatev v letu 2009

Zneski v €

Slabitve terjatev po usmeritvah	Slabitev	Povečanje slabitve	Zmanjšanje slabitve	Odpis terjatve	Slabitev
	Stanje 1. 1. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009			Stanje 31. 12. 2009
Ostale kratkoročne terjatve	817.856	136.472	-8	-141.345	812.975
Tožene in dvomljive terjatve	101.054	0	0	-24.814	76.240
Skupaj	918.910	136.472	-8	-166.159	889.215

Sprememba slabitev terjatev v letu 2008

Zneski v €

Slabitve terjatev po usmeritvah	Slabitev	Povečanje slabitve	Zmanjšanje slabitve	Odpis terjatve	Slabitev
	Stanje 1. 1. 2008	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008			Stanje 31. 12. 2008
Ostale kratkoročne terjatve	1.413.761	0	-595.831	-74	817.856
Tožene in dvomljive terjatve	101.054	0	0	-237	101.054
Skupaj	1.515.052	0	-595.831	-311	918.910

Pojasnilo 9: Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti

Zneski v €

Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Izvedeni finančni instrumenti	2.019.350	0
Kratkoročni depoziti	0	11.914.084
Posojila odvisnim družbam	3.230.000	16.065.438
Posojila pridruženim podjetjem	0	2.430.000
Posojila ostalim	4.280.000	4.000.000
Skupaj kratkoročne finančne naložbe in posojila	9.529.350	34.409.522

Izvedeni finančni instrumenti se v celoti nanašajo na pošte-no vrednost opcije za delnice Factor Banke. Istrabenz, d.d., ima sklenjeno pogodbo o vzajemni podelitvi opcije za pro-dajo 93.796 lot delnic Factor Banke, d.d., v skladu s pogodbo ima Istrabenz, d.d., na dan 31. 12. 2009 evidentirano terjatev v višini 2.019.350 evrov, ki je izračunana kot razlika med po-godbeno kupnino in knjigovodsko vrednostjo delnic družbe Factor banka, d.d., Ljubljana, na dan 31. 12. 2009. Opcija je bila izvršljiva do marca 2010.

V marcu 2010 je družba Aktiva Naložbe d.d. uveljavila opci-jo za nakup 93.796 lot delnic izdajatelja Factor banka, d.d. Skladno z navedenim je družba Istrabenz d.d. aprila 2010 od-svojila 93.796 lot delnic družbe Factor banka, d.d., Ljubljana.

Zmanjšanje v postavki kratkoročni depoziti se v pretežni meri nanaša na vnovčitev vinkuliranega depozita pri Banki Koper, d.d., v višini 9.000.000 evrov za nakup delnic družb Elektro Celje, d.d., Elektro Primorska, d.d., in Elektro Lju-bljana, d.d.

V mesecu aprilu 2010 je družba Istrabenz, d.d., pridobila delnice družb Elektro Celje, d.d., Elektro Primorska, d.d., in Elektro Ljubljana, d.d. Pri kupnini je bil upoštevan unovčen vinkuliran depozit v višini 9.000.000,00 evrov, ki ga je unov-čila Banka Koper, d.d.

Kratkoročno dano posojilo odvisnim družbam v skupni viši-ni 3.230.000 evrov se v celoti nanaša na dano posojilo družbi Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o.

Zmanjšanje kratkoročnih posojil, danih odvisnim družbam se v višini 13.404.917 evrov nanaša na izvedeno dokapitali-zacijo družbe Istrabenz Turizem, d.d., s stvarnim vložkom. Kratkoročno dano posojilo družbi Istrabenz Marina Invest, d.o.o., je 31. 12. 2008 znašalo 1.245.438 evrov. V letu 2009 je družba Istrabenz, d.d., izvedla 50-odstotno slabitev danega posojila v višini 622.719 evrov in dokapitalizacijo s stvarnim vložkov v višini preostalega dela posojila, in sicer v višini 622.719 evrov (pojasnilo 4).

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnilo 10: Denar in denarni ustrezniki

Zneski v €

Denar in denarni ustrezniki	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Sredstva na računih	7.826.568	431.217
Depoziti na odpoklic	0	7.320.000
Depoziti do 3 mesecev	9.500.000	2.700.000
Denarna sredstva v blagajni	421	244
Denar in denarni ustrezniki	17.326.989	10.451.461
Prekoračitve na računu	-85	0
Skupaj	17.326.904	10.451.461

Pojasnilo 11: Kapital in rezerve

Odobreni kapital

Uprava bi lahko s soglasjem nadzornega sveta v roku petih let od dneva vpisa spremembe in dopolnitve statuta družbe v sodni register (28. 9. 2004) z izdajo novih delnic povečala osnovni kapital enkrat ali večkrat za največ 10.807.878 evrov. Družba Istrabenz, d.d., do 28. 9. 2009 ni opravila povečanja osnovnega kapitala.

Delnice

Istrabenz, holdinška družba, d.d., je izdajateljica 5.180.000 navadnih, imenskih, prosto prenosljivih kosovnih delnic.

Istrabenz, d.d., ima na dan 31. 12. 2009 978 lastnih delnic družbe v skupni vrednosti 49.629,71 evra, kar predstavlja 0,0189 odstotka vseh delnic družbe. Pridobila jih je v obdobju od 1. 10. 2008 do 30. 11. 2008.

Rezerve

Rezerve	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kapitalske rezerve	0	33.355.267
Zakonske rezerve	0	17.064.390
Rezerve za pošteno vrednost	111.864.647	-2.275.889
Rezerve za lastne deleže	49.630	49.630
Skupaj	111.914.277	48.193.398

V poslovnem letu 2009 je družba Istrabenz, d.d., za delno pokrivanje izgube poslovnega leta 2008 v višini 222.107.986 evrov, uporabila kapitalske rezerve, zakonske rezerve in druge rezerve iz dobička.

Rezerve za lastne deleže v višini 49.630 evrov je družba Istrabenz, d.d., oblikovala iz drugih rezerv iz dobička ob vsakokratnem nakupu lastnih delnic.

Lastne delnice so bile pridobljene v skladu s sklepom skupščine 11. seje skupščine Istrabenz, d.d., 30. 5. 2007, po katerem ima uprava družbe pooblastilo za nakup lastnih delnic za namen izplačila nagrad članom uprave, vodilnim delavcem družbe in z njo povezanih družb ali za umik delnic. Na seji nadzornega sveta 19. 12. 2007 je bil potrjen Program odkupa lastnih delnic za namene izpolnjevanja obveznosti družbe v skladu z delniškim in opcijskim načrtom ter z namenom umika lastnih delnic. Družba Istrabenz, d.d., je v skladu z obstoječim pooblastilom skupščine pridobivala lastne delnice do 30. 11. 2008. Do 31. 12. 2009 ni bilo podeljeno nobeno opcijsko upravičenje.

Dividende

Družba Istrabenz, d.d., v poslovnem letu 2009 ni izplačevala dividend.

Rezerve za pošteno vrednost so oblikovane kot neto sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, in naložb v odvisne družbe, dokler je naložba pripoznana.

Zneski v €

Zadržani dobiček	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Druge rezerve iz dobička	0	160.573.026
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-61.286.788	-222.107.986
Preneseni čisti poslovni izid	-13.364.482	0
Skupaj	-74.651.270	-61.534.960

Izguba poslovnega leta 2009

Čista izguba poslovnega leta 2009 znaša 61.286.788 evrov.

Pojasnilo 12: Dobiček/izguba na delnico

Zneski v €

Dobiček (izguba) na delnico	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-61.286.788	-222.107.986
Tehtano povprečno število navadnih delnic	5.179.022	5.179.823
Osnovni in prilagojeni dobiček na delnico v €	-11,83	-42,88

Pojasnilo 13: Posojila

Zneski v €

Posojila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Posojila bank	354.293.513	256.846.409
Skupaj dolgoročna posojila	354.293.513	256.846.409
Posojila odvisnih družb	0	695.000
Posojila pridruženih družb	0	1.490.000
Posojila bank	80.956.503	150.654.781
Posojila drugih	0	110.453
Skupaj kratkoročna posojila	80.956.503	152.950.234

Vsa posojila družbe Istrabenz, d.d., v skupni višini 435.250.016 evrov, zapadejo v obdobju do 31. 12. 2013, in sicer:

- v obdobju do 31. 12. 2010 v višini 80.956.503 evrov,
- v obdobju do 31. 12. 2011 v višini 33.514.251 evrov,
- v obdobju do 31. 12. 2013 v višini 320.779.262 evrov.

Posojila se od dneva izdaje sklepa o začetku prisilne poravnave (od 8. 7. 2009) do 31. 12. 2009 obrestujejo s fiksno obrestno mero v višini 2,5 odstotka letno. V skladu z Načrtom finančnega prestrukturiranja (NFP) se obrestna mera do zapadlosti zadnjega obroka povečuje za 0,5 oziroma 0,25 odstotka letno, tako da bo leta 2013 znašala 3,75 odstotka letno.

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Gibanje

Zneski v €

Gibanje dolgoročnih posojil	Posojila bank	
	2009	2008
Začetno stanje 1. 1.	256.846.409	286.778.103
Prenos iz kratkoročnih obveznosti	150.650.066	0
Nova posojila – povečanja	0	80.023.000
Odplačila – zmanjšanja	-12.733.644	-48.962.729
Prenos na kratkoročne obveznosti	-80.956.503	-60.991.965
Drugi prenosi	40.487.185	0
Končno stanje 31. 12.	354.293.513	256.846.409

Postavka odplačila v višini 12.733.644 evrov je v celoti posledica enostranskih vnovčenj Pogodb o prodaji in reokupu delnic. Z ustvarjenim presežkom pri enostranskih unovčenih Pogodb o prodaji in reokupu delnic si je UniCredit banka, d.d., poračunala del dolgoročnih posojil v višini 8.414.863 evrov in Gorenjska banka, d.d., v višini 1.434.968 evrov. Nova Ljubljanska banka, d.d., je z zapadlim depozitom, povečanim za pripadajoče obresti, v skupni višini 2.727.270 evrov, prav tako poračunala del dolgoročnih posojil. Ostanek odplačil dolgoročnih bančnih posojil v višini 156.543 evrov je posledica vnovčenih menic in poračuna s terjatvami iz obrestnih zamenjav.

Prenos iz kratkoročnih obveznosti se nanaša na odpravo enostransko izvedenega odpoklica posojilnih pogodb s strani več bank in prenosa obstoječih kratkoročnih posojil, ki v skladu z Načrtom finančnega prestrukturiranja (NFP) zapadejo v plačilo v prihodnjih štirih letih.

Prenos na kratkoročne obveznosti se nanaša na del posojil, ki v skladu z Načrtom finančnega prestrukturiranja (NFP) zapadejo konec leta 2010.

Drugi prenosi v višini 40.487.185 evrov se nanašajo na prenos drugih obveznosti do bank, ki se v skladu z Načrtom finančnega prestrukturiranja (NFP) poravnavajo v obdobju štirih let. Sestavljajo jih obveznosti:

- za izvedene finančne instrumente obrestnih zamenjav v višini 14.544.451 evrov,
- neporavnane pogodbene in zakonske zamudne obresti do dneva pričetka prisilne poravnave (8. 7. 2009) v višini 13.140.538 evrov,
- preostale obveznosti po enostranskem vnovčenju Pogodb o prodaji in reokupu delnic v višini 8.522.969 evrov,
- prevzete obveznosti po vnovčeni garanciji za družbo Open Ad AG v višini 4.277.673 evrov,
- in druge obveznosti v višini 1.554 evrov.

Pojasnilo 14: Finančni leasing

Holdinška družba Istrabenz, d.d., 31. 12. 2009 ni imela sredstev v finančnem najemu.

Pojasnilo 15: Dolgoročne rezervacije

Zneski v €

Rezervacije	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	
	2009	2008
Začetno stanje 1. 1.	156.591	137.901
Oblikovanje rezervacije	0	19.839
Črpane rezervacije	-3.217	-1.149
Odpravljene rezervacije	-67.211	0
Končno stanje 31. 12.	86.163	156.591

Istrabenz, d.d., 31. 12. 2009 ima rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade v višini 86.163 evrov. Rezervacije temeljijo na aktuarskem izračunu po metodi projicirane enote. Upoštevana je diskontna stopnja 5,45 odstotka,

kolikor je konec oktobra 2009 znašala donosnost 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evro območju.

Pojasnilo 16: Odloženi davki

Zneski v €

Oblikovani odloženi davki, ki se nanašajo na naslednje postavke	Terjatve		Obveznosti		Neto učinek	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	1.651.345	2.801.145	-905.363	0	745.982	2.801.145
Naložbe v odvisne družbe	0	0	-12.035.668	0	-12.035.668	0
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	15.249	30.801	0	0	15.249	30.801
Odložene terjatve (obveznosti) za davek	1.666.594	2.831.946	-12.941.031	0	-11.274.438	2.831.946
Pobotan del odloženih davčnih terjatev (obveznosti)	-905.363	0	905.363	0	0	0
Čiste odložene davčne terjatve (obveznosti)	761.231	2.831.946	-12.035.668	0	-11.274.438	2.831.946

Gibanje

Zneski v €

Gibanje začasnih razlik v obdobju	31. 12. 2007	Izkazane v izkazu poslovnega izida	Izkazane v drugem vseobsegajočem donosu	31. 12. 2008	Izkazane v izkazu poslovnega izida	Izkazane v drugem vseobsegajočem donosu	31. 12. 2009
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	-26.561.040	2.196.162	27.166.0230	2.801.145	-556.313	-1.498.850	745.982
Naložbe v odvisne družbe	0	0	0	0	0	-12.035.668	-12.035.668
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	30.338	463	0	30.801	-15.553	0	15.248
Skupaj	-26.530.702	2.196.625	27.166.023	2.831.946	-571.866	-13.534.518	-11.274.438

Odprava terjatev za odložene davke preko izkaza poslovnega izida je nastala zaradi odprodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, ki so bile 31. 12. 2008 slabljene. Dodatno zmanjšanje terjatev za odložene davke v drugem vseobsegajočem donosu je rezultat spremembe tržnih cen delnic, razpoložljivih za prodajo.

Oblikovanje obveznosti za odložene davke v drugem vseobsegajočem donosu je posledica vrednotenja naložb v odvisne družbe po pošteni vrednosti.

Pojasnilo 17: Druge katikoročne finančne obveznosti in izvedeni finančni instrumenti

Zneski v €

Druge kratkoročne finančne obveznosti	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Druge finančne obveznosti	13.806.800	142.697.634
Izvedeni finančni instrumenti	7.247.665	972.173
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	21.054.465	143.669.807

Druge finančne obveznosti na dan 31. 12. 2009 v višini 13.806.800 evrov se v celoti nanašajo na obveznosti po Pogodbi o prodaji in reodkupu 890.000 delnic podjetja Droga Kolinska, d.d., sklenjeno s Probanko, d.d., in s Factor banko, d.d. (pojasnilo 4). V primerjavi s preteklim letom so se druge finančne obveznosti zmanjšale zaradi enostranskega unovčenja Pogodb o prodaji in reodkupu s strani Hypo Alpe-Adria

Bank, d.d., UniCredit Banke Slovenija, NLB, d.d., in Gorenjske banke, d.d. Naporavnani del obveznosti po pogodbah o prodaji in reodkupu je družba Istrabenz, d.d., prenesla med dolgoročna posojila (pojasnilo 15).

Obveznosti po izvedenih finančnih instrumentih znašajo skupaj 7.247.665 evrov in se nanašajo na:

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

– obveznost do družbe Aktiva Naložbe, d.d., v višini 6.748.763 evrov iz naslova zaveze družbe Istrabenz, d.d., za nakup delnic Elektro Primorska, d.d., Elektro Ljubljana, d.d., in Elektro Celje, d.d. Obveznost je pripoznana v višini razlike med pošteno vrednostjo omenjenih delnic in pogodbeno vrednostjo. V aprilu 2010 je družba Istrabenz, d.d., realizirala nakup delnic Elektro Celje, d.d., Elektro Primorska, d.d., Elektro Ljubljana, d.d.;

– obveznost do družbe Aktiva Naložbe, d.d., v višini 498.902 evrov za nakup delnic družbe Petrol d.d., Ljubljana, ki je ugotovljena kot razlika med pogodbeno kupnino in tržno vrednostjo delnic. V aprilu 2010 je družba Istrabenz, d.d., realizirala nakup delnic družbe Petrol, d.d.

Pojasnilo 18: Kratkoročne poslovne obveznosti

Zneski v €

Kratkoročne poslovne obveznosti	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	384.417	709.856
Kratkoročne obveznosti do odvisnih družb – dobavitelji	79.523	110.109
Druge kratkoročne obveznosti do odvisnih družb	610.000	610.000
Kratkoročne obveznosti do pridruženih družb – dobavitelji	3.756	2.045
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	197.050	158.781
Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	138.214	201.912
Kratkoročne obveznosti do drugih	12.411	60.320
Kratkoročne poslovne obveznosti	1.425.371	1.853.023
Kratkoročne obveznosti za obresti do odvisnih družb	691	2.649
Kratkoročne obveznosti za obresti do pridruženih družb	2.955	7.149
Kratkoročne obveznosti za obresti do drugih	6.030.957	7.126.169
Kratkoročne obveznosti za obresti	6.034.603	7.135.967
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	440.409	2.612.195
Kratkoročno odloženi prihodki	207.428	207.428
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	8.107.811	11.808.613

Druge kratkoročne obveznosti do podjetij v Skupini Istrabenz v višini 610.000 evrov se nanašajo na obveznost za dokapitalizacijo družbe Istrabenz Gorenje, d.o.o.

Istrabenz, d.d., izkazuje 31. 12. 2009 obveznosti za izplačilo plač in obveznosti do članov nadzornega sveta za mesec december 2009.

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški predstavljajo vnaprej vračunane stroške poslovanja.

Kratkoročno odloženi prihodki predstavljajo obresti na depozite od družb KBT, d.d., v stečaju, in Inženiring KBT Ljubljana, d.o.o., v stečaju, ki si jih Istrabenz, d.d., pripoznava sorazmerno s prejetimi plačili iz stečajne mase.

Pojasnilo 19: Potencialne obveznosti

Zneski v €

Potencialne obveznosti	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Garancije in poročstva – drugi	1.551.798	19.260.155
Garancije in poročstva – odvisne družbe doma	15.212.251	61.123.663
Garancije in poročstva – odvisne družbe tujina	4.866.667	12.844.444
Vložene tožbe proti družbi	19.950.000	19.950.000
Druge izvenbilančne obveznosti	0	583.065
Druge izvenbilančne terjatve	0	1.636.132
Skupaj	41.580.716	115.397.460

Istrabenz, d.d., ima dane garancije v višini 1.551.798 evrov, in sicer:

- 1.000.000 € pri Novi KBM, d.d., Maribor,
- 255.311 € pri Faktor Banki, d.d., Ljubljana,
- 296.487 € pri Banki Celje, d.d., Celje.

Holdinška družba Istrabenz, d.d., jamči v korist odvisnih družb za bančna posojila v skupnem znesku 20.078.918 evrov, in sicer za družbe:

- Istrabenz Investicijski Inženiring, d.o.o. v višini 6.958.292 €
- Grand Hotel Adriatic, d.d. v višini 4.666.667 €
- Instalacija, d.o.o. v višini 3.578.855 €
- Actual IT, d.o.o. v višini 3.425.104 €

- Istrabenz Turizem, d.d. v višini 1.250.000 €
- Zastava Istrabenz Lizing, d.o.o. v višini 200.000 €

Istrabenz, d.d., je v sporu z Zavarovalnico Triglav, d.d., v katerem tožeča stranka Zavarovalnica Triglav, d.d., zahteva plačilo kupnine za 19.950 navadnih delnic izdajatelja Petrol, d.d., Ljubljana, z oznako PETG in po ceni 1.000 evrov na delnico, kar znaša 19.950.000 evrov. Družba Istrabenz, d.d., je na tožbo Zavarovalnice Triglav, d.d., zaradi sklenitve pogodbe o prodaji delnic izdajatelja Petrol d.d., Ljubljana, odgovorila 17. 12. 2008, nato pa zoper Zavarovalnico Triglav, d.d., 27. 12. 2008 v isti zadevi vložila tudi nasprotno tožbo.

Pojasnilo 20: Poštene vrednosti

Zneski v €

		31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Poštene vrednosti	Pojasnilo	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Sredstva, vrednotena po poštenu vrednosti					
Deleži v odvisnih družbah	4	432.628.601	432.628.601	0	0
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	6	43.115.662	43.115.662	191.644.074	191.644.074
Izvedeni finančni instrumenti	9	2.019.350	2.019.350	0	0
Skupaj		477.763.613	477.763.613	191.644.074	191.644.074
Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti					
Dolgoročno dana posojila	7	0	0	3.655.000	3.655.000
Kratkoročni depoziti	9	0	0	11.914.084	11.914.084
Kratkoročno dana posojila	9	7.510.000	7.510.000	22.495.438	22.495.438
Poslovne terjatve	8,7	9.877.425	9.877.425	1.655.451	1.655.451
Denar in denarni ustrezniki	10	17.326.989	17.326.989	10.451.461	10.451.461
Skupaj		34.714.414	34.714.414	50.171.434	50.171.434
Obveznosti, vrednotene po poštenu vrednosti					
Izvedeni finančni instrumenti	17	-7.247.665	-7.247.665	-972.173	-972.173
Skupaj		-7.247.665	-7.247.665	-972.173	-972.173
Obveznosti, vrednotene po odplačni vrednosti					
Zavarovana bančna posojila	13	-435.250.016	-426.656.105	-407.501.190	-407.133.657
Druge finančne obveznosti	17	-13.806.800	-13.806.800	-142.697.634	-142.697.634
Prejeta posojila odvisnih družb	13	0	0	-695.000	-688.552
Prejeta posojila pridruženih družb	13	0	0	-1.490.000	-1.486.983
Prejeta posojila drugih	13	0	0	-110.453	-109.109
Prekoračitve na računu	10	-85	-85	0	0
Poslovne obveznosti	18	-7.459.974	-7.459.974	-8.988.990	-8.988.990
Skupaj		-456.516.875	-405.389.246	-561.483.267	-561.104.925

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Nivoji poštenih vrednosti

Poštena vrednost kot model vrednotenja je določena na naslednjih nivojih:

- nivo 1: tržne cene na aktivnih trgih za enaka sredstva in obveznosti,
- nivo 2: drugi razpoložljivi podatki, razen tržnih cen, navedenih v nivoju 1, tako neposredni (npr. cene) kot posredni (npr. izpeljani iz cen) in
- nivo 3: podatki o sredstvih in obveznostih, ki ne izhajajo iz tržnih podatkov.

Zneski v €

Nivoji poštenih vrednosti	31. 12. 2009			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Sredstva po poštenu vrednosti				
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	31.233.271	0	11.882.391	43.115.662
Deleži v odvisnih družbah	0	0	432.628.601	432.628.601
Izvedeni finančni instrumenti	0	2.019.350	0	2.019.350
Skupaj	31.233.271	2.019.350	444.510.992	477.763.613
Obveznosti po poštenu vrednosti				
Izvedeni finančni instrumenti	0	-7.247.665	0	-7.247.665
Skupaj	0	-7.247.665	0	-7.247.665

Zneski v €

Nivoji poštenih vrednosti	31. 12. 2008			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Sredstva po poštenu vrednosti				
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	177.866.807	0	13.777.267	191.644.074
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0
Skupaj	177.866.807	0	13.777.267	191.644.074
Obveznosti po poštenu vrednosti				
Izvedeni finančni instrumenti	0	-972.173	0	-972.173
Skupaj	0	-972.173	0	-972.173

Pojasnilo 21: Prihodki

Zneski v €

Prihodki od prodaje	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki od prodaje storitev	52.800	223.804
Prihodki od najemnin	656.457	652.518
Skupaj	709.257	876.322

Celotni prihodki iz poslovanja v višini 709.2574 evrov so realizirani na domačem trgu.

Drugi prihodki

Zneski v €

Drugi poslovni prihodki	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki od porabe in odprave dolgoročnih rezervacij	67.211	0
Dobički od prodaje nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	0	190
Drugi poslovni prihodki	3.754	4.267
Skupaj	70.965	4.457

Najemi

Zneski v €

Pričakovani prihodki od najemnin	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Pričakovana najemnina do 1 leta	73.185	80.703
Pričakovane najemnine od 2 do 5 let	154.557	154.557
Skupaj	227.742	235.260

Pričakovani prihodki od najemnin predstavljajo najmanjšo vsoto bodočih najemnin, ki jih bo družba Istrabenz, d.d., prejela za čas trajanja odpovednega roka.

223

Pojasnilo 22: Stroški blaga, materiala in storitev

Zneski v €

Stroški materiala	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Stroški energije	38.393	70.102
Material in nadomestni deli	1.226	6.966
Pisarniški material	17.307	48.829
Ostali materialni stroški	467	8.612
Skupaj	57.393	134.509

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Zneski v €

Stroški storitev	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Vzdrževanje	50.264	88.314
Najemnine	118.301	179.826
Bančni stroški in druge provizije	107.620	726.177
Intelektualne storitve	1.483.048	1.076.824
Oglaševanje, sponzorstva, promocija in stiki z javnostmi	226.820	881.954
Zavarovanja	26.499	35.545
Reprezentanca	5.796	259.626
Ostale storitve	284.811	393.078
Stroški računalniških storitev (IT)	265.171	498.097
Skupaj	2.608.330	4.139.441

Stroški revizorjev

Celoten znesek, porabljen za revizorja v poslovnem letu 2009, je vključen v intelektualne storitve in znaša 46.460 evrov.

224

Pojasnilo 23: Stroški dela

Zneski v €

Stroški dela	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Stroški plač	1.421.987	2.036.770
Stroški socialnih zavarovanj	241.726	350.870
Drugi stroški dela	161.370	267.478
Skupaj	1.825.083	2.655.118

Pojasnilo 24: Amortizacija

Zneski v €

Amortizacija	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Amortizacija neopredmetenih sredstev	7.885	6.581
Amortizacija naložbenih nepremičnin	277.124	277.124
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	117.125	125.283
Skupaj	402.134	408.988

Pojasnilo 25: Drugi poslovni odhodki

Zneski v €

Drugi poslovni odhodki	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Razne dajatve	54.102	169.146
Donacije	5.000	174.452
Odpisi in slabitve OS in obratnih sredstev	343	812
Oblikovanje rezervacij	0	19.839
Drugi poslovni odhodki	2	59.818
Skupaj	59.447	404.228

Pojasnilo 26: Finančni izid

Zneski v €

Izid iz financiranja	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2009	Realizacija od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki dividend	981.698	4.026.476
Prihodki dividend iz deležev v odvisnih družbah	8.265.245	12.164.480
Prihodki dividend iz deležev v pridruženih družbah	638.664	540.636
Prihodki za obresti	1.718.324	2.736.153
Neto dobički pri prodaji sredstev razpoložljivih za prodajo	0	14.671.234
Dobički pri prodaji deležev v odvisnih družbah	0	30.652
Neto zneski tečajnih prihodkov	501	418
Drugi finančni prihodki	351.125	333.049
Plačane odpisane terjatve in odprave odpisov	10.958	2.137.011
Finančni prihodki	11.966.515	36.640.109
Odhodki za obresti	-22.318.241	-30.089.424
Neto izgube pri prodaji sredstev razpoložljivih za prodajo	-19.177.048	0
Slabitve naložb v odvisne družbe	-2.006.238	0
Slabitve naložb v pridružene družbe	-2.101.414	-7.238.439
Slabitve sredstev razpoložljivih za prodajo	-2.428.461	-214.925.795
Slabitve terjatev	-136.472	-312
Sprememba poštenih vrednosti izvedenih finančnih instrumentov	-16.058.716	-1.829.245
Drugi finančni odhodki	-4.282.682	0
Finančni odhodki	-68.509.272	-254.083.215
Izid financiranja	-56.542.757	-217.443.106

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Prihodki dividend odvisnih družb v višini 8.265.245 evrov se nanašajo na dividende družb Droga Kolinska, d.d., v višini 4.750.000 evrov, Instalacija, d.o.o., v višini 3.196.162 evrov, in Istrabenz Gorenje, d.o.o., v višini 319.083 evrov.

Prihodek iz dividend pridruženih družb se v celoti nanaša na izplačano dividendo družbe Adriaфин, d.o.o.

Pretežni del neto izgube pri prodaji sredstev razpoložljivih za prodajo v višini 18.016.994 evrov, je nastal z enostranskim vnovčenjem Pogodb o prodaji in reokupu.

Slabitev naložb v odvisne družbe v višini 2.006.238 evrov se nanaša na slabitev naložbe v družbo Golf Istra, d.o.o., Istrabenz Inženiring, d.o.o., ter na naložbo in posojilo družbi Istrabenz Marina Invest, d.o.o. (pojasnili 4 in 9).

Slabitev naložb v pridružene družbe v višini 2.01.414 evrov je v celoti vezana na naložbo v družbo Logina, d.o.o. (pojasnilo 5).

Slabitev sredstev razpoložljivih za prodajo, v višini 2.428.461 evrov se pretežno nanaša na naložbe, katerih delnice oziroma deleži ne kotirajo na trgu vrednostnih papirjev (pojasnilo 6).

Sprememba poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov se nanaša na negativen učinek pri instrumentih obrestne zamenjave v višini 10.823.894 evrov in na negativni učinek pripoznanja obveznosti za nakup delnic elektro podjetij v višini 6.748.763 evrov ter neto pozitivni učinek pri pripoznanju opcij za delnice Petrol, d.d., in Factor banko, d.d., v višini 1.513.941 evrov.

Pretežni del postavke drugi finančni odhodki v višini 4.277.637 evrov je vezan na družbo Open Ad AG. Družba Istrabenz, d.d., je v poslovnem letu 2009 slabila in odpisala terjatev do družbe Open Ad AG iz naslova poziva Banke Sparkasse AG in Raiffeisen banke za plačilo bančnih posojil na osnovi dane garancije.

Pojasnilo 27: Davki

Zneski v €

	2009	2008
Odmerjen davek	0	0
Odloženi davek	571.866	-2.196.625
Skupaj	571.866	-2.196.625

226

Efektivna davčna stopnja

Zneski v €

	2009	2008
Bruto dobiček pred obdavčitvijo	-61.286.788	-224.304.611
Veljavna davčna stopnja	21 %	22 %
Davek po veljavni davčni stopnji pred spremembami davčne osnove	-12.870.255	-49.347.014
Neobdavčeni prihodki	-2.086.432	-3.469.902
Davčno nepriznani stroški	14.111.678	47.462.031
Nepripoznane terjatve za davčne izgube	1.416.846	3.158.260
Efektivna davčna stopnja	0,00 %	0,00 %
Odmerjeni in odloženi davek	571.866	-2.196.625

Pojasnilo 28: Podatki o skupinah oseb

Zneski v €

Ime in priimek	Obdobje opravljanja funkcije	Plačilo za opravljanje funkcije	Plačilo za delo v komisijah	Plačilo za udeležbo na seji	Povračilo stroškov	Zavarovalne premije	Skupaj
Predstavniki delničarjev							
Janko Kosmina	od 1. 1. 2009 do 20. 3. 2009	6.817	0	1.292	3	701	8.813
Tomaž Toplak	od 1. 1. 2009 do 30. 5. 2009	7.486	4.169	5.815	1.217	701	19.388
Bojan Korsika	od 1. 1. 2009 do 30. 5. 2009	5.600	1.339	4.308	1.196	701	13.144
Damjan Mihevc	od 1. 1. 2009 do 30. 5. 2009	5.600	0	3.446	993	701	10.740
Zoran Bošković	od 5. 3. 2009 do 31. 12. 2009	11.098	670	9.477	2.024	0	23.269
Alenka Vrhovnik Težak	od 5. 3. 2009 do 31. 12. 2009	8.369	670	6.461	1.619	0	17.119
Janez Grošelj	od 30. 5. 2009 do 31. 12. 2009	8.426	0	6.461	1.113	0	16.000
Tamara Jerman	od 30. 5. 2009 do 31. 12. 2009	5.721	5.409	5.169	2.187	0	18.486
Franci Strajnar	od 30. 5. 2009 do 31. 12. 2009	6.067	2.359	4.015	2.342	0	14.783
Miroslav Kaluža	od 30. 5. 2009 do 31. 12. 2009	5.721	0	3.126	1.346	0	10.193
Predstavniki delavcev							
Klavdija Ule	od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009	11.321	3.374	9.477	11	701	24.884
Klavdija Primožič	od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009	15.514	2.084	10.915	27	701	29.241
Miloš Fortunat	od 1. 1. 2009 do 30. 5. 2009	5.600	0	4.308	0	701	10.609
Maja Prodan Jurič	od 30. 5. 2009 do 31. 12. 2009	5.721	0	3.892	1.023		10.636
SKUPAJ		109.061	20.074	78.162	15.101	4.907	227.305

227

Podatki o vseh prejemkih so v bruto zneskih in izplačani v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 s strani Istrabenz, d.d., in s strani odvisnih družb.

Zneski v €

2009	Bruto					
Prejemki članov uprave	Fiksni del prejemkov	Giblivi del prejemkov	Povračila stroškov	Zavarovalne premije	Drugi prejemki	Skupaj
IGOR BAVČAR, predsednik uprave do 16. 5. 2009, član uprave do 22. 6. 2009	117.450	26.904	0	1.255	11.643	157.252
dr. BOGDAN TOPIČ, član uprave od 3. 4. 2009, predsednik uprave od 16. 5. 2009	111.104	0	131	0	6.483	117.717
mag. RUDI GRBEC, član uprave od 16. 5. 2009	75.676	0	0	0	3.415	79.091
Skupaj	304.230	26.904	131	1.255	21.541	354.061

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Podatki o vseh prejemkih so v bruto zneskih in izplačani v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 s strani Istrabenz, d.d., in s strani odvisnih družb.

Med drugimi prejemki so vključena izplačila regresa za letni dopust in druge bonitete ter prejemki za udeležbe na sejah odvisnih družb.

Družba Istrabenz, d.d., upravi, delavcem s posebnimi pooblastili in članom nadzornega sveta ni odobraval predujmov, posojil ali poroštev. Prav tako Istrabenz, d.d., nima terjatev iz tega naslova iz preteklih let.

Razmerja z upravo in s člani nadzornega sveta

Člani uprave

Na dan 31. 12. 2009 nima nihče izmed članov uprave v lasti delnic Istrabenz, d.d.

Člani nadzornega sveta

Na dan 31. 12. 2009 ima članica nadzornega sveta Maja Prodan Jurič v lasti 16 delnic Istrabenz, d.d., kar predstavlja 0,0003 odstotka vseh delnic Istrabenz, d.d.

2.6 FINANČNI INSTRUMENTI IN IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM

Pojasnilo 29: Kreditno tveganje

Zneski v €

Postavke	Razkritje	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	6	43.115.662	191.644.074
Dolgoročne terjatve	7	35.325	23.400
Dolgoročno dana posojila	7	0	3.655.000
Kratkoročne terjatve do kupcev	8	98.271	173.859
Druge kratkoročne terjatve	9	9.854.686	4.694.098
Kratkoročni depoziti	9	0	11.914.084
Kratkoročno dana posojila	9	7.510.000	22.495.438
Denar in denarni ustrezniki	10	17.326.989	10.451.461

Zneski v €

	Knjigovodska vrednost	
Terjatve do kupcev	2009	2008
Domače	88.238	147.236
Države evroobmočja	413	0
Druge evropske države	0	5.900
Države bivše Jugoslavije	9.620	20.723
Skupaj	98.271	173.859

Členitev terjatev po zapadlosti in njihova slabitev je podana v pojasnilu 8.

Glede na strukturo finančnih sredstev družba Istrabenz, d.d., ni izpostavljena kreditnemu tveganju.

Pojasnilo 30: Likvidnostno tveganje

Zneski v €

Finančne obveznosti	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	do 6 mesecev	6-12 mesecev	1-2 leti	2-5 let
2009						
Neizvedene finančne obveznosti						
Zavarovana bančna posojila	435.250.016	-478.720.611	0	-94.014.003	-45.028.790	-339.677.818
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	21.266.774	-22.011.773	-6.714.860	-15.296.913	0	0
Prekoračitve na bančnih računih	85	-85	-85	0	0	0
Skupaj	456.516.875	-500.732.469	-6.714.945	-109.310.916	-45.028.790	-339.677.818

Družba Istrabenz v skladu s poslovnim načrtom v letu 2010 predvideva odprodajo poslovno nepotrebnih sredstev, nekaterih naložbenih nepremičnin, finančnih naložb in vrednostnih papirjev ter deležev v nekaterih odvisnih družbah. Prav tako bo družba začela z vsemi potrebnimi pripravljalnimi aktivnostmi za preučitev možnosti morebitne prodaje deležev družbe Istrabenz d.d. v vseh odvisnih družbah. Kot je navedeno v načrtu finančnega prestrukturiranja, družba za poplačilo upnikov namenja celotno premoženje, vendar

prednostno tisto premoženje, ki ga bo do roka za izplačilo določenega obroka možno unovčiti z dosego optimalnih učinkov, tako glede vrste premoženja kot časa prodaje.

Hkrati z izvajanjem letnega poslovnega načrta bo uprava družbe Istrabenz, d.d., izvajala aktivno upravljanje naložb z namenom, da se povečuje vrednost premoženja družbe in da se zagotovi uspešno izvajanje Načrta finančnega prestrukturiranja (NFP).

Zneski v €

Finančne obveznosti	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	do 6 mesecev	6-12 mesecev	1-2 leti	2-5 let	več kot 5 let
2008							
Neizvedene finančne obveznosti							
Zavarovana bančna posojila	407.501.190	-436.638.591	-116.815.923	-54.408.432	-98.026.355	-160.092.661	-7.295.220
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	153.982.077	-153.982.077	-151.982.077	-2.000.000	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti							
Obrestne zamenjave, uporabljene za varovanje pred tveganjem	972.173	-972.173	-327.171	-1.184.243	393.535	145.706	0
Skupaj	562.455.440	-591.592.841	-269.125.171	-57.592.675	-97.632.820	-159.946.955	-7.295.220

Pojasnilo 31: Valutno tveganje

Istrabenz, d.d., ima terjatve in obveznosti v isti valuti in celotno poslovanje izvaja v valuti družbe, zato ni izpostavljena valutnemu tveganju.

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Zneski v €

Terjatve, obveznosti	Evro	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Terjatve do kupcev	98.271	173.859
Zavarovana bančna posojila	-435.250.016	-407.501.190
Obveznosti do dobaviteljev	-467.696	-822.010
Bruto izpostavljenost bilance stanja	-435.619.441	-435.619.441
Terminske valutne pogodbe	0	0
Neto izpostavljenost	-435.619.441	-435.619.441

Pojasnilo 32: Obrestno tveganje

Zneski v €

Finančni instrumenti	Knjigovodska vrednost	
	2009	2008
Instrumenti s stalno obrestno mero		
Finančna sredstva	7.230.000	19.419.522
Finančne obveznosti	-435.250.016	-21.240.913
Instrumenti s spremenljivo obrestno mero		
Finančna sredstva	280.000	18.645.000
Finančne obveznosti	-13.806.800	-531.253.365

3.

DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Prisilna poravnava

Okrožno sodišče v Kopru je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, holdinška družba, d.d., Koper, 21. 1. 2010 izdalo Sklep o potrditvi prisilne poravnave. Za prisilno poravnavo je glasovalo 74,79 odstotka upnikov z glasovalno pravico.

Družba Istrabenz, d.d., se je na sklep Okrožnega sodišča v Kopru o potrditvi prisilne poravnave pritožila in vložila Predlog za popravilo sklepa o potrditvi prisilne poravnave. Seznam terjatev, ugotovljenih v postopku prisilne poravnave, ni bil v skladu z ZFPPIPP, saj ni vseboval (zgolj) priznanih terjatev, temveč so bile na seznamu terjatev, ugotovljenih v postopku prisilne poravnave, tudi verjetno izkazane terjatve.

Okrožno sodišče v Kopru je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, holdinška družba, d.d., Koper, 12. 2. 2010 izdalo Sklep o potrditvi prisilne poravnave, s katerim je nadomestilo Sklep o potrditvi prisilne poravnave z dne 21. 1. 2010.

3. 3. 2010 je postal pravnomočen Sklep Okrožnega sodišča v Kopru o potrditvi prisilne poravnave nad dolžnikom Istrabenz, holdinška družba, d.d., z dne 12. 2. 2010.

Družba je zato prilagodila računovodske izkaze na dan 31. 12. 2009. Razlike glede na objavljene izkaze na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJ PES) v skladu s 168. členom ZFPPIPP dne 15. 3. 2010 so prikazane v spodnji tabeli izkaza finančnega položaja družbe:

3. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Zneski v €

Postavke	31. 12. 2009 poročano sodišču v skladu s 168. členom ZFPPIPP	31. 12. 2009 dodatne knjižbe do revizije 2009	31. 12. 2009 vpliv NFP	31. 12. 2009 revidirani podatki
1	2	3	4	5=2+3+4
Nepremičnine, naprave in oprema	1.705.782	0	0	1.705.782
Naložbene nepremičnine	9.701.621	0	0	9.701.621
Neopredmetena sredstva	25.772	0	0	25.772
Deleži v odvisnih družbah	437.557.789	-4.929.188	0	432.628.601
Deleži v pridruženih družbah	10.535.139	0	0	10.535.139
Dolgoročne finančne naložbe	43.658.079	-542.417	0	43.115.662
Dolgoročne terjatve in posojila	35.325	0	0	35.325
Terjatve za odloženi davek	0	761.230	0	761.230
Dolgoročna sredstva	503.219.507	-4.710.375	0	498.509.132
Terjatve do kupcev in druge terjatve	10.004.768	0	-6.897	9.997.871
Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti	9.529.350	0	0	9.529.350
Denar in denarni ustrezniki	17.326.989	0	0	17.326.989
Kratkoročna sredstva	36.861.107	0	-6.897	36.854.210
Sredstva	540.080.614	-4.710.375	-6.897	535.363.342
Osnovni kapital	21.615.757	0	0	21.615.757
Lastni deleži	-49.630	0	0	-49.630
Rezerve	116.339.476	-4.425.199	0	111.914.277
Zadržani dobički	-84.043.639	-2.615.121	12.007.490	-74.651.270
Kapital	53.861.964	-7.040.320	12.007.490	58.829.134
Dolgoročna posojila	39.829.439	-5.000.000	319.464.074	354.293.513
Dolgoročne rezervacije	86.163	0	0	86.163
Dolgoročne obveznosti za odložene davke	11.766.127	269.541	0	12.035.668
Dolgoročne obveznosti	51.681.729	-4.730.459	319.464.074	366.415.344
Prekoračitve na računu	98	0	-13	85
Kratkoročna posojila	354.933.392	5.000.000	-278.976.889	80.956.503
Druge kratkoročne finančne obveznosti in izvedeni finančni instrumenti	46.607.031	2.060.402	-27.612.968	21.054.465
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	32.996.400	2	-24.888.591	8.107.811
Kratkoročne obveznosti	434.536.921	7.060.404	-331.478.461	110.118.864
Obveznosti	486.218.650	2.329.945	-12.014.387	476.534.208
Skupaj kapital in obveznosti	540.080.614	-4.710.375	-6.897	535.363.342

Z upoštevanjem pravnomočnega sklepa o potrjeni prisilni poravnavi so obveznosti iz poslovanja za obračunane obresti nižje, in sicer zaradi upoštevanja letne obrestne mere 2,5 odstotka letno, kot je bila določena v Načrtu finančnega prestrukturiranja (NFP). Obračun obresti po navedeni obrestni meri je bil izdelan za obdobje od dneva uvedbe postopka prisilne poravnave (od 8. 7. 2009) do datuma bilance stanja.

V izkazu finančnega položaja je razvidno, da so posojila ustrezno izkazana glede na ročnost v skladu z NFP, in sicer na kratkoročnih obveznostih za zapadla posojila v letu 2010. Ostala posojila, ki zapadejo do konca leta 2013, so izkazana med dolgoročnimi obveznostmi.

V Izkazu poslovnega izida družbe Istrabenz, d.d., za leto 2009 se učinek pravnomočnega sklepa o potrjeni prisilni poravnavi kaže v največji meri v nižjih odhodkih za obresti od prejetih posojil za 12.007 tisoč evrov. Za enak znesek je izkazana nižja izguba poslovnega leta 2009, kar povečuje tudi kapital družbe, izkazan po stanju na dan 31. 12. 2009.

Uprava družbe je v letu 2009 spremenila računovodske usmeritve vrednotenja naložb v odvisne družbe. Na dan poročanja je treba preveriti pošteno vrednost naložb v odvisne družbe. Na podlagi cenitev pooblaščenih ocenjevalcev znaša poštena vrednost naložb v odvisne družbe na dan 31. 12. 2009 432.628 tisoč evrov in je za 4.929 tisoč evrov nižja v primerjavi s poštenimi vrednostmi naložb v odvisne družbe v medletnih izkazih na dan 30. 11. 2009 in 30. 12. 2009, objavljenih na spletni strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve v skladu s 168. členom ZFPPIPP.

Drugi pomembni dogodki po datumu poročanja:

V mesecu februarju je prišlo do sprememb pomembnih deležev v lastniški strukturi Istrabenz, holdinška družba, d.d.:

- 1. 2. 2010 je NLB, d.d., pridobila 482.257 delnic izdajatelja Istrabenz, holdinška družba, d.d., z oznako ITBG, kar predstavlja 9,31-odstotni delež glasovalnih pravic v izdaja-

telju Istrabenz, holdinška družba, d.d. Po opravljeni transakciji ima NLB, d.d., v lasti 680.257 delnic z oznako ITBG, kar predstavlja 13,13-odstotni delež v kapitalu izdajatelja.

- 5. 2. 2010 je Gorenjska Banka, d.d., Kranj, pridobila 378.300 delnic izdajatelja Istrabenz, holdinška družba, d.d., z oznako ITBG, kar predstavlja 7,30-odstotni delež glasovalnih pravic v izdajatelju. Pred opravljeno transakcijo Gorenjska Banka, d.d., Kranj, ni imela v lasti delnic ITBG.
- 9. 2. 2010 je Banka Celje, d.d., pridobila 276.000 delnic izdajatelja Istrabenz, holdinška družba, d.d., z oznako ITBG, kar predstavlja 5,33-odstotni delež glasovalnih pravic v izdajatelju. Pred opravljeno transakcijo Banka Celje, d.d., ni imela v lasti delnic ITBG.
- Februarja 2010 se je pomembno spremenil delež glasovalnih pravic družbe Maksima Holding, d.d., finančna družba v Istrabenz, d.d., in sicer z 1.141.705 delnic ITBG, t.j. 22,04 odstotka deleža na dan 31. 1. 2010 na 4.040 delnic ITBG, t.j. 0,08-odstotni delež na dan 12. 12. 2010.

Okrožno sodišče v Kopru je 9. 3. 2010 izdalo sklep o začetku stečajnega postopka nad Istrabenz Marina Invest, gradnja in upravljanje pristanišč, d.o.o., Koper. Predlog za začetek stečajnega postopka je vložila družba Istrabenz Marina Invest, d.o.o., zaradi nastopa insolventnosti družbe.

Istrabenz, holdinška družba, d.d., je v skladu z načrtom finančnega prestrukturiranja prodala poslovni delež v družbi Logina, d.o.o. Istrabenz, d.d., je 31. 3. 2010 podpisala pogodbo o prodaji 43,78-odstotnega poslovnega deleža v družbi Logina, d.o.o.

Družba Aktiva Naložbe d.d. je na podlagi opcijske pogodbe v aprilu 2010 uveljavila opcijo za nakup 93.796 lotov delnic izdajatelja Factor banka d.d., Ljubljana z oznako FBN. Skladno z navedenim je družba Istrabenz, d.d., odsvojila 93.796 lot delnic FBN, kar predstavlja 6,76-odstotni delež v družbi Factor banka d.d., Ljubljana. Po opravljeni transakciji družba Istrabenz d.d. nima več v lasti nobene delnice družbe Factor banka d.d., Ljubljana.

4. IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava holdinške družbe Istrabenz, d.d., potrjuje, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP).

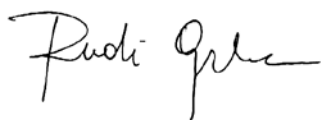
Uprava potrjuje računске izkaze Istrabenz, d.d., za poslovno leto, ki se je zaključilo 31. decembra 2009. Prav tako potrjuje pojasnila k računovodskim izkazom na straneh od 198 do 230 računovodskega poročila.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve.

Računovodske ocene so bile izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava potrjuje, da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Istrabenz, d.d., in izidov njenega poslovanja za leto 2009.

Računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, so bili izdelani na podlagi predpostavk o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Koper, 14. 4. 2010

mag. Rudi Grbec,
član uprave

mag. Tomaž Berločnik,
predsednik uprave

5. MNENJE POOBLAŠČENEGA REVIZORJA

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe Istrabenz holdinška družba d.d., Koper

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Istrabenz holdinška družba d.d. Koper, ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Istrabenz holdinška družba d.d. Koper na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Ne da bi izrazili pridržek opozarjamo na razkritja v točki 2.2 Podlaga za sestavitve in točki 3. Dogodki po datumu bilance stanja. Računovodski izkazi so pripravljeni ob predpostavki delujočega podjetja, kar temelji na sklepu sodišča o potrditvi prisilne poravnave, ki je postal pravnomočen 3. marca 2010. Družba Istrabenz d.d. je dolžna izvajati Načrt finančnega prestrukturiranja, v katerem je opredeljen način poplčila upnikov. V primeru, da družba ne bi uspela izpolniti obvez iz Načrta finančne reorganizacije, obstoji negotovost v zvezi s sposobnostjo družbe nadaljevati poslovanje kot delujoče podjetje.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo zakona o gospodarskih družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,

podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner

Ljubljana, 14. april 2010

KPMG Slovenija, d.o.o.

6.

SEZNAM POJASNIL

Pojasnilo 1: Nepremičnine, naprave in oprema	206
Pojasnilo 2: Naložbene nepremičnine	208
Pojasnilo 3: Neopredmetena sredstva.....	209
Pojasnilo 4: Naložbe v odvisne družbe	210
Pojasnilo 5: Naložbe v pridružene družbe	211
Pojasnilo 6: Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo.....	212
Pojasnilo 7: Dolgoročne terjatve in posojila	213
Pojasnilo 8: Poslovne terjatve	213
Pojasnilo 9: Druge finančne naložbe in izvedeni finančni instrumenti	215
Pojasnilo 10: Denar in denarni ustrezniki.....	216
Pojasnilo 11: Kapital in rezerve	216
Pojasnilo 12: Dobiček / izguba na delnico	217
Pojasnilo 13: Posojila	217
Pojasnilo 14: Finančni leasing.....	218
Pojasnilo 15: Dolgoročne rezervacije	218
Pojasnilo 16: Odloženi davki	219
Pojasnilo 17: Druge katikoročne finančne obveznosti in izvedeni finančni instrumenti	219
Pojasnilo 18: Kratkoročne poslovne obveznosti.....	220
Pojasnilo 19: Potencialne obveznosti	220
Pojasnilo 20: Poštene vrednosti	221
Pojasnilo 21: Prihodki	222
Pojasnilo 22: Stroški blaga, materiala in storitev.....	223
Pojasnilo 23: Stroški dela	224
Pojasnilo 24: Amortizacija	224
Pojasnilo 25: Drugi poslovni odhodki	225
Pojasnilo 26: Finančni izid.....	225
Pojasnilo 27: Davki.....	226
Pojasnilo 28: Podatki o skupinah oseb	227
Pojasnilo 29: Kreditno tveganje	228
Pojasnilo 30: Likvidnostno tveganje.....	229
Pojasnilo 31: Valutno tveganje.....	229
Pojasnilo 32: Obrestno tveganje	230

Istrabenz, d.d.

Letno poročilo Skupine Istrabenz
in družbe Istrabenz, d.d., za leto 2009

Založnik

Istrabenz, d.d.

Uredništvo

Istrabenz, d.d.
Kreattiva adv. d.o.o.

Besedilo

Istrabenz, d.d.
Kreattiva adv. d.o.o.

Lektoriranje

Danijela Cigale

Oblikovanje

Kreattiva adv. d.o.o.

Tisk

Graphart

Fotografija

Fabio Nemi
Arhiv

April 2010

Istrabenz, d.d., Cesta Zore Perello-Godina 2, Koper

www.istrabenz.si

